

གསུམ་རྒྱུ་གྱི་གསུང་འཕྲིན།

ལྷན་དུ་མེ། ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ།
ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ་ལྷན་དུ།

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་སྐྱེང་གཞི།	༠༡
དེའི་རྒྱུ་ལའི་གསལ་བཤད།	༡༤
ལྟུང་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་སྟོང་བརྟུན།	༡
པར་སྟུན་གསལ་བཤད།	༣༠

ལོང་ས་ལྟུང་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་རྟེན་རྒྱལ་སོ་སོར་ཡོངས་

ཁྱབ་ཁྱེད་ལའི་གསུང་འཛིན།

༡༩༥༠ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༣༤
༡༩༥༡ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༣༧
༡༩༥༢ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༤༧
༡༩༥༣ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༥༤
༡༩༥༤ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༥༤
༡༩༥༥ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་དྲུག་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༦༣
༡༩༥༥ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༦༦
༡༩༥༧ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༧༡
༡༩༥༨ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༧༧
༡༩༥༩ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་རྟེན་ལའི་གསུང་འཛིན།	༨༤

- ༡༧༦ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༧༡
- ༡༧༧ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༧༤
- ༡༧༨ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༠༠
- ༡༧༩ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༠༠ འཁོར་བའི་རྣམ་ཏུ་དང་། གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་
བཞི་པར་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༠༩
- ༡༨༠ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅོ་ལྔ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༠༧
- ༡༨༡ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༡༡
- ༡༨༢ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་བདུན་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༡༤
- ༡༨༣ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༡༨
- ༡༨༤ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་བཅུ་དགུ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༢༠
- ༡༨༥ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༢༦
- ༡༨༦ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་གཅིག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༣༠
- ༡༨༧ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༣༤
- ༡༨༨ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༣༧
- ༡༨༩ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་བཞི་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༤༠
- ༡༩༠ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་ལྔ་པ་དང་། བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་རྩོད་
ཀྱི་ཉེར་ལཱའི་རྣམ་ཏུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༤༩
- ༡༩༡ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་དྲུག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༥༠
- ༡༩༢ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་བདུན་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༥༤
- ༡༩༣ གསུམ་བཅུའི་རྣམ་ཏུ་ཐངས་ཉེར་བརྒྱད་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན། ༡༥༦

༡༠༠༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་དགུ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།.....	༡༡༦
༡༠༠༧ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ལྔ་བཅུ་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།.....	༡༡༧
༡༠༡༠ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ང་གཅིག་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།.....	༡༡༧
༡༠༡༡ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ང་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།.....	༡༤༢
པར་བྱང་སློན་ཚིག་.....	༡༥༤

ཐོག་མའི་སློབ་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་འི་མེད་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཇམ་སྒྲིབ་ལོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྐྱོད་པོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འཕགས་
མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཉམ་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཚུན་བྱང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་
སྤོམ་མའི་ཉམ་སྤྱད་མ་བྲག་མིན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འཕགས་པའི་གཟུངས་
སྤྲེལ་ཡིག་ཏུ་གི་གྲངས་སྟོན་མི་ཏུ་གྱུར་ཏུ་གྲག་པས་མཆེད་པའི་པོད་མི་ས་ཡ་
ཏུ་ག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་པོ་ཉམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉམ་
དཔོན་འདྲ་མིན་གྱི་ཅུམ་པ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་
དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་
སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ས་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཅེ་བུས་པའི་བྱེད་
ལས་ཉག་གཅིག་གི་མཐུ་ལས། པོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཚོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་བུས་
ཤིང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་
དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་བུས་ལ། ཆེས་ངོ་མཆར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་
བཞིན་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་ཕན་བདེའི་གཞི་ཅན་ཚོས་པོད་ཏུ་
བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་ཏུ་
བཙན་གྱིས་སང་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་གི་སྤྱི་དང་། དཔོན་སྤེའི་ཐོག་མ་

བསམ་ཡས་མི་འགྲུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་
 ཆབས་ཅིག་སྐྱབས་སྐྱོར་ལོ་བཅུ་གྲིང་གི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མར་བཅུགས་ནས་སློབ་རིག་གྲུབ་
 བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སློང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་རིག་
 བ་གཙུག་པོར་གྲུང་པའི་རིག་གཞུང་གི་སློབ་བཅུད་སྣ་ཚོ་གས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་
 སློངས་སུ་ནང་འབྲེལ་དར་སྐོལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློབ་འཕེལ་
 ཡངས་པོར་སྤེལ་སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་འི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐྱེ་དུས་
 སུ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དབུ་བརྟེས་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཚོས་རྒྱལ་སློང་
 བཅན་སྐྱམ་པོའི་སྐྱེ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སློབ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་
 བརྒྱད་པ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སློང་ལྡེ་ཕུ་བཅན་དང་། རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་མངའ་
 བདག་གི་རལ་གྱི་སྐྱེ་དུས་སུ་དམ་ཚོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་།
 དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་བསམ་སློབ་
 གསུམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའ་སྐྱེད་ཚོགས་ལྷན་ཁྱོན་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷ་སྲིད་
 བཀའ་བརྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཉན་ལ་སབ་པ་དང་། གསར་
 ཚོམ་མཛད་པའི་བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་ལྷ་སུས་ཆེ་གང་རལ་བ་བརྟེན་ནས་
 བགྲངས་ཀྱང་བགྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་སློངས་གྱི་གསུང་རབ་སྟེགས་
 བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་འི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་དབངས་ལའང་སློངས་
 བ་སྟེར་རུས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱང་ལུད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྷན་བཀའ་བརྟན་གཙུག་པོར་གྲུང་པའི་སློབ་ཁྱོན་འཕགས་བོད་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་ལྔ་པ་འཇམ་མེག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་ལ་རྒྱལ་དབང་
 སྤྱི་སྒྲིང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲམ་སོགས་ཅ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྐོང་ས་པའི་ནད་བརྒྱ་
 འཛོམས་པའི་སྐྱེན་མཚོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་
 ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་ཤོག་བྱ་སྐྱེན་ཚོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་
 བལ་བ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་
 སྐོག་གསུམ་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་བཙོན་བ་དང་། བྲམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་།
 ཡ་རབས་དང་གཤེས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་རང་ཆས་སུ་སྤྱན་པའི་མི་རིགས་ཁྲུང་
 འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡང་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུའང་འཛོམ་
 སྤྱིང་ཤར་རུབ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་ཚན་རིག་
 ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་མི་རིགས་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློབ་ཁྲིམས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་
 དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མ་སྤུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་
 ཉེར་ལེན་ལས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་དམར་པོའི་ལྷ་བར་རོ་ལོག་མཁན་ལ་ཕར་གྲོལ་དང་རྒྱུད་དེག་གཏོར་བའི་སྤྱི་
 མཚོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བས། བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་
 མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཡོད་ཚད་ལྡིང་བཞིའི་གས་སུ་བཅེས་ཏེ་གཏོར་བཙོན་
 ཚབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཚོད་དུ་སྤྱིང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་
 བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་ལུལ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་ཅན་སྤྱིང་ས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོར་

དང་། ཡངས་པའི་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྤྱི་ཚོར་ཉེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཅས་པ་
 པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཚུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་ཕྱལ་ཟེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རྣམས་
 མ་ཐུ་རང་ཅག་སྤྱི་ལའང་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྷ་བུའི་ཚོད་ནས་ཉེས་དབང་སྐབས་
 ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྷ་ས་སྤེད་དུ་སྐྱབ་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
 ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྤེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་
 ལ་ལྷག་ཏུ་གྲུང་སྐབས་དེང་སྐབས་ལུལ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྗེས་ཀྱི་ལམ་
 ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་སྐབས་བར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རི་བཞིན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་འགྲུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོན་
 པས་ས་སྤེད་དུ་རྩ་བ་རྒྱག་མི་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་ཅེས་
 སྤྱང་སྐྱོབ་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། ལོ་ལ་འདིའི་ཐོག་གི་འཕགས་མཚོག་
 ལུགས་བསྐྱོང་རྗེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྲུང་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྐོས་ལ་རྒྱལ་
 མཚོག་སྐྱ་སྤེད་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐབས་རྗེའི་ཞོ་གས་ལེགས་པར་འཚོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲས་
 ལྷར་བསྐྱངས་པའི་སྤྱི་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་བྱ་ཚང་མན་བདེ་ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་གི་
 མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྷན་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྤེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྤེགས་བམ་རྣམས་ལ་
 བདག་ཅེས་སྤྱང་སྐྱོབ་གནད་སྐབས་ཅོམ་མིན་པར་དེ་བས་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ནི།
 གསུང་བཟང་རྣམས་ལ་འཆད་ཚོམ་ཚོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་

སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་པ་སྐྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན། ཡང་སྐོས་
དབང་ལུང་མིད་གསུམ་དང་། མཐོང་བརྒྱུད་ལྷན་ལེན་གྱི་མཐོང་བཤམ་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུ་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱུ་འདྲིན་གྲུ་སོགས་ཀྱི་ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་
མེད་པའི་འགན་འཁུན་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་རྫོང་ས་བརྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་
སྟོན་བ་ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་འདི་སྐབས་མཚོག་། །ས་སྟེང་རྒྱལ་བརྟན་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡུལ་པོ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ལྷན་
མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛུལ་
སྒྲིབ་ཐ་གྲུ་ཀྱང་ཉུ་ལྷན་དང་ལྷན་བཞིན་པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་
པའི་མཚོག་ཉུ་གྲུར་བ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་ཡ་སྐབས་གངས་ཅན་
བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཚོག་ལྷན་ན་བརྗོད་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཙུག་དུ་མ་
དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཉི་བཀའ་འབྲུམ་སོགས་སྟོན་སྟོན་
ཚོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་དམ་བ་ཚོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པ་ལྟར། འཁྲུངས་
རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་མྱོད་གང་འདུལ་སྐྱུལ་པའི་རྫོས་གར་ཉེ། །
འཕགས་ལུལ་སོ་དུག་གངས་འདི་ཚོས་རྒྱལ་བཟུ། །
བཏ་ལྷན་བཟུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་འཕྲིན་སོགས། །
སྐྱུ་འཕྲེང་གསེར་འདི་ཕྱིང་བ་ཚར་དུ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ལྷོན་གྱི་བསྐྱེད་སྤེལ་རབས་རྣམ་
 བར་ནི། རྒྱལ་ཀུན་སྡེར་རྗེའི་རང་གཞུགས་འཕགས་མཚོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་
 གིས་དག་དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་ལུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱི་སྐྱེལ་པའི་རོལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་
 གཞིགས་དབང་ལྷན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་
 ཅས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་ཡུལ་སོ་རྒྱག་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་
 གྱི་སྡོངས་སུ་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་
 རལ་བར་གངས་རིའི་ཚོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་
 གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཚོས་རྗེའི་བར་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་
 སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་བོད་གྱི་བཀྲ་བྱུང་སྐྱེས་བཅོ་ལཱ། ཡང་སྐོས་ཡ་རྒྱལ་དབང་
 སྐྱེས་མེད་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུང་བ་ནས་སྐྱེས་མེད་བཅུ་བཞི་བ་
 ཚེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་བར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ལྷོན་
 རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགོ་བ་སྐྱི་དང་། ཡང་སྐོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས།
 ལུབ་བསྐྱེན་སྐྱི་དང་ལྷེ་བྲག་སྟག་དོན་སྐྱེ་བཅུ་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་
 བཤད་སྲིད་བཅས་ལ་གཞིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་
 ལས་བཟང་བོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
 བེ་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་མེད་རིམ་ལྷོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་
 ལགས།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་སྤོང་རིམ་ཕྱོག་རྣམས་ལྟེ། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེལ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་རྣམ་འོལ་ཉུ་ལེབས་པར་
 སོང་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་སྤེང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་པོད་འབངས་རྣམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚད་མེད་ཀྱི་བཀའ་རིན་ཆེས་འབྲེལ་བ་སྲ་
 བརྟན། སློམ་སྲ་གཤམ་ཆེད་ལས་འཆར་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་
 སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མཛོན་པས། ཡ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཚོད་སྒྲིབ་
 དང་གཅིག། རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས། ལྷན་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་
 མཚོག་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱ་ཆེ་ཡ་ཞབས་པད་རྟོ་རྗེ་ཚོས་
 བདུན་གྱི་རོ་བོར་བརྟན་པའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་འདི་ག་སྐྱ་བཅར་
 རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་གྲིང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ལྷ་བ་ ༡ ཚེས་
 ༡ ཉིན་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྤོང་རིམ་ཕྱོག་གི་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྐྱིག་ལྷ་རྒྱུའི་ལས་
 འཆར་གསར་སྐྱིག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཇུགས་ལུས།

དེ་ཡང་གངས་སྤོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལྷ་ན་མ་
 མཚེས་པ། འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་བརྗོ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་སྐྱ་སྤོང་བཅུ་
 བཞི་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་
 མཚོ་སྤིད་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་པོད་
 རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༩༡ དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པར་བརྟེན།
 པན་བདེའི་མཛད་བཟང་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་རིན་ཆེས་འབྲེལ་བའི་འགངས་ཆེན་གྱི་དུས་ཚོགས་ལྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་

སྣམས། གཞིས་ཀྱིས་ཤོད་འབངས་ཡོངས་ཅམ་མ་བཟང། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ལས་
 ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་པར་སྐོ་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡགོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འབངས་དང་། ཞི་བདེར་མོས་པའི་
 འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་གྲུས་བསྟའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ལྷོ་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག ། འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་
 དེད་དཔོན་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ཡུལ་པ་དང་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་
 བོར་འཚོ་གཞིས་གསལ་ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་
 མོར་སྤྱང་བཅི་ལྷོ་བའི་དུས་བཟང་དང་། ལྷ་བཟུང་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡགོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས། གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཕྱགས་
 ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྐོ་རྒྱལ་
 བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོག་མ་ལུང་པའི་མཛད་བཟང་བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་
 རྒྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་བཅེགས་དང་། གཏམ་
 བཟང་སྤུལ་བཅེགས་སྣམས་དང་བསྐྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་དང་།
 གཞིས་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུད་སྤྱོད་མོང་ནས་གཞིས་རྒྱུད་བཞུན་བཞུགས་བསྟན་འབྱུང་དང་།
 ལྷག་པར་ཡར་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེ་སྤེད་རིམ་ལྡོག་གི་གསུང་འབྲུམ་སྲོགས་བསྐྱིགས་པར་
 སྐྱུན་ལྷོ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱེ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྐོ་བཟང་དགའ་བ་
 ལགས་བརྒྱུད་ལྷ་སྟོན་སྟོན་འབྲུལ་ལྷས་པར་བཀའ་འཁྲོལ་དང་བཅས། << ཡར་རྒྱལ་
 དབང་སྐྱེ་སྤེད་རིམ་ལྡོག་གི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས་ >> རྣམས་བཞུན་བཞུགས་
 ཀྱི་འབྲུལ་མཚོན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་རེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱི་པོའི་མཛེས་

རྒྱལ་དུ་མེད་པ་ལ་ལྟར། ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་།
 གསུང་འབྲུམ་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 བཅས་འབྲུམ་པར་དུ་འཇུག་འཁོད་ཀྱིས་ལྷ་རྒྱལ་དག་དེས་འཛོལ་སྟེ་གཤེག་དེ་བ་གཟུགས་
 ལུ་པར་སྐྱེན་ལྷ་ས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུམ་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་རྟེན་འབྲུང་གི་
 འབྲུམ་མཚོན་དུ་འབྲུམ་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མཐོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
 བསྐྱེད་སྒོམ་ལམ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་གོང་མ་ཆག།

འདི་ག་སྐྱེས་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་དང་། གཞིས་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུར་སྐྱེན་ཐོང་ནས་
 ལ་གོང་ས་ལྷ་བས་མཐོན་ཚེན་པོ་མཚོག་མཐའ་སྐྱེས་བསྟན་འགྲོའི་མཐོན་དབྱང་
 དམ་པར་སྐྱེ་ཚེ་ལ་ཞབས་པད་མཐོན་པོ་ཚེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་ཐོང་བརྟན་ཅིང་།
 རྒྱལ་ས་ཚེན་ཀྱི་ཕྱགས་བཞེད་མཐའ་དག་སྐྱེན་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་
 དམིགས་དུ་མའི་སྲུང་དུ་ལ་མཐོན་པོ་གང་ཉིད་དབྱང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་
 གཞིམ་རྒྱུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུམ་ལྷ་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་
 བསྐྱེན་ནས་དབྱང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་ཅུ་མེགས་བསྐྱེགས་
 ལྷ་ས་ཏེ་གཞིམ་རྒྱུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ལྷ་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་མཚོད་སྐྱེན་དང་
 བཅས་འབྲུམ་མཚོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུམ་ལམ་ལྷ་རྒྱལ་བ་སྐྱོས་གཅིག་མཐུན་ལྷ་སྟེ་
 ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་ལྷ་བ་པ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་མེད་བརྟེ་
 གསུམ་པ་ལྷ་བ་བསྟན་རྒྱལ་མཚོའི་བར་སྐྱེས་མེད་རིམ་ཕྱོད་རྣམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་བ་
 མེད་ ༦༡ བཞུགས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་དུག་པ་རིན་ཚེན་ཚངས་དབྱངས་

རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་དང་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་
 སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་པོད་ ༡ གསར་དུ་སྤོགས་བསྐྱིགས་ལྷན་པ་
 དང་། ལོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཚུད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་
 ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དེབ་མེད་ ༤ དང་། ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
 བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ། ༡༡ རང་རྣམ་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་
 རོས་ཀྱི་མི་མང་། ༡༢། འཇམ་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་ཡ་སྐབས་ཇི་ཡོངས་
 འཛིན་གྲིང་སྐྱལ་དོ་ཇི་འཆང་ཇི་བཅུན་སྲུབ་བསྟན་ལུང་ཉོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཇིག་ལས་
 དབལ་བཟང་པོའི་སྲུན་མོང་བའི་མཛད་རྣམ་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ་ལོར་བྱའི་དོ་ཤལ།
 གཞན་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༩༩ བར་ལོ་ངོ་བཅུ་སྟག་བཞིའི་ནང་བཀའ་སྤྱི་
 གཙོ་གྲུང་གི་ལུ་ལས་བྱེད་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་། མང་ཚོགས། ཚོགས་པ་ཁག་
 བཅས་ལ་སྐལ་བའི་ལམ་སློབ་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དེབ་གྲངས་ ༧ བསྟན་ནས་ཡ་རྒྱལ་
 དབང་མཚོག་གི་སྤྱིའི་དགུང་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་པོད་མེད་བཟུང་ཅུ་ཐམ་པ་
 ལེགས་བསྐྱིགས་ལྷན་པ་ཡིན།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤིང་
 མཚོན་དོན་ནི། དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་
 སྐལ་འཕགས་མཚོག་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་ལས་ཨོ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་གསུང་སྤྲུལ་གསུམ་མཚོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྲེགས་བམ་
 འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེས་གསུང་སྤྲུལ་གསུམ་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཚང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་
 འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་དགུང་སྐྱེས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་མཛད་པ་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་མེད་རིམ་

ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་རེ་དང། བར་དུ་གསུང་འབྲུམ་དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཚོན་པ་
 དང། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་མཚོན་རྟེན་གྱི་རི་མོ་བཅས་
 བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབྲུམ་པོད་རེར་སྐྱབས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་
 ཚང་བའི་མཚོན་དོན་གྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ལོར་བུ་སྟེ་སྐྱབས་རས་གཟིགས་
 ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་གྱི་སྟེང་བ་སྟེགས་བམ་གྱི་རྒྱབ་ཤའི་ཟུར་གྱི་སྟེང་
 ཕྱོགས་སུ་སྟོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་བའི་སྟེང་བའི་སྟོར་གཟུགས་སྟེང་
 མའི་ནང་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱབས་སྟེང་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་དང། སྟེང་བའི་སྟོར་
 གཟུགས་ལོག་མར་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱབས་སྟེང་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་ཁའི་ཨང་།
 སྟེགས་བམ་གྱི་སྐྱད་ཟུར་དུ་ཕྱག་མཚན་མེ་ཉོག་བརྒྱ་བཀོད་བའི་སྟེང་དུ་
 << ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱབས་སྟེང་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དབེ་ཚོགས་ >> ཀྱི་པོད་
 གཟིགས་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་གོ་རིམ་ཨང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱབས་སྟེང་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྐྱིག་ལུ་བའི་
 བརྒྱད་རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དབེ་རྟེང་འཚོལ་བཟུ་ཕྱོགས་སྐྱིག་ཁང་
 དང། པོད་ཀྱི་དབེ་མཚོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་
 རོགས་གནང་བ་དང། གཞན་ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རོགས་གནང་
 མཁན་དང། ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གི་ལས་སྟོན་གནང་མཁན་ཚང་མར་ད་ལན་གྱི་
 གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལུ་རྒྱ་དང། འཚོའི་
 ལས་གཞི་འདིར་ནམ་གྲུ་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྟོར་སྐྱོད་སྐྱོར་
 མེད་དང། འགོ་ཕྱོད་ནང་གཉོང་གནང་བ། མཁྱེན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང།

སྣལ་བསམ་དུང་ལྷར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་འཆར་འདིར་གདེང་
འཛོག་ཚད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལྷ་དག་གི་རོགས་པའ་
གནད་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ང་ཚོར་ལུང་བ་ལྷ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷན་མེད་རྒྱལ་སྐྱོར་
དང་། ལྷག་པར་གཞིས་ཤེས་རྣམ་ལུང་ལུན་མོང་ནས་པར་སྐྱུན་ཐོག་རོགས་རམ་
ལྷགས་ཆེ་གནད་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ལྷིང་དབུས་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་
ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུང་ཡང་ང་ཚོའི་ལས་འཆར་ཁག་ལ་ཅ་ཆེའི་ལས་
སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། རོགས་པའ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོར་སུ་མ་སྤྲད་གནད་སྐྱོང་ཡོད་པ་
མ་ཁྲེན་ཞེས་ལྟ།

“རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ལྷེང་རིམ་ཤོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས་ཕྱོགས་སྐྱིལ་ལྷ་
བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྐྱིལ་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་བ་རྣམ་གྱི་སྤྲུབ་པ་སྟོན་ཡང་
འབྲེལ་དང་། ལས་རོགས་ས་རྣམ་མཚོ་སློབ་གྱི་དཔེ་མཚོད་ལས་ཤེད་ཆེ་དབུག་དོ་རྗེ་
ལུང་ནས་ཞོགས་སུ་ལངས་དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་ཁྱད་
བསམ་དང་། ངལ་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཡིག་འཇུག་དང་། དཔེ་བསྐྱུར་
ལྷ་དག་མ་དཔེ་ཐབས་འཚོལ། དཀར་ཆག་གསར་སྐྱིལ་དེབ་གསུགས་རྒྱུས་འགོད་
སོགས་གང་ཅིར་བཅོམ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ལུས་ཤིང་། ཡང་སློབ་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལས་
གཞི་འདི་ཉིད་ལྷར་དུ་མི་སེམས་པར་རྒྱན་དུ་རོས་འཛིན་གྱིས་དུ་ང་ཞིབ་ཆོགས་
དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་འབད་བཅོམ་ལུས་
ལྷལ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྐྱིལ་བའི་སྣལ་བསམ་ལ་རྣམ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་
བཟོས་མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྐྱོང་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་

ཆད་ལྷག་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་གི་དཔལ་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་འཕྲོག་པ་ལོ་
ནམས་ལ་སྒྲིང་དབྱས་ནས་བཟོད་གསོལ་ལྷུ་རྒྱ་བཙས་སྲི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༡༡ དགེ་བཤ།

དཔེ་རྒྱུག་པའི་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ། བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་ཀྱི་སྐབ་
མེད་པའི་དབུ་མིད། རྒྱལ་ཀུན་སྟོན་རྗེའི་རང་གཟུགས་སྟོམ་བཙོན་དུར་སྐྱིག་གར་
ཀྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་ཉུགས་
དང་སྲོག་ཤིང་། བཟང་ཡས་འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཚོག་སྟར་བཅས་སྲིད་
ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུལ་ཅིང་
གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་སྐུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཚོག་ནས་རང་ཅག་སྟོགས་མ་ལྡ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཚོས་སྲིད་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དཔལ་ལ་ཚོ་
འཛིན་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་སྐྱི་ནི། << རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང >> དང་།
<< མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྟོན་རྗེའི་རོལ་མཚོ། >> << ཡུལ་དུ་རང་དབང་། >>
སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། བྱད་བར་དུ་རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཚོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། གང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཚོག་དུ་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་གསུང་གི་མཛད་
པ་ལ་མཚོན་ན། བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུན་མཐའ་དག་གི་དགོངས་

མཐེལ་དམར་རྗེན་དུ་སྤྱང་བ། རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་ལ་སྤྱེད་པ།
རྒྱ་བས་དང་གཟི་བཞིན་ཆེ་ཞིང་། སོ་སྤྱེ་རང་དགའ་བའི་བསམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། དུས་རབས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་སྣེན་ཞིང་། མིའི་སེམས་
ཁམས་དང་འཆོམ་པ། ཚང་ལ་མ་ཞོར་བའི་བྱེད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་གི་ལམ་སྟོན་མང་
དུ་མཛད་པའི་གསུང་བཟང་རྣམས་ནི་ཆེས་རིན་ཐང་བའི་ཞོར་བུ་ཞིག་ཡིན།

༡༧། གསུང་ཚོམ་ཕྱག་དེབ་ལ་མཚོན་ན། རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་
མཐའ་བརྒྱ་སྟོན་གསུམ་ལྟག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གོག་འགོ་རྒྱ་གས་
ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་སྣ་མང་གོག་བཞུགས་པ་མ་ཟད། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དང་སྐྱ་བཙུང་
རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གི་སྐྱ་བརྟན་སྡེ་ཚན་དུ་རིན་བའི་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཁྲིད།
གསུང་བཤད་སོགས་ཀྱི་བརྟན་འཕྲིན་དང་། སྐྱ་འཇུག་ཁོ་ནར་ཕྱག་ཚོད་ ༥༠༠༠ ལྟག་
གཅེས་ཉར་གནང་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཚུད་པའི་གསུང་བཟང་ཇི་སྟེན་ཅིག་ཁ་ཐོར་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད་པའང་མིག་མཐོང་ལག་བཟོན་དང་། མངོན་གསུམ་སྤོང་བུ་
ལགས་ཤིང་། དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་ཡིག་གོག་ཏུ་མཁ་སྟེ་གསུང་འབྲམ་སྤོགས་སྤིག་
ལུ་སྤྱབ་ན་གསུང་པོད་སྟོང་སྟོན་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པས། ལོ་ལ་འདིའི་གོག་གསུང་ཚོམ་
ཆེས་མང་ཤོས་ཆགས་ངེས་མ་ཟད། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཚོ་འབྲུམ་གྱི་སྐོ་
ནས་བཟང་ཡས་གདུལ་བུའི་སྤོང་དང་འཆོམ་པར་གདམས་ངག་གི་སྟོང་མང་པོས་གདུལ་
བྱ་དུང་སྤྱར་དུ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་ཐོན་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་སོགས་ནི་བསམ་
བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས།

༡༨། དེ་ལྟར་སྐད་དང་ཡིག་རིགས་སྣ་མང་གོག་བཞུགས་པའི་རིན་ཐང་བའི་

བའི་གསུང་བཟང་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་གཞིགས་ན། ཚད་མེད་ལམ་སྟོན་དང་།
 ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན། རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་སྟོན། འབྲུལ་ལམ་སྟོན། རྣོས་གར་ལམ་
 སྟོན། སྤོམ་ཅིས་ལམ་སྟོན། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་། དགོན་སྡེའི་ལམ་སྟོན། ཚོན་
 རིག་ལམ་སྟོན། བྱམས་བཅའའི་ལམ་སྟོན། ཚོས་ལུགས་ལམ་སྟོན། སྐད་ཡིག་ལམ་
 སྟོན། བཟང་སྲོད་ལམ་སྟོན། ཁོར་ལུག་ལམ་སྟོན། མི་ཚའི་ལམ་སྟོན། ཞི་བདེའི་ལམ་
 སྟོན། རིག་གནས་ལམ་སྟོན། ལོ་རྒྱུས་ལམ་སྟོན། ལྷ་གྲུབ་ལམ་སྟོན། གཉིས་སྤོམ་
 ལམ་སྟོན། གཙང་འཕྲོད་ལམ་སྟོན། བཀའ་ལན་ལམ་སྟོན། རོལ་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་
 སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཁྲིམས་དང་ལུགས་སྲོལ། སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར།
 བསམ་སློབ་དང་ཀུན་སྲོད། ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར། བཅའ་ཡིག་དང་དཀར་ཆག་གསན་
 ཡིག་དང་ཆེད་བརྗོད། བཀའ་ཡིག་དང་གསུང་འཕྲིན། དེ་མཚུངས་འགྲོ་བ་མིའི་སྐབ་
 ཐང་དང་། ལུལ་སྲོལ་གོམས་གཤེས། བུ་ཚོས་ངོ་སྲོད། ཚོས་ལུགས་མ་ལུན་སྤྲིལ།
 ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྲོད་སོགས་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ།
 མདོར་ན་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྲོལ་མ་གནང་བའི་གནད་དོན་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་ཡོད།

གཤེས་པ་སྲོལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ལ་མཚོན་ན་འདྲ་། རིན་ཐུལ་གྱི་བཀའ་སྲོལ་
 དེ་དག་མི་སྣ་རེ་ལྷན་གྱི་ཆེད་ཅམ་མིན་པར་སྐྱེད་སོ་སོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས། འཛེམ་གྲིང་
 སྤྱི་དང་། མདོར་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་འདི་དང་གྱི་མ། འབྲུལ་དང་ལུགས་གང་སར་སྤོམ་
 པ་མ་ཟད། མགོན་སོ་གང་གི་གསུང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྲོལ་སྤྱི་དང་། ཐན་
 རྒྱུང་སོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འདྲ་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་བདེ་ཅུང་སྤོམ་པ་གྲ་

སྐྱལ་ལ་བརྟེན། ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ནི་
 བཟང་ལས་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་འདུན་པ། ཁམས་དང་མོས་པ། དབང་
 བོ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཚམ་པར་དད་ལྡན་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
 ཀྱི་གསོས་སྒྲན་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་སོམ་ཉིའི་བྱ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི། ལོག་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོངས་ལུན་སེལ་བའི་སློན་མེ། སྐྱེ་འགྲོའི་ཡིད་གསུང་སེལ་བའི་
 བདུད་ཅི། ཤེས་རིག་སྐོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་ལྡེ་མིག་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། ཁ་
 གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་ཡིད་ལ་འཇུག་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་དུ་
 བྱུང་བས་དད་ལྡན་སྐྱེ་འགོ་ཁྱི་འབྲུམ་དུ་མའི་མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན་
 དམ་པར་གྱུར་པར་མ་ཟད། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བསྐོལ་ཅིང་། གཤམ་
 པ་མངོན་དུ་བྱུང་བ། ལྟ་བའི་སྐྱ་རིས་སྒྲ་ཞིབ་གསལ་སྟོན་མཛད་པ་སོགས་ཆེས་ངོ་
 མཚར་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་འབའ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་ལུལ་ལུང་དང་མི་རིགས། སྐད་ཡིག་དང་གོམས་གཤེས། ཚོས་རིག་
 དང་ལེགས་བྱང་མི་གཅིག་པའི་སྐྱེ་ལོ་ཁྱི་འབྲུམ་དུ་མའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་སོགས་
 བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་མང་དུ་སྦྱལ་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེང་འཛམ་གླིང་འདིའི་
 ཐོག་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཉོར་བུ་ཞིག་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཚོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་གཅོར་གྱུར་གྱི་བརྗོད་བྲལ་སྒྲ་ཚོགས་ལས་བཅམས་པའི་
 གསུང་འབྲུམ་ཕྱག་དེབ་བཟང་བར་དཀའ་བ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱལ་བའི་
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྫོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་ཉུང་ཞིང་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་རྒྱལ་ལ། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་རྣ་མེད་པ་ཞིག་

ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་མ་སྟུན་སྒྲུང་དུ་སྐྱབ་པར་མ་ཟད།
གསུང་བཟང་དེ་དག་ནི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཚད་མེད་པའི་
མཁའ་ལོན་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅའི་སྐོང་ནས་འཕྲུང་
བའི་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་འཇིགས་གི་འབྲེལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་གསུམ་ལ་སྟུན་པའི་མ་ཞོར་
ལམ་སྟོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་
བའི་ཚ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

ང་། དེས་ན་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་སྐོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུན་རས་བཅའ་བའི་དགའ་
སྟོན་དུ་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེ་སྤེང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་གི་གསུང་འབྲུམ་ལས། གསུང་པོད་ཀ་པ་སྟེ། << ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
སྤེང་རིམ་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། >> ཀྱི་སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་དོན་གཉིས་
པར། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁའ་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ། རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་
མང་དང་། གསུང་པོད་ཁ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་དོན་གསུམ་པར། འཇམ་མགོན་
ཡ་རྒྱལ་བའི་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་ཡ་སྐྱབས་ཇེ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིང་སྐྱུལ་དོ་ཇེ་འཆང་ཇེ་བཙུན་
སྐྱབ་བསྟན་སྤེང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཕྱུག་མོང་བའི་མཇུང་
རྣམ་མཛོད་ཅམ་བཟོད་པ་རོང་ལུའི་དོ་ཤལ། གསུང་པོད་ཀ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་དོན་
བཞི་པར། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་རྒྱབས་སོ་སོར་ཡོངས་ཁྲུབ་དུ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་
འཕྲིན་ཕྱོགས་བསྐྱེབས། གསུང་པོད་ར་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྤེང་དོན་ལྷ་པར། ལྷན་

བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུམ་
བཅུའི་དུས་དྲན་སྐབས་སོ་སོར་སྦྱལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་
བསྐྱེད་སྤེལ།

གསུང་བོད་ཅ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྐྱེད་དོན་བརྒྱུག་པར། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་ཕྱག་
དེབ་དང་པོ། གསུང་བོད་ཆ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྐྱེད་དོན་བརྒྱུག་པར། ཤེས་ཡོན་ལམ་
སྟོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་པ། གསུང་བོད་ཇ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྐྱེད་དོན་བརྒྱུད་པར། ཆོས་
སྲིད་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་བོ་དང་། གསུང་བོད་ཉ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྐྱེད་དོན་དགུ་
པར། ཆོས་སྲིད་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་པ། གསུང་བོད་ཉ་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་སྐྱེད་
བརྒྱུད་ཅུ་པར། འབྲེལ་ཡུན་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་བཅས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལྷན་
ཡོད།

དེ་ཡང་། ༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ རྣམ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་
༡༠ བར་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༩ རིང་གི་ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་ཁག་
དང་། ༢༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ རྣམ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ བར་
གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༥༩ རིང་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ ༩༩ སྦྱལ་བ་རྣམས་
ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལྷན་ཡོད། ༣༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༩ རྣམ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༣༠ བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་སོགས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གྱུར་གྱུར་སྤོའི་སྤོའི་སྦྱལ་བའི་
བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤེལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་བོ་དང་། ༤༽ ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ རྣམ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་བར་སྦྱལ་བའི་

བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤེལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་ལ། ༡༽ ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ རས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢ ཉིན་བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་
 འདེན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
 རྒྱུ་མཚོ་ཚོགས་ཁག་དང་། བཀའ་ཤག་གིས་མཆོན་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པར་སྐུལ་
 བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤེལ་ཚེས་སྲིད་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་དང་། ༢༽
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༩ རས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༣༣ བར་སྐུལ་བའི་
 བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤེལ་ཚེས་སྲིད་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་ལ། ༣༽ ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ རས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༣༡ བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་
 འདེན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བྱུང་མེད་ཚོགས་པ་དང་།
 གཞོན་རྒྱུ་མཆོན། ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ ༣༩ ཕྱོགས་
 བསྐྱེད་སྤེལ་སྤྱི་བཀོད་པ་འབྲེལ་ཡོད་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་བཅས་སྤྱི་བཀོད་
 བསྐྱེད་སྤེལ་པར་སྐྱབས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ལ་རྒྱལ་
 མཆོག་སྐྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བར་རྣམ་ཐར་དང་གསུང་འབྲུམ་པོད་གྲངས་
 ༣༡ བཞུགས་པའི་སྤྱི་དུ་གོང་གསལ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
 བཟུམ་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་ལས་རྣམ་ཐར་པོད་གཉིས་དང་། ཡོངས་ཁྱབ་
 གསུང་འཕྲིན་པོད་གཅིག་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་པོད་དྲུག་བཟུམ་
 རས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱི་དུ་གྲུང་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ << ལ་རྒྱལ་དབང་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། >> པོད་སྤྱི་དུ་བཞུད་ཅུ་ཐམས་པ་

ལེགས་བསྐྱེགས་ལྷན་པ་ཡིན།

གསུང་པོད་འདི་དག་གྲང་སྐམ་ཆེ་ཆུང་ཆ་མཚུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཕྱག་དེབ་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་བཅས་སུ་ཆ་བལོས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་ལས་ལོ་
 ཚོགས་ཀྱི་རྒྱས་བཅད་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་། ཕྱག་དེབ་སོ་སོའི་ནང་གི་བཀའ་
 སློབ་རྣམས་ལོ་ཚོགས་ལྷན་གྱི་འོ་རིམ་ལྟར་དུ་བསྐྱེགས་པ་མ་ཟད། བཀའ་སློབ་དེ་
 དག་གྲང་། ཀ༽ གསུམ་བཅུའི་དུས་འཇགས་སོ་སོར་ཡོངས་ཁབ་དུ་སྦྱེལ་བའི་
 གསུང་འཕྲིན་དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་འཇགས་སོ་སོར་སྦྱེལ་བའི་ལམ་སྟོན་
 བཀའ་སློབ་སྦྱེལ་བ་ཁག་ལ་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཁ༽ སློབ་བླ་ཁག་ལ་སྦྱེལ་བ་
 རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། ག༽ བཀའ་སྒྲི་དང་གཞུང་ཞབས་ལས་ལྟེང་
 བར་སྦྱེལ་བ་ལ་ཚོས་སྲིད་ལམ་སྟོན། ང༽ ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྦྱེལ་བ་ལ་འཕྲལ་ཡུན་
 ལམ་སྟོན། ཅ༽ རྒྱ་ཆའི་པོད་མི་སེར་རྒྱ་མང་ཚོགས་ལ་སྦྱེལ་བ་རྣམས་ལ་སྲུང་དོར་
 ལམ་སྟོན། ཆ༽ པོད་ནས་གཉེན་འཕྲད་སོགས་སུ་ཕེབས་རིགས་ལ་སྦྱེལ་བར་མ་
 འོངས་ལམ་སྟོན་བཅས་བཀའ་སློབ་སྦྱེལ་ཡུལ་དང་། ཇང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་འདྲེས་
 བར་སོ་སོར་སྤེལ་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་ཚོགས་མའི་བཀའ་སློབ་སློབ་ལྷན་གྱི་འོ་རིམ་གོ་
 རིམ་བསྐྱེགས་ཡོད་ལ། སྲུང་གྱི་བཀའ་སློབ་སློབ་སྐྱོབ་སྐྱོག་གཞན་བཀའ་ཁྱུ་ཆ་ལག་མ་
 ཚང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མ་འཁོད་པའི་བཀའ་སློབ་ལྷག་ལུས་ལག་སོན་བྱུང་བ་རི་
 ཡོད་གསལ་འཇུག་ཁ་སྟོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཆ་ལག་ཚང་ཐབས་ལ་འབད་
 ཚོལ་ལྷན་ཚོགས་སྤེལ་ཞེ་ཚོན་འཇུགས་པ་རྣམས་གྲང་མ་འདྲེས་བར་ཁྱུངས་སོ་སོར་ལེགས་
 བསྐྱེགས་གྲང་ལྷན་ཡོད།

ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཚོས་སྲིད་རིག་གནས་དང་། སྐད་དང་
 ཡི་གེ། །ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤེས། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ། ཚོན་རིག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་
 སོགས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གཞིར་བརྒྱུད་ཏུ་སློབ་གཞིགས་བཞེས་པ་དེའི་སྐད་ཞིབ་སྲིད་དཀར་
 ཚགས་ཀྱི་གསལ་བཟོ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ ༡༩༥༩ ལོར་སྐྱེས་པའི་
 བཀའ་སློབ་རྒྱལ་དཀར་ལྷན་པོ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱུ་བ་དགོས་སྲོལ་བསྟེན་འཛིན་ཚོས་
 ཉིད་ལགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་གནང་ཞིང་། བོད་གཞུང་གི་འཕེལ་
 ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་འགྲེམས་གནང་བའི་སྤྱུག་དེབ་ཞལ་གྲངས་ ༡༡ ཡོད་པ་
 གཞིར་བརྒྱུད་བསྐྱིགས་ཐོག་ བར་ཅ་ཆ་ཚང་དཔེ་སྤྲིག་པ་ རྒྱུད་ནས་གསལ་དུ་སློབ་
 མྱོད་ནང་འཇུག་འགོད་ཞུས་ཏེ་པར་ཅར་ཞུས་དག་དང་། དག་བཙོས་ལེགས་
 བསྐྱིགས་ཞུས་པ་ཡིན།

ཞུང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ལ། བོད་གསལ་ << ལྗུལ་དབང་
 ལྷ་སྲིད་རིམ་ལྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། >> བོད་གྲངས་ ༤༠ རམས་པ་ཕྱོགས་
 བསྐྱིགས་པར་སྐྱུན་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས་ང་ཚོའི་ལས་གཞི་དང་དམིགས་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར། མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་གསལ་གསུང་འབྲུམ་
 ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་རིན་ཐང་གྲུབ་པའི་གསུང་བཟང་གི་རིགས་ཅི་ཡོད་བརྗོད་བྱའི་
 རྗེ་ཚོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཞུས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་བོད་དགུའི་ཁོངས་སུ་མ་
 ཚུད་པ། གསུང་བོད་ཐ་བ་སྟེ། ལྷིའི་དེབ་སྲིད་བྱ་གཅིག་པར། ལྷང་དོར་ལམ་སྟོན་སྤྱུག་
 དེབ་དང་ལོ་དང་། གསུང་བོད་ད་པ་སྟེ། ལྷིའི་དེབ་སྲིད་བྱ་གཉིས་པར། ལྷང་དོར་ལམ་
 སྟོན་སྤྱུག་དེབ་གཉིས་པ། གསུང་བོད་ན་པ་སྟེ། ལྷིའི་དེབ་སྲིད་བྱ་གསུམ་པར། ལྷང་

དོར་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་གསུམ་པ། གསུང་པོད་པ་པ་སྟེ། སྤྱི་འདེབ་སྟེང་གྲ་བཞི་བར།
མ་འོངས་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་དང་། གསུང་པོད་པ་པ་སྟེ། སྤྱི་འདེབ་སྟེང་གྲ་ལྔ་
བར། མ་འོངས་ལམ་སྟོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱང་བར་སྐྱེན་ཞུ་ཚོག་ཡིན།

དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་ད་བར་སྐྱེས་བའི་རིན་པོ་ལུ་གྱི་བཀའ་སློབ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ཞིབ་མཐོང་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱིགས་དང་བཅས་སུ་མ་སྟང་
པོད་སྟེང་བཞི་བ་ལྔ་པ་སོགས་སུ་རིམ་བསྐྱིགས་ཞུ་འཆར་ཡོད་ལ། ཤེས་ཡོན་སློབ་
སྦྱོང་གི་ཁྲིའི་ནས་ནས་ཤེས་རིགས་ཚོགས་ཆེན་ཁག་གི་བཀའ་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱོད་ས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། པོད་གྱི་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་དུ་སྐྱེས་
བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་སྤྱོད་ས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་སྐྱེན་ཅིས་ལམ་སྟོན་དང་། པོད་གྱི་
སློབ་གར་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྐྱེས་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་
སྤྱོད་ས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་སློབ་གར་ལམ་སྟོན་བཅས་གནས་ལྷ་རིག་པའི་བརྗོད་
དོན་ལྟར་ཤོད་གསལ་བཀའ་སློབ་གྱི་ཁྲིའི་ནས་ལུང་བཏོན་གྱིས་སོགས་སུ་སྤྱོད་ས་
བསྐྱིགས་པར་སྐྱེན་ཞུ་འཆར་ལགས།

ད་ལྟའི་ཆར་ཡ་ཤོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མཐོན་པོའི་གསུང་བཟང་ཡིག་འབེབས་གྱིས་
སྤྱོད་ས་བསྐྱིགས་གནང་བ་སྟོང་ལུང་ཅམ་ལས་མེད་ལ། ཡོད་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱག་དེབ་
ཆེ་ཆུང་མི་མཚུངས་ཤིང་། བཀའ་སློབ་ཆ་ལག་མ་ཆང་བ། ཁ་ཐོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
ལུས་པ་འདི་ལྟར་མིན་པར་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་ས་གཅིག་ཏུ་པོད་སྟེང་རིམ་
བར་བསྐྱིགས་ཏེ་ཤོད་གསལ་ < < རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་གྱི་གསུང་འབྲུམ་
དཔེ་ཚོགས། > > གྱི་ཁྲིའི་དུ་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་བཟུང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་

འབྲུམ་པོད་དགའའི་མཇུག་མཐུད་ཀྱིས་ལྔ་ཀྱལ་མཚོག་སྐྱེ་སྲེང་བརྟེན་པ་ཚེན་པོ་
མཚོག་སྐྱེ་སྲེང་ལུང་བརྟན་ལྟར་དགའ་གངས་ ༡༡༩ བཞུགས་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་
བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་
གོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཅི་མཚིས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་ལ་དེ་བསྐྱེན་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་འགན་
མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྲིང་
གྲུ་ཚང་ནས་མ་འོངས་པར་གསུང་འབྲུམ་པོད་སྲེང་ ༡༡༩ ལྷོགས་བསྐྱིགས་པར་སྐྱེན་
ལྷུ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་སྐྱིག་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་བཟང་འདི་དག་ལ་སྤྱིར་ན་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ལྷུས་དག་པེར་ངེས་སུ་
ཚོམས་ཀྱང་། དེད་རྣམས་ཚོམ་སྐྱིག་གི་ཉམས་སྲོང་ཞན་བ་དང་། ལས་འབོར་ཆེ་ལ་དུས་
ཡུན་སྤང་བ། དཔེ་སྐྱིག་པ་ཉུང་ཁར་ཤེས་རིག་ནོར་གྱིས་དབུལ་བས་སྲོགས་གང་ཐད་
ནས་མི་ལྗང་བའི་ཆ་སོགས་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། དེ་
རིགས་མཚིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེའི་མཁུན་ལྡན་རྣམ་པས་ལེགས་སྲེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
འཆར་ལྷུག་སྲོལ་གནང་རོགས་ཞེས་དེ་སྐྱེལ་ལྷུ་རྒྱ་མ་ཟད། ལྷུག་པར་དེད་ཆོའི་ལས་དོན་
གང་ཅིའི་ཐད་ལྷུག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་སློབ་སྟོན་དང་། ཡིག་ཆ་མཁོ་འདོན། ལྷུ་དག་གི་
རོགས་པན་གནང་མཁན་སྤྱི་སྲེང་ཚོགས་གསུམ་དང་། ཡང་སློབ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་རྒྱ་བ་
སློབ་ཚད་མེད་གནང་མཁན་རྣམ་རྒྱུད་སྐྱེན་མོང་བཅས་ཚང་མར་སྤྱིང་དབུས་ནས་སྐྱགས་
རྩེ་ཆེ་ཞེས་ལྷུ་རྒྱ་བཅས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༩ ལ། །

ཡ་རྒྱལ་དབང་བཟུང་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འི་ནམ་ཐང་སྤྱི་བཟུང་བཟུང་།

འཇུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

དབུས་འགྲུང་འཆར་གི་རིགས་ལས་མདོ་སྨྲ་ཅེས། །

འངས་མགོན་ལྷ་མ་མཚན་དཔེ་བཞད་པའི་འདབས། །

སྟག་འཆེར་ཁབ་ཏུ་དབལ་ལྟོན་ལྟོ་ཡི། །

ཡུང་བཞེན་རོ་མཚར་བཟུངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མངོན་པ་ལོ་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྤྱི་མེད་བཅུ་བཞི་
པ་ཆེན་པོ་བཟུང་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་པག་པོད་རྩ་
༥ ཚེས་ ༥ ཟླ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༤ ཉིན་མདོ་སྨྲ་དམཚོ་སྟོན་སྟག་འཆེར་
ཏུ་རིགས་རྩལ་ལྟན་སྟམ་ཚོགས་པའི་ཡབ་ཚོས་སྤྱིར་ཆེ་རེད་དང། ཡུམ་བཤེ་སྤྱིར་
ཆེ་རེད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྤྱིར་མཚར་པའི་སྟམ་དང་བཅས་སྤོངས་འདིའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་དབལ་ཏུ་སྤྱོད་བཟུངས་ཤིང། ཡ་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་སྤྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོས་ལོངས་
རྒྱལ་ལྟོ་འཛིན་ལ་མཚོའི་ཨ་ཀ་མ་ཡིག་འབྲུའི་གཟིགས་སྤང་དང། ལྷ་སྟོན་ཁག་གི་ཡུང་
བཟུང། ཡལོངས་མཚོག་གི་མངོན་སྤྱོད་ཁག་བཅས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བར་མ་ཟད།
གང་གི་སྟོན་གནས་རྗེས་བྱོན་ཀྱི་མངོན་པ་ནས་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་པའི་ཡུང་སྤྱིར་བཟུངས་
བལ་འེས་རྗེད་བྱུང་བ་ལྟར་ཐོག་མའི་མཚན་ལའང་ལྟོ་འཛིན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བཞི་ལ་ལེབས་པ་ས་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལྷ་ ༧ པར་སྟག་འཆེར་ནས་

གདན་བྲངས་ཉེ་ལྷ་བ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ དང། ལྷོ་ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ཉིན་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་སར་
ལ་ཞབས་སོང་བདེ་འཁོད་ཀྱིས་བོད་སྐྱོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་འདྲིམས་ཚོགས་ལྷན་
ལ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐྱེ་ལེན་བཅུ་གསུམ་བ་ཚེན་པོའི་ཡང་སྲིད་འབྲུལ་བུལ་ལ་གཞུང་
འབྲེལ་ཚོགས་འདུན་གནང་སྟེ་བཟང་ཤིས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་མཛད། ལྷོ་ལྷ་ ༡༠
ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རོ་བོ་སྐུ་ལུ་ལེའི་སྐུ་མཐུན་དུ་ལ་རྒྱལ་
ཚབ་རྒྱུང་ཉོ་ཚོགས་སྤྱོད་བུལ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་
མཚོགས་ཤིས་དབུ་སྐྱེའི་གཙུག་ལྷན་བཞེས་ཏེ། མཚོན་ལ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དགའ་
དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཇམ་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་རྒྱུར་མཚུངས་པ་
མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགའ་ལོ་རྒྱལ་ལ་ཐེབས་པ་སྐབས་འབྲུག་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ལྷོ་ལྷ་ལོ་ ༡༩༧༠ ལྷ་
༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གཞུང་སྲོལ་ཚོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་བོ་བྱང་ཚེན་པོ་བོ་ཏེ་ལའི་
ཤར་རྒྱུད་ཚོམས་ཚེན་སྲིད་ཞེའི་སྤུན་ཚོགས་སུ་གསེར་ཁྱིའ་མངའ་གསོལ་གྱི་
མཛད་སྟོ་གཟབ་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད། རྒྱལ་ཚབ་རྒྱུང་ལོ་པོ་ཆེ་དང། མཚོན་ཞབས་
སྟེགས་ལྷན་ལོ་ཆེ་ལྷ་ས་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་འཇམ་བསྟེན་གཞོན་གྱི་སྐབས་འགན་
བཞེས་ཚོགས་རྒྱ་ཏེ་ལྷོ་ལོ་ ༡༩༧༡ བོད་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཇམ་
སྟེགས་ལྷན་དགའ་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་མཚོགས་ཤི་
ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་སྟོབས་བཞེས། དགའ་ལོ་བརྒྱུད་ལ་ཐེབས་སྐབས་མཁུན་
རབ་བསྟན་འཇམ་གྱི་རྒྱུར་ནས་དབུ་མེད་སོགས་ལ་སྟོབས་གཉེར་མཛད་པ་དང། དེ་
རྗེས་ཡོངས་འཇམ་སྐུ་གཞོན་ཁྱིའ་རྒྱུར་ལོ་ཆེའི་རྒྱུར་ནས་དགའ་ལོ་དང། ལྷ་ས་

ཉམས་སོགས་ལ་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་རིང་སློབ་གཉེར་མངོན། དེ་ནས་ཐུན་མོང་གི་སྐར་
ངོར་རིགས་ཀྱི་ཚད་པན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པའི་བྱང་ནས་བརྟུ་ལྷག་རིག་གནས་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་སྔོན་ལྔ་ལ་གསལ་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་
དང་དུས་མཚུངས་སྐུན་གཞོན་བུའི་དུས་ནས་འཛམ་སྐྱིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཕོ་འགྲུང་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་མང་གཙོ་འོ་ལམ་སློབ་དང་ཆོན་རིག་བཅས་ལ་
ཐུགས་སྐྱང་ཆེན་པོས་ཞོར་སློང་མངོན།

ས་གྲངས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དབང་གྲུང་ཁྲབ་
དམར་པོའི་གཞུང་གིས་འཕྲོགས་མ་ཐག་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས་
ཉེ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ཆབ་འབངས་དང་བཅས་པ་རྩོ་བྲག་གི་གནས་ལ་
གྲུང་སྐབས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཞུས་ལྟར་
དགྲུང་བྲངས་བརྟུ་བྲག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡
དང་། རྩེ་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་
གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆ་ཚང་བསྐྱེད་བཞེས་མངོན་ཅིང་། ཁྲིམས་ཆད་
ཕོག་པའི་བཙོན་པ་ཡོངས་རྩོག་སློང་འགྲོལ་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཕོ་དེ་ནས་
བརྒྱུང་ལོ་དགུའི་རིང་བདེན་པ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་རྒྱ་བོད་འགྲིག་ཐབས་ཀྱི་ལམ་
བྱུང་ལུགས་སློན་བསྐྱོན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ བོད་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སློབ་ཐང་བཀྲ་
ཤིས་དང་། ལྷ་ཁང་བ་གཉིས་སྲིད་ཆབ་ཏུ་བསྐྱོ་གཞག་ཐོག་རྒྱ་སྲོགས་ནས་སྐྱེ་སྲོག་
ལ་ཉེན་འགན་འབྱུང་ཉེའི་རྒྱུ་བྱིས་རྒྱ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྐྱེ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་
དང་བཅས་པ་གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ནས་

གྲོ་མོར་ཉེན་གཤོལ་དུ་སེབས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༣ ཉེན་གྲོ་མོར་
སེབས་འབྱོར་ཟེན་འགྲུལ་བཀའ་ཤག་བཅུགས་ཏེ་ཟླ་འོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་
འཇགས་མཛད་ཐོག་རྒྱ་དམར་གཞུང་དང་ཞི་བའི་གོས་མོལ་གྲེད་མཁན་སྐྱེ་ཚབ་
ཆེད་གཏོང་གནང་།

ལྷགས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣༣ ཉེན་རྒྱ་ནག་གི་ཅིང་དུ་བཅའ་ཤིང་
འཇིགས་སྐྱེལ་ལོག་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོས་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བར་
མཚན་ཉུགས་མི་འཕོད་ཐབས་མེད་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༦ ་དུང་
དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས། ཚེས་ ༡༩ ཉེན་གྲང་ཅིང་ལྷ་གྲོ་མོར་འབྱོར་ཏེ་དུང་དཀར་
དཔོན་དུ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་དང་ཞལ་འཛོམས་བྱུང་ཞེས་འཕྲོད། ཉེན་རྒྱ་གཞུང་གིས་
བོད་ཀྱི་ཞི་བདུན་ལས་དོན་ཆེད་གསར་དུ་བསྐོས་གཞག་བྱས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་
དམག་དཔོན་གྲང་ཅིང་ལྷ་ས་གཙོ་སྐྱེལ་ཚོས་ཁྱེད་ཚོས་འགན་ཁུར་གྲོ་མོར་ཡལོང་
ས་མཚོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་པ་དང་། ལྷགས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༧ ཚེས་
༣༩ ཉེན་གྲོ་མོ་ནས་ལྷ་ལྷན་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་ཏེ་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉེན་ལྷ་
སར་ཡལ་ཞེས་སོར་བདེ་བར་འཕྲོད།

རྒྱ་སྐྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༩ ཉེན་གི་ཅིང་དུ་བཅའ་ཤིང་བོད་ཀྱི་དོན་
གཙོད་ཁང་གསར་བཅུགས་གནང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོ་མཇུག་དུ་དུས་བསྐྱེད་
བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གང་ཅིར་ཡར་རྒྱས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱུར་
བཅོས་མཛད་བཞེད་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་
ལེགས་བཅོས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ཅ་འཛིན་དོན་ཚན་ ༥ གཏན་འཛེབས་ཁྱབ་

བརྒྱུག་ས་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟེང་ཆུ་གཞུང་དང་གནས་ཚུལ་ཞི་འགྲིག་ཡོང་ཤེས་
སྐབས་བརྒྱུག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་མང་དུ་བསྐྱུངས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ཏྲ་
ལོའི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཚོ་འབྲུག་སློབ་ལམ་ཚེན་ལོའི་དུས་ཚེན་དང་སྐབས་བརྒྱུག་
ར་ས་འབྲུག་སྤང་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱི་ལོ་ལོངས་འཛིན་བཟེས་བ་ལ་སྐབས་རྗེ་ལྟར་
ཚོས་སྤོང་རིན་པོ་ཆེ་སྐབ་བརྒྱུག་ཕྱང་རྩོག་སྐབས་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་མཚོག་གི་དུང་
ནས་བརྒྱུག་རྩོག་ཀྱི་བརྒྱུག་སྤོང་བཞེས།

ལོ་ཏྲ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ཆུ་གཞུང་གིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ལོ་ཅིང་
ལོགས་སུ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་ཚིགས་བརྒྱུར་བསྐྱུངས་ཏེ་ཆུ་གཞུང་དམར་གཞུང་གི་འགོ་
ཁྲིད་མའོ་ཅེ་དུང་དང་། སྤོང་སློབ་ཀྱུ་ཨེན་ལེ། གཞན་ཡང་ཀྱུ་ཏེལ། ཏེང་ཞོ་ལིང་
ལོགས་དཔོན་རིགས་ཁག་མངལ་འབྲུང་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཆུ་གཞུང་གི་སྤྱི་
ཚོགས་གནས་སྤངས་རྒྱུས་གསལ་བར་གཞིགས། དེ་ནི་ལྟོང་ས་མཚོག་ཕྱི་རྒྱལ་
དུ་ཚིགས་བརྒྱུར་བསྐྱུངས་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ལ། ལོ་ཏྲ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༣
ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་རྒྱལ་མཚོག་ཡབ་སྐུ་རྒྱལ་གཉིས་ལོ་ཅིང་ནས་བོད་དུ་ཚིགས་ཞལ་
བརྒྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་ ༤ ནང་བོད་སྤོངས་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཕྱིར་ལོག་པ་མཛད།

མེ་སྤྲོལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ལ་རྒྱལ་མཚོག་ཉི་ཟླ་རྒྱལ་གཉིས་
ཆུ་གཞུང་གྱི་ཚུབ་ཚེན་ལོའི་ཚོས་ཚོགས་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་ལོ་ཏྲ་ས་མཚོག་བརྒྱུད་བ་སྤྲད།
སྤོང་བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་མི་ལོ་ ༣༥༠༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྤོངས་སུ་
མཚོན་གཙོ་བོར་གངས་སྤོངས་གཞིས་ཅི་ནས་ཚིགས་ཞལ་བརྒྱུར་ཏེ་ཆུ་གཞུང་དུ་
སངས་རྒྱལ་སྤྲད་ལས་འདས་ནས་མི་ལོ་ ༣༥༠༠ འཁོར་བའི་དྲན་གསའི་དུས་དྲན་

ལ་མེབས། ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་རྟི་མི་གསར་པར་མེབས་འབྲོར་
 ལྷང་། ལྷ་གསར་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་འོག་ཁར་ར་འཛིན་དར་པར་སད་མཚོག་
 དང་། སྲིད་འཛིན་སྐྱེ་གཞིན་འོག་ཁར་ར་དུ་ཁེར་ལི་བ། སྲིད་སློབ་མི་རྗེ་ལེ་ཏུ་
 བཅས་དང་མངལ་འབྲུག་གནང་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་སྲིད་སློབ་མངལ་འབྲུག་སྐབས་
 བོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སློབ་དན་པ་རྣམས་མཚམས་འདོག་ཡོང་ཐབས་སོགས་
 བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་སྐོར་གལ་ཆེད་བཀའ་བསྐྱུང་གནང་། ལྷ་གསར་དེར་རྒྱ་
 བཀའ་གི་སྲིད་སློབ་འཕུ་ཨེ་ལེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཆེད་བཅར་ཞུས་པ་ལྟར་ལྷ་ག་ ༡༢
 ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཁོང་ལ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་གནས་སྟངས་སོགས་བོད་མི་མང་
 གི་བདེ་སྐྱབས་གནས་སྟངས་སྐོར་ལོགས་ཆེད་འགྲུང་བ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་
 ཞིབ་ཞན་མཛད་ཅིང་། མེ་བྱ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་གར་འབགས་
 དུལ་ནས་གང་གི་གདུལ་ཞིང་བོད་སློངས་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱུང་།

དེ་ལྟར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཛིན་ཚུ་གཉེར་ལྷ་བུའི་ཁྲིད་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ཐོག་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་འགོ་ཚུགས་ཏེ།
 གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྷར་གསན་བསམ་མཐའ་འཁྲོངས་གནང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་མེ་བཀ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་གདན་ས་སེ་འབྲས་གཉིས་ལ་
 སྐྱེ་ག་ཞུགས་ཀྱིས་བྱ་སྐོར་མཛད་པར་མ་ཟད། དགྲུང་ལོ་ ༢༥ བཞེས་པ་ས་ཐག་བོད་
 ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ལྷ་སྐྱེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ག་ ༣ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལྷ་ལྷན་ཚོ་འབྲུལ་སློབ་ལམ་
 ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཁྲི་སྐྱབས་གཉིས་བཀའ་བའི་དབུས་སུ་ལྷང་རིགས་སྐྱ་
 བའི་མཁས་མང་ཁྱེ་མཚོག་འདུས་པའི་མདུན་སར་ལྷ་རམས་པའི་བྱ་སྐོར་དམ་བཅའ་

འབྲུལ་བཞེས་བསྐྱེད་སྤྱོད་

ས་མཁའ་སློང་ལོ་ ༡༥༧༥ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གི་དན་བྱས་ལོག་ཡགོང་
ས་མཁའ་གྲུ་མིའི་དམག་སྐྱེད་དུ་གཞིགས་མོར་གདན་ལུ་བྱས་པར་མེད་ས་བཤོལ་
སྐད་ལྷ་སའི་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མི་མང་རྣམས་མི་བཟོད་པས་ཡགོང་ས་མཁའ་གི་སྐྱ་
བྱེད་བདོ་བའི་བྲ་དན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ཆེད་མི་མང་སེར་སྐྱ་སྟོང་སྤྲུག་མང་བོས་
འོར་སྐྱེད་ལོ་བྲང་གི་ཉེན་སྲུང་བྱས་ཐོག་མི་དམངས་རྣམས་ལུ་སྤྲུག་བཟོད་བྲལ་གྱིས་
བྲག་ལོའི་རོ་རྒྱལ་བྲས་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་བོད་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་ཀྱི་རུལ་སྟོན་
གཞི་རྒྱ་ཆེན་ལོ་བྲས་བ་དང་། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡ་ང་བྲལ་བའི་བྲག་གཞོན་མི་
ཆོས་ལས་འདས་བ་བྲས་བར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུགས་བདེ་དོན་ལ་དགོངས་
ནས་བོད་རྒྱ་ ༣ ཆེས་ ༤ དང་། ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་དགོང་མོའི་སྤྲུག་ཆོད་ ༡༠
ཅམ་ལ་ཡགོང་ས་མཁའ་གནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཆེན་སྤྲུགས་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཉི་རྒྱ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་དབྲུས་ནས་བོད་གཞུང་དམངས་གང་འཚམ་
དང་བཅས་བ་རྒྱ་གང་འཕགས་ལུལ་དུ་བཅའ་བྱོལ་ལ་ཆེབས་བསྐྱེད་གནང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༥༧༥ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༣༩ ཉིན་ལྷོ་ཁ་ལྷོ་ཅེ་རྫོང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་
བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་ལོ་བྲང་བའི་གཞུང་སྐྱེད་གསོ་མཛད་ཅིང་། བོད་གཞུང་ནས་
རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཤེད་ལོག་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ལ་ངོས་
ལེན་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱེད་དང་ལོ་གནང་བ་དང་། ལྷ་ ༥ ཆེས་
༡༩ ཉིན་ཉི་ལྷོ་ལུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་བཞག་བ་སྐྱོང་འཚོགས་
གྱིས་མོད་རང་བཅའ་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱ་དམངས་གཞུང་གིས་བཅའ་འཇུག་

བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བཙན་ཤེད་སྤྲིགས་སྐྱུལ་ལོག་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་
ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ཐེངས་གཉིས་
པ་བསྐྱབས།

དེ་ནས་ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་མ་སུ་རིར་ཡུལ་ས་སོར་བདེ་
བར་འཁོད་ཅིང་། མ་སུ་རིའི་སྤྱི་ལ་ཉུ་སིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་སྐྱེད་
མཛད་དེ་བཞུགས་འཇགས་གནང་རིང་། ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཉེ་བུ་
མཚོག་མ་སུ་རིར་ཆེད་བཙུང་གིས་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་དང་ལྷན་དུ་སྐབས་དེའི་
བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། མ་ལོངས་ལྷ་སྐོའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞིབ་རྒྱུ་མཛད་ཟླ་
བ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་གཞུང་གི་བཀའ་ཚོན་སོགས་མཐོ་རིམ་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་པ་རྒྱུ་
འཛོམས་ཐོག་བཀའ་ཤག་དང་། བར་སྤྱི་དུ། ལྷི་སྤྱི་དུ། ཚེས་དོན། ཤེས་རིག་དཔལ་
འབྱོར་འདུ་འཁོད་བཙུང་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་དུ་གསལ་འཇུགས་
དང་འབྲེལ་འགོ་བྱེད་རྣམས་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཟླ་ དེ་ནི་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དུ་
བརྟེན་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་མ་སུ་རི་ནས་
ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བཞུགས་སྐྱེད་རྣམས་ལྷ་ས་ལྷུ་ཤེས་ལ་རམ་དུ་
བཞུགས་སྐྱེད་གནས་སྤོས་དང་། ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ཐོག་ཆེན་ཚོས་སྤྱིར་ཕོ་བྲང་དུ་
སྤོ་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། ཡ་ལོངས་ཡ་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བོད་ཀྱི་
བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་མོད་དོན་སྐོར་ལྷ་སྐྱུལ་
རིམ་བར་གནང་འབྲས་སུ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བོད་མིར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་།
རང་ཐག་རང་གཙོ་དུ་གྱེ་ཐོབ་ཐང་སྤོད་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ལྷོས་ཚོད་ལྷི་ལོ་

༡༩༥༩ ༡༩༦༡ ༡༩༦༥ བཅས་སོ་སོར་བཞག་སྐབས་བྱུང་ཡོད།

ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༩ ཉིན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགོངས་པར་
ཡོད་པ་ལྟར་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་ལྷགས་དང་བཅས་པའི་མི་འབྲུས་བཅུ་གསུམ་བསྐོ་
གཞག་སྤུལ་ཐོག་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་དེ་ཉིན་མངལ་ལྷག་
དམ་འབྲུལ་དང་འབྲེལ་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ལྷན་གྱི་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་
བརྟེས་པའི་མཛད་སྐོ་བསྐྱུངས། ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་གསར་པའི་ཟིན་བྲིས་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཐོག་མར་
འབྲེམས་སྟེལ་གནང་བ་དང་། ཚུ་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གསུམ་
བཅུའི་དུས་དབུ་གྱི་མཛད་སྐོ་དང་སྤྲུགས་དེ་སྤེལ་ཅུ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་ལ་བསྐྱུར་ཞིབ་
གནང་སྟེ་དོན་ཚན་ ༥༧ ཅན་གྱི་ཅུ་ཁྲིམས་རྒྱས་པ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ཡོངས་ཁྲབ་
གསལ་བསྐྱབས་མཛད། ཚུ་སྟེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཚེས་མཐོའི་
བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་སོགས་བོད་འདི་འབྲུལ་ལྷགས་
གང་ཐད་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལྷགས་ཚད་ལྷན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་
ལྟར་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་དང་། ཁྲིམས་ལྷགས་དབང་འཛིན། ཁྲིམས་བཟོ་སྤྱི་
འབྲུས་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྷན་གྱི་གཞུང་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཆགས་ཡོད་པ་
འདི་དག་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན།

ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལྷགས་བཞེན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་ཐེངས་དང་པོར་བཀའ་རྒྱུ་ཁྲི་བ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འདེམས་བསྐོའི་ལམ་
སྟོལ་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་བོད་

གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་གང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་མི་དམངས་
ཀྱིས་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་ཅེས་སྲོད་གནང་སྟེ་དུས་
རབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ཐག་གཅོད་གནང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རང་
མགོ་རང་ཐོན་དང་། རང་ས་རང་སྤང་། རང་མི་རང་ལས་ཡོང་ཐབས་སོགས་གོམ་
ཞེང་ཆེན་པོས་མཐུན་བསྐྱོད་རིམ་པར་གནང་སྟེ། བྱང་རབས་ཀྱི་དོན་སྤོང་ལྷན་པའི་
གསར་གཏོད་མང་དུ་མཇུག་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
མཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་དང་། ལུགས་ཇེ་དང་བཀའ་བྲིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་བོད་སྐད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་སོན་ཅང་དགོངས་ཏེ་
ཁོང་ཚོ་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྷན་ཞིག་དུ་གསོ་སྲོད་གནང་ཆེད་སྐད་ཀྱི་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷན་ ༣ ཆེས་ ༣ ཉིན་མ་སུ་རིང་ན་གཞོན་ལྷ་བཙུའོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་
མང་གསར་འཛུགས་བསྐྱུངས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རིམ་པས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁྲུལ་
ཀྱི་བོད་སྐད་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་གཞི་རིམ་དང་། འབྲིང་རིམ། མཐོ་རིམ་བཅས་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྲོད་ལྷན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁོལ་ ༡༠༠ ལ་ཉེ་བ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་
ནང་སློབ་སྐྱེས་གྲངས་ ༣༧༠༠ དང་། བོད་ནང་སློབ་སྲོད་གི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་པའི་ན་
གཞོན་སྲོད་ལྷན་པའི་མོད་སློབ་སྲོད་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད། དེ་དག་གིས་བོད་ཀྱི་
སྐད་མིན་རིག་གནས་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློབ་སྲོད་བྱེད་
བཞིན་པར་མ་ཟད། ལག་ཤེས། ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་སྲོད་གི་གོ་སྐབས་
སྲོད་སྲོད་ལྷན་པ་བྱུང་བ་འདི་དག་ནི་འབྲུག་སྐད་ཀྱིས་ལྷན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་ས་དགེ་བཀའ་སློང་གཡུང་བྱུང་ཐོན་དང་བཅས་པའི་
 དེས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སློང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཚོས་སྡེ་ ༣༦༩ དང་། དེ་
 དག་ཏུ་དགེ་བཅུ་ཞལ་གངས་ ༣༠༠༠༠ ལྟག་དང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་གྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁབ་ཏུ་ཚོས་བརྒྱད་ཁབ་གི་ཚོས་ཚོགས་ཁབ་སློང་ལ་ཉེ་བ། དེ་བཞིན་བོད་གྱི་
 རྫོང་གར་ཚོགས་པ་དང་། ལྷོ་ལི་བོད་ཁང་། མར་ཏ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
 ཁང་། བཞུགས་སྐར་བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད། རོར་གླིང་བོད་གྱི་དེག་གཞུང་གཅེས་སློང་
 ཁང་། རོར་གླིང་འཛམ་དབྱངས་བོད་གྱི་དེག་གཞུང་གཅེས་སློང་བཅས་དང་། གཞན་
 ཡང་གསོ་དེག་གི་ལྷོ་གནས་བོད་གྱི་སྐབ་ཅིས་ཁང་དང་། ལྷོ་ལུགས་གྱི་སྐབ་ཁང་།
 ལག་ཤེས་སྐྱེ་ཅལ་གྱི་བཟོ་ལས་སོགས་ཆེད་སློང་བྱ་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་གནས་ཁབ་མང་
 གསར་འཛུགས་གནང་ནས་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལས་དུ་ཞུགས་ཉེ་དེང་སྐབས་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་གྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་སོགས་གྱི་བཀའ་རིན་
 བེ་སློང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་སྤུལ་ཡང་ཆ་ཅཱ་གཞལ་དགའི་
 གནས་སུ་གྱུར།

དེ་བཞིན་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་འབྲུག་སེལ་འཚོ་ལོས་གྱི་གཞི་རྒྱུ་བཟང་པོ་
 ལེགས་ཚུགས་སྤྱད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་བ་ ༡༩ པར་རྒྱ་གར་གློ་སྤོགས་ལུགས་བསམ་
 གཞིས་གྲོང་དུ་མི་གངས་ ༦༦༠ བམ་བ་གཞིས་ཆགས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་
 བས་བཟུང་ད་ཆ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཁབ་ ༥༩ དང་། སྐས་
 གསོ་ཁང་ ༡༥ བཞུགས་བའི་བར་འཕེལ་རྒྱས་གྱིས་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
 གྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་ཡོད།

མེ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༧ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཡལོང་ས་མཚོག་ཚོག་མར་གྱི་
 རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཉིང་དང་། ཐའི་ལན་ཁྲིའི་ནང་ཆེན་མོ་བསྐྱུར་གནང་འགོ་ཚུགས་པ་
 དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱབ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ཨི་ཏེ་ལི་
 དང་། ལུང་སི། རེ་ཐར་ལན་ཏ། སྤེལ་འཇམ། ཨ་ཡར་ལན་ཏ། རོར་མེ། ལུང་ཏན།
 དེ་གི་ལུལ། རྒྱབ་འཇར་མན། ཨོ་སེ་ཁྲི་ལི་ཡ་བཅས་ཀྱི་ལུལ་གྱུར་ཡང་ཆེན་མོ་
 བསྐྱུར་ཐངས་དང་པོ་བསྐྱུར་ས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཨ་རི་དང་། བ་རན་སི། ལྷ་རུ་སྤྱ།
 འཇར་མན་ནི། སོག་ལུལ་སོགས་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༠ ཚམ་ལ་ཡང་ཡང་
 ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་དང་ལྷན་མི་མང་ལ་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་འཁོར་ཡང་
 ཡང་བསྐྱོར་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་སྤྱི་དཔེ་ལྷན་སྤྱི་དཔེ་ལྷན་གྱིས་གཙོ་སྤྱོད་དཔོན་
 རིགས་དང་། ཚོས་ལུགས་ཁབ་གི་ལྷ་ཆེན། ཚན་རིག་རིག་གནས་དང་། ལོ་རྒྱུས་
 རིག་པ་སོགས་ཀྱི་གྲགས་ཚན་མི་སྣ་མང་པོ་མངལ་འབྲས་གནང་བར་ཀུན་གྱིས་བརྩེ་
 བཀུར་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་དང་། ལུལ་སློལ་གོམས་གཤེས།
 བོད་ཀྱི་གནས་བབས་སོགས་ལ་ངོ་སྤྱོད་གནང་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཞི་མོལ་གྱིས་ཐག་
 གཙོད་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བཙན་སྤྱོད་རྒྱ་བཟུངས་
 རྗེས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཚོག་མ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་བོད་
 ལུལ་གྱུར་གཞིགས་སྐོར་སྐྱེ་ཆོས་ཚོགས་པ་ལྷ་རྗེས་གཏོང་གནང་མཛད་པས་བོད་
 གཞིས་ཁྲེས་མ་བྱུང་འབྲས་ལྷ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠
 ལོའི་རྗེ་ ༡ ཚེས་ ༢ བར་བོད་རྒྱའི་དབར་འབྲེལ་མོལ་ལན་དགུ་དང་། བར་ལུགས་

གྲོས་བསྟུར་ཐེངས་གཅིག་བཅས་ལྷུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཨ་རིའི་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་
རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་སྲོན་འགྲོའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་
ལྷ་འདོན་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ས་རན་སིའི་
སི་ཌས་སི་ལྷག་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་
མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྷའི་དོན་སྨིང་གི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་
ནམས་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས་པ་སོགས་བོད་རྒྱའི་དབར་ཕན་ཚུན་བསམ་ཤེས་
དང་། ཡིད་ཆེས། གུ་བ་གངས་བཅས་ཀྱི་སློབས་གཉིས་ཕན་གྱི་གྲོས་མོལ་གནང་
རྒྱུའི་སློབ་འབྲེད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློབས་ཀྱིས་འཆེ་མེད་ལས། །

རྒྱ་ཆེར་སླེལ་ལས་ཞི་བདེའི་གཞེངས་ཉུགས་སུལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་སྨོད་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷན་རྒྱའི་
བཞེད་དགོངས་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་
ལས་འགྲུལ་མཐའ་དག་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་དུ་བསྐྱུང་གནང་མཛད་པ་ནི་སྤར་བོད་
གངས་ཅན་གྱི་སྨོདས་དང་། བོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་འབར་མ་རྒྱུང་བའི་རྒྱབས་ཆེན་
ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཞིག་བསྐྱུངས་པར་བརྟེན། རྒྱ་རྒྱུང་མཛད་བཟང་གིས་འཛམ་གླིང་
གི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནམས་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འགྲོགས་པར་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་ལྷན་
འགན་འཁུར་གྱི་རྒྱར་གཞིའི་ཐོག་དུས་ཉུག་དུ་བྱམས་སྨིང་རྗེ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་
ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོས་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་ཚོད་པའི་འཛམ་གླིང་སྨིང་གི་སྤྱི་འགྲོ་

ཀུན་ལ་བདེ་སྲིད་འབྲུང་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སློབ་
ཐང་། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྲོལ་བཅས་དང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་
པའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམས་གསུམ་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྲིད་གོང་འཕེལ་
དང་། ཚོས་ལུགས་སན་ཚུན་དབར་མ་སྤྲོད་འབྲེལ་གོང་འཕེལ། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་
ཚོས་རིག་འཛིན་སྲོང་སྟེལ་གསུམ་བཅས་ལ་སྤྲུགས་ཁུང་ཆེན་པོ་བཞེས་པར་བརྟེན།
བྲང་བདེན་དང་། བསྐྱུགས་འོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པའི་བཞེད་དགོངས་དང་། ལུལ་བྱུང་གི་
མཛད་འཕྲིན་ལ་ཡི་རངས་རྒྱ་བ་སྲོང་གིས་ཞི་བདེའི་པོ་ཉར་རོས་འཛིན་གཞན་ལྟེ་སྲི་
ལོ་ ༡༩༤༩ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འཛམ་གླིང་སློབ་ཆེས་སྤྲོད་པར་གྲགས་པའི་འོ་ལྷེལ་
ཞི་བདེའི་གཞེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་
མངའ་གསོལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་ ༩༩ ལྷག་གིས་ཞོ་
སྟེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་རྟགས་དང་། ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཞེངས་རྟགས། སོག་པོའི་
བརྒྱ་དཀར་པོ་སོགས་གྲགས་ཅན་གྱི་གཞེངས་རྟགས་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱལ་བ་འབྲུལ་
ལམ་ལུས་ཡོད། དེ་བཞིན་འཇུངས་རབས་གསོལ་བ་འདེབས་ལས།

- མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱན་རྒྱག་མཚོག་གཉིས་ལྷ། །
- བཙུན་པའི་བསྐྱུགས་གྲུས་དབྱ་བཅོམ་ཉེ་བར་འཁོར། །
- བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་སློ་བཟང་རྒྱལ་བ་དངོས། །
- སློ་བཟང་ཡི་ཤེས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཞི་མཁས་
གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་ཚད་ལྷན་ཅོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་འདི་ལྟར་སྲོན་ཚད་ལྷན་

ལ། སྤྱི་མཉམས་འབྲུག་དཀའ་བས། བྱིད་དཔེ་བྱིད་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅེས་པ་སྟུང་།
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྲུ་མཐའ་དང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བས་
འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་དེད་དཔོན་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། སྲིད་འཛིན་གྱི་བྱུང་འཕགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། ཁྲིམས་
ལུགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ་ཚན་རིག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་
སོགས་དང་། དེ་བཞིན་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བསྟོན་དང་། མཁས་དབང་གི་ཆེ་བསྟོན་
སོགས་གྲུས་བཀུར་གྱི་གཞུང་ས་ཉུགས་དང་ཕྱག་འཁྱེར་སྟོན་གྲགས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་
བརྒྱལ་བ་འབྲུལ་བཞེས་བཀའ་བྲིན་བསྐྱེད་ས་ཉེ་རང་ཅག་ནམས་དགའ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་
ཉིན་མོ་གསར་སྐྱེན་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

གང་གིས་གདུལ་བུ་སྐྱེས་ལྡན་གངས་ཅན་པར། །
སློན་མེད་མང་གཙོའི་བདག་དབང་དགུམ་བཞིན་སྟུགས། །
བུམས་བཅའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་དབང་སྐྱུར་མགོན། །
མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་མང་གཙོའི་བསྐྱེད་བཙུན་ཆེན་པོ་
ཞིག་མཛད་དེ་བཅོན་གྲོལ་དུ་བཞུགས་རིང་ཕྱག་བསྟུང་གནང་རྒྱུའི་བཅའ་ཁྲིམས་
གསར་བཞོད་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་སྤར་ཆ། ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དང་། ཁྲིམས་བཞོ་ལྡན་ཚོགས། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགྲུབ་བཅས་མང་
གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ལམ་ལུགས་དང་། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། ལས་འགན་གཏན་འཁེལ་

གྲིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་ལ་ལུགས་སློབ། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་
ནས་བཟུང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཁྲུང་ས་ཚད་སྤར་ཆ་གནང་བ་དང། བཀའ་སློབ་ཚུལ་པ་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་གནང་རྒྱུའི་ལམ་སློབ་གཏོང། མང་གཙོའི་ཚོབ་
ཐང་ལ་ཁག་གི་འགོ་བོའི་བཏང་སྟེ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མི་དགོས་པར་མགོ་བོ་གང་ཉིད་
ནས་བཅོམ་ཐབས་སུ་གསོལ་རས་སྦྱུང་ཅིང། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སློབ་རིམ་པར་
མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་ལམ་
བྱུང་སྲིང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ནས་བཟུང་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་མི་མང་ནས་ཐང་ཀར་འོས་
འདེམས་བྱེད་པའི་ཚོབ་ཐང་སྦྱུང་བ་སོགས་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་
རྒྱུར་སྦྱུང་འདེད་གནང། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་
པའི་གལ་ཆེའི་བརྒྱུར་བཅོས་མཛད་གནང་ཁོངས་ནས་དེ་སྔ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་
གི་བཀའ་སློབ་ཚུལ་ས་ཡུལ་མཚོག་གིས་ཐང་བསྐྱོས་གནང་ལམ་ཡོད་ཀྱང། དེ་
ནས་བཟུང་མི་འགོའི་འོས་གཞིར་སྦྱུང་བར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འདེམས་
བསྐྱོད་གནང་རྒྱུར་བརྒྱུར་བཅོས་མཛད། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ཡང་གསར་གཏོད་མཛད།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐང་ས་དང་
ལོར་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་མི་མང་གིས་ཐང་ཀར་འདེམས་བསྐྱོའི་སློབ་བཟང་གསར་
གཏོད་མཛད། ཡང་སྐོས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་མི་མང་གིས་ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་
བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་སྦྱུང་བར་ཅིས་སློབ་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དག་ནི་
བསམ་བཞུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལ་སྟག་ཡིན།

བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་། བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲེའི་བདེ་
 སྐྱིད་ལ་གཞོན་གཞི་ཆེ་བ་ལུང་རིགས་དང་། དག་སྦྱང་། ཉམས་སྦྱོང་གུན་མཐུན་ཚད་
 གུལ་ལ་བརྟེན། ལྗུལ་མཚོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ལྗུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་
 ལྷོན་གྱིས་དབུས་ཚད་ལྷན་སྐྱེས་མཚོག་དུ་མས་དགག་བྱ་མཛད་ལུས་ལྟར། ལགོང་
 ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ལྷེར་གཞོན་ཆབས་ཆེ་བ་
 དང་གཅིག་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པའི་འདུག་སྐོ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱུང་
 འགའ་བ་དང་གཉིས། ཚོས་ལུགས་པན་ཚུན་དག་སྦྱང་ནོར་བུའི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་པར་
 གཞོན་སྐྱོན་འབྱུང་བ་དང་གསུམ། ཡང་སྐོས་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་འཇམ་
 མགོན་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྲིན་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་བཞི། བོད་གཞུང་གི་ད་
 ལྱའི་ཆབ་སྲིད་གི་བཞེངས་སྤོགས་དང་འགའ་བ་དང་ལྷ་སོགས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་
 གསོལ་བྱས་ན་དགོ་མེད་སྐྱོན་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་ར་སྐོད་དང་། དགག་དགོས་
 རྒྱ་མཚན་དུ་མར་གཟེགས་ནས་ཀུན་པན་དགོངས་བཞེད་གྱིས་མཛད་དགའ་དུ་མ་
 ཁྲུང་བསད་གྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་འཕྲུལ་སྤྲུགས་ཀུན་ཏུ་གཞོན་
 ཆབས་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལན་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་སྐྱེལ་འདུག་པ་དེ་
 དག་ནི་དབྱུང་གསུམ་ནམ་དག་གིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཚད་མའི་བཀའ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་
 འགྲོའི་འཕྲུལ་ལྗང་གི་ཁེ་པན་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེང་མཛད་
 པ་ཞིག་དང་། ལྗུལ་མཚོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ད་བར་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་
 མས་དམ་བསྐྱབས་གནང་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱུད་ཉེ་བའི་རིང་གི་དོན་དངོས་གྱི་
 ཉམས་སྦྱོང་སྤོགས་བསྐོམས་གྱིས་མི་མང་ལ་སྤྱང་དོར་འདུག་ལྷོག་གི་ལམ་སྟོན་

གནང་བ་ཞིག་ཡིན། ཡང་སྐོས་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།
འཛམ་གླིང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་རྟུལ་འཁོར་དོས། །
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་རྒྱུད་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་བར་སྤྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་འབྲུམ་སྤྲུལ་མང་པོར་དམ་
པའི་ཚོས་གྱིས་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཚད་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ས་
དགོ་བཀའ་ལླེད་གི་སྤྱེས་ཚེན་དམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཙམ་རིགས་གྱི་ཚད་པན་དུ་བཀུར་
ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་བྱུམ་པ་གང་གྲོའི་ཚུལ་དུ་བཞེས་ཏེ་རིས་
མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་བཟང་
བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་བསྐྱུངས་ཐོག་ ཡང་སྐོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་བ་ ༥ པར་
ལྷ་ལྷན་ལོར་གླིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་བྲང་དུ་དཔལ་རྟུལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཚེན་
ཐེངས་དང་པོ་སྤུལ་བ་ནས་ད་བར་དཔལ་རྟུལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཚེན་ལན་གྲངས་
༣༣ གནང་སྟེ་དད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་འགོ་ཁྲི་འབྲུམ་མང་པོའི་རེ་འདོད་སྐོང་བར་མཛད།

མདོར་ན་ཡ་གོང་ས་མཚོག་གི་ཚོས་སྤྱི་ལྷན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་བསྟན་པ་
རྒྱས་ཞིང་འགོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་
གཞི་ཅ་དམ་པར་གྱུར་ཏེ་དེང་གི་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་འཛམ་
གླིང་སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱི་ཁྲིད་དུ་མཐིན་པ་གཟེངས་སུ་བསྟོད་པའི་གཞི་བཞེད་གྱི་དཔལ་
ཡོན་རྒྱས་པ་འདི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཚེན་པའི་སྤྲུལ་རྗེ་བཀའ་འབྲིན་ཁོ་ན་
ཡིན། དེ་ཡང་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

ཡ་རྒྱལ་མཚོག་ཡོངས་གྱི་མཛད་བཟང་ཁྲིད་གཅིག་བྱས། །

བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྐྱབ་བསྟུན་ཡིན་ཅོག།
རིས་མེད་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་ལ་མ་སྐྱོབ་པ།
འཇམ་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡལོང་ས་མཚོག་གི་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་
ཡུལ་མཚོག་སྐྱེས་པོར་མ་རིས་སྤོན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་སྤྱོད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤིང་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ནི་དེ་
དག་ལས་ཀྱང་ལྷག་འགྲུང་གིས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་ཉེ་གང་གི་གདུལ་བྱ་གངས་ཅན་པ་
ཆམས་སྐྱོས་ཅི། འཇམ་སྐྱིང་ཤར་བུའི་སྐྱེ་བོ་འབྱུང་བླག་དུ་མ་གང་གི་གདུལ་བྱར་
གྲུང་ཅིང་། འཛིན་ཉེན་འདིའི་སྐྱེ་བྱ་མཐའ་དག་གིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་ཞི་བདེའི་
དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་གཟུང་གནས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཇམ་བཞིན་པ་འདི་ག་ལགས་སོ།།

ལྷགས་ཚོམ་ལ་མཚོན་ནའང་། བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་འགྲོ་བའི་སྐྱོང་ས་སུན་
སེལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་མཛད་པས་ཡལོང་ས་མཚོག་ནི་བོད་འབངས་ཅམ་མིན་པར་
འཇམ་སྐྱིང་གི་སྐྱེ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་ཁོག་བའི་སྐྱོང་དང་། དཔལ་བའི་མིག་། མགོན་མེད་
ཆམས་ཀྱི་མགོན་དང་། རྒྱབས་མེད་ཆམས་ཀྱི་རྒྱབས། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་ཆམས་
ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་སྟེ། འཇམ་སྐྱིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། བོད་ཀྱི་བསྟུན་སྤིང་
རང་དབང་བཅས་པའི་སྐྱོག་གིང་ལགས་པ་ནི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་མཚོའི་ནང་གི་ཚུ་
ཐེགས་བཞིན་མངོན་བསྟུས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར་ལགས་སོ།། །།

པར་སྐྱེན་གསལ་བཤད།

གསུམ་བཅུའི་དུས་རྒྱུ་ལོ་ ༡༥༥༥ ལོ་ནས་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་གིས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་ཞིང་ལ་ཉམ་སེམས་ཆེན་པོས་དྲག་པོའི་
བཅོན་འཇུག་གེད་སྐོ་བཅུམས་ཤིང་། ལྷི་ལོ་ ༡༥༥༧ ལོར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཅོན་པོའི་
ཏུ་གྲོས་མ་ཐུན་དོན་ཆོན་བཅུ་བདུན་བཞག་ཏུ་བཅུག་པ་དེ་ཉིད་ལའང་རིང་མིན་
བསམ་བཞིན་ཅིས་མེད་བརྟམ་བཞིག་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཇེ་དང་མཛའ་བཅེ་སྤྱ་ཚམ་མེད་
པའི་རྒྱ་དམག་གིས་ཡང་ར་བའི་ཁྲག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་བོད་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་
རྫོགས་ཉམ་འཕྲོག་བཅོན་བཟུང་བྱས་རྗེས་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་རྣམས་བཟོད་
སྐྱོན་སྤུབ་ཐབས་བྲལ་ཏེ་ལྷི་ལོ་ ༡༥༥༥ ལྷ་བ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་བོད་འབངས་མ་གྲོས་
བསམ་བ་གཅིག་མ་ཐུན་ཐོག་དྲང་སྤང་རང་འགྲུལ་གྱིས་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་
འབོད་སྐྱ་གཅིག་གིས་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ཞི་བའི་རམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར་
གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྫོང་ར་ལྷན་པའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་དགོས་བྱུང་ཡོད། གསུམ་བཅུའི་
ལས་འགྲུལ་དེ་ནི་རྒྱ་བས་དང་གཟེ་བཟེད་ཆེ་ཞིང་། བྱུང་རབས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པ།
མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་མཆོན་པ་སོགས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་ཆོད་
སེམས། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིང་སྟོབས་སོགས་བྱུང་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་དུ་
གསེར་གྱི་ཡིག་འབྲུར་བཞོད་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ཡོད།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་ལས་འགྲུལ་དེར་བོད་ལྷི་ནང་དང་འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་

སོགས་ལུས་གྲུ་གང་སར་གནས་པའི་ཐོད་མི་སྤྱི་པོ་གནས་བསྟན་མཆིས་སོ་ཚོག་གིས་ལོ་ལྷར་དུས་རྒྱུང་བཅི་ལྷ་བཞིན་ཡོད་ལ། ཐོད་དང་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་ལ་དགའ་ཞིང་། དང་པོ་དང་བདེན་པ་ལ་མོས་པའི་འཇམ་གླིང་མི་དམངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཁག་གིས་ཐོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་སྤྱི་གསལ་སྤང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་། ལུགས་ཆེའི་བདེན་རྒྱལ་གནད་བཞིན་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ཡ་ཤོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བཅོན་པོའ་ཐོད་གཞུང་གིས་གངས་ལྗོངས་ཚོལ་གསུམ་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཅ་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་བཟན་བཟུང་ཐོག་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལུས་གོམས་གཤེས་ལུགས་ལེགས་བྱང་དང་བཅས་པ་ལྟ་སོང་ཚུད་ཐབས་སྤྲད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་གཞིའི་དོག་གངས་ལྗོངས་ཐོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་མམ་ཐོད་རིགས་ཅུམ་བཅ་ཡོངས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་སྒོལ་དང་ལྷན་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབས་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་འདོད་དུ་མེད་པའི་ཅ་དོན་ཡིན་པར་ནན་བརྗོད་ཐོག་དེ་ལྷར་ཡོང་ཐབས་ལ་སྐྱེད་སྐྱུང་བཞེས་གནད་ཡོད།

ལྷར་རྒྱལ་ཐོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་སྤོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རིག་གནས་དང་སྐྱུ་ཅལ། ལུས་སྒོལ་གོམས་གཤེས། ས་བབ་དང་ཁོར་ལུག་ལུག་ལུག་མིན་གྱི་ལེགས་བྱང་། དེ་དག་གི་གཞི་ཅ་སྤྲད་ཡིག་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་ཁྱེད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡ་ཤོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གྲུ་

ཡངས་དཀྱེལ་ཆེའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་འདས་པའི་བྱང་རབས་ལ་དམ་འཛིན་མ་
 མཛད་པར་འབྱུང་འབྱུང་གི་གནས་སྟངས་ལ་གཙོ་ཆེར་བཅེས་ཏེ་གཉིས་སྟོན་དབུ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་གཞིར་བཟུང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཞི་འགྲིགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་མི་
 རིགས་གཉིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་ནང་ཞི་མཐུན་
 མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ནག་མེད་པའི་དགོངས་བཞེས་མཛད་
 ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གུ་ཡངས་
 དཀྱེལ་ཆེའི་དགོངས་བཞེས་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་བཞེས་གནང་གིས་བྱང་བདེན་གཞིར་
 བཟུང་རོ་སློབ་རྒྱུ་བ་མཐུན་དང་། ཞལ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་
 རོག་བོད་དོན་བདེན་མཐུན་གསལ་ཐབས་སུ་གཉིས་སྟོན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་
 རོགས་ནས་འདྲ་མཉམ་དང་། མཛད་མཐུན། གཉིས་མན་བཅས་གཞིར་བཟུང་གྲོས་
 མོལ་གྱི་ལམ་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་མཛད་བྱས་གཏན་འབེབས་དང་། ལྷག་
 བསྟར་གནང་ནས་འདས་པའི་ལོ་ ༣༠ རིང་ལུལ་དུས་གནས་སྐབས་རི་འདྲ་ཞིག་གི་
 འོག་ཏུ་འདྲུང་བ་མེད་པར་རྒྱུན་མཐུན་དམ་འཛིན་གནང་བ་འཛིག་ཏེན་ཡོངས་ལ་
 མཐུན་སྟངས་གཞུགས་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་
 སྤྱི་དོན་སྟོབས་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་སོགས་མེད་པར་དོན་མེད་མཁྲིགས་བཟུང་དང་དུས་ཚོད་
 འགྲུངས་ཐབས་ཁོ་ནས་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལ་དོན་དམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་མ་སོན་པར་ནང་
 ལུས་སུ་གྱུར་བ་ནི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་བསལ་ཏུ་མེད་པའི་གྲོང་གུན་ཆེན་པོ་ཞིག་
 དང་། ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ནག་ཐིག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པའི་ལེ་ལན་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་སྤྲོད་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བཅའ་བཟུང་བུས་བས་བོད་ཀྱི་རྗེ་
 འབངས་འབྲུམ་ལ་ཉེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་སོགས་ལ་བཅའ་བྱོལ་དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་
 བ་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ངོ་ལོག་ཞིབ་དཔྱད་དང་། བྲལ་རིམ་འཐབ་
 ཚོད། རིག་གནས་གསར་བཟེ། བྱ་ཡངས་སྲིད་བྱས། དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན།
 ལུབ་སྲོགས་ཐོན་འབྲེད་ཆེན་མོ། བོད་གསར་འཇུགས་སྐྱུན། རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་
 གཅེས་སོགས་རྣམ་པ་དང་མིང་འདོགས་འབྲེ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་བོད་ཡུལ་རྒྱ་
 ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོའི་ནང་རིམ་ཡལ་དུ་གྱུར་བའི་
 དུགས་དམིགས་ལྡན་པའི་སྲིད་བྱས་ལོག་གཞིས་ལུས་བོད་འབངས་རྣམས་བསམ་
 བརྗོད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་སྐྱབ་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་སྤངས་ཉེ་མི་རབས་གསུམ་གྱི་
 དུས་ཡུན་ཕྱིན་ཡོད།

དེར་སྐབས་སུ་འབྲེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་བཅའ་འཛོག་དང་། མི་
 རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐབ་ཉམས་དམས་དང་། རྐྱད་ཡིག་དང་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་ལ་
 ཉམས་ཆག འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་ཀུན་སྲོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐབ་བརྟེན་བཞག་རང་བྱུང་
 ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་ཚབས། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོགས་བྱང་དང་ངོ་བོ་རིམ་
 བཞིན་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་གྱུར་བཞིན་བ་དང་། བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་བཀག་
 འཛོག་དང་། གསར་བརྗོད་ངོ་ལོག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་སོགས་ལ་བསྐྱད་ནས་
 ཉེས་མེད་བོད་མི་བརྒྱ་ལྔ་མང་པོ་དམར་གསོད་དང་། ལྷོང་སྐྱབ་མང་པོ་འཛིན་
 བཟུང་བཅོན་འཇུག་གིས་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་སྐྱབ་སྲོད་མཉམ་གཅོད་
 ཆད་ལས་བརྟེན་བཞག་ཏུ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་རྗེ་ཞན་རྗེ་སྐྱབ་ཏུ་སོང་བ་ལས་

བཟང་སྤོགས་ཀྱི་འགྲུང་བ་ཉན་ནས་སྤྱིན་མེད་ལ། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་
དམར་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་སེམས་ནང་གསོ་ཐབས་མེད་པའི་སྐྱེ་ཁ་དང་། བོད་རྒྱ་
མི་རིགས་གཉིས་ཀར་འཁོན་འཛིན་བྲག་པོ་བཙོས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་མ་ཐུན་སྤྱིལ་དང་།
མངོན་འཛུགས་འབྲེལ་བ་ཡུན་གནས་ཡོད་རྒྱུར་འབྲེལ་ཕྱགས་གང་ཐད་ནས་གཞོན་
སྟོན་ཚབས་ཆེན་པོ་བཙོ་བཞིན་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་མཚུག་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་
ནག་དམར་གཞུང་ནས་འབྲེལ་དགོས་ལེས་ཡིན།

བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་བྱུང་གི་གོ་གནས་དང་། མདུན་ལམ་དང་
འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་ལ། མིན་དོན་ཁོ་ནའི་ཚོད་འཛིན་ཞིག་ཀྱང་མིན་
པར་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་དང་། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལེགས་བྱང་། བོད་ཀྱི་ནང་དོན་རིག་པའི་སྲོལ་རྒྱན་དང་། དུལ་གོམས་གཤེས་
ཕྱགས། དེ་དག་གི་གཞི་ཅ་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པ་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་སོགས་
བོད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་
མང་དུང་སྤྱར་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྤྱུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་ཨེ་ཤ་
ཡའི་སྤྱིང་ཆེན་དང་འཛེམ་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་འགྲོ་ཚང་མའི་ཞི་བདེ་སོགས་
དང་འབྲེལ་བའི་གནད་ཆེད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་གཞི་
ཅའི་ཐོག་ཚོད་འཛིན་ཆེ་ལ། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀར་ངོ་བྲག་གི་རང་བཞིན་ལྡན་
པའི་གལ་ཆེད་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་པས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་
ཚོད་སེལ་བར་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་ཞི་མོལ་འབྲེལ་སྤྱུར་གནང་དགོས་པ་ནི་ཅ་འགངས་
ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྲོལ་
 ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱུར་གནང་དང་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྐྱབ་
 ཐབས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ལ་བསྟེན་པ་ནི་རོ་མཚར་དང་གཟི་
 བརྗེད་ཆེ་བའི་མཛད་རྗེས་སྒྲ་མེད་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྲོན་
 འོག་བཅན་གྱིས་བོད་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་གི་མཛད་བྱས་དང་། གཞི་ཅའི་
 ལྟ་བུ་བ་བདེན་པ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་
 གསུམ་པོ་དེ་འདྲའ་མི་རུང་བའི་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་བརྟུང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆོ་
 མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བསྐྱོད་སྐབས་བ་དེ་ནི་བོད་མི་ཚམ་མ་བཟང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱང་པ་བས་
 བར་བསྐྱབས་འོས་མིག་དཔེར་འོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྲོན་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཉག་
 གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་བའི་ནང་གསེར་ཡིག་འབྲུང་
 དོད་ཏུ་བཀོད་འོས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོར་བྱ་འོས་པ་ཡིན།

ཕྱ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ནས་བརྟུང་གངས་ལྗོངས་ཚོལ་གསུམ་ཁྱོན་ཡོངས་
 སུ་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་དང་། ལྷན་གཞོན། ཕོ་མོ། ཚོས་དད་ཡོད་མེད་བཅས་ཀྱི་
 དབྱེར་བ་མེད་པར་ཐ་ན་སློབ་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་ཚང་མས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་
 མཐུན་གྱི་ལམ་ནས་རང་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་སློབ་བཏང་གི་སློག་ནས་འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་
 བོད་སློག་འཛིན་པའི་གཡོན་ཐལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་མི་སྲོད་

ལས་འདས་པའི་གདུག་རྩལ་དང་། དྲག་པོའི་གཉའ་གཞོན། ལྷག་བསམ་སྐྱོད་ཀྱི་རང་
དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྷན་རིང་བསགས་པ་རྣམས་འཆོ་མེད་ཞི་
བའི་ལམ་ནས་གསལ་སྐྱོན་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་
པའི་དྲག་རྩལ་འོག་མི་མང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གཅེས་པའི་ལུས་སློག་ཤོར་བ་དང་།
སྐྱོང་སྲག་མང་པོ་རྣམས་སྐྱོན་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་གིས་བརྟུང་བརྟེན་མཁར་
གཅོད་སྐྱོང་བཞིན་བ་དང་། མདོར་ན་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་འཛིན་དངངས་དང་། འཕྲོལ་དཀའ་བའི་དཀའ་སྐྱུག་གི་གནས་
སྟངས་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཟུབ་ཐབས་མེད་པའི་ལེ་ལུ་
གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱར་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོ་ནས་
བཟུང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ བར་ལོ་ངོ་ ༥༢ རིང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་ཡུང་རབས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་
ལྷན་པའི་ལོ་རེའི་གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་སྐྱེལ་
བསྐྱུངས་པའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་གལ་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ཅག་བཅོན་པོའ་དུ་འཕྲོར་
ནས་མི་ལོ་ ༥༠ ཐམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤང་བཞིན་སྤྲད་དུ་འདི་གསུ་བཅར་རྣམ་
རྒྱུ་ལ་གྲ་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་སྤོགས་བསྐྱིགས་དཔལ་འབྲེལ་སྲུང་བ་
ལགས་ན། ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་གསུམ་གསལ་
གཞིགས་ཀྱིས་འདི་སྤྱི་འཕྲེལ་སྤྱུགས་ཀྱི་དགའི་ཆོས་སྲིད་རྒྱང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་སློབ་ཆ་ཚང་ཞིང་གནད་དུ་འབེལ་བ་ནི་ལྟར་སྐྱེལ་བ་ལྟར་ཅུ་འགངས་ཆེ་བའི་
བཀའ་སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོང་

དབུས་སུ་བཅངས་ནས་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་གསོའི་ལས་ལ་
མངོན་འདོད་གཅིག་དང་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་འབོད་སྐྱ་གཅིག་དང་ཉུག་ཕྱགས་
གཅིག་ཏུ་སྦྲིལ་ནས་འབད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་པས་དེའི་མཐུན་ཚུན་ལྷ་
མེད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

མཐའ་དོན་བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་། འགོ་ཀྱན་བདེ་བ་དང་། ལགོང་ས་ལསྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་ལཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་
ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་འབད་མེད་སྐྱོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་སྐྱར་དུ་གསལ་ཏེ་གཞིས་བྱེས་རྗེ་འབངས་མཉམ་འཛོམས་གྱི་སྐྱལ་བཟང་
དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་ཆེས་སྐྱར་དུ་འཆར་བའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་རྒྱ་བཅས། གྲུས་ནམ་གྱི་
ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༢༠ དགེ་བར།

༄༅། །སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འབྲེན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་ནས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་རྒྱབས་སོ་སོར་ཡོངས་བྱུང་ཏེ་
 ལྷལ་བའི་གསུང་འབྲིན་སྤྲོགས་བཞེགས་བཞུགས་སོ། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཡོངས་བྱུང་ཏེ་
 ལྷལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

དེ་རིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ འདི་ཉི་ཤེས་པའི་ཐོད་མི་མང་ནས་ལྷ་ལོག་དན་
 གཡོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་དབང་གདུག་རྒྱབ་ཅན་ལ་དོ་ཚོལ་དང་།
 ཐོད་སྐྱེར་ལངས་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ལོ་
 གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་ཚེས་གཟི་བརླེད་ཅན་རྗེས་དྲན་བྱེད་ལོས་ས་ཞིག་ཡིན་པས་
 ཚང་མས་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་དགོས་པ་ནི་འདི་ག་ཉེན་འདིར་
 ཡིག་རིགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་མ་དར་བའི་དུས་སྐབས་ལ་སྤྲོ་ཞིག་སྤྱི་ཁོངས་སྤྲོ་
 གཏོགས་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤྲོས་ཀྱང་བརྗོད་པར་དགའ་ཞིང་། ལོ་ལ་ཚོད་དུ་
 བརྗོད་ཀྱང་རྩ་འཛིན་མི་འཕེར་ལ། ཡིག་རིགས་དང་ལོ་རྒྱུས་གྱི་སྲོལ་དར་བ་ནས་
 བཟུང་ན། སྤྱི་སྲོད་གྱི་བཀོད་པ་ས་རྒྱ་རི་བྲག་གངས་གྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་
 ལྷལ་དང་། ལྷ་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་གཙོ་བོ་མི་རིགས། རྒྱད། ཡི་གེ་ཆས་གོས། མི་
 གཤིས། ཚོས་སྤྲོས་སོགས་སྐོ་ཀུན་ནས་གསལ་པོར་ཤོད་བྱེད་པའི་རང་ལུང་ཐོད་

རིགས་རྣམས་རང་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེར་བཅོན་གཅོད་མ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ལོ་སྟོང་ལྷག་གོང་གི་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་ནས་བརྒྱུད་བོད་རྗེ་རིམ་པ་
 དང་། ལྷུག་དབང་སྐྱེར་རིམ་པའི་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་གསལ་བོར་
 ཉོགས་གསལ་ལྟར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་། རྗེ་གོང་མའི་དུས་སྐབས་སུ་
 འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་མཉམ་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་
 ཚིངས་ཡིག་ཁག་བཞག་པ་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་མཉམ་སྲོལ་དང་མ་ལྟན་པའི་རང་
 སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་གཅོད་མར་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུས་ཀྱང་
 བསུབས་མི་བྱུང་བ་དང་། ས་ལུལ་གྱི་བཞོད་པ་སུས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་
 ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་དུ་དམར་བོས་སྲིད་དབང་བསྐྱུར་བ་ནས་བརྒྱུད་གཞན་ཕྱི་
 དབང་དུ་བསྐྱུས་པར་གྲེས་གཞུང་རོ་ཆ་གལ་བའི་བསམ་སྐྱོར་དྲག་བོས་ལྔར་རྒྱ་ནག་
 གོང་མ་རིམ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་མཚོད་ཡོན་ལར་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཆེ་ཆུང་
 ལྷ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་གལ་བསྐྱིགས་ཀྱི་སྐྱོང་མང་ཐོག་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་སར་རིམ་འཇུག་
 གྱིས་མཐར་ ༡༩༥༠ བོད་ལྷགས་སྟག་ལོར་ཆབ་མདོར་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་བཅོན་
 འཇུག་བྱས་ཏེ། ༡༩༥༡ བོད་ལྷགས་ལོས་ལོར་བཟང་བཅོན་ལྷ་སུའི་དོ་དམ་དུ་གནས་
 པའི་རང་རེའི་སྐྱེ་ཚབ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་འདོད་ལྟར་གྱིས་པའི་གྲོས་
 མ་ལུན་ལ་རང་མིང་བཞོད་དུ་བཅུག་ཅིང་། རྒྱ་དམར་ཁོ་རང་ཚོས་བཟོས་པའི་རྟགས་
 ཐེལ་ཞིག་བོད་གཞུང་གི་ཡིན་ཚུལ་དུ་པབ་བཅུག

དེ་ནས་ཐོག་མའི་ཆར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བརྗོད་ཚིག་ཏུ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་

སྤྱན་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་རིགས་རྣམས་ནི་བོད་མི་མང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
སྤྱན་བའི་གཏམ་བཤད། འཇུ་མ་བའི་བཞེན་དང་། དཀར་བའི་སོ་བསྟན་ནས་སློ་ཁྲིད་
སྤྱ་ཚོགས་བྱས། བར་དུ་སྤལ་ལུགས་ཀྱི་ཁེ་བྱོར་རི་བཞེན་མི་རྟོགས་བའི་བོད་རིགས་
འགའ་ཤམ་ལ་ངན་སློབ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དདུལ་གྱི་འགྲོ་གྲོལ་བའམ་
མེད་བཏང་ནས་གཡོ་སྐྱུའི་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུ་མཁའ་དུ་མ་བྱས། མཐར་ཞེ་སྤང་
གི་རྒྱུད་ནག་དག་པོས་བཙོས་མའི་གདོང་འབག་བྱུད་དེ་མི་སྤྱག་བའི་རང་གདོང་རྗེན་
བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཚོས་བྱེད་དག་འདུན་གྱི་སྤེལ་སྤང་དགའི་གཙོ་བོར་བཟུང་
སྤེ་སྤོན་བ་སངས་རྒྱས་དང་བཙས་བ་ཚོས་བྱེད་མཚིས་སོ་ཚོག་ལ་སྤྱོན་བརྗོད་དང་།
ངན་སྤྱོད་དཔོན་ཁག་སྤྱ་སྤྱ་གཏོར་བཙོས། སེར་སྤྱ་བསམ་ཡོད་པལ་ཆེར་གསོད་
བཟུང་། ཉམ་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ལ་མིང་འདོགས་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་དུད་འགྲོ་ལྟ་
བུའི་བཀོལ་སྤྱོད། ཐས་བྱེད་འགྲངས། རྗོད་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤོ་
མཐའ་དག་བཀག་སྤོ་དམར་པོ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མཐོང་ཐོས་མི་འཇུག་བའི་
ན་མིག་གཅིག་བའི་ཤེས་ཚོངས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་འགྲོ་བ་མི་ཡི་སྤྱོད་རྩལ་
དང་། བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་བའི་བྱ་སྤྱོད་མ་རུང་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤྱོན་
བའམ་སྤྱ་སྤོ་ལས་ལྷག་བ་བྱས་དང་བྱེད་འགྲུའ་གྱིས་མདོར་ན། བོད་མི་མཚོག་
དམན་བར་མ་མཐའ་དག་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་བའི་སྤྱི་ནད་སྤྱག་
བསྐྱལ་མི་བརྗོད་བའི་སྐབས་སུ་གནས་སྤྱད། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གོམས་
གཤེས་ལུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་བར་ཚོས་སྤྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྤོར་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་བའི་
ནས་འགྲུའ་རྗོད་མེད་བར་བསྟན་སྤྱས་ཤིག་ལ། སྤེ་ཡོད་དུས་ཚོད་དེ་ཉིན་སྤན་

དང་། ཚོས་སྲིད་གི་འགོ་གཙོ་གནད་ཡོད་ཁག་དམར་པོའི་དམག་སྐར་ལྟེ་བའི་ནང་རྩ་
 རྒྱལ་དམིགས་བསམ་ཅན་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ཆེད་གཉེར་མགོན་འབོད་བྱས་པར་
 བརྟེན་བོད་ཤར་ཚོགས་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་ཁུལ་རྒྱ་དམར་གི་བྱ་སྐྱོད་མང་པོ་ཞིག་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཉམས་སྲོང་དང་། ད་ལམ་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ཚུན་
 སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཚུལ་མིན་གི་བསམ་སྲོལ་དཔྱད་གཞུག་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་བོད་
 མི་མང་གི་སྤྱིར་ལ་རིང་ནས་བསགས་པའི་གཙོ་བོ་དུ་གི་ལྷན་གཞིར་རྒྱལ་སྤྱི་
 གཅིག་ཏུ་ལངས་ནས་གོང་ཁྲུང་སྟེ་སའི་ཡུལ་མི་མཚོག་དམན་ཚང་མ་བསྐྱེད་ས་
 འཛོམས་ལུང་ལངས་གིས་ངོས་ལ་རྒྱ་མིའི་སར་འགོ་ཐལ་མི་ཡོང་བའི་ཞུ་འབོད་
 དང་། རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་ཚོལ་ཁྲོམ་བསྐོར་བཅས་སྤར་མི་གྲགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་རང་རེ་
 གངས་ཅན་པའི་རྒྱལ་རབས་གི་དེབ་ཐེར་ནང་རྩམ་བཞིན་སྤྱིར་དོན་དང་ལྡན་པའི་
 ལེ་ལུ་ཞིག་གསར་འགོད་བྱས་པ་རེད།

ས་ཁྲོན་དང་། མི་འབོད། རྒྱལ་ཆས་གི་སྟོབས་ཤུགས་བཅས་གི་མཐུན་ཚུན་
 འཛོམས་པའི་རྒྱ་དམར་གི་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་གཏུག་རྩལ་ཅན་དེ་འདྲའི་མཐུན་
 སར་དོ་གི་ཙམ་ལ་ལག་ཆར་རེ་བའི་བོད་མི་ཉམ་རྒྱུང་གངས་ཉུང་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་
 བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་གིས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཏུ་འཕྱུར་བ་ལྟར་ཞི་བའི་ཚོལ་
 སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་ཚོད་དཔག་གི་གནས་ཚད་ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒྱལ་བའི་བོད་
 མིའི་སྤྱིར་སྟོབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་བརྟན་པ་མ་
 ཟད། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་འཛོམ་
 སྤྱིར་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལའང་གཙོ་ཆེ་བའི་གཞི་བཞིན་ཅན་གི་ལེ་ལུ་ཞིག་གསར་གཏོད་

བྱས་པ་དང་། དེ་དང་དྲུས་མཚུངས་སུ་འཛུམ་སྒྲིང་མི་མང་གི་མདུན་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྐྱོད་ལ་ངོ་སྐྱོད་དང་། མཚུབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་ལོག་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ནམས་སློབ་ལྟན་འཛུམ་སྒྲིང་མི་མང་གི་གཤམ་ཁྲོད་ནས་རྒྱང་རིང་དུ་བྱུང་དེ་རང་གཏོང་བསྟན་མི་རྒྱས་པར་སྐྱབ་བཅད་ལོ་གཞོང་གིས་སྐྱོད་དགོས་པ་ཞིག་བཅོས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཞི་ཚོལ་ལས་འགྲུལ་ཉག་གཅིག་བྱས་དང་བྱེད་སེམས་ཀྱང་། བོད་མི་མང་གི་རེ་བསམ་དོན་ཐོག་རྒྱ་མ་འཁལ་བར་བཅེ་མེད་སྐྱོད་དུ་སྤྱད་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོན་ལྟན་པའི་ཞི་བའི་ཚོལ་སྒྲིང་ལ་ཉན་སློབ་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དེང་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆས་ལེད་སྐྱོད་ཀྱིས་བྲག་གཞོན་མི་བཟད་ལག་རྒྱ་སྒངས་ནས་སྐོ་ནག་དུ་བའི་སྐྱོན་ཕྱང་དགྲིགས་ཏེ་ལུང་སྐྱ་དང་། མེ་འོད་ཀྱི་སྐོགས་ཞགས་འཁྲུག་པའི་མདེལ་མཚོན་ཀྱི་ཆར་པའི་ལོག་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཚུལ་ལྟགས་སུ་སྐྱོད་ཅིང་། རང་རེའི་སྤྱིང་ནས་མཛུབ་བཅེས་འགྲོགས་པའི་ཤ་ཁྲག་གཅིག་གྲུང་གི་པ་མ་བྱ་སྐྱག་གཅེན་གཟུང་པོ་མོ། ལུ་ཞང་སྲིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲི་སྐྱག་བཀྲལ་བའི་གཅེས་ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྐྱག་རྒྱ་འཐོར་ཏེ་གཅེས་པའི་རང་སྐོག་དོར་བ་མ་བཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ནམས་གདུག་རྒྱབ་ཅན་གྱི་བཅོན་དབང་མནར་གཅོད་བྲག་པོའི་ལོག་གནས་སུས་ཀྱི་བོད་མིའི་ཁྲག་གི་བབས་རྒྱུན་ད་དུང་ཡང་ཆད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་བྲག་པོའི་བསམ་སྐྱོར་རན་པ་འི་ཅམ་འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ལྟགས་དང་། སྤྱིང་སྐོབས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་རེ་ཆེ་རེ་བཟད་རྒྱ་འགོ་དང་འགོ་སྐྱས་རེད།

དེས་ན་ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་

བསྐྱུར་གསལ་ཆེད་དུ་ལུས་སྲོག་ཡལ་བར་དོར་བའི་སྐྱུན་རྒྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདུན་
རྗེས་བཞུགས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དང་། དང་བདེན་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྐྱིད་མི་
མང་གི་མདུན་སར་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་གི་མིག་དཔེར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་སྐོ་གསུམ་
བུས་ཤུགས་གང་ཡོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་གཞན་དབང་མཁར་གཙོད་རྒྱུན་ལྔ་ཀྱི་
རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བསལ་ནས་ཚོས་འགྱོར་བདེ་སྦྱིད་རང་དབང་གི་
དཔལ་ཡོན་གང་སྐྱུར་ཐོབ་ཐུབ་པའི་འབད་བཙོན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ལྟེད་
དགོས། དེ་ལྟར་ལྟེད་པའི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ནི་རང་རེ་གྲིམ་མཚེས་རང་དབང་གི་
ལུས་ཁག་ཏུ་སྲོས་འགྱོར་བོད་མི་རྣམས་ལ་འགྲི་བ་ཞིག་ཡིན་ངེས་ལེད།

དེ་ཡང་རང་རེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་སྐུན་མོང་མིན་
པའི་བྱུང་ཚོས་ལྟར་རང་གཞན་འདི་མི་གཉིས་སུ་སྦྱོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དུ་མི་
འཇུག་པར་ཞི་བདེ་བྱང་བདེན་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུལ་དང་མ་སྐུན་པའི་ཚོད་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་
དམར་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མ་སྐུན་པའི་བྱ་སྦྱོད་རྣམས་འཛུམ་སྐྱིད་མདུན་སར་གསལ་
རྗེས་ཁྲིམ་སྦྱོན་གྱིས་རང་སྲོག་ལ་ཀྱི་བདེན་པའི་དག་སྦྱེལ་ཐོག་རང་དབང་བྱང་བདེན་
ལ་དགའ་བའི་འཛུམ་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཚེའི་རྒྱལ་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་རེའི་མཐར་སྐྱབས་གི་དམིགས་ལུས་འགྱུར་བ་བྱ་དགོས།

འོན་ཀྱང་རེ་རྒྱ་གར་དུ་སྲོས་འགྱོར་བ་རྣམས་ནས་ད་ཕན་ལོ་གཅིག་འཁོར་ཉེའི་
རིང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་སྐྱབས་ཞེ་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ཕན་རྒྱ་དམར་ནས་མི་བདེན་བདེན་བརྒྱ་
དང་། མི་བཟང་བཟང་རྒྱའི་རྗེས་བསྐྱབས་མང་པོ་བྱས་ཏེ་འཛུམ་སྐྱིད་གི་མི་མང་པོ་ཐེ་
ཚོམ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བ་དེར་ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་ཀྱི་བརྒྱན་སྐྱབས་གསལ་པོར་བརྟེན་ཏེ་

ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མང་རྣམས་ནས་རྒྱ་དམར་ལ་བར་དུ་དུག་སྐྱུལ་བྱུང་བའམ་
སྐྱུག་ནད་ཅན་གྱི་ཟས་མཚོང་བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱ་དམར་མི་ཡི་གྲལ་མཐར་
འཇུག་འབྲུང་བྱེད་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། རང་རེས་ཐོད་
དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུ་སྐབས། རྒྱ་བ་སྐྱོར། བར་གནས། རོ་ཚོལ་བྱེད་
མཁལ་སྲོགས་གསུམ་ལས། རང་སྲོགས་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་མཁལ་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་
བཅུ་ཞེ་ལྟ་དང་། རྒྱ་དམར་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་མཁལ་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དགུ་ལས་
མེད་པ་དེས་གསལ་པོ་བསྟན་པ་རེད།

ད་དུང་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཞིག་རྟོགས་ན་རང་དབང་གྲལ་བ་མ་
གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་དགུ་པོ་དེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་ཀྱང་རེས་པར་བདེན་པ་དང་།
རང་དབང་ལ་དགའ་ཞེན་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་
དང་སེམས་འཁྲུང་རེས་པར་ཡོང་གི་རེད། དེས་མ་ཚད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྐྱིེ་
ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་པ་ནས་ཐོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོགས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཟུར་
བཅུ་གས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་དང་། བདེན་པའི་སྲོགས་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་
མ་ཟད། ཐོད་དོན་ལ་ཆེད་དམིགས་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་འཕུས་མི་ཚོགས་
འདུ་ཞིག་གྱང་རིང་མིན་རྒྱ་གར་དུ་ཚོགས་གཉན་འཁེལ་བ་སོགས་ཞི་བདེ་བར་
བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྐོར་ལ་སྐྱོན་འཇུགས་དང་། རང་
རེའི་བདེན་པ་ལ་སྲུགས་འཁྲུང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་བྱས་རྗེས་དང་། བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
ཚོབ་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་ཐུགས་འཁུར་རྒྱུ་སྐྱོར་
གནང་བའི་འགོ་འཛུགས་པ་ཅམ་དང་། རང་རེའི་ལས་དོན་གོམ་རེམ་དང་པོ་བསྐྱོད་
བ་ཅམ་ལས། ང་ཚོའི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ལུལ་རེ་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟ་
འབྲུབ་མེད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་ནང་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་ལུ་
སྐྱོད་བཟང་དན་གསལ་བོར་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོས་ད་དུང་ལུ་
མ་ཐུད་བདེན་ལུགས་ཀྱི་དག་སྐྱེལ་གསལ་བོར་བྱས་ཏེ་དམིགས་ལུལ་དེ་མ་འབྲུབ་བར་
འབད་བཅོམ་སྤྱད་ལེན་བྱེད་དགོས།

དེའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རང་རེ་གྲིམ་མཚེས་ལུལ་ཁག་ཏུ་འབྱོར་བའི་བོད་ཚོས་ཁ་
གསུམ་གྱི་མི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཚད་རྣམས་དམ་ཚིག་དང་སློ་སེམས་གཅིག་སྐྱེལ་
བྱེད་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞན་ནས་
འཚོལ་མ་དགོས་པར་རང་ཅག་བོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཉམས་སྲོང་ཐོག་ནས་ངོ་
སློད་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྤར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་དུས་རབས་སུ་
བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆེག་སྐྱེལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ནས་འགོ་བྱིན་ཚོར་སློ་
གཏད་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཤིང་། འགོ་བྱིན་རྣམས་ནས་རང་དོན་མི་སེམས་བར་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་དམ་ཚིག་མཐུད་རྒྱ་སྐྱོད་མེད་བྱས་སྐབས་དུས་
སྐབས་དེའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་དང་། ལྷོ་བས་ཤུགས་དེ་སུ་ལའང་ཡིད་སྐྱོན་
མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། དེ་རྗེས་བོད་སེམས་བྱུང་བྱུང་ཏེ་ལུལ་ཚོ་ལུལ་ཚོ་
ཁག་བགོས་གྱིས་སོར་སྐབས་ཚོ་ཁག་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱང་
ཡང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། ལྷོ་རྒྱལ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་མཚན་ཁག་ཏུ་བཅོན་འཇུག་བྱུང་

རིགས་ལ་འད་བཀག་འགོག་འགན་འཁུར་སྲི་ཚོམ་ཏུ་ལུས་ཏེ་འཇུག་ཤོད་རྗེ་ཆེར་
སོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྟེན་བྱུང་བ་ཚང་མའི་སློང་མངའ་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོས་
སྟོང་ལ་སྐྱལ་ལྷག་བྱེད་སྐབས་ལ་བྱ་དགོས།

རྒྱ་དམར་ལ་རང་རེས་དོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཅིག་པངས་རྒྱས་
ཀྱི་བརྟན་པ་འཇིག་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་སྐྱབས་སྐྱབས་ཚོས་བྱེད་ལྷ་རིགས་རྣམས་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོས་དོན་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་འཕྲིད་ཐབས་ལྟ་བུར་སོང་ནས་བརྟན་
འཇིག་ག་ལྷགས་བརྟན་ཅམ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཏུས་ཀྱི་ཡང་མཐར་བརྟན་པའི་
སྟོང་ཞུགས་རྣམས་ཁེ་ཉེན་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་མི་སྤྱན་རླབས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་
བརྟན་པ་འདིའི་ཆེད་ཏུ་ལུས་སོག་སློམ་བཏང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་
བསམས་ཏེ་རང་རང་གི་རི་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་མཚམས་
རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་སྤྱད་ཐོག་ཕྱི་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་སྟེང་ཏུ་བཀག་ཏེ་རྒྱལ་བརྟན་འཇིག་སྟོང་གི་
འཁུར་འགན་དོ་སྟོག་མེད་པ་གྲངས་ཏེ་སྲིན་ཆད་པོད་ཡུལ་སྤྱན་སྲིད་དེར་ཚོས་ཀྱི་
སྟོན་མེ་གསལ་བར་འབར་སྐབས་པའི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས།

དེ་བྱིངས་རྣམས་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཀུན་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡུལ་ཏུས་གནས་
ཚུལ་དང་བརྟན་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཀླང་འདྲེན་མིང་གས་སུ་མི་འགོ་བའི་བག་ཡོད་
ཚུལ་མཐུན་ཡང་རབས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེད་ཀྱི་ནད་བྱེད་སྤྱིའི་གདོང་བར་
ལ་བྱུག་པར་སྤྱི་དོན་བསམ་པ་བྱུ་ནང་བཞིན་དགོས་པ་སྟོས་མེད་ཐོག་སོ་སོའི་
རྒྱབས་བབས་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ། འབྲལ་པེལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས། ལྷགས་ཡུལ་སྤྱི་

སྐྱོན་གྱི་ལས་དོན། དེང་དུས་གྱི་ཤེས་རིག་སྒོ་བ་སྒྲོང་སོགས་ཤེད་སྒོ་གང་ཅིར་ལྷན་གྱི་
བསམ་བློས་ལས་དཀར་ཞིང་། བཟོད་སྐྱོན་ལྷན་ལས་སྐྱོན་པའི་འབད་བཙོན་སྒྲོང་
ལེན་གྱིས་བསྐྱོན་བ་སྒྱི་དོན་ཐོག་སྒོ་གྲོང་བའི་རང་རིགས་སྐོགས་མཆེད་ཆམས་
གྱི་བཀའ་འཛིན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རང་ལུས་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ཆམས་གཞན་དབང་
ལས་སྐོས་བ། རང་གི་ལུང་བར་རང་དབང་རང་རིགས་རང་ཉིད་གྱིས་ཅི་བདེར་
ལོངས་སུ་སྒྲོད་བྱུང་བ་བཅས་གང་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འབད་བཙོན་སྐྱོད་མེད་སྐྱོ་མ་སྐྱད་
སྐྱོད་དགོས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ གསུམ་བུ་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོན་ཐོངས་གཉིས་པའི་ཐོག་ལོངས་བྱུང་
དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཛིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མོ་འདི་ནི་རང་རེ་གངས་ཅན་བོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་
ནང་མདུན་གྲུང་རྒྱལ་ཆེད་སྤྱིང་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་ཆེས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་རི་ལྷོང་
རྒྱས་ལྷན་འབར་རྣམས་གྱི་དངོས་པོར་མེ་སྤྱེད་ཀྱི་ལྷོད་སྐྱོན་དང་འཕྲད་བ་བཞིན། ལོ་རྒྱུ་
དགུ་ཚམས་གྱི་རིང་རྒྱ་དམར་གྲུང་བྱན་ཉར་གི་བཙོན་དབང་གཉེན་གཞོན་བཟོད་པར་
དཀའ་བ་སྒྲོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་ཤོད་ཆམས་གྲུང་བྱན་བསམ་
སྒྲོར་མ་རུང་པའི་ལྷོད་སྐྱོན་དན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་ལུས་བོད་མིའི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྐྱོན་གྱི་
མེ་ཆེན་ཀུན་དུ་འབར་ཉེ་དུས་མི་ལོ་གཉིས་གྱི་བོད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠

ཉེན་པོ་དུ་གི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་མི་མང་ནས་གྲུང་བཟན་ཉང་གི་བཅའ་དབང་ལ་ངོ་ཚོལ་
ཁྲིམ་སྐོར་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་པོ་དེ་ནས་སྤྱིར་ལོག་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། པོ་དེ་
རང་དབང་རང་བཅའ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐད་སྒྲ་ཞིག་སྐོར་བྱུང་འགོག་མེད་དུ་བསྐྱབས་
ཤིང་། དེ་འདྲའི་བྱང་བཞེན་སྣེར་པོ་ཅན་གྱི་སྐད་སྒྲ་དེ་དག་འཛུལ་གྱིང་འདྲིའི་ཁྲོན་ལ་
གནས་པའི་མི་ཚོགས་དུང་སྤྱད་སུམ་ཅུར་ཉེ་བ་ཞིག་གི་རྣལ་ལངས་དུ་གསལ་བར་སོས་
པ་མ་ཟད། མི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་བོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་
ཅན་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ཉེ་ཡུལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་གྱི་སྤྱིར་ལ་འཚོར་མ་ལུག་པ་ལྷ་སའི་ལུག་
ཅུར་གྱུར་ཉེ་ཅི་བུའི་གཏོལ་དང་བལ་བ་ན། འཚོབ་འཚུབ་དང་། སྤྱོན་པའི་བརྟུལ་
ལུགས་སྤྱར་སྤངས་ཉེ་བྲག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་མཚོན་ཆའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
ཞིག་ས་དང་ནམ་མཁའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེས་མེད་པོད་མི་
ཁྲི་སྤྱག་བཟུལ་བའི་ཡུལ་སྐོག་ཉམས་ཉེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་
རྣམ་སྤྲིན་རྒྱབ་མོ་སྤོང་དེས་ཀྱི་ལས་ཆབས་པོ་ཆེ་སྤོངས་བཞིན་དུ་གསོག་པ་དང་།
འཛུལ་གྱིང་གི་མིག་སྤྱད་ང་ཚོ་གྲུང་བཟན་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་ནི་འདི་འདྲ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ནང་
མཚོང་ཁྲོམ་འདོན་བྱེད་པ་བཅས་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་དུས་སྐབས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་རྣམས་
ནས་མཚོག་གསུམ་གླ་མར་འཛིན་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡིད་སྟོན་པའི་
དགོས་པ་བསྐྱབས་ནས་བསྟན་པ་དང་། པོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཛིག་ཉེན་ན་ཆེས་

གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་ལྷན་
སྲིན་དུ་མ་བྱིང་བར། མཛོན་མཛོའི་བྱ་ཆེན་མ་སྲུབ་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་ཏེ་འཁོར་བ་
རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་བདེ་བར་བགྲོད་པ་དང། ལས་ངན་རྣམས་པོ་ཆེར་སྐོངས་བཞིན་
འཇུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་དཀའི་རྣམ་སྲིན་རྩུབ་མོས་མི་བཞི་བའི་སྲོན་ལམ་
སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་འདེབས་དགོས།

ད་དུང་རང་རེས་དེང་དུས་པོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རི་ལྷ་བྱང་འཇུག་བ་
ཡང་བྲན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མི་བྱང་བྲན་ཉང་ནས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རོ་རྒྱལ་
གྲིས་རང་དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་ལ་ཐོབ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུར་མི་མང་
གི་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་སྲོད་ཀྱན་སྲོད། དག་གི་སྦྱོར་བརྗོད། ཡིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅས་སྒོ་
གསུམ་གྱི་རང་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བྲལ་ཞིང། ལྷན་ཆག་བཏང་སྟེ་ས་ཞིང་དང།
ཐོན་སྐྱེད་འབབ་སྒོ་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོག་བ་དང། ལྷན་ཆག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ལོར་ཡོངས་
རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་བ་དང། དཀར་མཛེས་བཀྲ་ག་
འོད་ལྷན་པའི་རང་རེའི་ཁང་གྲིམ་བཞོད་ལེགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ཞི་གྲང་གོག་
སེ་རུལ་དུ་གྱུར། དགེ་འདུན་སྣོད་སྤྲུལ་མང་པོ་ཆོས་ཀྱིས་དུས་འདྲའ་བའི་དགོན་ཁག་
རྣམས་ཞི་བུ་གྱུར་དང། ཐལ་རུལ་གྱིས་གཡོགས་པའི་ཁང་སྣོད་གོག་པོར་གྱུར། མར་
མེའི་འོད་སྣང་གིས་དུས་ཀྱན་ཏུ་གསལ་བའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཞི་སྲུབ་ལྷན་དུ་གྱུར། སྲིད་
ན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཏེན་རྣམས་ཞི་བཞིགས་ཤིང་བརྗོད། ཆེ་འདིའི་
མཛེས་ལྡོགས་བཟའ་མི་དང། ལུ་སྤྲུག་དག་ཞི་མཛོར་སྐོས་ཙམ་གྱི་སྐྱལ་བ་མེད་པར་
གསོན་བྲལ་བྱས། འཇུག་ལྷན་པོད་མིས་གང་བའི་སྣོད་ལྷན་རྣམས་ཞི་བཞིན་གནག་

མཚོན་ཆ་སྒོམས་པའི་རྒྱ་མིས་གང་། འབྲོང་ལྡན་རྣམས་ནི་སྲོད་ཚོའི་རྒྱ་ལོར་གཞུང་
 དང་། མི་མང་གི་ཡིན་ཞེས་འཕྲོག་ཅིང་སྤང་བའི་དགུ་ཏུ་འཛིན། འབྲོང་ཚུང་རྣམས་ལ་
 སྲོད་ཚོས་དལ་སྲོད་བྱས་བས་ལན་ཟེར་སྐྱུགས་ལས་སྐྱུག་པར་འདེད་ཅིང་བཀོལ།
 འཕྲིང་བོ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་ལོར་རང་གིས་སྲོད་པ་ལས་གཞུང་ལ་སྤུལ་ན་པན་ཆེ་བ་
 དང་། དེ་ལས་སྐྱུག་པའི་ཚོལ་བ་བྱས་ན་དེ་ལས་མང་བར་འཕེལ་ཆེ་བའི་སྲོ་བཏགས་
 བས་སྲོན་ཡོད་འཕྲོག་ཅིང་། གསལ་དུ་འཚོལ་བའི་རལ་ཚོལ་དུ་བཅུག་གིན་ཏུ་རང་
 དབང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཆའི་བོད་མི་མང་རྣམས་ནི་སྲོད་ལམ་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ལའང་རང་དབང་
 གྲུང་ཅིག་ཅམ་མེད་པའི་སྤྱི་ཞིང་བཅོན་པའི་ཆེ་གཡོག་ཏུ་ཚུད། མདོར་ན། དགའ་སྲོ་
 དང་། སྲིད་པའི་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བའི་ང་ཚོའི་མ་ཕྱུལ་མཛེས་ལྡན་གངས་
 ཅན་གྱི་སྲོངས་དེ་ལྷ་རན་དང་སྤེ་དག་གིས་གང་བའི་ཕྱུལ་གྱུ་སྲོ་གས་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་སྲོགས་ནས་བཤའ་ན། འདུས་བྱས་མི་
 ཏྲག་མི་བརྟན་འགྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་པ་དང་། བོད་
 རིགས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྲིད་སྲོགས་ནས་
 དེད་ཏུ་ས་འཛེམ་སྤིང་གི་སྲིད་དོན་འཐབ་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 ཆེན་པོས་ཚུང་དུ་བས་པ་དང་། མང་པོས་ཉུང་དུ་མནན་པ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་དང་། རོ་
 མཚར་ཆེ་རྒྱ་མེད་པར་འོས་ཤིང་སྲིད་པའི་བྱ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་དེ་
 ལ་སྲོ་བམ་དང་། ཡིད་ལྷམ་མི་བྱ་བར་ཐབས་དང་། མཐུན་ཚུན་སྲོ་སྤྲོ་ཚོགས་ནས་
 བརྒྱབས་ཏེ་རང་རེའི་སྐྱོན་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཆའི་བོད་མི་རིགས་རྣམས་དེ་འདྲའི་

སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱུ་ལས་སྤྲུང་དུ་གྲོལ་བ་དང་། བདེན་འབྲེལ་ཚོབ་ཐང་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤྲུང་དུ་ལོན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཚང་མས་འབད་
བཙོན་སྤྲུལ་ཐུང་བྱ་དགོས།

རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་ནས་བོད་མི་མང་ལ་དེ་འབྲེལ་མནར་གཅོད་སྤྲུལ་སྦྱོར་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ཡིད་མ་ཚིམས་པར་ད་དུང་ར་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་
འཁོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྦྱིང་སྦྱོར་ཏེ་ར་ཚོའི་མཚའ་མ་ཐུན་ལ་དབྲེན་
སྦྱོར་དཀྲུག་ཤིང་དང་། ལས་དོན་ལ་སྦྱོར་བཞིགས་བཅས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་རེ་ཚང་མས་སྤྱི་ཡིད་ལོ་ལ་ཚགས་པའི་སྤྱང་ཅི་ལྟ་
ལུའི་དག་སྤྲུན་སྤྱི་དུང་ལ་མགོ་བོ་ཚོངས་པར་དགྲ་གྲོགས་ཀྱི་འཛིན་སྦྲངས་མ་འཛོལ་
བ་ངེས་པར་བྱ་དགོས།

མི་འགའི་བསམ་བཤམ། རྒྱ་མི་གྲུང་བུན་ནི་མི་འབོར་དང་དྲག་ཤྲགས་ཆེ། རང་
སྦྱོགས་ནི་མི་རྒྱའི་རུས་སྣོབས་ཞན་བས་ད་ཆ་བོད་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་
འགྲུབ་པར་དཀའ་འཕེལ་སྤྲུལ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྤྱི་དཀྲུག་གི་སློ་སྤྱི་སྤྱི་བ་དེ་ནི་འིན་ཏུ་
འོར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱ་བ་ཆེ་ཚུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་
སྤྲུབ་ཀྱང་དེའི་གཞི་དེ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། མི་མང་ལ་ཁྲི་མན་དང་རང་དབང་
ཡོད་པ། ཚང་མས་དེ་ལ་མོས་ཞེན་ཡོད་པ་བཅས་དགོས་པ་ལས། མཚོན་ཆས་
བརྟེན་པ་གཅིག་ལུས་གཤམ་ལ་འགྲུབ། མི་མང་ལ་ཁྲི་མན་དང་རང་དབང་མེད་པ། དེ་
ལ་མོས་ཞེན་མེད་པའི་རྟེན་པ་མཚན་ནི་བོད་མི་ཆེས་མང་པོ་སྦྱོག་བརྟེན་ཅི་ཐར་
བྱས་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་གྲོས་སྤྱོད་ཡོང་བ་འདིས་མཚོན་ཐུབ། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩

ལྷ་ ༡༠ བན་བོད་མི་བཅོན་གྱི་ལ་བའི་གྲངས་འབོར་སྟོང་ཕྲག་ ༥༠ ལྷོ་ལས་མེད་པ་
ལས་སྤེལ་ ༡༩༩༠ བན་མི་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་ ༥༩ ཅམ་ཟེན་ཡོད་པ་རེད། དེས་མ་ཚད་
རྒྱ་ནག་རང་གི་ས་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་ཉ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཞིག་ཉོང་ཀོང་སོགས་
ལ་བོས་བྱོལ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་གསལ་པོར་བརྗོད་ན།
རྒྱ་མི་གྲང་བཞུ་ནས་ཤར་ཀྱང་གི་སི་ཉན་དང་། སོག་རིགས་རྣམས་ལྷུང་མིད་དུ་
བྱས། བོད་མི་མང་ཕུས་མོའི་འོག་དུ་མཐོན། ལྷག་གིས་སྤྲུགས་པའི་ལག་པ་ཁྲིམ་
མཆེས་ལུལ་གྱའི་ས་མཚམས་ཁག་དུ་བརྒྱུད་ས། ཟ་འདོད་ཅན་གྱི་ཁ་ཨེ་ཤ་ཡའི་གླིང་
ལ་གདངས། འདོད་པས་གཟེར་བའི་མིག་འཇམ་གླིང་ཁྲོན་ལ་བལྟ་བའི་སྟོན་ཚུལ་
དེར་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་དེས་འཛིག་ཉེན་དམོད་པའི་
མཆིལ་མའི་ཚོགས་རྒྱ་མི་གྲང་བཞུ་གི་མགོ་ཐོག་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབབ་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོས་དྲག་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་དང་། རྒྱ་བརྗོད་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་
ཡང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དོན་གཞན་འདིར་བདེན་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཞི་
བདེ་བྱང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་སེམས་བཟུང་ཆེས་ཆེན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་ཚོགས་པའི་འབོད་
བསྐྱེལ་འོག་ཨེ་ཤ་ཡ་དང་། ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ ༡༩ འཕུས་མི་མི་གྲངས་
བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་ནས་སྤེལ་སྤྱོད་ལྷ་ ༩ བན་ལྷི་ལི་གསར་པར་སྤྲོད་འཛོམས་ཐོག་བོད་ཀྱི་
གཞན་དོན་ལ་གྲོས་བསྟུར་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་རྒྱ་མི་གྲང་བཞུ་ནས་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་
པར་ཡོད་ཆེས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཡིག་ཆ་བཀའ་སྤྲོད་པ་དང་། བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་

རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ཆེད་ལེན་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཚོགས་དེའི་རྒྱལ་ལས་ལས་ཁུངས་གཏན་
འཇགས་བྱས་པ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་
འཇུག་མི་ཆེད་གཏོང་སོགས་ང་ཚོར་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱོད་རོགས་རམ་གྱི་དྲི་
ལུགས།

དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༥ ལྷན་རྒྱལ་སྐྱོད་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་ཆེན་ལས།
བོད་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་བཞིན་ལྷན་བྲལ་ས་ ༣༩༠ ལྷན་
ཡོད་པ་ཞིག་འབྲེལ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་དཔོན་དོན་
རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ནི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཅེས་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བྱས་ཡོད་སྐབས་མི་
རིགས་ཅེས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྷན་འགུལ་བ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་མིའི་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་
ཐོབ་ཐང་སྐྱིད་དང་། ལྷག་པར་ལུས་སྲོག་གི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པའི་ཁྲིམས་འགུལ་བྱུང་བ་
སོགས་ཞིབ་གསལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་མཚུགས་སྐྱོན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་དང་མི་མང་ནས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ཤི་ཆེ་དང་། རྒྱལ་
སྐྱོད་རེ་བའི་ཏུ་འཕྲོ་ཡི་ཡོད་པ་ཤིང་།

ད་དུང་འཛམ་གླིང་གི་ལུས་ལྷན་མང་པོའི་ནང་ནས་སྐབས་གསལ་ཚན་གྱི་མི་སྣ་དང་།
མཁས་པ། དགེ་ལྷན། ལྷོ་བསྐྱབས་བཟོ་རིགས་སོགས་མང་པོས་ང་ཚོར་སེམས་གསོ་
དང་རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱལ་མ་ཚད་པར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མ་བསྐྱེད་དུང་
གྲང་གི་སྐོན་སུང་ཚོར་ཕན་སེམས་བཟང་པོས་ལས་དོན་གྱི་དམའ་ཤི་སྐྱོད་ཅིག་
ཡོད་འདུག ། དེས་ན་ང་ཚོ་སྐོན་སུང་མེད་གཅིག་དུང་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་

རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ང་ཚོར་སྤྱིར་བཏག་པ་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་
ཚོའི་རང་དབང་གི་དམིགས་ཡུལ་ངེས་པར་འགྲུབ་རྒྱབ་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཚོག་པ་
ཡིན།

དེར་མ་ཟད་དེང་རྒྱུ་འཛུལ་གྱིང་གི་མི་རྣམས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུན་དེ་མཐོང་
གྱུར་ཉེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་མི་ལོ་དུ་མར་གནས་པའི་མི་རིགས་
མང་པོ་ལ་འབྲེལ་མཉམ་དང་། རང་དབང་གི་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་སྟོན་ལེན་བྱེད་བཞིན་
བས་ད་མན་མི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་ཁག་ཉི་ཤུ་སྟོར་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གདན་གྲུལ་དུ་འཁོད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་མི་གྲང་
བཞུགས་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྙིང་པ་སྐོའི་སྟོན་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་ནས་
མི་རིགས་གཞན་ལ་བཅའ་གཞོན་དང་། ཟ་འདོད་ཀྱི་བྱ་སྟོན་སྤྱར་སྒྲངས་པ་འདིས་
གྲང་བཞུགས་སྟོབས་དང་མི་འཕོར་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་ལྡན་བཟང་
སྟོན་ལྡན་པའི་འཛུལ་གྱིང་མི་གྲུལ་དུ་མ་རྒྱུད་པ་མ་ཟད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཀྱི་གདན་གྲུལ་དུ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་མེད་པ་དེད། དཔེར་ན། ཟས་དང་སྤྲན་ནི་ལུས་འཚོ་
ཞིང་། ཉན་སེལ་བའི་ཐབས་རྒྱུ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་རྒྱལ་ལོག་པ་དང་།
ཚོད་ལས་བཀལ་ན་ནད་སྤྱི་ཞིང་། སྟོག་འགག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་འཛུལ་གྱིང་སྤྱི་
སྟོབས་དང་མི་མ་སྤྲན་པའི་བྱ་སྟོན་འདི་དག་བཟུང་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལ་ལའི་བསམ་པར་བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྤྱར་
དུ་འཁྲུག་ཚོད་ཡོང་དགོས་སྟེ་མ་པར་སྤིད་ཀྱང་། རང་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དོན་

ཅ་ཚུང་དུ་ཞིག་མིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇམ་སྐྱིད་མིལ་པོའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ། རང་རེའི་དགུ་ཡ་རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་གྱི་ལྷ་སྲོད་ཤེས་ལྡན་མིའི་
སྲོད་ཚུལ་ཚད་ཐིག་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུར་པ་བཅས་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་ལས་སྤྲོ་
པོར་འཇུག་ཚེད་ཡོང་བའས་ག་ལ་ཡོད།

དེར་དུས་འཇམ་སྐྱིད་ནང་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་
མི་ལོ་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ནས། ལྷོང་སྤྲུག་གི་བར་གཞན་གྱི་བཅོན་དབང་འོག་བསྡད་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ཚོགས་དུང་ཕྱུར་དུག་སྟག་ཡོད་ཟེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་
ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་དབང་འོག་ལས་གྲོལ་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་སྟོར་ལས་སྤྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད།
དེས་ན་ང་ཚོའི་རང་དབང་རྒྱལ་པ་ལ་མི་ལོ་རེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཡུན་འགོར་སོང་སྟེ་
པའི་རང་ཕྱུང་དང་། འདོད་ཐག་ཉེ་པོ་མི་བྱ་བར་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཚུ་ཚེན་ལྟར་
བརྒྱུག་དུ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་བརྟན་པོས་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་
དམིགས་ཡུལ་འབད་སྐྱབ་བྱ་དགོས།

གཞན་ཡང་རང་རེས་དོ་གསུ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ལྷོ་གྲོས་གྱི་མིག་མ་རིག་
པའི་ཡིང་ཉོག་གིས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མི་གྲུང་བཟན་ནས། འགོ་ཀུན་གཏན་བདེ་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་ལ་དོན་དང་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་
མཐོང་ནས་ཚོས་ཞེས་པ་ཅ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཚོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་
འདིར། ང་ཚོས་སྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
ཚོས་འདི་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ད་པན་སྤྲུག་ས་དང་། ༡་
ལ་རྟའོ་སེ་སོགས་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་རིས་མེད་དགེ་འདུན་མི་ཉུང་ཙམ་ནས་

མོས་བསམ་བསྐྱེད། སྤྱི་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁག་ལ་དགོ་ཀན་ལས་གྲུང་
 གཏོང་བ་སོགས་ལས་དོན་གང་འཚམས་གྲུང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རང་རེའི་ཚོས་འདི་
 བྱི་ཁུངས་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་རྣམས་ཏོག་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཚད་མའི་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས་ཤིང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་ཆེས་མ་ཐུན་པའི་
 བདེན་དོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤེས་ལྡན་གྱི་མི་མང་པོས་འདི་ལ་དོན་
 གཉེར་དང་དོ་སྣང་ཇི་ཆེར་གྱུར་ཏེ་དེར་དུས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་འོད་ཟེར་མཛད་དུ་གྱུར་
 བ་ཞིག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་འཇམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་མང་པོར་གསལ་དུ་
 འཕྲོས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྐབས་དེ་འབྲེལ་དུས་འདིར་རང་རེའི་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ནས་རང་རང་གི་ས་ཁས་གྲུང་པའི་དམ་སྡོམ་ལ་གཅེས་སྲུང་སྟོང་མེད་ཐོག་
 ཐེག་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་བསྐྱེས་པའི་ཡུང་རྟོགས་གྱི་དམ་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་
 བ་ཤིང་སྐྱབ་གྱི་སློབ་ནས་འཛིན་སྟོང་སྡེལ་གསུམ་མཛད་པ་ལ་སྲུང་ལས་སྐྱབ་པའི་
 འཇམ་བཅོམ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག །

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་འབྲོར་བའི་བོད་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཏུ་ཅང་འབོར་ཆེན་ཡོད་
 བ་རྣམས་ནས་པོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་མོངས་
 སློབ་སྟོང་ལུང་ཐབས་སློབ་གྲྭ་གསལ་འཇུགས་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་གཏོང་ཐབས།
 ད་ཡོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འཛོར་གྱུར་མ་སོང་བར་པོད་སྡེལ་གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཤེས་
 སྟོ་གང་ས་ནས་གྲུང་སྐྱེས་སྟེ་སྐྱབ་ཏུ་རྒྱུག་ན་རྒྱུང་རྣམས་ནས་སློབ་སྟོང་ལ་འཇམ་
 བཅོམ་ཆེ་སྟེད་གྲུས་ཏེ་འབྲེལ་སེལ་རང་རིགས་གྱི་ལས་གྲུང་ཤེས་ཡོན་ཅན་མི་གྲུང་
 པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་། སྐྱབས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་གི་ཞབས་འདེགས་

སྐྱབ་པའི་འགན་འཁུར་སྐབ་ཐབས་བྱ་དགོས།

བོད་མི་བྱིངས་རྣམས་ད་སྐབས་ལམ་བཟོ་སོགས་སྔོན་ཡུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་ལས་
ཚོས་བྱ་རྒྱ་དཀའ་སྔོན་ཆེ་ཁམ། འཚོ་ཐབས་དང་། སྔོན་གནས་གཏན་ཆགས་མེད་
པས་སློབ་གཉེན་མི་ལ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། བོད་མི་སྤོང་འབོར་གང་ཆེ་ཞིག་སོ་ནམ་
ཐོན་སྐྱེད་ལྟ་བུར་གནས་སྐབས་གཞིས་ཆགས་སྐབས་དགོས་གཤམ་ལ། དེར་སྐབས་
བོད་མི་སྐྱམ་སྔོན་ཐམས་པ་རྒྱ་གང་ལྟ་བུ་སྤོངས་མ་ཡེ་སོར་ཁུལ་དེས་བསྐྱོད་གཞིས་
ཆགས་བྱེད་སྐབས་ལྟར། སྔོན་འབྱོར་ཚོས་བྱ་སྔོན་གང་ཅི་བོད་མིའི་མིང་ཤས་སྐྱམ་
སོང་བ་ཡུལ་མིའི་འདོད་སྐྱོར་འབབ་ངེས་བྱུང་ཆེ་ད་དུང་ཁུལ་དེར་བོད་མི་འཕར་སྔོན་
བསྐྱོད་རྒྱའི་ས་ཆ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་གཤིས། དེ་ཅིས་སྔོན་འབྱོར་བོད་མི་ཚོས་བྱ་
སྔོན་རྣམས་འགྲུར་བཟང་པོ་ཡུལ་གཤིས་དང་མ་སྐྱབ་པ་དགོས་པ་དང་། བྱིངས་ནས་
ཡུང་སྐྱམ་མ་སྐྱབ་གཞིས་ཆགས་སྐྱེ་འགོ་རྒྱུའི་བྱ་སྤྲིག་དང་ཡིད་འདུན་བྱ་དགོས།

ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༡༠ བན་ལ་རང་གི་ས་ཡུལ་དང་བྲམ་
ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡུར་དགོས་ཡུང་བའི་བོད་མི་སྔོན་ཐོག་ ༥༦ ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་ཡ་རྒྱལ་
བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྔོན་སྐྱོད་གསུམ་གནང་སྐབས་དང་། ལོ་ ༡༦ བན་གྱི་བོད་
སྤྱུག་ཉིས་སྔོན་སྔོར་མཆིས་པ་རྣམས་ནས་རང་གི་ས་མེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ་
རྣམས་སྔོས་མེད་ཐོག་དེར་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་ཡུང་འཇམ་སྤྱིང་མི་
རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་ཚད་དང་མཉམ་པར་སློབ་སློབ་བྱེད་རྒྱ། ལོ་ ༣༠ སྔོར་གྱི་ན་གཞོན་
རྣམས་བཟོ་ལས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སློབ་སློབ་དང་། ལས་ཀར་ལྷགས་སྐབས་ལ། དེ་ཡན་

གྱི་ཚན་པ་རྣམས་ས་ཞིང་ཚོག་གཞིས་ཆགས་སོ་ནམ་གཙོ་གྲུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་མི་འཕེད་དེས་ཅན་གྱི་སོ་ན་ཆེས་ཚན་པའི་རིགས་དང་། བད་གཙོང་རིགས་ཚན་གསོ་ཁང་དུ་འཚོ་སྐྱོད་ཐུབ་ཐབས་བཅས་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་འབད་ཚོལ་གྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ཚང་མས་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་རང་རང་གི་ངོ་རྒྱལ་དུ་གྲུང་པའི་འཇུག་ལེན་མ་ཐུན་འགྲུང་ཡུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལྷན་དགོས།

དེ་དག་ནི་དེར་དུས་ཀྱི་སྐབས་བབས་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་བ་མདོ་ཅམ་མཚོན་པ་ཡིན་ཅིང་། མ་འོངས་པར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་སྐོར་ངོས་ཁ་ལ་ཉའོ་སེར་བསྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་སྤེང་མོལ་ནང་རགས་ཅམ་བརྗོད་པ་ལྟར། ད་པན་གྱི་ལུགས་སོལ་ཁོ་ནས་མི་འགྲིགས་པར་དགོས་དེས་ཀྱི་བརྒྱུར་བཅོས་གྱེད་དགོས་ལ། དཔེར་ན། གཞུང་གི་ཚོགས་འདུའི་འགྲུས་མི་དང་། ལས་གྱེད་གཙོ་བོའི་རིགས་ལ་ཕོ་ཕོ་རིགས་རུས་དགེར་མེད་དུ་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐོས་གྱེད་པ་དང་། སྐར་ཚོས་མི་བྲག་དང་། གཞུང་རྒྱུགས་པ་དང་། དུད་རྒྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མེད་པར་ས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་སོས་སྟོམས་ཀྱིས་འདེབས་སྐྱོང་གྱེད་ལ། མི་མང་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་རུས་རྩལ་གང་ཡོད་གཞུང་སྟོབས་འགྲོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཐབས་སུ་འདོན་པ་དང་། གཞུང་གི་རུས་སྟོབས་གང་ཡོད་རང་གི་མི་མང་གི་འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་སུ་འཇུག་ལ། སྐར་ལས་གཞུང་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། ཉུང་དུ་ལས་མང་བོ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་སོགས་དེར་དུས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་རང་ཅག་ལ་སྤར་ཡོད་ཚོས་སྤྱི་ལུང་འགྲེལ་དུ་སྐྱོད་བའི་

ལྷགས་སློལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མཐོན་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་འབྲོར་
མངའ་ཐང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མི་མང་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁེ་དབང་དང་། འདི་
ཕྱིར་བདེ་སྐྱིད་གྱིས་འཚོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་འདི་དག་གི་སློར་ལ་ཡང་ད་
ལྟར་བསམ་སློའི་འབྲེལ་སོ་དང་། གོམས་ཆ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས།

མདོར་ན། རང་ཅག་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཚང་མས་
བོད་མི་རིགས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ལུས་སློག་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འཇིག་དང་།
དེར་སྐྱབས་མཐོན་གཅོད་དག་པོ་སློང་བཞིན་པའི་སྐྱེན་རློན་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་མ་
བརྗེད་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཀོད་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད། དག་གི་སྦྱོར་བརྗེད། ཡིད་ཀྱི་
འབྲེལ་སོ་ཅི་བྱས་པའི་དམིགས་ལུལ་གཏད་སོ་གཅིག་ཏུ་བབྱང་སྟེ། བོད་ཚོས་སྲིད་
གྱི་རང་དབང་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་རུས་ཤུགས་ཆིག་སླིབ་གྱིས་འཇུག་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ གསུམ་བུ་ལྷུང་དུས་བྲན་ཐངས་གསུམ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
འབྲེལ་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོ་གསུམ་གོང་གི་དུས་ཚོད་དེ་ཉིན། མཚོན་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་སའི་མི་
མང་གིས་ང་ཚོར་དག་ཤུགས་གྱིས་གཞོན་མཁམ་ཚོར་རོ་རྒྱལ་བྱས་ཤིང་། ལུལ་
དང་། རང་དབང་སྐྱར་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཅེས་པའི་ལུས་སློག་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་དགའ་

པོའི་ངང་སློབ་བཏང་བ་རེད། འདིགས་ཟེལ་དངངས་སྐྱབ་ཅན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ད་
དུང་ལུ་མ་སྤྲད་བསྤྲད་ཡོད་པར་བརྟེན་མཉམ་གཞི་དེ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་ད་པན་
ཉེན་ཞག་གི་ལྷར་སོང་བ་བཞིན་བཅའ་བྱོལ་བོད་མི་རི་མང་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་མང་གི་སེམས་ཤྱགས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་ཆག་བྱུང་མེད་ལ།
ཉམས་ཆག་འགོ་སྐབས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དཔལ་ཤྱགས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་བོད་ནང་གི་འགོ་
བྱེད་ཚོའི་བྱ་སྤོད་ལ་བོས་ཐར་མ་སྐབས་པའི་བོད་མིས་དགའ་མོས་མི་བྱེད་པའི་ཁར།
བོད་མི་དཔལ་བོ་ཚོས་འཐབ་རྩོད་རོ་རྩོལ་ད་དུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་
སེམས་ཤྱགས་དང་སྤྲོད་སྤོབས་ཀྱིས་རང་གི་བྱིས་ཚང་ཚོར་ཡང་སྤྲོད་སྤོབ་ཀྱི་ལུས་
ཤྱགས་ཐོན་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ད་
དུང་སློབ་སྤོབས་ཆེན་པོའི་ངང་བསྤྲད་ཡོད་པ་རེད། ད་རིང་གི་དུས་ཚེས་འདིར་བོད་ཀྱི་
ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོང་ཚོའི་
རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞེས་བའི་ཐོག་ཁོང་ཚོའི་བཀའ་བྲིན་དང་། གཟི་བྱིན་ལ་
རྗེས་དྲན་གྱུས་འདུད་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་བཟོད་དཀའི་ངལ་སྐྱབ་དཔལ་པོས་མ་
གཅེས་པར་སྤྲོད་སྤོབས་དང་གཟི་བྱིན་ཉམས་མེད་དུ་གནས་ཆེད་འཕགས་མཚོག་
སྐྱབས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསོལ་འདེབས་སྤོབས་ལམ་དང་། ཁོང་ཚོར་བྱིན་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན།

ཁོང་ཚོར་མི་ལམ་ངན་བ་མིས་བ་ལྟ་བུའི་དངངས་སྐྱབ་དང་། དཀའ་སྐྱབ་རྣམས་
རིང་མིན་སེལ་སྐབས་པའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པ་ཚོས་སློན་ལམ་

འདེབས་རྒྱ་མ་གཏོགས། རང་གི་དགའ་བའི་བྱེད་ལུལ་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཏོང་བ་
མཐོང་མཁན་གྱི་ཐོད་མི་ཚོར་དངོས་པོའི་རོགས་རམ་བྱེད་མི་སྲུབ་ཀྱང། ར་ཚོའི་མི་
མང་གི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སྦྱར་དུ་ཐག་གཅོད་སྲུབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་
འགན་ཆེ་ཞིང་ལྷི་བ་ཞིག་ར་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད། ལྷི་རྒྱལ་གྱི་བཅོན་གཞོན་དང། མནར་
གཅོད་འོག་ནས་མ་ཐར་བར་ར་ཚོའི་རྗེས་སུ་ལུས་བ་ཚོའི་རེ་དོན་སྦྱར་དགོས་བ་དེ་
དག་ར་ཚོའི་ལས་འགན་དང་བོ་ཡིན་བ་བརྗེད་མི་རུང། ར་ཚོས་སྤར་བཞིན་ཆིག་
སྤྲིལ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས་ཤིང། ར་ཚོའི་མཁུན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ལས་དོན་ཞིག་བསྐྱར་
ཡོད།

ད་མན་ལོ་གསུམ་རིང་འདི་མི་མང་པོ་བཅོན་བྱོལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་གནད་
དོན་འདི་ཐོག་ཡར་ཐོན་འཛུལ་གྱིང་གི་བསམ་སྒྲོར་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང། ར་
ཚོས་ཐོད་གྱི་དཀའ་ངལ་གནས་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་བ་ལ་ར་ཚོ་ཙམ་མིན་པར་
མཛུལ་གྲོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་ཀྱང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཐབས་ཤེས་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
སྤྲ་ལོ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནང་གྲོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་
བྱུང་བ་དང། གྲོས་ཚོད་དེས་ར་ཚོའི་དོན་གནད་གོམ་རིམ་གཅིག་བསྐྱོད་པར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་འོས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དེང་དུས་ཐོད་ནང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དོ་
སྤར་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་བ་མ་ཟད། མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ལུལ་ཆེན་པོ་
གཉིས་བསྟན་ཅིང། ཐོད་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང། རང་དབང་རང་འཇགས་ངེས་
པར་སྤོད་དགོས་བ་གསལ་པོར་བརྗོད་པའི་ཐོག་ཐོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་སྐོར་
ཡང་ད་ལམ་ཐོག་མར་བརྗོད་འགོད་བྱས་བ་རེད། གྲོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་

བྱས་མ་ཐག་བཅན་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་ཚོད་མི་འབྲུང་བ་ང་ཚོས་ཤེས་
ཐུབ་ཀྱང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཕོད་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་
མང་ཚོས་སྤང་མེད་མི་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་
གསལ་བསྐྱབས་ཅ་དོན་ལྡན་མཁས་ཨེ་ཤེ་ཨེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་
འདྲའི་སང་ཅ་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཡང་
ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཅན་གཞོན་ལེད་སྤོད་བྱེད་པ་དེས་
གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་
ཁྲིམས་དང་འགལ་བ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་འགོག་
རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཚུལ་སྐྱབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རང་གིས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད།
གལ་ཏེ་གསལ་བསྐྱབས་དེ་ཚོར་མན་རྒྱས་ཡོད་ཚེ་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོའི་
བྱ་སྤོད་ལྡན་ཅ་དོན་དེ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཁར།
བོད་ནང་བཅན་གྲུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་དེས་སང་
ཤེས་དགོས། བོད་མི་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་དང་མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་བ་མ་གཏོགས་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད་པ་ཤེས་དགོས་
པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་པའི་མི་མང་ཚོར་བཅན་དབང་དང་། མནར་གཅོད་བྱེད་
པ་འབྲུལ་དུ་མཚམས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་འདེར་རྒྱ་ནག་དབང་བསྐྱུར་བ་
ཚོར་འཕོད་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེའི་ནང་། ད་ལམ་གྱི་གྲོས་ཚོད་འདིའི་

དོན་གནད་ཚུལ་སྐྱབ་ཆེད་འཕྲུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་
བྱེད་ཐབས་གང་ཡོད་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཞེས་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་འདུག ། རེ་
འབོད་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འཛོགས་བྱས་ཀྱང་། ཞི་བདེར་དགའ་བའི་
འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་ཚོས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཉམ་ཐག་ཚོའི་དོན་དུ་བོད་
མིའི་རང་དབང་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་བཞུགས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གནང་
བའི་རེ་བ་ཡོད། བོད་མིའི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ཆེད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ལུ་བོད་དོན་ལུ་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་མཁན་ཚོར་སྤྲོད་ནས་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་
འབྲེལ་རྒྱ་རྒྱ་མ་ཟད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་སྲུང་
བཞིན་སྲུང་མཐུན་གནང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ད་བར་རྒྱ་གར་དང་། འབྲས་ལྗོངས། བལ་ཡུལ། འབྲུག་བཅས་ཀྱི་ནང་བཅོན་
འབྲེལ་བོད་མི་བདུན་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་སྐྱབས་བཅོལ་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་བཅོན་བརྗེད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རང་གི་ལུས་སྲོག་ཅ་མེད་འགོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱོབ་ཆེད་ལམ་བཟོད་དཀའ་
ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བཅོན་འབྲེལ་བོད་མི་ཁྲི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོང་ལུགས་ཀྱིས་དེར་
དུས་བོད་ནང་མི་མང་གི་འཚོ་བ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་བོར་
བསྟན་པ་རེད། བཅོན་འབྲེལ་བོད་མི་ཚུལ་རྒྱ་གར་རམ་ས་ཁུལ་གང་འོས་སར་
གཞིས་ཆགས་ཆེད་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུར་དུ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་
གར་གཞུང་ནས་ད་བར་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་པམ་སེམས་
ཅན་གྱི་གཞུང་ཁག་དང་། རྗེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་ཀྱང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་
པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལས་འཕྲོ་མང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཁར། བཅོན་འབྲེལ་བོད་མི་མང་

སོ་སྤྱོད་ལྷན་པོ་དང་ལོ་ལོ་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ནས་ལོ་ལོ་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་པ་དེ་དང་། ཞི་བདེ་དང་།
རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་པོ་མོ་ཚོས་ངའི་མི་མང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
ནང་དུ་ཚུད་པ་ཚོར་དོ་སྣང་སེམས་འཁུར་གྱིད་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་མེད། དེར་
བརྟེན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་བཅའ་བྱོལ་བོད་མི་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་
རོགས་རམ་གང་སྤྱོད་ཡོང་བ་ཞེས་ཡང་བསྐྱར་འབོད་བསྐྱེད་ལྷན་ལྷན་ལོ་ན། གུན་ལ་
དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་བདེན་ཕྱོགས་གུན་ཁྲབ་པའི་སློབ་
ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་ཐེངས་བཞི་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་
དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ཞི་བདེར་དགའ་ཞིང་སྤྱིར་སློབས་ལྡན་པའི་ངའི་བོད་མི་ཚོས་སྤྱིར་རྗེའི་དྲི་ཅམ་མེད་
པར་བཅའ་གཞོན་ཚད་མེད་གྱིད་མཁན་རྣམས་ལ་ངོ་མོལ་གྱིན་ལངས་བྱས་པའི་
དུས་ཚེས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བར་
མཚམས་མེད་པ་གྱིད་བཞིན་པ་དེ། རྒྱ་དམག་གི་འགོ་གྱིད་རྣམས་ནས་འདོད་
རམས་ཆེན་པོས་བོད་མི་རྒྱ་ལྷན་སྐྱོང་ཚུང་བསྐྱེད་པ་གསོད་དང་། ཚོས་ཕྱགས་གྱི་
སྤོད་ལུལ་ཅ་ཆའི་ས་གནས་དག་གཏོར་བཞིགས་སམ། བཅའ་གཞོན་མནར་གཅོད་
གྱི་གོ་མཚོན་འདོག་ལུལ་དུ་བསྐྱེད། བཤེས་སློབ་དང་སྤྱོད་ལུལ་ཁམས་ཁྲབ་སྤྱི་

གནས་ཡོད་པའི་ཁམ་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། བཅོན་འཇུག་གི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་
 ཉེ་བོད་ནང་དམག་གི་ཉེན་གཤི་འཇུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་སྲིད་
 ལས་འདས་པའི་བཅོན་དབང་དང་། མཁར་གཙོད་སྤོང་མ་བཟོད་པར་གྲིམ་མཆེས་
 ལུལ་གྱུར་བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཟེན་པ་རྣམས་ནས་སྐྱོ་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་
 པའི་སྲིད་ཚུལ་ངན་པ་དེར་ཞི་ལམ་བཟུང་ནས་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་
 གསལ་པོ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། ད་ལྟའི་ཆར་སྲིད་ཚུལ་དེ་དག་གི་རེ་འབྲས་མངོན་པར་
 མ་གྱུར་གྱིང་། བོད་ལུས་སྐྱེན་ལྷན་རྣམས་ནས་ཉེན་གཅིག་ང་ཚོའི་བདེན་པར་རྒྱལ་ཁ་
 རོབ་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ནས་ཡང་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་འདུག ། ངའི་མི་
 མང་གི་སྤྱི་དམིགས་ནས་ཡང་ཉམས་དམས་མི་སྐྱབ་པ་དང་། གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་
 སྲིད་ངན་དེ་དག་ནས་ཡང་ལུན་གནས་མི་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་འིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཡོད།
 རང་རེས་དོན་དམ་འབད་སྐྱབ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚོད་འདིའི་གྲུབ་འབྲས་རང་དབང་རང་
 བཅོན་ཐོབ་པའི་ཉེན་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་བོའི་སྲིད་ཚུལ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར། དུས་ངན་གྱི་ཉེན་མོ་འདི་དང་། གཞན་དག་རྣམས་སུ་དུག་ཅིང་
 རྩལ་པའི་བཅོན་དབང་མཁར་གཙོད་ལ་ཞི་ལམ་བཟུང་ཞིང་སློབ་གྲྭ་གཙོད་བཅད་
 ཀྱིས་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁར་ཚོར་སྐྱབས་གོགས་མཛད་པའི་དོན་དུ་སྤོན་མཚོག་སྐྱབ་
 པའི་དབང་པོར་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་ཡོད།

བོད་སྲིད་རྒྱ་མའི་སྐྱོ་ཆབ་ཚོས་སྐྱོན་ཚོངས་དུད་འབྱོའི་སྲིད་ཚུལ་སྐྱུར་ལེན་
 ཀྱིས་འབྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་། འབྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཁས་སྐྱེད་མིང་
 ཉམས་བཞོད་པའི་ཅ་དོན་བཅི་མེད་རྟོག་རོལ་གཉོང་པའི་སྲིད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱ་ནག་

གཞུང་དང་། དེང་དུས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ངེས་པར་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་
 བཅོམ་དབང་མཁར་གཙོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འདེགས་རྒྱུང་ཡིད་
 སྐྱེའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མཚམས་འདྲི་གཏམ་ཡོང་བ་ཞེས་ངས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་ཚོར་ཞུ་
 འཕོད་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་སྐྱད་སྐྱུ་རྩོམ་ཅན་གྱིས་མ་
 ཐོས་ཤིང་། ངས་ཞུ་འཕོད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལན་མེད་དུ་བཞག་པས་མ་ཚད། ཁོང་
 ཚོས་སློབ་ཉུགས་འདོད་རེམས་དྲག་པོས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
 ལུགས་ཅ་དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གྱིས་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པའི་མི་གསོད་གཏོར་བརྒྱུ་བྱེད་
 པའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་དུ་བཅུག་པའི་བཅོམ་འཇུག་དམར་
 རྩོད་དེ་དག་ལ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་དང་། ལྷང་བཅོམ་ལུགས་ཁག་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱོན་
 བརྒྱད་དམའ་འབེབས་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་བ་རྩི་བྱུང་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་
 ཟིན་པ་ལྟར། རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་ཡ་ལུད་ཀྱི་སྲོད་ངན་འདི་དག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
 ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་ལྡན་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སློབ་མེས་སློགས་བརྒྱུར་མི་ལུབ་པ་
 ཁོང་ཚོས་ངེས་པར་ཤེས་ཉུགས་ཡོང་བའི་རེ་སློབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དཀར་ལྗོངས་ལ་ཐབས་ནི། འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། བོད་
 མིའི་རང་དབང་གཞི་ཅར་བརྒྱུང་བའི་ཞི་ལམ་ཁོ་ན་ལས་མེད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་
 གི་ཁྲོན་འདིར་མི་སེར་སྐྱེལ་ལུགས་ཅ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོར་བཞིན་པས་མི་རིགས་
 ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཁེ་དབང་ལ་སྲོད་པའི་སྐབས་འདིར་
 བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་རེ་བས་བཅོམ་བརྒྱུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལོར་འཇུག་གྱི་
 བསམ་ཚུལ་དང་བྱ་སྲོད་ཡིན། བཅོམ་ལུགས་རྩི་ལྟར་ཆེ་ཡང་གཞན་ལུགས་ལུན་རིང་

དབང་བསྐྱུང་ནས་ཡང་མི་སྲུང་བའི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྤྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོས་
བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཡོངས་རྒྱུགས་བོད་ནས་
ཕྱིར་ལོག་དེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་ངས་འབོད་བསྐྱུལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

དུས་སྐབས་འདིར་བོད་ནང་གི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ལ་འཁུར་བཞེས་གནང་
མཁན་ལུལ་ཁག་ཚོ་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ནང་འབོད་བསྐྱུལ་ཐབས་བཅོམ་གནང་མཁན་ཚོར་སྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ་
ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གོས་ཚོད་རྗེས་མ་དེས་བྱེད་ཐབས་
ལེགས་ཤོས་དང་རུས་ལུགས་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་
དབང་འཕྲོག་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུག་སྤྱད་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལུལ་ཁག་ཚང་མའི་
འཇུག་མི་ཚོར་འབོད་བསྐྱུལ་གནང་འདུག ། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་ལུལ་ཁག་ཚང་
མས་འདི་ཞུ་འབོད་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་
བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཞི་བདེ་བཅོམ་ལེན་
བྱེད་དེས་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་གཞིགས་ཏེ་དུས་ལུགས་མི་
རིང་བར་ང་ཚོའི་ལུལ་གྱི་རང་དབང་ཡང་བསྐྱུང་ཐོབ་རྒྱུའི་ཉིན་མོ་དེའི་དོན་དུ་ཚང་
མས་ཡིད་ཆེས་དང་མ་བྲལ་བར་ལས་དོན་ལུ་མ་སྤྱད་སྐྱབ་དགོས།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱི་བའི་ལྟ་བུར་བསྐོད་དགོས་པའི་སྐོར་ད་ལྟ་
ནས་བསམ་ཞིབ་དང་བྱ་སྤྲིད་གིས་དེ་ལྟ་བུར་བསྐོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞི་དུ་ལྟའི་དུས་སྐབས་
ཀྱི་རང་དེའི་ལས་འགན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དོན་དེད་ནས་མ་འོངས་པའི་མོད་ཀྱི་ཅ་
ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་སྲོལ་ལ་ལས་རྒྱས་ཅོམ་ཞིག་དུ་ལམ་འབྲེམས་སྲེལ་བྱས་པ་འདིར་

བོད་མི་ཚོས་བརྟག་ཞིབ་ཅན་ཏན་བྱ་དགོས། ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་འདི་བཞིན་སྟོན་
བ་སྤྱད་ས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་། བོད་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གོང་ཏུ་ས་ནས་དར་བའི་རང་
རེདེ་གོམས་སྲོལ་བཟང་བོ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ཞིང་། འདྲ་མཉམ་དམངས་གཙོའི་
སྲོལ་དང་མ་སྟུན་པ། བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། ཤེས་རིག་སོགས་ཡར་རྒྱས་
གྱི་ལམ་སློལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཁྲུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་
ཤེས་ལྡན་བོད་མི་ཚོར་ལེགས་ཆའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོད་བཟུ་གསོག་ཐོག་རྗེས་སུ་
བོད་ནང་ཁྲུལ་གྱི་སྤྱན་རློབ་ཚོར་གོ་བཟུར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་གཏན་
འབེབས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། འགོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྟོན་
ལམ་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བཅའི་ཏུ་ས་དན་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་
རྒྱལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

མི་ལོ་དགུའི་རིང་ཞི་བདེར་གཅེས་པའི་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ནས་བཅོན་འཇུག་
མཁན་དང་མཉམ་དུ་ཞི་མ་སྟུན་སྡིངས་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ཞི་བས་འབད་སྐྱབ་རི་
སྟར་བསྐྱིས་ཀྱང་བཅོན་འཇུག་མཁན་གྱི་འདོད་རེ་རེས་དཔག་ཤུགས་ཅན་དེ་ནས་ཡང་
ཁེངས་ཐབས་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ནང་དན་ཤུགས་བཅོན་གཞོན་རྒྱ་ཆེ་བུང་སྟེ་མཐའ་
མ་མཚོན་བྲམ་ལྟ་སའི་མི་མང་ནས་རོ་རྒྱེས་སྡེར་འངས་གྱིས་བོད་ས་གནས་གང་

བར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོས་འཕྲོར་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱབས་
བཅོལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ད་བར་རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་གཙོ་སློབ་མཛུགས་སྐྱབས་ཀྱིས་ཁབ་ཁབ་གི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་དཀའ་
ངལ་མང་དག་ཅིག་སེལ་སྐྱབས་སུ་བྱུང་ཡང་། ས་མའི་གཅེས་སྐྱོད་བྲམ་བའི་བྱ་སྤྲུལ་
བདག་སྲོད་ལྷན་རྒྱུས་མཚོན་པས་ད་དུང་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་རྒྱ་བསྐྱད་ཡོད།

འདི་རེ་འདུན་ལ་རྒྱ་གར་དང་། དེ་མིན་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་
མཛུགས་འགོ་གས་རྣམས་ཀྱི་རོགས་རམ་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་
རུང་བའི་ཤེས་ཡོན་སྲོལ་སྲོལ་ཐོབ་སྐྱབས་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་
འདིར་རྒྱ་དམར་ལྷ་སྲིའི་མནར་གཅོད་འོག་ནས་ཐར་བ་རྣམས་ལ་བརྗོད་རྒྱུ་དུ། དེ་ད་
ཚོ་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཁེ་སྲན་གཅིག་སྤུ་མ་ཡིན་པར་གཞིས་ལུས་བོད་མི་སྤུན་
འགོ་གས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེ་སྲན་གྱི་དོན་དུ་འབད་བརྩོན་དེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མ་
ཟད། དཀའ་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ལྟ་བུར་བོད་ལ་མི་མང་ནས་ཚོས་སྲིད་རང་
དབང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་འཐབ་འཛིང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་ང་ཚོས་རྒྱལ་
གཞིན་རོགས་རམ་གང་སྐྱབས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་ཅག་ཚང་མར་འཁྲི་བའི་ལས་
འགན་ཡིན།

ད་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་འདིར་ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་མཉམ་སྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་གཉེར་གནང་མཁན་རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཚང་མ་དང་། ལྷག་པར་ས་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་། ཐའི་ལན། ཞར་ལན། ཞལ་སེམས་རྒྱ་རྒྱུ་
བཅས་པར་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་

ལྷོས་ཚོད་དང་པོའི་ནང་བོད་མིའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་།
 གཞི་རྒྱའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་བརྩེ་འཛོག་དགོས་སྐྱའི་འབོད་བསྐྱེལ་
 དང་། ལྷོས་ཚོད་གཉིས་པའི་ནང་བོད་མིའི་རང་ཐལ་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཐེ་བའི་
 རང་དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཛོག་པའི་བྱ་སྡོད་མཚམས་འཛོག་དགོས་
 ལུགས་བསྐྱར་དུ་འབོད་བསྐྱེལ་གནང་བ་མ་ཟད། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་
 མི་རྒྱལ་ས་ནས་ལྷོས་ཚོད་འདིའི་དོན་གནད་རྣམས་འཇུག་སྤྱིར་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་
 ལུགས་ལེན་མཛད་སྐྱའི་དེ་འདུན་ལྷོ་རྒྱ་ལེས་འཛོད་ཡོད་ཅིང་། རང་དོས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་
 དམར་གཞུང་ལ་བོད་མིར་མི་སྡོད་ལས་འདས་པའི་བཅོན་གཞོན་མཚམས་འཛོག་
 དང་། བོད་དོན་ཞི་འཇམ་འགྲིགས་འཇམ་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐྱེལ་བྱས་ཀྱང་། ལྷོ་
 བམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱ་སྡོད་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ཅམ་མེད་ཁར་ད་དུང་བཅོན་
 དབང་རིང་ལུགས་དང་། མི་སེར་སྦྲེལ་སྡོལ་རིང་ལུགས་ལ་དོ་རྒྱོལ་སོགས་རྒྱ་
 གཏམ་ཉམ་བཤད་ཀྱིས་འཛམ་སྐྱིད་ཁྱོན་ནས་རྒྱབ་གཉེར་ཡོང་ཐབས་ཉམ་བ་དཔུང་
 དོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཆབ་སྲིད་མཁས་
 ལྷན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ནས་ད་ལྟའི་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་གཞུང་འདི་ནི་མི་སེར་སྦྲེལ་
 སྡོལ་རིང་ལུགས་པ་སྐྱེལ་ལོས་ཡིན་པ་འདེ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་
 ཡིན་ཅིང་། ལྷོ་ཨབ་རི་ཀའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོར་བཅོན་གཞོན་བྱས་པར་འཛམ་
 སྐྱིད་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ཐུང་ཞིང་བདེན་པའི་དོ་རྒྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་བས་རྒྱ་དམར་བཅོན་འཇུག་པ་རྣམས་ནས་བོད་མིར་བཅོན་དབང་མཉམ་གཙོད་
 བཏང་རིགས་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་རིང་ལུགས་ལས་ཀྱང་ལན་གྲངས་སྟོང་སྟོང་གི་

གདུག་རྩལ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་སྲིད་དོན་བྱས་ངན་གྱིས་མི་མང་
ལ་མནར་གཅོད་བྱས་དང་བྲེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཛུལ་སྤྱོད་མི་སེར་སྐྱེས་སྲོལ་
རིང་ལུགས་སྤྱད་ཤོས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་འདྲུང་མ་སྤྱོད་བཞིག་རེད།

ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཅན་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་རེད། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་
ཁྲིམ་མཆོས་གཞན་དག་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། རང་གི་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་ཡོད་ཁར། སྐད་ཡིག་གུང་རྒྱ་མི་དང་འབྲེས་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་མ་
ཟད་རྒྱ་དམར་ནས་བཅོན་འཇུག་མ་བྱས་གོང་བོད་མི་རྣམས་ལོ་བཅུ་ལྷག་མང་པོའི་
རིང་རང་དབང་རང་བཅོན་གཅོང་མར་གནས་པ་ཡིན་ཅིང་། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲར་
བརྟེན་འཛུལ་སྤྱོད་ནང་ཡར་ཐོན་རང་དབང་ལ་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་རྒྱ་
དམར་སྲིད་གཞུང་གི་བསྐྱགས་གཏམ་ངན་པས་མ་འཇུག་བར་བྲང་བདེན་གྱི་སློན་ནས་
ང་ཚོ་བོད་མི་དཀའ་ངལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱི་མཐུན་རོགས་རམ་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞུ་
རྒྱ།

མཐའ་དོན། འཛུལ་སྤྱོད་སྤྱི་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཡུན་དགོ་བདེའི་དོན་དུ་བསྐྱེ་
མེད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོར་ཅེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། །།

བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དྲུག་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
ཏུ་སྤྲུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

མཆོན་མེད་ཉམ་རྩུང་བོད་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ལ་དྲང་སྤངས་པོ་

ཚོལ་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་འདིར་ཡང་བསྐྱུར་ང་ཚོས་སེམས་འཁྱུར་ཆེན་པོས་བྲན་གསོ་
 གྲེད་བཞིན་ཡོད། བྲན་དགོས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་བྱུང་ནས་ད་ཕན་ལོ་ལྷག་ཙམ་སོང་ཡང་།
 བཅོན་དབང་དང་གཉམ་གཞོན་ད་དུང་ཡོད་ལུས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཡུལ་ནང་མི་མང་ལ་
 བསམ་བཞོན་མི་ལུས་པའི་སྐྱབས་བུ་དང་། སེམས་སྐྱབས་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་
 ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་བོད་མི་མང་གི་
 དཀའ་སྐྱབས་སེམས་ཐབས་འབོད་བསྐྱུལ་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱས་ཏུང་། ཉེ་དུས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་པས་ངེ་བཞོན་ལྟར། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྐོར་ཚོད་དང་།
 འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ངེ་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མི་གུང་བྲན་གྱི་སྲིད་
 ལུས་ལ་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག ། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྐྱུར་ལོག་ཏུ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་པལ་མོ་ཆེ་དང་།
 ཁྲིམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཞི་བ། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། ཚོས་དང་བཅས་
 ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མི་འདུག་ཅེས་འཛུལ་སྤྱིང་ནང་སྐྱབས་གཤམས་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་དཔོན་
 ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་དེས་བཞོན་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་མི་མང་གིས་ལྷོང་བཞིན་
 པའི་དཀའ་སྐྱབས་དེ་དག་ནི། གཞི་ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་
 ཁྲིམས་འགལ་ཙམ་མིན་པར། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་མི་
 རྣམས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་འཚོར་བ་ཡོད་པར་འདུ་
 ཤེས་མ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆེས་སྐྱབས་པོ་ཡིན། རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བོད་མི་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སར་སྡོད་དབང་མེད་པ་དང་། འཚོ་བའི་གཞི་ཉེན་
 དེ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཀྱང་འགྲོགས་པ་སོགས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཆེ་ནི་དོན་དང་སྦྱང་

མོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡོད།

རྒྱ་མི་ཚོ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ལོག་ཁག་སློབ་སློང་སླུང་པའི་གསར་ལོག་འགྲི་
མཁའ་རྣམས་ནས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་བདེན་ན་ཡང་།
དེ་དག་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བས་མང་བ་ཡོད། དང་པོར། བོད་ནང་འཚོ་
བར་དཀའ་ངལ་མེད་ན་བོད་མི་སློང་སྐྱབ་མང་པོས་རང་གི་ཡུལ་གྲིམ་བཞག་ནས་མ་
འོངས་ངེས་གཏན་མེད་པར་ཐག་རིང་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་། ཉེན་ཁར་འཛེམས་
མེད་གྲིམ་མཚེས་ཡུལ་གྱའི་ནང་ཡོང་དོན་མེད།

གཉེས་པ། ཉེ་དུས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་
གཏན་བརྗོད་ལ་བདེན་པའི་གཞི་ཅ་མེད་པ་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད། དཔེར་ན། བེ་ཅིང་
དཔོན་རིགས་ཚོས་བཤེད་རིན་པོ་ཆེར་ཡོངས་གྲགས་སྤོན་འཇུགས་བྱས་པ་དེས་
བོད་ནང་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པོ་རྗེ་འབྲུ་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་བསྟན་ཅིང་། བཤ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་ས་ཆར་འཁྲུངས། རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་
སློང་གནང་། རྒྱ་མིའི་གཞུང་ལ་རྒྱ་བ་སློང་ཆེན་པོ་གནང་མཁའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
ཁོང་གི་གོ་གནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རིགས་ཞེས་པའི་
མིང་ལྡན་སུ་ཡིན་རུང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་དང་བཙན་ཤེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་
ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་མི་བྱེད་མཁའ་ཡོང་མི་སྤྱད། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བཤེད་
རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་
འདུག ། རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་སྲིད་བྱས་ལ་སྤོན་བརྗོད་ཚུང་དུ་ཞིག་བྱས་པ་ན་དེ་
བདེན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། འགོ་བ་མིའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་། མི་དེ་ནི་

བཅོན་ཀླུ་ལ་རིང་ལུགས་པའི་གསང་ཐག་མཁན་རེད་ཅེས་སློན་བཅོད་བྱེད་པ་ཡིན།
རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་དང་། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
ཚུལ་རྣམས་འཇོམ་གྱིང་གིས་ཤེས་རྟོགས་སྤུས་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་བཅོན་འཇུག་དང་།
ལྷ་སློལ་བྱུང་བའི་དབང་བསྐྱུར་ལ་ཚོལ་འགོག་བྱ་དགོས།

ད་རིང་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མར་རང་གི་ས་ཡུལ་ལ་ཞི་བདེ་རང་དབང་ཡོང་
བའི་འབད་བཅོན་རྒྱུ་ལུགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འཇོམ་གྱིང་མི་
མང་ཚོས་གནས་སྡངས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྒྱགས་པོ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱུར་གྱིས་མནར་
བའི་བོད་མི་ཚོའི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་སློར་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐྱུལ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

ཡང་གོ་སྐབས་འདིར། དེར་དུས་ཀྱི་གནས་སྡངས་ཉེན་ཁ་ཚེན་པོ་དེའི་སློར་ནན་
བཅོད་བྱ་རྒྱུར། རང་ཅག་ཚང་མས་ཤེས་གསལ། རྒྱ་གར་གྱིས་མ་སྤྱོད་འབྲེལ་ཡོང་
བའི་འབད་བཅོན་གང་སྤུས་བྱེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་འཇུག་
བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མི་བོད་དུ་གནས་པའི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ལ་ཉེན་
ཁ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་ཁག་ལའང་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་
ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ཉེན་ཁ་དེ་འགོག་ཐབས་
ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས། ཉེ་དུས་རྒྱ་མིས་རྒྱལ་མཚོན་ཆར་ཚོད་ལྟ་བུས་
པ་དེས་ཉེན་ཁ་དེ་དག་རྗེ་ཆེར་བཏང་ཡོད། རྒྱལ་མཚོན་ཆའི་རྒྱས་ལུགས་ལྡན་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་མི་རིགས་ཅ་མེད་འགྲོ་རྒྱུའི་གནད་དོན་རྟོགས་ཏེ་དེ་དག་འགོག་
ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མིར་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཚད་ཡོངས་ཤིག་བྱུང་
ན་འགོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། བཅོན་དབང་ལ་དགའ་ཞིང་། དགོན་མཚོག་མེད་

བར་བལྟ་བ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚད་མེད་ཡོད་པའི་གཞུང་གང་ཡང་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་དམག་འཁྲུག་འགོག་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག། དེར་བརྟེན་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་ཅག་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་དེ་དག་འགོག་
ཐབས་གྱི་གོ་སྐབས་གང་ཡོད་ལེན་སྲོད་གནང་གོགས་ཞེས་རེ་འདུན་ལུ་ཞིང་། ལྷོན་
ལམ་འདེབས་རྒྱ་ཡིན། དེ་རིང་གིས་མཚོན་རྟུ་རྟེན་ཏུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
ཞི་བ་དང་། བདེ་སྲིད་འབྲུང་བའི་སློན་ལམ་འདེབས་བཞིན་པ་བཅས།། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བཅུའི་རྟུ་བྱུ་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
རྒྱ་རྒྱལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

རྒྱ་དམར་གྲང་ཐུན་དམག་དབུང་གིས་བོད་ཡུལ་བདག་བརླང་བཅོན་དབང་གཉའ་
གཞོན་ལུགས་ཆེའི་འོག་བོད་མི་ཚོས་རང་འདོད་ལྟར་ངོ་ཚྭ་གྱུན་ལངས་བྱས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེན་མོ་འདི་བྱང་ནས་ད་བར་མི་ལོ་ཉིལ་ལོ་བདུན་སོང་ཡོད། ང་ཚོར་
དཀའ་ངལ་མང་ཞིང་རྒྱུའི་སློབས་ལུགས་ལ་དོ་ཡ་སློབས་པའི་སྲོང་རུས་མ་མཆིས་
ཀྱང་། མི་མང་རྣམས་སློ་ཅེ་གཅིག་བརྒྱུལ་རང་སློག་སློས་བཏང་གིས་དབང་རྒྱུར་
མཁུ་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་གྱི་བྱ་བའི་ནང་
བོད་མི་ཆེས་མང་པོའི་ལུས་སློག་དོར་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་མནར་གཅོད་རྒྱང་

དེག་དང། དམའ་འབེབས་ཚད་མེད་སྤངས་ཡོད།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་ཤ་ཞེན་ཆེན་པོས་རང་རེའི་དམིགས་
དོན་སྦྱོར་བྱེད་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་སྤོང་བ་དང། ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེའི་སྲོག་ཀྱང་སྐྱོས་
གཏོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་ད་རིང་འདྲིར་བྲན་གསོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
འཇོམ་གྱིང་ས་ཁུལ་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚང་མས་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
ཉེན་མོ་འདི་བྲན་གསོ་བྱེད་པས་མ་ཚད། གཞུང་བཟང་སྤྲུག་བསམ་དཀའ་བོས་ལུས་
སྲོག་སྐྱོས་གཏོང་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཉམས་བརྒྱལ་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྲད་
དུ་རང་རང་གི་སེམས་ཤྱགས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་མཐོང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༧༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གྲུང་བྲན་གྱིས་བོད་དུ་བྲག་བའི་བཙན་འཇུག་བྱས་ནས་
བཟུང་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་མང་རྣམས་ནི། རང་གི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་གནས། བོད་
མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་བརྒྱུད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་གཏོང་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་སྐྱུར་བའི་བྲན་གཡོག་གི་གནས་སྤངས་
ཤིག་ཏུ་གྱུར་སོང་ཞིང། ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིས་བདེན་པར་བཅི་མེད་ཀྱིས་བཙན་འཇུག་
དང། མི་སྤོད་ལས་འདས་པའི་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་ཉེས་སྤོད་དངོས་སུ་ལག་ལེན་
བསྟར་བ་རྣམས་བཅིངས་བཀོལ་དང། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གྲགས་ཆེན་པོས་སྤིབ་
ཐབས་བྱས་པ་མ་ཟད། ང་ཚོའི་མི་མང་ལ་ཚད་མེད་པའི་མནར་གཅོད་སྤྱད་སྤོང་
བཏང་ནས་ལུས་སྲོག་ལ་ལག་ཅེད་དང། གནའ་དུས་ཀྱི་ལོར་མཛོད་ཁག་ཇག་བཙོམ།
དེ་བཞིན་བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་རང་དབང་ཡང་ཆ་ཅས་མེད་པར་བཙན་འཇུག་གིས་
ཚང་མ་རྒྱ་མིར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་མི་སེར་གྲལ་རིམ་གཉིས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར།

མདོར་ན་ཐོད་མི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཅོན་དབང་
 དང་། གཉལ་གཞོན་སྲོང་མཁན་ཉམ་ཐག་ཐ་ཆད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་
 གྱིས་ནི་དེ་ལས་སྡོག་སྟེ་ཐོད་མི་ཚོས་ལོག་སྲོད་པར་འབྲེལ་བ་དང་ཡར་རྒྱས་ལ་ངོ་
 ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྲོལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ། ང་ཚོ་ཐོད་མི་རྣམས་ལ་དུས་ཚོད་དང་
 བརྒྱན་ནས་འགོ་རྒྱུའི་བསམ་འཁུགས་ཡོད་པ་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་
 འཚམས་པའི་འགོ་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཆེས་རྩིང་པའི་གནས་སྡངས་ལ་ཆགས་
 ཞེན་མེད་པར་སྲོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ནས་ཡིན་ཡང་རུང་ཡང་རྒྱས་འགོ་བའི་བྱ་
 གཞག་ལ་ཐོད་མི་ཚོས་དགའ་བསུ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པའི་དངོས་དོན་གནས་ཚུལ་ཚང་
 མ་རྒྱ་མིས་སྐྱས་བསྐྱངས་སྐྱབ་བསུབས་བྱས་བ་རེད། ང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་
 དམིགས་ལུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་གོང་མའི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་
 ལུགས་དང་མི་མེར་སྲེལ་པའི་སྲིད་བློས། དངོས་བདེན་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་
 རྒྱའི་རང་འདོད་བཅོན་བཤེད་འིང་ལུགས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོར་རྣོ་མ་པའི་བྱ་
 སྲོད་རྣམས་ཡིན།

མིང་ཚིག་སྟུན་པོ་དང་། སྤྱི་བ་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་གྲུང་བཞུག་རང་ཉིད་
 ཀྱི་བཅོན་རྒྱལ་སྲིད་བློས་དེ་སྐྱས་ཐབས་བྱེད་པ་དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ཐོད་རང་སྲོང་
 སྲོང་ས་བཅུགས་ལུགས་སྐོར་རྒྱས་ལུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་མེད་སྲོད་བེལ་
 བསྐྱབས་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོད་རང་སྲོང་སྲོང་ས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
 ཚུལ་འདྲ་ཆགས་པོ་དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ལ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་
 ཚའི་ཐོད་ས་གཞན་དག་དུས་ལྟར་ཁ་འཕྲལ་དུ་བཤོས་ཀྱིས་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པའི་

བཅོན་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྙིང་ལུ་ལ་ད་དུང་ཡང་སྲོད་བཞིན་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་དག་
ནི་གནས་ཚུལ་ནམ་ཡང་སྤྲས་ཐབས་མེད། བོད་རང་སྲོད་སྲོང་ས་ཟེར་བའི་འཇུག་མི་
གསུམ་ཆ་གཅིག་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། བོད་མིའི་ནང་ལ་འདྲ་ཁོ་ཚོས་ས་བདག་
གྲལ་རིམ་དུ་མིང་འདོགས་བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས་ཡོད་པ་ཡང་
ངོས་ལེན་མི་བྱེད་མ་སྟེ་མ་ཟད། གནད་ཆེའི་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མིས་
དམ་བཟུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་ནི་དབང་མེད་འགྲིག་གི་ཉགས་ཐེལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤིང་།

བསམ་མེད་དང་། སྐབས་འཚོལ་བ་ཉུང་ཤམ་འིག་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་བོད་
མི་ཡོངས་རྫོགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་ཞིག་བསྐྱར་དུ་
འཇུགས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ལྷོ་སེམས་གཅིག་སྦྲིལ་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་
མིས་རང་གི་ལས་བྱེད་པར་ཆེད་དམིགས་སློབ་སྲོང་དང་། གསོ་སྲོང་སྲད་པའི་བོད་
རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོར་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་མཁན་གྱི་མདུན་གྲལ་དུ་ལངས་ཡོད། བོད་མི་ཚོའི་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་
འདོད་པའི་སེམས་འབྲུགས་དེ་ནི་ནམ་གཏན་ནས་པམ་ཆག་མི་སྟུབ་བ་སྤོས་ཅི།
བཅོན་དབང་དང་གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ནས་མཐར་སྟུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ར་ཚོར་ཐོབ་
ངེས་པ་ཡིན།

ཐུན་ནས། རང་དབང་གི་དོན་དུ་སྲོག་ཁག་བཏང་བའི་ངའི་མི་མང་ཚོ་དང་། ལྷག་
པར་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་རྒོལ་རྒྱུན་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་།
བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཚོགས་ཆེན་ཐོག་བོད་ནང་རྒྱའི་བཅོན་དབང་འཇུག་དུ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པ་

དེར་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རེ་སྒོན་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་
སོ། །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲུག་ཐངས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྲུབ་
དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

ད་པན་ལོ་བརྒྱད་སོང་བའི་སྔོན་གྱི་དེ་རིང་གི་ཉི་མོ་དེར། བོད་མི་མང་མ་བསྐྱེད་པར་
འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དྲག་གཞོན་དབང་ཤུགས་ལ་རོ་སྒོལ་སྒྲེར་པར་ས་
བྲམ་པ་འདི་ནི་བོད་མི་མང་ཆུས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་གཞོན་གདུག་ཅུབ་ཉིན་རེ་
བཞིན་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་འགོ་བའི་མནར་གཅོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཆེད་དཔའ་མཛོངས་
ལྷན་པའི་འཐབ་ཚོད་བྲམ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཉིན་མཚོན་བུལ་བོད་མི་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་མོ་
ལུ་སྐྱེས་དང་བཅས་པས་ར་ཚོ་བོད་རང་བཅན་བསྐྱེད་གསོ་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་
མང་གི་རང་དབང་བསྐྱེད་གསོ་དགོས་པའི་སྐྱད་འབོད་གྲགས་ཆེར་སྒྲོལ་བཞིན་ལྷ་
སའི་བར་སྐྱོར་ལམ་གཞུང་དང་སྲང་ལམ་གང་སར་ཞི་བའི་ཁྲིམ་སྐོར་བྲམ་ཡོད།
སྒྲེར་པར་ས་ལས་འགྲུལ་དེ་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་གཞོན་བྲམ་ཉེ་ཉེས་མེད་བོད་མི་
སྐོར་སྐྱོར་མང་པོ་དམར་གསོད་གཏོང་བ་དང་། བྲམ་པ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཅོན་
བརྒྱུ་སྐྱེད་མནར་གཏོང་བ། ཡང་ན་བཅན་ཤུགས་ཆེན་པོས་རམ་ཚོལ་ར་བར་རྒྱང་

འབྲུག་གཞིང་པ་བཅས་བྱས་པ་རེད།

དེ་རིང་ནི་ཐོད་རང་བཅའ་བསྐྱར་གསའི་དོན་དུ་རང་སློབ་གཞིང་མཁའ་རང་
རིགས་དཔལ་ལོ་རྣམས་འཛུགས་འདེད་ཀྱིས་ཆེས་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཆོས་
ཤིན་ཏུ་ཚ་ཆེའི་རང་སློབ་སློམ་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དེ་རྒྱུ་ཆོས་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་
དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་ཁྲིམ་བཏང་བའི་དམིགས་དོན་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སླད་དུ་ལྷོ་
པ་མེད་པའི་སློ་ལྷགས་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་རེའི་འོས་པའི་ལས་འགན་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐོད་ནང་བྲག་པོའི་བཅའ་འཇུག་བྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་
སོང་བ་འདིའི་རིང་ཐོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་རང་བཞིན་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་བྲག་པོ་སློང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཐོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཆང་མའི་རང་གི་
དཀའ་སྤྱད་ལས་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་གང་ན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
དམར་ནས་བཅའ་འབྲོག་གིས་ཐོད་མི་ཆོ་ཁག་མང་པོར་ཉིན་ཟས་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་
ཆོང་སློད་མ་བྱས་པར། ད་དུང་རྒྱ་མིའི་དམག་ལམ་དང་། དམག་སྐར་ཁག་སོགས་
འཇུགས་བསྐྱབ་གྱི་ངལ་ཚོལ་ནང་བཅའ་དབང་བྲག་ལྷགས་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་འདེད་
བྱས། ཐོད་མི་མང་གངས་མེད་པར་ཉེས་བརྒྱུང་འཐབ་འཇིང་གཞིང་བ་དང་། མི་གྲལ་
ནས་སྤྱིར་འབྲུག་གྲེད་པ་སོགས་མང་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་དམའ་འབེབས་གཏུག་
རྩལ་སྐྱོའི་བྱ་སློང་རྒྱ་ཏུ་སློང་དགོས་ཤིག་བཞོས་པ་རེད།

དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་གཅེས་གསོག་བྱས་པའི་ཐོད་ཀྱི་དངོས་རིགས་
རྒྱ་ནུབ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱུ་འབྲེད་བྱས། ང་ཆོའི་ཐོད་ལུལ་དེ་རྒྱ་ལུལ་དུ་
བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོས་ལག་བསྐྱར་

ཤིས་པོད་ཡིག་དང་། པོད་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རྒྱ་ཡིག་དང་། རྒྱ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བེད་སྦྱོང་
བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་བཅས་རྒྱ་མི་དམར་པོའི་ལུགས་ཀྱི་པོད་རང་སྦྱོང་ཟེར་བ་དེ་ནི་
དངོས་དོན་ཚོག་གོང་གི་དངོས་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་ཡོད།

ཉེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། རྒྱ་མི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་ལོག་
སྦྱོང་བྲག་རྩལ་གྱི་འདེགས་སྤར་སྤར་ལས་ཤུགས་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་སྟེ།
དམར་སྤར་དཔུང་ཚོགས་ཟེར་བ་སྤྲིག་བཅུགས་ཀྱིས་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་ཟེར་
བའི་ལས་འགུལ་དེ་རྩལ་གས་ནས་ནང་པའི་ཚོས་དང་། པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡོངས་
རྫོགས་གང་བྱུང་ཅི་བྱུང་གིས་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་རྩལ་སྦྱོང་བྲག་རྩལ་སྤྱི་ན་མ་གྲགས་
པ་ཞིག་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་བའདུག་ཏུ་བཏང་ནས་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཡོད་ཚད་གཏོར་
བཞེག་སློབ་ཅི། མདོར་ན་སྤེར་གྱི་བྱིས་ཁང་རྩལ་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཉེར་སྤྱད་གང་
ན་ཅི་ཡོད་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཅོད་མར་བཟོ་བ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་རྟེན་གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་ཞིག་རྩ་གཏོར་བཏང་བའི་གས་སུ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་
ལྷག་བདུན་པའི་ནང་གསར་བཞེངས་ཤུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བརྒྱན་
བྱིན་ཅན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་བརྒྱན་དེའི་དབུ་ཞལ་ཞལ་གསེར་གཏོར་བ་ཤུས་བྱས་
པ་གཉིས་གསར་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་སྟེ་དེ་དག་ཉེ་
སྟོན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་རྒྱལ་གསར་འགྱུར་བྱེད་པོ་ཁག་མང་སོགས་ལ་མཇུག་སྟོན་ཞུས་པ་
རེད། སྤྱི་བརྒྱན་འདི་ནི་པོད་མི་ཚོས་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་བཀུར་སྟེ་དང་།
ཕེན་ཏུ་རྩ་ཆེ་ཞུ་བ་མ་ཟད། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འདི་འདྲ་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་དང་
རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདི་གཏོར་བཞེག་བཏང་བ་དེས་ང་ཚོ་པོད་མི་མང་

ཚང་མར་ཚད་མེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱུང་ཁ་ཡིད་པམ་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ལྷུང་།
 མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་སློབ་སྤྱུག་ཚོ་ལ་རིག་གཞུང་གསར་བཞེ་ཟེང་བའི་ངན་བསྐྱེད་
 བརྒྱབ་སྤེ་སློབ་འཚུ་བ་ཆེན་པོས་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཟིང་སློང་གཏོར་བའིག་
 མི་རྣམས་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་ལས་འགྲུལ་འདི་ནི་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱེད་
 བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཙང་མར་གཏོར་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་ཤུགས་ཆེ་
 རི་ཅམ་བྱས་པའི་ད་སློབ་གསལ་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་མི་ཆེ་
 གཤོག་ཏུ་བཀོལ་སློབ་བྱས་པས་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་འིན་ཏུ་གཅེས་པའི་རིག་གཞུང་
 དག་ཀྱང་ཤུལ་མེད་གཏོར་བརྒྱབ་གཏོར་བ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་དང་། འཇོ་མ་
 སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེས་པར་སློབ་བརྗོད་ཉེས་འཛུགས་བྱ་རྒྱུར་ཐག་ཚད་བ་
 ཞིག་རེད། སློབ་ཚད་རྒྱ་མིར་ལག་སྐྱེལ་བྱེད་བ་དང་། རྒྱ་མིའི་བདག་སློབ་བྱེད་པའི་
 བོད་ཀྱི་མི་སྣ་ཚོ་ཡང་ད་ཆ་གོ་ཐག་གཙང་མ་སློབ་དེ། ལ་ཀུན་གཟིགས་པམ་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེའི་དབུ་གནས་སྐྱེད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པ་བཟོས་ཁར། ཡོངས་གྲགས་
 འཐབ་འཛིང་དྲག་པོ་བཏང་བ་མཐའ་ལོག་སློབ་པའི་གས་སུ་བསྐྱེད་འཛོག་བྱས་ཡོད་
 བ་རེད།

རྒྱ་མིས་བོད་ཏུ་དམར་པོ་དམར་རྒྱུར་གི་ལས་བྱེད་དཔུང་ཚོགས་བཟོ་རྒྱའི་
 ཆེད་ཏུ་བོད་སྤྱུག་གཞོན་ནུ་མང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཅོམ་འཁྲིད་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་
 སློབ་སློབ་སྤྱད་དེ་བོད་ཏུ་སྤྱིར་བཏང་བྱས་པ་རྣམས་ནས་བོད་མི་མང་ཚང་མས་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་སློང་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ཤུགས་དངོས་རྟོགས་
 བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁོངས་ནས་ན་གཞོན་མང་པོས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་

གནང་བར་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་འོག་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཆེད་ཕྱི་མ་ཐུང་རོགས་
རམ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་ཁག་བཅས་ལ་འདྲ་འཛིན་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ། ཡིན་
ནའང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐེངས་འགའ་ཤས་འབོད་བསྐྱེད་གནང་བའི་
བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནི་ད་ལྟོ་ལྟར་ལྷན་ལུང་མེད་བའི་ཐོག་བོད་
ནང་གཞུག་རྒྱབ་མཉམ་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
བཅས་ད་ཆ་ང་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྲིད་དོན་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དངོས་སུ་གནང་
རོགས་ཞུ་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་སླེབས་ཡོད།

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱི་དང་། འཇིགས་མེད་ལ་ཡོད་དུས་བདེ་ཞི་འཇགས་ཡོང་
བའི་ཆེད་དུ་སློབས་ལྡན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་པོའི་དབར་ཞི་
མ་ཐུན་མཛུགས་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གནང་ཆེ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་
བསམ་ཚུལ་ལ་ངེ་སྲིད་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་ཕྱི་རྒྱལ་སྲུང་ལྟོ་ལྟོ་
དམག་འཛོགས་མི་ཚོགས་པའི་ཞི་བདེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅོད་མ་ཞིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་
ཚང་མས་འདོད་པའི་ཞི་བདེ་དེ་ཅུ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲུབ། དེས་ན་རྒྱ་གར་ནི་དེར་
རབས་འཛམ་གླིང་ནང་ཉ་ཅང་གནད་ཆེ་བའི་གོ་གནས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ལོས་ཡིན་པ། ཅང་བདེན་དང་། ཞི་བདེ། རང་དབང་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་རྟུག་སྤྱུགས་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་
འཛམ་གླིང་སྤྱོད་གས་གང་ས་ནས་ཆ་འཛོགས་བཅི་བཀུར་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པའི་

བྱས་ལྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་རོགས་རམ་གྱི་འདོད་སྤྲ་ལུགས་ཆེ་
ཞིག་སྐྱོགས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ང་ཚོ་ཐོད་མིའི་ད་ཉླའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་
ལྷུང་ཤེལ་སྐྱབ་རྒྱ་མ་ཟད། དེར་སྐྱབས་ཐོད་ནང་བཟོད་སྤྱགས་བྲལ་བའི་མནར་
གཅོད་དག་པོ་ལྷོང་བཞིན་གྱི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་རང་དབང་དང། བདེ་སྲིད།
གཟི་མཚོང་བཅས་བསྐྱར་གསོའི་ཉི་མ་ལྷག་པར་ལྷུང་བ་ཞིག་འཆར་སྐྱབ་པའི་སན་
གོགས་ཡོང་ངེས་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་དགུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་
སྐྱེལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

ད་པོར་ང་ཚོས་དུས་དྲན་གྱི་དུས་འདི་ནི། ཐོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཕིན་ཏུ་ཅ་ཆེའི་
དུས་ཆེས་ཕིག་ཡིན་ཏེ། བཅོན་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ཐོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་གི་དོན་
ཏུ་བཅོན་གཞོན་གྱི་ཕོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་འཐབ་འཛིང་གྱི་དུས་འདི་བཞིན་
རྒྱལ་རབས་ཐོག་གལ་གནད་ཆེན་པོའི་ལེ་ཏུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན།
ལོ་ངོ་དགུའི་རྫོན་གྱི་ཉི་མ་འདི་ཉིན་ཐོད་གྱི་མི་མང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱར་བའི་
འོག་ནས་རང་དབང་ཐོབ་ཆེད་དབང་མཛོངས་སྤྱག་པར་ཆེ་བའི་འབད་བཅོན་ལུགས་
ཆེ་ཞིག་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་མིས་ནི་རྒྱ་མཚོན་ཁུངས་ལུང་གང་ཡང་མེད་པའི་གདོང་འབག་གྱོན་ཏེ། ང་

ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་ཁོ་བ་ཚོའི་བདག་དབང་ཡོད་ལུགས་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱིས་དག་
 ལུགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅའ་འཇུག་གི་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་དག་
 ལུགས་ཆེ་བར་རྒྱལ་ཡངས་བྱས་པའི་ཉིན་དེར་བསམ་དོན་རྗེ་བཞིན་འགྲུབ་པ་མ་
 ལུང་བའི་ཁར། འདིའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཡུལ་མི་སྣོད་སྲག་མང་པོ་རྒྱ་དམར་ནས་སྡེ་བ་
 གསོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་བྱུང་། གང་ལྟར་ཡང་། མིའི་རིགས་སུ་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཆེ་མཐོང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་
 དེའི་རང་དབང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་སེམས་སྟོབས་དེ་ནི་བཅའ་དབང་གྲེད་པོའི་
 རུས་ལུགས་ཀྱིས་གཞོན་འགོག་ནམ་ཡང་གྲེད་མི་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་
 དེར་རྒྱ་མི་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་སྐྱིལ་དུ་གྱུར།
 འདྲེ་མ་གྲིང་ཐོག་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅའ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
 བསྐྱེད་དུ་གསལ་བསྐྱབས་ཀྱང་བྱས་ཡོད། བོད་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡིན་ཡང་རུང་། ང་ཚོ་
 མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་པའི་འཐབ་ཚུད་དེ་ད་དུང་ཡང་ང་ཚོས་
 ལུ་མ་ལུང་དེ་གྲེད་བཞིན་པ་ཡིན།

བོད་ནང་ལུས་པའི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་
 འཐབ་འདྲིང་གྲེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་འདྲིང་དེ་དག་ལུགས་ཅི་
 རིགས་དང་། མིང་འདོགས་སྐྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སློབ་པ་འགོག་བསྡོམས་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 ཁོ་བ་ཚོའི་གྲེད་འཇུག་དེ་ལ་གྲུབ་འབྲས་རྗེ་བཞིན་མ་ཐོན་པ་ནི་རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་
 རོས་ལེན་བྱས་འདུག ། རྒྱ་མི་དམར་པོས་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་དམ་བསྐྱབས་རྗེ་ཆེ་
 རྗེ་ཆེར་བཏང་བ་ཡིན་རུང་། བོད་མི་མང་ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བྱིས་མཚེས་ཡུལ་ཁག་

ནང་ལོ་ལྷར་བཅན་ཕྱོལ་དུ་ཡོང་ལུས་འདིས་ཀྱང་བོད་ནང་བོད་མི་མང་གི་འཐབ་
འཛིང་ལས་འགྲུལ་བཀག་འགོག་མ་ཐུབ་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་བོར་མངོན་ཡོད།

ཉེ་དུས་བོད་མི་ ༥༠ ལྷོ་འཛིན་གྱི་གར་ཕྱོགས་སུ་བོས་ཕྱོལ་ཡོང་སྐབས་ལམ་
བར་རྒྱུན་འདས་སོང་འདུག ། དེ་ནི་ཁོང་ཚོས་ཐར་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་
ཚུལ་གསལ་བོར་ཤེས་བཞིན་རང་མོས་སློ་ཐག་གཅིག་ཏུ་བཅད་དེ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་
མོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་ལྟ་ཁོ་པ་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་
བ་འདི་ནི་ཉ་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ད་པན་འདས་པའི་ལོ་རེ་རེའི་ནང་བོད་སྐྱུག་སྟོང་སྐྱུག་མང་བོ་པ་
མའི་ས་ནས་བཅན་དབང་གིས་ཁ་འཕྲལ་ཉེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་། ཁོང་ཚོའི་སྐྱོད་པ་འཕུ་
བའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་བཏང་བའི་བོད་རིགས་
ཚང་མ་གང་དུའང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ། ཁོང་ཚོས་མའོ་གི་རིང་ལུགས་
དང་། མའོ་གི་སློབ་སྟོན་ཟེར་བ་དེ་རིགས་ཤི་སྐྱུག་སློབ་སློང་སྐྱོད་ཐོག་བོད་རང་གི་
འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་ལ་དམའ་འབེབས་དང་། སྤང་སྐྱུག་ཚད་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་
གྱི་ཡོད་འདུག ། ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་རེ་རེ་སྟོང་བཅད་དུ་གྱུར་ཡོད། རྒྱ་མཚན་རི་ཡོད་
ཅེ་ན། འདི་འདྲའི་སློབ་གསོ་ཚོབ་པའི་བོད་སྐྱུག་མང་ཆེ་བས་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་དབང་
བརྒྱུད་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཞེ་ནས་རོ་ཚོལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རི་སྤྱིད་འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པའི་
བསམ་སློ་གཏོང་བུ་རྒྱུའི་ལུས་བ་དངོས་ཡོད་གྱི་བར་དང་། རི་སྤྱིད་འཛིག་ཉེན་འདི་
དང་བདེན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གྱི་བར་རྒྱ་དམར་ནས་ང་
ཚོའི་བོད་སྐྱུག་ཚོའི་སྐྱོད་པ་འཕུ་བའི་ལས་འགྲུལ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་

ཡོང་མི་ལྷན།

རྒྱ་མིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་བཅའ་འཇུག་གེད་པའི་
སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་རིགས་རང་མཚོངས་རིང་ལུགས་ཤིག་
ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཆོག་པ་ཡིན། དོན་ཐོག་ཏུ་འདི་འདྲའི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱུས་འབྲས་
ཐོན་རྒྱུ་པར་བཞག་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མི་རིགས་སྐྱེར་ལངས་ལས་འགྲུལ་གྱི་མེ་ཆེན་
ནང་དུ་སྐྱུམ་རྗེས་བཏབ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམར་
པོའི་སྐྱིལ་འཇུགས་ནང་ཞུགས་པའི་པོད་མི་ན་གཞིན་ཚོ་ཡང་རང་ལུལ་མི་མང་གི་
སྲོགས་སུ་ལངས་ནས་རྒྱ་མིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ང་ཚོའི་ལུལ་དུ་མི་མང་རང་རང་གི་དད་མོས་ཡིད་ཆེས་སྣན་པའི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བཅའ་གཞོན་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་ལྟེ་བ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཐོག་མར་བཅའ་འཇུག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་དགོན་སྡེ་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོ་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྐྱིལ་འཇུགས་ཁག་ཅ་མེད་
གཏོང་བའི་ལས་འགྲུལ་བཙུགས་པ་དེ་ནི། ཉེ་བའི་ལོ་ནང་རིག་གཞུང་གསར་བརྗེ་
དང་། སྤང་དམག་དམར་པོའི་ལས་འགྲུལ་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་གདུག་རྩལ་ལྷེ་ཆེར་
བཏང་སྟེ་དགོན་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་སྐྱིལ་འཇུགས་ཁག་ནང་སྐྱུག་བསྟན་མཁས་པ་
དང་། དགོ་འདུན། གྲུབ་བཅུན་ཡོད་ཚད་ཕྱིར་འབྱུང་གིས་ས་གནས་སོ་སོའི་ལུལ་མི་
སྐྱུ་བོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བོད་དང་ས་འདྲེས་ཀྱི་བྱིས་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ས་
མཚམས་ཁག་ཏུ་དམག་གི་འགྲོ་ལམ་བཟོ་བའི་ལས་ལྗོན་ནང་བཅའ་འཇུག་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། བྱིས་མཆེས་ལུལ་ཁག་གི་ཞི་བདེར་འཛིགས་སྤང་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད་

བ་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི་དེང་སང་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་གི་ཉེན་གཤིས་ལྷོ་བ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༤༦ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་དམར་
ནས་བོད་མི་མང་ལ་བཅོན་གཞོན་དང་། གཞོད་འཆེ་སྤྲོ་མ་སྤུང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་ཐོག
རྒྱ་མི་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ནང་ཁུལ་ལའང་ནང་འཁྲུག་རྒྱུ་དུ་ཡོད་སྤྲོས་རེད། བོད་རང་
སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ལྷན་ཁང་ནང་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཟེར་བའི་འཇུག་མི་ ༣༠༡
ཡོད་པ་ཚང་མ་ལས་འཇུག་ཕྱིར་འབེན་བྱས་ཏེ་བོད་ཐོག་རྒྱ་མིས་ལག་ལེན་བསྟར་
བའི་སྲིད་བྱས་དེ་ནི་ད་ཆ་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཁུངས་མ་འཁྲོལ་བའི་ར་སྐྱོད་གསལ་
པོ་ཐོན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་སྐྱེད་ཐོན་གོ་འཚོར་ཡོད་པ་
མ་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་ལོ་མང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་བོད་མི་ཚོར་ས་གནས་མི་རིགས་
རིང་ལུགས་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་བཅུགས་ནས། བཅོན་དབང་ངལ་ཚོལ་དུ་བའི་ནང་
བསྐྱུར་དུ་སློབ་གསོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཏང་འདུག ། སྤྱ་ལོ་ཟླ་ ༤ ནས་བཟུང་ཆབ་
སྲིད་གྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་རྒྱ་དམག་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་དེང་སང་བོད་ཡོངས་
ཚོགས་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱུར་བྲག་པོ་ཁོ་ནས་བཅོན་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བའི་མི་
ཚོར་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་མིང་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་འོག་ནས་ཐར་བའི་ང་ཚོ་སྐྱལ་ལྷན་མི་མང་ཚོས་རྒྱལ་གཅེས་རང་
རིགས་བོད་མི་ཏ་ཅང་མང་པོས་དེ་རིང་གི་ཉེན་དེར་རང་སྐོག་བཏང་བའི་གཟི་བརྗིད་
ཅན་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ཚང་མས་དུས་གཏན་

དུ་སྐྱོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེམ་བཞིན་རང་དབང་ལྡན་པའི་བོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་གྲ་སྐྱེག་འབད་
 བཙུག་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བོད་སྐུག་ཆོ་མ་འོངས་པའི་རང་
 དབང་རང་བཙན་བོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ལྟ་སྐྱོད་ཐོག་ནས། ཁོང་ཆོར་སྤྱོད་གས་
 གཅིག་ནས་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་། ཆོས་དད། ལོ་མས་གཤེས་བཟང་བོའི་རྩ་བ་
 གཉིང་ཟབ་འཇུགས་པ་དང་། སྤྱོད་གས་གཞན་ནས་དེང་རབས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་
 དང་། འཛམ་གླིང་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་མཐོ་ཚད་ཀྱིས་སྤུག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་
 བྱེད་པ་སོགས་བསམ་སྐྱོད་དང་། སྐྱོད་བཟང་གཉིས་ཀ་ནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྐྱབ་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་བཟང་བོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོ་གནས་སྤངས་འདི་ཐོག་ནས་འཚར་ལོངས་
 ལྷུང་བ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་ཤེས་རྒྱས་ཅན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད།
 རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ལེགས་ཚའི་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་མ་ཁན་
 ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་བོད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐར་བ་མི་མང་བརྒྱུད་ཁྱིམ་སྤོང་གི་ནང་ནས་
 རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ འབྲས་ལྗོངས། སུད་སི་བཅས་སུ་ཁྱོན་བསྐྱོམས་བོད་མི་
 ༥༠༠༧༠ སྐོར་ཞིག་ཞིང་ལས་དང་། འགྲོག་ལས། བཟོ་ལས། ལག་ཤེས་བཟོ་གྲ་ཁག་
 ཏུ་གཞིས་ཆགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་
 གཞུང་གིས་དབུས་གོང་གསལ་ཡུལ་ཁག་སོ་སོའི་གཞུང་དང་། རོགས་རམ་ཆོགས་
 པ་ཁག་ནས་གཉིང་ཐོད་ཆེ་བའི་རོགས་རམ་མ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ན་འདི་འདྲུ་ལག་ལེན་
 འབྲེལ་ཐབས་མེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་བོད་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་དང་།
 རང་ངོས་སྐྱེད་བཙན་ནས་ཚང་མར་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་གཞིས་ཆགས་

བྱེད་དགོས་དེས་བོད་མི་གངས་ ༡༠༠༠༠ ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་ད་བར་
དཀའ་ངལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ལས་དོན་རི་བྱས་འདི་ཐོག་སྲུ་མ་མུད་ཡར་རྒྱས་རྒྱ་
ཆེར་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྒོལ་རྒྱག་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་
ཡིན། ང་ཚོས་ཤུགས་སྒོལ་བརྒྱབ་སྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱིན་བདག་རྒྱ་གར་གྱིས་མཚོན་
པའི་རང་དེ་གནས་སྒོད་ཡུལ་ཁག་གི་རྩ་བའི་ཡར་རྒྱས་ལའང་ཕན་ལུས་ཐོན་པ་ཡོང་
རྒྱུ་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་དུ་ལོག་རྒྱའི་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ང་ཚོས་བོད་མིན་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནང་བོད་གྱི་རིག་གཞུང་དོ་མ་དེ་རྩ་འཛུགས་སྲུབ་པ་ཡོང་རྒྱ།

རང་ཡུལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་དེ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་བ་
ཆེན་པོ་དེ་ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་སྦྱང་ལ་བཅངས་ནས། དེའི་དོན་དུ་དུས་དང་ནས་པ་ཀུན་དུ་
དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོས་ང་ཚོའི་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིས་
བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པར་སྐྱོན་འཇུགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་
སྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཡིན་ཡང་དུང་། དེ་མིན་
གཞན་དག་གང་ནས་ཡིན་ཡང་ང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གཙང་མ་ཡོང་རྒྱར་སྲུ་མ་མུད་དེ་
དེ་བ་ལྷོ་གི་ཡོད།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི། ཞེ་ཤ་ཡ་སྤྱིར་ཆེན་ལ་
འདྲིགས་ཉེན་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་སྒྲོས་ཅི། ང་ཚོ་བོད་དང་ས་འབྲེས་བྱིས་མཆེས་ཡུལ་
ཁག་ལ་ཉེན་ཁ་སྤྲུག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་དེས་ང་ཚོས་རྟག་དུ་དོས་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོག་དང་། འགོ་བ་མིའི་རིགས་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་

ཡིན་ཡང་རྒྱུད། སྤྱིང་པོ་བྱང་བདེན་གྱི་གནད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པ་ཡིན་
ཆེ། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སྤིང་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱགས་ཆེར་གཏོང་གནང་ཞེས་
སྐྱེད་ཡང་འབོད་བསྐྱེད་ལྷོ་རྒྱ།

ཡང་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་འབོད་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་པན་འབྲས་
ཡོང་བའི་རྟུལ་ཕྱགས་ཐོན་ཐུབ་རྒྱུར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནི་ཨེ་ཤ་
ཡའི་ནང་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གནས་སྡངས་ཤིག་ཐོག་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་གར་ནི་བོད་དང་རིག་གཞུང་། ཡུལ་ལུང་ས་འདྲེས་སྤྱོད་གས་གང་སའི་འབྲེལ་བ་
དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་ཐོག་བོད་མི་སྤོང་ཕྲག་མང་པོ་རང་ཡུལ་ནས་བཅན་གྱོལ་དུ་ཡོང་
དགོས་ལ་རོགས་རམ་གནང་བ་འདི་ལྟར་ལ་སོང་། ཇི་སྤིང་མིའི་རང་དབང་ལ་ཡིད་
ཆེས་བྱས་པ་དེ་སྤིང་དུ་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུར་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ལྷོ་
བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་དོན་གནད་འདི་ཐོག་འཁུར་བཅོམ་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་
པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་དེ་རྒྱ་གར་ནང་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་
ལུ་མ་ཐུད་འབད་བཅོམ་གྱི་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོང་མར་བཅད་ཡོད། མཚོག་གསུམ་
ཐུགས་རྗེས་འགོ་བ་མ་ལུས་བར་བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་
སྐྱེད་བའི་གསུང་འཕྲིན།

གསུམ་བཅུའི་དུས་ཆེས་འདི་ནི་ང་ཚོར་དམིགས་བསམ་གལ་ཆེའི་ཉིན་མོ་ཞིག་དུ་

གྲུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་དགའ་གཅེས་
ཆེ་ཤོས་ལྟེང་པའི་ཞི་བ་དང་རང་དབང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲོག་ལྷན་བལྟ་བའི་མིའི་
རིགས་ཀྱི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན། བོད་མི་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་ཕྱགས་སྤིང་སྤོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ལྡན་
པའི་བོད་མིའི་ངོ་ཚྭ་ལ་སྐྱེར་ལངས་དེ་བྱས་ནས་ད་ཕན་མི་ལོ་བརྒྱ་སོང་། ང་ཚོའི་
གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་སྤོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྤྱད་འདྲིལ་གས་དང་ངས་གཅེར་
གསལ་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་ད་ཕན་སོང་
བའི་ལོ་བརྒྱ་དེ་ནི་ཆེས་རིང་བོའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན།

འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་མིས་མི་ལ་བཙན་གཏོན་ལྟེང་པའི་དཀའ་སྤྱད་དེ་ནི་
ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྗེ་ཆེ་རྗེ་བཟུང་ཏུ་སྤྱིན་ཡོད། མངའ་བདག་གསུམ་ལ་ངོ་ཚྭ་ལས།
ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ་འཕུལ། གསར་བརྗེའི་ཚོགས་པ། བསམ་སྒྲུབ་འཛིན་འཛིན་བསྐྱབས་
ཚོགས་པ་སོགས་ལས་དོན་གསར་པའི་རྣམ་པས་མིང་གི་སྤྱི་གོས་རི་འདྲ་ཞིག་
གཡོགས་ཏུང་། དོན་ལ་དེ་དག་ཚང་མ་བོད་མིའི་ངོ་བོ་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་
འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་མགྲོགས་སྤྱད་རྗེ་སྤྱད་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེས་ཆེས་
ངོ་བོ་གི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་རེད། རྒྱ་དམར་གྲུང་ཐུན་
ཀྱི་འཛིན་བསྐྱབས་ཁང་ནས། བོད་མི་ཚོས་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་
བཞེས་སྤོང་གི་ཡོད་པའི་སྤོང་ལུང་ཡང་ཡང་བརྗོད་བཤེས་ཏེ་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་
རྣམས་ཁོང་ཚོའི་རང་འདོད་ལྟར་སྤྱད་བཙོན་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་འཛམ་གླིང་མི་མང་མགོ་
འཁོར་ཏེ་ཁོང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དོ་མ་རྣམས་ལ་གཞིགས་ན་དོ་ཚེ་
ཁྲེལ་མེད་ཏུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་རྒྱན་ཏུ་མཛོང་ཐུབ། དངོས་དོན་ཏུ་བོད་མིའི་འདོད་
བར་མི་འབྲེད་པ་དང་། དོ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་དེ་བསམ་སྲོད་གང་ཅིའི་ཆ་མང་བོར་ཁྲུབ་
སྟེ་གནས་ཡོད། རྒྱ་ནག་ཏུ་འབྲིང་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་སློབ་གསོ་སྤྲད་པའི་བོད་ཀྱི་
གཞིན་ལུ་ཚོས་བོད་ཏུ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དབང་སྐྱུར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོ་རྒྱུ་གེད་མཁའ་རེ་
མང་ཏུ་འགོ་བསམ་མ་ཚད། དངོས་སུ་བསྟོར་རྒྱུ་གི་བྱ་སྲོད་མང་བོའི་ནང་ཏུ་འང་
འཇུག་ཞུགས་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་མི་གྲང་བྲན་ཚོའི་བསམ་པར། བོད་མིའི་ལུས་སྲོག་ནི་མེ་གཏོང་རྒྱ་ལེན་ལྟ་
བུའི་རྒྱན་ལས་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཡོ་ཆས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད། གཞི་
ཅའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་སློབ་ཅི། བོད་མིར་འགོ་བ་མི་ཡིན་ཙམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཙམ་ཡང་
སྤྲད་མེད། མིའི་ཐེག་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་བཙན་དབང་མནར་གཅོད་ཆེས་ཉེ་བོད་
མི་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཞིག་ཏུ་ས་མིན་འདས་གྲོངས་སུ་འགོ་བཞེན་བཞེན་པ་ཡིན་ནའང་། བཙན་
དབང་རི་ཙམ་བཏང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱལ་བཙན་འཇུག་ལ་མཁའ་ལ་དོ་རྒྱུ་གེད་
སེམས་རེ་ཆེར་འགོ་བ་དེ་དུང་གནས་སྤྲས་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་དང་།
ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོས་བོད་ཡུལ་དེ་ཉིན་གཅིག་རང་དབང་ཡོད་རྒྱུར་རེ་སྐྱུག་གྲེད་
བཞེན་པ་རེད།

ཉེ་ཏུས་གོ་ཐོས་ལྟར་ན། དོ་རྒྱུ་གི་བྱ་སྲོད་དེ་ནི་བཙན་ཁང་ནང་དང་། འལ་
ཚོལ་གྱི་དུ་བཤག་ཏུ་འང་ཁྲུབ་འདུག ། བཙན་པ་ཚོ་དང་། འལ་ཚོལ་པ་ཚོས་རྒྱ་
དམར་གྱི་བཙན་སྲུང་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་ལ་འཛེམས་ཐོན་མེད་པར་རང་རང་གི་

སེམས་ལྷུགས་མ་བརྒྱགས་པའི་ཆེད་དུ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་
དང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཀྱི་རང་བཙན་ལ་བརྩོར་རྒྱུན་བཏང་ལུགས་སྐོར་སླེང་མོལ་
བྱ་གི་ཡོད་ལུགས།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤེས་མཁན་བཙུན་པ་ཚོར་བྱིངས་ནས་བོད་རང་དབང་གི་
སྲིད་དོན་གནས་སྤངས་དང་། རྒྱལ་རབས་འབྲེལ་བ་ཤེད་བྱ་གོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད། ལྷིའི་དབང་རྒྱུར་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་བཙོན་
བ་དང་། རོ་དམ་ཁོངས་ཚུད་པའི་མི་ཚོས་སྐྱ་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏོང་ཞིང་། དེ་ནི་མེ་
ལྷེ་འགོག་མེད་དུ་མཆེད་པ་ལྟར་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་ཁྲབ་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་སྤོང་བཞིན་པའི་བོད་ལུས་བོད་མི་ཚོའི་རེ་བ་ནི་ང་ཚོ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ང་ཚོ་ནི་
ཁོང་ཚོའི་རེ་བ་དང་། དམིགས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་སྐྱབ་པའི་ཉགས་མཚན་དུ་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་མི་མང་ཚོས་ང་ཚོར་རེ་བ་
དང་། ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོས་འགན་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ང་ཚོས་
དུས་ཉག་ཏུ་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་སྐྱབ་སྐྱུལ་ཐེངས་འགའ་ཤས་ལུས་
ཡོད་ཅིང་། བདེན་འབྲེལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྤོང་གི་ཡོད་པ་
དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་བདེན་རྣམས་འཛམ་གླིང་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུབ་
པའི་ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། ལྷོགས་མཚུངས་བོད་དོན་ཐོག་ཤེད་པ་
དང་། རྒྱ་བསྐྱོར་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འང་ལས་འགུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་
དགའ་ངལ་དྲང་ལེན་གྱིས་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་འདི་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་

ཐབས་རྒྱལ་སྤེལ་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེས་པར་ཤེས་དགོས། བོད་དུ་ལྷན་པའི་བོད་མི་
ཚོ་ལྷན་སེམས་གཉིས་ཀའི་དཀའ་སྤྱད་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་ལྷན་དོང་དུ་ལྷུངས་ན་
ཡང་ད་དུང་བསྐྱར་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གྱུ་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་
ཡོད་སྟབས་ང་ཚོས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་འགན་འཁུར་ཅ་ཆེ་སྐྱབ་པའི་
འབད་བཅོམ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། བོད་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་
མང་ཚོགས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བརྗོད་དོན་ལྟར་ཞི་བདེ་འདོད་ཁེངས་ཡོད་ན། ང་ཚོས་
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་དོན་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།

བོད་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བོད་མི་ཚོར་བྱུང་བའི་ཉིན་བོད་གྱི་སྲིད་
གཞུང་གི་འདུ་ཞིག་འཇུགས་མིན་ནི་བོད་མི་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་ལའི་
ལྷ་མས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་སྲོལ་ལྷན་ལྷན་འདི་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེས་
པ་མེད། མ་འོངས་པའི་བོད་གྱི་ཐག་གཅོད་ནི་བོད་མི་མང་རང་གིས་བྱེད་དེས་ཡིན་
ཅིང་། ལྷན་པར་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྦྱང་བཅོམ་བྱས་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཡར་ཐོན་
ཅན་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་འདོན་དེས་ཡིན། ང་ཚོའི་ཐག་པར་ཡོད་པའི་
འགན་འཁུར་ཆེན་པོ་འདིར་ཡིད་འཇོག་བྱས་ཏེ་དེར་དུས་ལྷུང་མགྲོགས་ངང་འགྲུང་
བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངའི་མི་མང་ལ་
འབོད་སྐྱེལ་ལྷུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོར་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་མང་ལ་སྤྱད་པོ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་མིའི་ཤེས་
ཡོན་སྤྱད་དུ་གཏོང་བ་ལ་ང་ཚོས་ལམ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཞབས་འདེགས་སྤྱད་
སྐབས་པ་ཡོད། དེར་དུས་མི་མང་པོས་དཀའ་ངལ་དུང་ལོན་དུས་ཚོད་སློབ་བཏང་གིས་

ཚོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་
རྒྱུ་ལེན་ལྷ་བ་ལ་དོ་སྣང་དང་། བཅད་དཔྱོད་སྤོང་སྤོང་བྱེད་མཁན་རེ་མང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད། ལྷམས་ལེགས་ཤིག་ལ་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ནང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་
ཚུལ་ཆ་ཚང་ཞིང་། ཚེས་སྤོང་ལེན་ལེན་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཡོད་པས་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་སྐད་ཡིག་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་དཀའ་རྙོག་
གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་གཞོན་ལྷོ་ཚོས་དེ་འདྲའི་མཐུན་ཚུན་འདི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་
ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་དགོས་ཤིང་། གཞོན་ལྷོ་མང་ཅམ་ཞིག་ནས་མཐུན་
ཚུན་འདི་དག་བེད་སྤོང་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་ལ་ཞབས་
འདེགས་སྤུང་བྱ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་པན་ང་ཚོ་བཅོན་སྤོང་བྱས་ཏེ་ལོ་བཅུ་སོང་བའི་རིང་ཤེས་རིག་དང་། གཞིས་
ཆགས་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་སྤྱོད་འབྲས་གང་འཚམས་ཞིག་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། གཞིས་
ཆགས་གྱི་ལས་དོན་ནི་གང་མཐོག་གསུམ་མཐུན་བསྐྱོམས་བྱ་ཉེར་ཡོད། དེ་མཚམས་ནི་
ང་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་ཚད་ཡང་རྒྱུ་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་
དགོས། དེང་སྐབས་རང་འདི་གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་
དང་མི་མང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའང་ཤེས་དགོས། བོད་སྤྱོད་མཐོག་གསུམ་རང་
དབང་རང་བཅོན་ཡོང་མི་ནི་གཙོ་བོར་བོད་མི་མང་གི་བྱ་ལས་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་
པས་ང་ཚོ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་
དབང་གཉེན་ཤིང་འོག་མཐུན་པའི་བོད་མི་རྣམས་བཅིངས་འགྲོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་
མིས་འཛིན་སྤོང་བྱས་པའི་རང་དབང་གི་བོད་ཅིག་ཡོང་བའི་ལས་འགན་ཅ་ཆེ་དེ་

སྐྱེས་པ་ལ་འབད་བཅོམ་ཤུགས་སྐྱེད་བྱ་དགོས་པར་བྲན་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གྱི་ཡིད་ཆེས་ལ། ལས་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་དོས་འདྲིན་གྲེད་པ་ཡིན་སྐབས་ཁོང་ཚོས་གན་གཞོན་བར་མ་
ཐམས་ཅད་ལ་དག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་འཇུག་པ་དང་། མཚོན་ཆ་གོ་སྐྱིད་གྲེད་པ།
ས་ཆ་གནད་ཡོད་ཁག་ལ་ས་ཁུང་བྱ་བ། འཁོར་ལོའི་བསྐོད་ལམ་བཟོ་བ་སོགས་ནི་
དམག་དོན་ཐོག་གཞི་རྩའི་གྲྭ་སྐྱིད་གི་ལས་དོན་ཁག་ཡིན། དེར་མ་ཟད། ལས་དོན་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གི་སློབ་སྦྱོན་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ནས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་
དང་། མའོའི་སློབ་སྦྱོན་ནི་བསྐྱེད་མེད་ཡང་དག་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་དོས་འདྲིན་གྲེད་པ་
རེད། དོན་ཀྱང་མི་ས་ཡ་མང་པོ་གཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡོང་ཐབས་
མེད་སྐབས་དེར་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་མའོ་དང་ལོ་མང་ཡུན་གྲོགས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམར་གྱི་འགོ་བྱིན་གན་རབས་ཚོའི་ནང་དུའང་ལྟ་བུ་མ་མ་སྐྱེན་པའི་
དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྲེད་ཐོས་ཡོང་མཁུ་ལྟར་རྒྱ་དམར་ནང་
ཁྱེད་དུ་སྐྱེད་བྱུང་མ་གྲོང་བའི་མི་མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་འགལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་དམར་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ནི། མིའི་སེམས་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་རང་
དབང་དུ་སློད་འདོད་དང་། རང་དབང་དུ་མཐོ་བསམ་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚོགས་ལ་གང་
དགོ་གང་འོས་རང་དབང་དུ་གྲེད་པ། ཆེ་གཡོག་དང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་བའི་འཚོ་བར་རང་དབང་དུ་སློད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་
བཅས་དབང་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་ས་སྐྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུའང་གཞོན་ནམ་ཡང་མི་
སྐྱེད། མི་སེར་སྐྱེལ་མཁན་གྱིས་རིགས་གཞན་ཞིག་དུས་རྟག་དུ་མཐོན་པ་ནི་བཅས་

རྒྱལ་ཁྲུས་ལྷན་ཚན་རི་འབྲེལ་གྱི་ས་གྲངས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ རྒྱ་
དམར་གྱི་ས་ཆོ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རྩ་ཆེ་དེར་གོ་ཐལ་ཚལ་ལས་ལ་བཞག་ནའང་། ཏུས་
ཡུན་ལ་མ་ལྟོས་བར་གོ་ཐལ་དེ་ལས་བསྐྱར་དུ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལངས་
ངེས་པ་ཡིན་ལོ། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ གསུམ་བུ་ཉེ་དུས་རྒྱུ་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ལྷན་ཏུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འབྲིན།

ད་པོར་རྒྱ་ཆོས་ཐོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྲུས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་
པོར་བའི་དུས་ཆེས་ལ་རྗེས་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ རྒྱ་ཆོས་སྐྱབས་དེའི་དུས་ཆེས་
རྗེས་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ཆོག་ས་འདུ་ལྲུས་པ་ཚལ་མ་ཡིན་པར། ད་ལན་
ལོ་བཅུ་གཅིག་པོར་བ་དེའི་པོར་རྒྱ་ཆོས་ལྷན་ལྷན་གྱི་འཕྲུལ་ལྷན་གྱི་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་ལྷན་
ལོད་མེད་དང་། རྒྱ་ཆོས་ཐོད་མིའི་བདེ་སྐྱེད་གནས་སྐྱེད་ས་གང་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་ལྷན་
མེད་སྐོར་ལ་བསམ་གཞིགས་ནས་ཉན་ཞིག་ཅིས་གྲངས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ཐོད་ཀྱི་
ལྷན་ལྷན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་གང་བའི་འཕྲུལ་ལྷན་ལྷན་ ཐོད་མི་རྣམས་བཤེས་
སྐོར་ངལ་འཛིགས་མེ་ལོ་བ་ནང་སྐྱེད་བ་སྐྱེད་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ཐོད་མི་རྣམས་བཤེས་
བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་

དམིགས་ལྷུལ་དང་བསམ་ཚུལ་ཐོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་རེ་འདོད་དེ་ནི་ཐོད་མི་
རྣམས་ཀྱི་སྡིང་ནས་དུས་ནམ་ཡང་མ་བཏང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་ད་དུང་འབད་བཞེན་བྱས་
ལུགས་རེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

༡༩༥༦ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཐོད་ལྷུལ་མ་བདག་བདག་བརྒྱུད་
གྲུང་མཁན་རྒྱ་མི་དམར་པོར་འོ་སྐོལ་གྲུང་པའི་ལས་འགུལ་དེར་ད་མན་བར་
མཚམས་ནམ་ཡང་བཞག་མེད་ཅིང་། བར་སྐྱབས་རྒྱ་དམར་ནས་རིག་གཞུང་གསར་
བརྗེ་བེད་པའི་ལས་འགུལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་ཉེན་གཞི་ཁག་ཅ་
མེད་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ནང་ཁྱུ་ལ་མཉམ་འབྲེལ་གྲུང་ལོག་ཅེས་པའི་
ཤོག་ཁག་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་མཚོན་ཆ་བེད་སྤྱོད་གྲུང་ཡའི་ནང་འཁྲུག་སྐྱབ་པའི་
སྐྱབས་སུ་ཐོད་མི་རྣམས་ཀྱང་ཤོག་ཁག་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་ཞུགས་ན་མི་ཚོག་
པའི་བཅོན་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ཐོད་མི་རྣམས་སྐྱབ་སྤོང་འཐབ་རོལ་བསྐྱེད་བྱ་བ་དུ་གཏོང་
རྒྱུའི་ཐབས་བྱས་བྱས་པ་དེས་ཐོད་མིའི་ཁོང་ཁྱོད་མཐོང་མེད་མེད་འབར་ཤིང་གཤག་གི་
དཔེ་ལྟར་ལྷག་པར་གོང་མཐོང་སོང་འདུག །

ལྔ་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། ཆབ་མདོ་ཁྱུང་དང་། སྤོ་པོ་
ཁྱུང་། སྤོ་ཁ། སྤོ་ལྷང་། སྤོ་མོ། འངས་ཁྱུང་སོགས་ལ་ཐོད་མི་མང་པོ་དཔྱད་
བརྗེ་བས་ཀྱིས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐྱར་དང་། ལས་གྲུང་པའི་སྐྱར་ས་ཁག་ཏུ་སྐོལ་མཚོང་
གོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་འགྲོག་བཅོམ་དང་། རྒྱ་མི་བསད་མས་རྒྱ་ཆེ་བྱས་པ། ཡང་སྐྱབས་རེ་
ཚོགས་འདུའི་སྐྱབས་སྤོ་བྱར་དུ་རྒྱ་མིའི་ཞི་བྱག་ལས་གྲུང་གསོད་བརྒྱུད་བྱས་པའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག ། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱ་དམག་ཁྱོན་ཆེ་

བཏང་ནས་ཁྲུལ་དེར་དཔག་གཞོན་ཏེ་བྱེད་པ་མེད་ལྟར་དང་། ཡང་དེ་རྗེས་སྦྲུང་ཡང་
བོད་མིས་རྒྱལ་མེད་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་ཚད་མེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་བླ་བུ་སྦྲུང་ས་
ཡངས་ཏེ་བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ནས་ཡང་སྤྱིང་འཇགས་འཁོས་སེབས་མི་སྲུབ་
པའི་གཙུག་བསྐྱེད་བཞེད་པའི་བུ་རེད།

དེ་འདྲའི་རྒྱལ་མེད་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་མི་ཚན་གྲས་ཞེ་ཅིག་མ་ཡིན་
པར། རྒྱ་མིས་བོད་སྤྱོད་མང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འབྱིད། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད། ཉམས་སྤྱོད་
བསལ་གས། རྒྱ་དམར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་སྤྱོད་ཆེད་དམིགས་ཏེ་བཙོན་གསོ་སྤྱོད་བྱས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་ཉམས་སྤྱོད་གོ་རྟོགས་རེ་ཆེད་སྤྱོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གི་
མི་རིགས་ལ་ཞེན་རེ་ཟབ་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ་བོད་བོད་མིར་བདག་ཐོབ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་ཡང་
དག་གི་སྤོ་ནས་རྒྱ་དམར་ལ་དོ་རྒྱལ་མཚའ་བཀག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གནས་ཚུལ་
འདི་ལྟར་ལ་བརྟེན་བོད་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ད་ཆ་ལོ་བཅུ་དགུ་ཙམ་སོང་
ཡང་། ད་དུང་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཡིད་ཆེས་སྤོས་འགན་འཁུར་བའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་རེ་
ཟུང་ཞིག་ཀྱང་གཏན་ནས་རྟེན་ཐོན་མ་སྤྱོད་བས་རྒྱ་དམར་ནས་ལོག་སྤྱོད་མིན་
གཞུང་དུ་དོས་འདྲིན་པའི་མིན་གཞུང་རྟེན་པའི་ལས་བྱེད་བཙོན་མའི་འགན་འཁུར་
བར་བཀོལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་དེས་མཚོང་འདི་དག་
གིས་བོད་མི་ཚན་གཞོན་བར་མ་བམས་ཅད་རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱུར་འོག་སྤྱོད་
འདོད་ནས་ཡང་མེད་པ་ལ་སྤོས་སེམས་གཅིག་མཚུན་ཡིན་པའི་རང་རྟོགས་གསལ་
པོར་མཚོན་པ་ཞིག་རེད།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དོར་བྱ་སྤྱོད་ལ་རང་དབང་སྤྱོད་ཚམ་མེད་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྱོད་

འཇུགས་ཤིང་པ་མང་པོའི་ལྷགས་ཐག་གིས་བཅིངས་ཤིང་། རང་ཉིད་བཤེས་སྒོམ་
 རལ་སྤྲུག་གི་མེ་དོང་ནང་སྤྱང་བཞིན་དུ། སྲིད་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལུས་སྒོག་ལ་
 རི་མི་སྣམ་པར་དག་པོར་རྒྱུ་འཛིངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ནི། བོད་མི་རིགས་ལུས་རྒྱང་
 དཔལ་བོའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་
 འཕྲོག་པ་ལ་སྤུས་ཀྱང་བཟོད་སྒོམ་མི་སྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་བསྟན་པ། ར་ཚོ་སྤྱི་
 རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་སྤྱིར་ལ་མདུན་གཟེར་བ་ལྟ་
 བུའི་ཡིད་གཏུང་སྤྱིར་སྟོབས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱུག་བྱས་པ་ཞིག་
 ཀྱང་རེད། དེ་ལ་ར་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
 རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ལུས་སྒོག་ལལ་བར་དོར་བའི་བོད་མི་སྤྱིར་སྟོབས་ཅན་དེ་རྣམས་
 དན་པའི་སྒོ་ནས་མཚོག་གསུམ་སྤྲུགས་མེ་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་སྒོན་ལམ་
 བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་ཚོས་ལུས་སྒོག་གང་གི་ཆེད་དུ་བཏང་བའི་དམིགས་
 ཡུལ་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་
 གིས་འབད་བཅོན་ལྡན་བརྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བྱེད་དགོས།

ཡང་ར་ཚོའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་མཁན་གྱི་གནས་སྤངས་ཆ་ནས་བཤད་
 བ། རྒྱ་དམར་གྱིས་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་མི་མང་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་
 མི་མང་ལ་ཡོད་ཅེས་དུས་རྟག་དུ་བརྗོད་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་
 དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཉིན་མའི་ཉེར་སྤྱད་དངོས་རིགས་ལྟ་བུར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
 པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གི་སྲིད་བྱས་འགངས་ཅན་མང་པོར་སྐྱེན་པ་རང་ཕྱེད་ཅན་
 གྱི་བསམ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བསམ་མཐོ་རིམ་དཔོན་ཁག་ནང་ལུས་དུའང་བསམ་སྤྱོད་མི་

མ་ཐུན་པའི་འགལ་སྐྱེའི་དཀའ་སྤོང་གི་མང་དག་ལངས་ལྷུས་མ་བད། ལྷུ་པལ་རྒྱ་དམར་
གྱི་ཁ་ནས། ང་ཚོར་སྐྱེད་སེམས་མེད་པའི་རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཅེན་པོ་སྲུ་
ལན་ཞེས་སྲིད་ན་དེ་ལྷན་སྲུ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབས་བརྩོན་བཀུར་འོས་སྲུ་
འཛིན་པ་རེད། ད་ཆ་དག་པོའི་དང་མར་བཟུང་སྟེ་འཐབ་ཚོད་གྱི་མཚོན་ཅེ་ཏུ་སྲུར་
གཏད་བསྐྱབས་མི་གསོད་ཁྲིམ་སྤོང་གྱི་བྱ་བ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བཞིན་པ་སོགས་
རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གྲུར་དང་འགྲུར་བཞིན་པའི་གནས་ལུགས་
དེ་དག་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལུགས་མེ་ཅན་གྱིས། འདུས་བུས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པ་དང་། དག་གཉེན་ངེས་མེད་དུ་གསུངས་པའི་བདེན་དོན་ར་སྤོང་བྱང་བ་ཞིག་
རེད།

དེས་ན། གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོན་སྲིན་ལྷུར་རྣམས་པར་གཡོ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་
རྒྱབས་ལྷུར་འཁྲུགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །

ཞེས་པའི་དོན་ལྟར། བོད་རང་དབང་སྐྱབས་པའི་ལས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་བོད་
མི་རང་ནས་འཁུར་ཉེ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ལྷན་པར་གོང་སྐྱོས་ལྷུར་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་གི་ཐ་སྲད་གང་དུ་འདོགས་པའི་གཞིའམ། བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་
ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་ལྡན་པར་མ་མཐའ་དག་ནས་དག་པོའི་གཞོན་བཅེར་
དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ཏུ་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་ངེ་མི་སྐྱམ་བར། བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་
འཐབ་ཚོད་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསམས་ན། ང་ཚོ་སྲི་རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་དུ་
གནས་འཁོད་བོད་མི་ཉུང་ཤས་རྣམས་སྲིད་ལུགས་ལེ་ལོ་དང་རང་མགོ་གང་ཐོན་དུ་

སྲོད་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། སེམས་ཤུགས་ཀྱི་རར་མ་ཆག་ཅིང། ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་
ལག་གདང་མ་ཞིག་པར། བོད་རང་དབང་སྐྱུལ་བའི་དོན་ལ་སློ་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་
འབད་བཅོམ་གཡོ་མེད་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། འགོ་ཀྱན་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་
སློན་འདུན་བཅས།། །།

བྱེ་ལོ་ ༡༩༧༡ གསུམ་བཅུའི་དུས་རྒྱུ་ཐངས་བཅུ་གཉེས་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲུབ་རྒྱ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་འཇིག།

༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ནས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་གྱི་
ལས་འགུལ་བྱས་པར་སྐྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱིས་བཅོན་དབང་གདུག་རྩལ་བྲག་པོས་འགོ་
བ་མིས་ཅ་ཆེར་འཇིག་བའི་གནས་ལ་རི་མི་སྐྱམ་བར་བོད་མི་སྲོད་ལྷག་མང་པོ་དཔར་
གསོད་བྲག་གཞོན་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཉིན་མོ་དེ་ལ་ང་ཚོས་རྗེས་རྒྱུ་གང་གི་དོན་
དུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་སྐྱུལ་སྲོག་གཉོང་
ལ་ཁན་བོད་མི་ཚོར་རྗེས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ཉིན་སྐྱུལ་ཁམོབ་པའི་ཉིན་མོ་
ཞིག་རྒྱ་ངོས་འཇིག་བྱས་ནས་ཀྱང་རྗེས་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཉིན་སྐྱ་མི་གྲང་བྲན་གྱིས་བཅོན་དབང་གིས་འཇིག་སྲོད་
བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་པམ་ཉེས་ཀྱིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཐོག་ ཁོང་ཚོ་ལུ་

ཡང་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་ལྷ་སའི་ནང་གསང་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་དམར་
 ལ་རྙེད་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ལ་བོད་རང་བཙན་ལས་འགུལ་ཚོགས་
 པ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག ། དེའི་ཚོགས་མི་དགུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་སྡེབ་
 གསོད་བྱས་བ་དང་། དེ་གི་འདུ་ཚུལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་བཙོན་འཇུག་
 བྱས་འདུག ། དེར་སང་རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་ནང་གཏུག་རྒྱུ་བཙན་གཞོན་ལྔ་པོ་ཚང་
 མེད་ཅིག་གྲེད་པའི་སྡོད་རྩལ་འདི་དག་ལོ་ཤས་སྟོན་གྱི་བྱ་སྡོད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་མཚོན་
 པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་འགོག་
 མེད་དུ་འབྱུང་བཞིན་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་བཤེས་སྐྱོམ་འཕེལ་སྤྱད་གིས་རྗེ་ལྷ་མ་མཉམ་
 རྒྱལ་དོ་མ་རྣམས་འདི་དག་རིག་གི་ལམ་ནས་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་གསལ་བརྗོད་མི་
 སྲུབ།

དངོས་དོན་དུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲུང་བྲན་ལ་དོ་ཚོལ་གྲེད་དགོས་པ་ཡིན་
 བའང་། རས་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཞེ་སྤང་ནམ་ཡང་གྲེད་མི་སྲུབ། འདི་ཡིད་ཆེས་ལ་
 བོད་ཀྱི་རང་དབང་ནི་བོད་མི་རྣམས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མཚམས་
 ཡོང་དེས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་ནི་རྒྱས་ཤུགས་མིན་ལ། རྒྱས་ཤུགས་ཀྱི་ལྷོག་སྟོགས་སུ་
 གནས་པའི་སྟོན་ཆ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་གིས་ཞེ་
 སྤང་འགོག་མི་སྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཚོས་བཤེད་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་ནས་སྲུབ་འབྲས་རྗེ་འབྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་སོར་གནས་མི་
 སྲུབ་ལ་ཡུན་རིང་འཚོ་གནས་མི་སྲུབ། དེར་མ་ཟད། དེ་ནི་སྤྱི་ཙམ་མ་གཏོགས་

སྐྱེས་ཡང་དཀའ་སྟོན་ལོངས་སྤོངས་ལོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་ངའི་མི་མང་གི་གནས་སྐབས་ཉ་ཅང་ངོ་བོ་དག་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་
ཞེ་སྐྱེས་བྱས་ན་ཡིད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟོན་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་ཡོང་མི་སྲུབ།
ལར་ནས་ང་ཚོས་ང་ཉིད་ཅི་བྱེད་ནས་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཞེ་སྐྱེས་
ཅི་སྲིད་བྱེད། འགོ་ཁྲིད་པས་དབང་མེད་དུ་གཞུག་འཁྲིད་བྱས་པའི་རྒྱ་མི་ས་ཡ་མང་
པོ་ལ་ཞེ་སྐྱེས་ཅི་སྲིད་བྱེད། ང་ཚོས་དེ་འདྲའི་འགོ་ཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་འདང་ཞེ་སྐྱེས་ཅི་སྲིད་
བྱེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་ང་གི་བདེན་དོན་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་
དུ་དཀའ་སྟོན་མང་པོ་སྤྲངས་ཡོད། དེད་ང་ལ་ཞེ་སྐྱེས་གི་དོན་འགྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་
མེད་ཀྱང་། དུས་ཅུག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཉིན་གཅིག་བྱང་བདེན་ལ་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་དམག་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། ངའི་ཡིད་ཆེས་དེ་འགྲུབ་མེད་དེ་ང་ཡིན་
ཅིང་། དེད་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་ཉ་ཅང་རུས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤོན་མཚོན་ཆ་ཡོད་
པའི་འཛེམ་སྤྱིང་འདིའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཚོས་ཀྱང་འདིགས་སྐྱེད་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་རབས་ལ་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད། གཟི་བརྗིད་
ཆེད་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཉམས་བརྒྱབ་ཏུ་སྐྱུང་ཡོད། དེད་སང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
རབས་ནང་བྱུང་མ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་
འདྲའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ལ་ནད་སྟོན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གཞི་ཅ་འདིགས་སྐྱེད་འབབ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུགས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། གནའ་དུས་ཀྱི་མི་ལྟར་དེད་སང་རྒྱ་
ནག་ནང་གི་མི་ཚང་མས་ང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུལ་རྩེད་ཅན་ཞིག་ཐོན་ན་དགོན་

མཚོག་གསར་པའི་བཀའ་ཚད་བྲག་པོ་ཕོག་གིས་དོགས་པའི་འཛིགས་སྤང་འོག་ཏུ་ས་
ཉལ་ཏུ་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་འཇུགས་དེ་གནས་ཨེ་ཐུབ་ཟེར་ན། མི་ཐུབ། རྒྱལ་རབས་དང་
དབང་ཚ་ཡོངས་རྫོགས་ཁབ་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་དེ་གསལ་ལ་འབྲ་བ་གཅིག་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་གནས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནག་གྲང་མཐར་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་
འགོ་རྒྱུ་རེད། ད་དུང་འཛེམ་གླིང་ནང་གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་མི་རེ་ལྷན་སྡེ་ལ་ཐུབ་
ལྷན་དབང་དུ་སོང་དུང་། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱལ་ཁའི་བྲང་བདེན་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
དང་། ང་ཚོའི་དོན་གནད་གྲང་བྲང་བདེན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲང་
བཅན་གྱི་བཅན་གཞོན་བྲག་པོའི་གཉའ་ཤིང་དེ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་བདེ་སྲིད་ལྡན་པའི་
བོད་གསར་པ་འཇུགས་བསྐྱུད་བྱེད་ཆེད་ཡར་ལངས་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཅོང་མ་ཡོད།

མཇུག་ཏུ། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ཏུ་ས་སུ་སེམས་གསོ་སློབ་
སྟོན་དང་། ལག་འདོན་དོགས་རམ་གནང་མཁན་གཞུང་སྐྱེར་ཁབ་ལ་ད་རིང་གི་གོ་
སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ གསུམ་བཅའི་ཏུ་ས་བྲན་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཕོག་ཡོངས་
ཁྱབ་ཏུ་སྤྲིག་པའི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་གསུམ་བཅའི་རྗེས་བྲན་ཡང་བསྐྱུར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཕྱི་རྒྱལ་

བཅོན་དབང་གི་ལྷགས་སློབ་ལས་ལོ་སྤྲོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་རང་
དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་དོན་ལྡན་རྒྱལ་རབས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ལྷན་པའི་
དུས་ཚེས་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དག་ཟེང་ཆེན་པོ་དེ་སྐབས་ལྷན་སློབ་
ཚུད་ཐོས་ལྷུང་པ་རྣམས་དང་། ད་བར་ལོ་མང་རིང་བཅོན་དབང་གཏུག་ཚུབ་འོག་
ཉེས་མེད་དུ་ལྷན་སྐྱོད་པ་དཀའ་སྤོང་སྤོང་མཁན་གྱི་སྤྲུལ་མང་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་བྲན་
ཡང་ཡིན།

ད་ལན་ལོ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་མི་རྣམས་ནས་དཀའ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་ཆེད་མེད་ཅིག་
སྤོང་དགོས་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་སྐབས་རང་གི་མི་ཆེའི་འཚོ་ཐབས་ཐོག་
ལ་ཡང་མི་རྒྱལ་བཅོན་ལྷགས་འདིགས་དངངས་ཀྱིས་མནར་ཉེ་བརྗོད་པར་དཀའ་
བའི་དཀའ་ངལ་ལྷུང་ཡོད་ན་ཡང་། ལྷགས་གཞན་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྤྲོད་འོག་
གནས་པ་དང་། དུལ་གཞན་ནང་བཅོན་ལྷོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་མང་
པོའི་བསམ་སློབ་ནང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་ལ་གོ་རྟོགས་ཐེ་མཐོང་གུར་ཉེ་བོད་
ཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་ཡོད་པའི་
གནས་ལྷགས་དེ་ཁོང་ཚོས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་གཅེས་འདིན་གྱེད་པ་སོགས་
བོད་དོན་ལ་མན་པའི་འགྲུང་བ་ཡང་ལྷུང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་རྩ་བའི་ཆེ་བ་འདི་ལ་དཔགས་ན། བོད་
དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཤེས་རྟོགས་ཁྲབ་གདལ་འགྲོ་ཆེད་དལ་བྲགས་པ་ལྷ་བུ་ཡོད་ན་
ཡང་། འདྲམ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་འདྲ་མིན། གཞུང་གི་ལྷ་
སྤོད་ལྷགས་སྤོལ་འདྲ་མིན། ས་གནས་སྤྱིང་ཆེན་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་

བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཤེས་བྱའཛེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་ལྷན་པོ། བོད་མི་མང་ནས་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་
དུ་ཚོད་སྲེང་བྱེད་པ་འདི་བྲང་བདེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་
ཇི་མང་དུ་སོང་བ། བདེན་པ་དང་། བྲང་བོ་ཉི་ལྔ་ས་བཀུར་ས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་བཅས་
ཀྱི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བར་སེམས། འཛམ་གླིང་འདིར་བྲང་བདེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་
མཐར་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་དགོས། བྲང་བདེན་ཡོད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ལྷོ་སློབས་
སྐྱེ་བའི་དབེ་མཚོན་ཞིག་ལ། ཨེ་ཤ་ཡའི་གླིང་ཆེན་ནང་ཉེ་ཆར་བང་ལ་དེ་ལི་ཟེར་བའི་
རྒྱལ་ཁབ་གསར་བ་གཅིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་བྲང་བདེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་
ཞིག་དང་། མིའི་སེམས་འབྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་རབས་ནང་
འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཞེས་པ་དེས་རང་དབང་གི་འཚོ་བའི་དོན་དུ་འབད་བཅོམ་མཐའ་
མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་བསྟན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་སྐོར་ལ་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུ་བརྗོད་མི་ཐུབ་
ཀྱང་འགྲུར་བ་ངེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་།
ལོ་བཅུའི་གོང་དུ་མི་སྲིད་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
རྒྱ་ནག་རང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་རྒྱ་ནག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་འགན་འཁུར་
ཡོད་པའི་འཇུག་མིའི་གས་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མིའི་ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་
ཐུབ་མཁན་ཞིག་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ནས་དེ་བཞིན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ཉིན་གཅིག་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ངོ་མ་དེ་དང་། བོད་མིའི་
སེམས་འབྲུགས་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རེ་

བ་ཡོད།

ང་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ལྷགས་དང། གཞོན་ལུང་ནང་རྒྱལ་གཅེས་གོ་རྟོགས་
འཕར་ཚད། བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་སྟུན་ནག་མིན་པ་དེ་མཐོང་ལྷུ་
ཅིང། དེ་འབྲེལ་སེམས་ལྷགས་དང། རྒྱལ་གཅེས། རྒྱལ་སྐྱོར་བཅས་རྗེ་སྲིད་ཡོད་པ་
དེ་སྲིད་ལུ་བོད་དོན་གྱི་རེ་བའང་ཡོད་པེས་ཡིན།།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༡༠༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང། གསུམ་
བཅུའི་དུས་དྲན་ཐངས་བཅུ་བཞི་པར་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐུལ་བའི་གསུང་
འཕྲིན།

ད་ལོའི་རྒྱ་གར་ལོ་འདི་བོད་རྗེའི་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ཕྱོན་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་ལོ་ཡིན་པ་དང། ད་
འིང་གི་དུས་ཚེས་འདི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་བཅན་འཛུལ་ལ་ངོ་ཚོལ་
རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྒྱུ་མས་ནས་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོར་བའི་དུས་
ཚེས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲན་གསོ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ དེ་ད་ནས་གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་རྣམས་ལ་སྐྱབས་བསམ་མཛོའ་བརྟེན་དྲངས་པའི་འཚམས་འདྲི་ལྷན་གྱི་
ཡིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉི་ཤ་རྩེད་ཆེག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོང་རིང་གི་གནས་ལུགས་ཅུང་
 བསྐྱུས་ཤིག་བརྗོད་ན། བོད་རྗེ་ཁྱི་བུའུ་དང་། ཉེད་གཉིས། ལེགས་ཤུག་སྡེ་བརྒྱད།
 བཅོན་ལྷ་སྡེ་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་རིང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལག་རྩལ་ཤེས་
 རིག་གི་རྣམ་པ་ཁག་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་། ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་རི་གཉེད་
 བཅོན་སྐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབུ་གསར་དུ་བརྟེན། སོ་གསུམ་པ་སོང་བཅོན་
 སྐབས་པོ་དང་། སོ་བུའུ་པ་ཁྱི་སོང་ལྡེ་བཅོན། བཞི་བཅུ་པ་ཁྱི་རས་པ་ཅན་བཅས་མེས་
 དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རིང་ལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་འབྲོང་མངའ་
 ཐང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཕྱོགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར། ལྷ་ཚོས་མི་ཚོས་
 ཀྱི་སྟོལ་བཟང་པོ་བཅུ་གས་ཉེ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མངོད།
 སྲིད་ཕྱོགས་ནས། མངའ་འབངས་ལ་ས་ཞིང་བཀོས་སྟོབས་དང་། མང་མོས་སློ་ལྡན་
 ཀྱི་མི་སྣ་བསྐྱུས་ནས་དབྱུང་དབྱུན་གྱི་ཕྱོས་ཚོགས་ལྟེན་པ་སོགས་དེད་དུས་སྤྱི་
 ཚོགས་དམངས་གཙོའི་ལྷ་སྟོད་དང་མ་ལུན་པའི་ཆབ་སྲིད་སུམ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱུངས།
 དབྱ་སྡེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་དཔལ་འགགས་ཆེ་བ་སོགས་དེ་དུས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ལྷན་གྲགས་འཛུལ་གྱིང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱོན་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར།

རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་གྲང་དར་མས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་པར་བསྐྱུས་
 པས་བསྟན་པ་ལ་གཤམ་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། གྲང་དར་གྱི་སྐས་པོ་འདྲ་གཉིས་མ་
 མ་ལུན་པར་མངའ་རིས་སོ་སོར་སྟེ་བ་ནས་བསྐྱུངས་བོད་སིལ་གྱུར་སོང་སྟེ་སྤྱི་
 མ་ལུན་གྱི་སྟོབས་ལྷུགས་ཉམས་པས། བོད་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ས་སྡེ་མང་པོ་རིམ་

བཞིན་ལྷན་གྱིས་གཞན་སྤེར་ཚུད་ཤོར་སོགས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་སྤྱོད་གས་ནས་ཉམས་ཆག་འཇུག་ཤོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།

དེ་རྗེས་ས་སྐྱ་ཚོས་རྒྱལ་འབགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་ནས་བཟུངས། ས་སྐྱ་བ་དང་། བལ་གྲུ་བ། རིན་སྤངས་པ། གཙང་བ་སོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་རིང་བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བའི་གཞི་ཚུལ་ཚོས་སྲིད་དང་རྒྱས་གང་ལེགས་བྱུང་ན་ཡང་། མེས་དཔོན་ཞུས་གསུམ་སྐྱ་རིང་གི་བོད་ཀྱི་ས་སྤེ་མཐའ་དག་སྤྱོད་ཚུད་མ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་ཁུལ་ལའང་མི་བདེ་བའི་འཇུག་ཚོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་།

ལྷན་དབང་རྗེས་སྤོང་ལྷན་བཟུངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་བའི་རིང་བོད་ནང་ཚོས་འབྱོར་བདེ་སྤྱོད་མི་དམན་ཅམ་བྱུང་ན་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱས་རྗེས་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་ཚང་མའི་སྤོང་གསལ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་བོད་རྒྱལ་ལོ་ཉིས་སྤོང་ཆེག་བརྒྱ་ཐམ་བ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟས་ཆོ། སྤྱོད་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཞུས་གསུམ་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཚོག་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ལ་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྤོང་བས་འབྱོར་མངའ་ཐང་སྤོང་གསལ་ཆོགས་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་བོད་སིལ་བུར་སོང་སྤོང་རང་རང་སྤོང་ཁག་མང་པོ་བྱུང་གྱིས་སྤོང་བུ་གསལ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཉེ་བའི་ཆར་ཡང་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སྤོང་བས་སྤོང་བུ་འབྱོར་དང་སྤོང་བས་བསྐྱེད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བཞིན་མ་ཐུབ་པའི་

དབང་གིས་རྒྱ་དམར་བོད་ཏུ་བཅོན་འཇུག་ལ་བྱ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཅི་བདེར་ཐོབ་སྟེ་བོད་
མི་མང་གི་བདེ་སྲུག་གནས་སྟངས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་བཅས་སྒྲོ་བཏགས་བརྗོད་
མཁས་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ར་སྒྲོད་མཐུབ་སྟོན་
གསལ་བོར་བྱུང་བ་འདི་ག་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་དག་ལ་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་
ནས་བསམ་གཞིགས་ཇེས་བྱས་བོད་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་མཆིས་སོ་ཅོག་
ཀུན་མིལ་བུར་མི་འགོ་བར་བོད་བྱ་གཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་དང་། རང་བདེ་རང་
ས་ནས་མ་འཕྲུག་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས།

དེ་ལ་བོད་སིལ་བུར་གྱུར་པའི་མཐུག་དང་། ས་སྐྱ་བའི་དུས་སྐབས་བཅས་པར་
བོད་ནང་སོག་རིགས་གོང་མའི་བཀའ་བཞུགས་སྐྱབས། དེ་ཇེས་མན་རྒྱ་གོང་མའི་དུས་
བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་མན་རྒྱས་ཐེ་བུས་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་
དེར་རྒྱ་ནག་ཉན་མི་རིགས་རང་ཉིད་སོག་པོ་དང་མན་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་འོག་
གནས་ཤིང་། སོག་པོའི་དབང་འཕྲུགས་མཐུག་རྗེས་མན་རྒྱའི་དབང་ཚར་རྒྱ་མིས་
ངོ་རྒྱུ་བྱེད་ལངས་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོའི་སྲོལ་སྲུགས་སུ་སྤོགས་པའི་
སྐབས། མན་རྒྱའི་བཅོན་འཇུགས་མཐར་སྐྱོད་ཀྱིས་བོད་རང་བཅོན་གཙོ་མང་གནས་
སྟོན་བྱས། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་འགས་པན་ཚུན་འདོད་རུལ་སེམས་ཁེ་དབང་སྲད་བོད་རྒྱ་
ཁོངས་ཡིན་པའི་སྐོར་ཡིག་འཛོག་འགའ་ཤམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁྱངས་འབྲེལ་བྱུང་
བདེན་དོན་གནས་མིན་པ་ཡིག་ཆ་ལྟ་ཇེས་འཛོག་སྟངས་ནས་མཐོན་བྱུང་ཅིང་། ཉེ་
ཚར་རྒྱ་མི་དམངས་པོས་བོད་ལ་བྲག་འཕྲུགས་ཀྱིས་བཅོན་འཇུག་ཐོག་བཅོན་དབང་གི་
གོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡^༢ འཛོག་བཟུགས་བྱུང་འབྲེལ་བྲིམས་མཐུན་མིན་ཞེས་ར་

ཚོས་འཇམ་གླིང་མི་མང་གི་མདུན་སར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་
དང་འབྲེལ་གྱི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བོད་མི་རང་བཅོན་
རྒྱལ་ཁབ་བསྟོན་མེད་ཅིག་ཡིན།

རྣམས་ཏུ་སྐབས་དོན་དུ་ལྟེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་
མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འོག་ནས་བཅེངས་བཀོལ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
རྣམས་ལུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ལུགས་དང་། བོད་ནང་ཡར་རྒྱས་འཇུགས་བསྐྱབ་
སྲུང་མི་གྲགས་བྱུང་བས་བོད་མི་རྣམས་བདེ་སྲིད་གྱི་འཚོ་བར་སྲོད་གྱི་ཡོད་ལུགས་
སོགས་མིང་ཚིག་སྟུན་པོའི་དེལ་བསྐྱབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན། བོད་ནང་འགོ་བ་
མིའི་བདེ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་ཤིག་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན། དེ་ཅག་
གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་དགོས་དོན་དེ་ག་ཡིན་པས། བསྐྱབ་བྱ་བདེ་སྲིད་ལག་ཏུ་ཡོད་
ན་སྐབས་བྱེད་ཐབས་དང་རྣམ་པ་ལ་ཚོད་གྲངས་རྒྱག་དོན་ཅི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་དོན་དུ་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཚོས་ཐོག་མ་དེ་ཤར་ནས་ད་བར་
མི་ལོ་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་རིང་། བོད་ནང་བོད་གྱི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་
གོམས་སྲོལ་བཟང་པོའི་རིགས་དང་། ཚོས་དང། གཏམ་བརྗོད། འགོ་འདུག་གི་ཐོབ་
ཐང་བཅས་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་སོང་བ་སྟོས་མེད་ཁམ། མིའི་རིགས་ལ་དམའ་མཐར་དགོས་
ངེས་ཀྱི་སྟེ་ཟས་ཀྱང་སྲོད་དབང་ཇི་བཞིན་མེད་པར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མང་པོ་ཟས་
བཅུད་ཀྱིས་མ་ལྡེངས་པའི་ནད་མནར་དུས་མིན་འཚི་རྒྱུན་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པ་མ་
ཟད། འཛིགས་དངངས་དང་བཀོལ་སྲོད་བརྟེན་གསལ་གསོད་གྱི་རང་དུ་ཉིན་མཚན་སྟེལ་
ཉེ་སྲོད་དགོས་པས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་

སྲོད་སྲོད་སྲོད་སྲོད་པའི་བོད་རིགས་གཞོན་ཏུ་ཕོ་མོ་རྣམས་ནི། སྲོད་སྲོད་བྱས་པའི་
 དགོས་དོན་ལས་དོན་ཐོག་ལྷགས་པའི་གོ་སྐབས་མི་སྲོད་པར། དྲང་སྲངས་ལ་མིང་
 བཏགས་པའི་ཞིང་ལས་ཨར་ལས་ལམ་བཟོ་སོགས་ངལ་ཚུལ་གར་དགོས་སུ་
 ལྷགས་ཐོག་གི་ཁྱེ་ཚོགས་ལྟར་བསྐྱལ་འདེད་བྱེད་པ་བཅས། མདོར་ན་བོད་རིགས་
 ཡིན་ནོ་ཚོགས་ལ་མིའི་མཐོང་ཚམ་མེད་པར་གནས་དགོས་སྐབས། བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་
 ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སྲོའི་མཐུ་ཅན་འགོ་བཅའི་རིགས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རང་
 རང་ལྟ་སྲོད་འབྲེ་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་བོད་མི་ཚན་གཞོན་བར་མ་ཀུན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་
 བཅོན་འཇུག་མཁན་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་བོད་
 དུལ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་འཛིན་སྲོད་བྱ་འདོད་ཀྱི་སློ་བསམ་འབྲུགས་ཆེ་འགོག་མེད་
 དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བོད་མིའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོད་སྲེང་
 བཏེན་བདར་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན། སྲང་པན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས་དང་། ད་ལྟའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་
 བསམ་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ད་ལྟའི་འདི་སྲང་
 ལྷག་སྐོམ་བརྒྱུ་བ་སྟེ་སྲོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ། འཛེམ་སྲིང་སྲིའི་གནས་ཚུལ་
 མང་པོ་འགྲུང་སྟོགས་སོང་དང་འགོ་བཞེན་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་བྱིད་པ་
 དག་ཀྱང་སྲུན་པོ་རང་བཤེད་ཅན་གྱི་སྟོགས་པ་མིག་བཙུམས་སྟེ་བྱུང་བརྒྱུད་ལ་
 ཉེས་དམིགས་སུ་རིག་སྟེ་བྱང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་བསམ་སྲོད་ཉན་ཤེས་གོ་
 ཤེས་ཅན་དུ་འགྲུང་བའི་རེ་བ་མཆིས་ཤིང་། རོ་དོན་འོས་ཤིང་དགོས་ལ་འགྲུབ་ཏུ་
 ཏུང་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་བཏེན་འབྲས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་དེས་ཡིན། དེ་

དོན་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་མི་རིགས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངོ་
ཚོལ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བཅོན་གྲོལ་བ་ཉུས་ཤིག་གི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་
བན་ཆེད་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཨ་ཡིན་སྟེ་མ་ལ། དེ་དག་གང་ཡང་མ་
ཡིན། བོད་དོན་ནི་བོད་མི་མང་གི་དོན་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གི་གནད་དོན།
མི་རིགས་ཤིག་གིས་རང་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཅ་
དོན་ཡིན་པས། རི་སྲིད་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གི་འདོད་ཚོལ་ཁེངས་པ་དེ་སྲིད་བྱ་བོད་
དོན་གྱི་འཐབ་ཚོད་སྤྲུལ་སྤྱད་ནས་བྱ་དེས་ཡིན།

དེད་རང་བྱང་བདེན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མེད་ན་འགོ་བ་མི་ཡི་
རིགས་ལ་དེ་བའི་གཞི་ཅ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར། བོད་དང་། བོད་འབྲུག་བ་རྒྱ་
མིའི་བཅོན་དབང་འོག་ཚུད་པའི་བྱིས་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཐེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱ་
འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་
པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

དེར་སྐྱབས་ལྟ་ས་དང་། ས་མཆོམས་འགའ་ཤིག་ལ་སྤྲོད་བྱ་བྱ་ཡངས་སྤྱི་ན་
པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་ན་ཡང་། བཅོན་གྲོལ་བའི་བརྗོད་བབས་ལྟར་ན། སྤྱིར་བཏང་
བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ལྗོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྤྱུག་ཚུད་དུ་ནམ་ཡང་མ་སྤྱིན་པར་
ད་དུང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གནས་འདུག ། གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་འོག་
ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ལུས་དུ་འབོད་པའི་བཟོ་བྲུ་དང་། འཁོར་ལམ། གནས་
ཐང་སོགས་ཡོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ན་གཞོན་མང་བོས་རང་གི་མི་རིགས་ལྟོགས་ཤིར་
འགོ་བ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཟེ་བརྗོད་དུ་

རྣམས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འོ་པོ་དེ་དག་གི་ས་སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་བཞེ་ཅི་
ཡང་ཐོབ་མེད་ཅིང་། གནད་དོན་གཅིག་རང་བྱུང་བ་ནི་གྲུང་བཞུག་ལྟ་སྤྱོད་སློབ་སྤྱོད་
བྱས་པའི་བོད་མི་ལ་གཞོན་མང་པོ་སློ་འདོད་མི་ཁེངས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།

བོད་མི་མང་དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དང་། སློ་འདོད་མི་ཁེངས་པར་
གནས་པའི་རིང་ལ་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྐད་འབོད་འབད་ཚོལ་བྱ་དགོས་
པ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་ཅིང་། ལས་འགན་དེ་དག་ཆེ་ཞིང་ལྷིང་ལྷིང་བ་ཡིན་ན་ཡང་།
བོད་ནང་གི་སྤུན་རྒྱ་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ལས་མི་ལྷག་ཀྱང་མི་ཞན་པའི་ཐོག་
ནས་འབད་བཞེན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྤུན་ཞག་ནས་ཡང་མི་ན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་འཛམ་གླིང་གང་སར་
འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བཞེན་བ་ལྟར། བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྲུང་བ་ཞིག་དེས་སར་ཡོང་
དགོས་པ་མ་ཟད། དྲང་བདེན་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་རེ་བ་དང་
སེམས་ཤུགས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་
བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བུ་ཚུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་དུ་སྤུལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

མི་རིགས་གཞན་དག་གི་དབང་སྐྱུར་འོག་སྤོད་འདོད་མེད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས།
བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་དྲུག་འཁོར་

བའི་རྗེས་བྲན་ཏུ་ས་ཆེས་འདིར། དེད་ནས་ཐོག་མར་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་མཐའ་དག་
ལ་མཛེས་བརྗེད་འཚམས་འབྲི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ད་མན་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དེད་ལ་རྩོམ་སྲི་རྒྱལ་རང་དབང་གི་ཡུལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་
བའི་བོད་མི་སྤྱི་སྐྱེར་གྱི་དཔལ་འབྲོར་གནས་སྐྱབས་ལོ་དེ་ནས་ལོ་དེ་བཞིན་བཟང་
མཐོར་འབྲོ་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ན་གཞོན་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོར་གི་ཐད་ལ་
བྱུང་འབྲས་རྒྱལ་ས་ལོ་ཆེ་བྱུང་བ། ཚང་མར་སློབ་གསུམ་ཀྱང་སྦྱོད་རང་དབང་གཙང་མ་
ཡོད་པ་བཅས་འབྲོ་བ་མིའི་དེགས་སྤྱི་འབྲེའི་འཚོ་བར་སྦྱོད་སྲུང་འདི་བཞིན་ཡིན་ན་
ཡང་། ར་ཚོའི་ས་ཡུལ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་རང་དེགས་མི་མང་རྣམས་ནི་རང་
རྒྱལ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་སློབ་སྦྱོང་། བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་དཀའ་ངལ་ནང་སྦྱངས་
ནས་གནས་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་དེད།

རྒྱ་དམར་བཙན་འཛུལ་མཁའ་ནས་ཉེས་མེད་བོད་མི་ཆེས་མང་བསྐྱེད་སུ་
གསོད་བྱེད་པ་དང་། བཙོན་རང་འཇུག་བ། མི་མང་བཤེས་སློབ་ལ་རི་མི་སྤྲུམ་པར་
ཡུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་མཚོན་ཆའི་རྒྱ་རྩ་སུ་གཉོང་བ། རང་མཚོན་སྡོན་
བསྐྱུས་དེ་བྲག་བྱས་ནས་གཤམ་ཁུང་བཙོ་བ་སོགས་རང་གི་རྒྱལ་མིན་ཉེས་སྦྱོད་
རྣམས་སྐྱས་པའི་ཆེད་དུ་བཙོན་མའི་འབྲུག་སྡོན་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། བཙོ་ལས་རྒྱུད་ཅག་
དེ་རྒྱུད་གི་དཔའ་དེབ་བཀའ་སྤྱོད། བོད་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་ནང་མི་མང་ལ་སྡོན་
མེད་བདེ་སྦྱོད་ཡོད་རྒྱལ་ཚོམ་ཡིག་མང་པོ་སྐྱེལ་ནས་འཛེམ་སྤྱིར་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་རྩོངས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྟོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་
ན་ཡང་། ཉི་ཤར་སྐར་ཐོས་བསྐྱིབས་གལ་སྲུབ། སྤྱི་ཚོགས་གསར་པར་འབོད་དུང་

སྒོ་གསུམ་རང་དབང་དང། ཟས་ལོས་ལྗེད་ངེས་བཅས་མིའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུན་དེ་
དག་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་བདེ་སྲིད་ཡོང་ཐབས་ཡོད་མེད་དཔྱད་ལྡན་འཇམ་གླིང་མི་
མང་ནས་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་མ་ཟད། དངོས་དོན་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྲི་ཚོགས་
གསར་རྒྱུན་བདེ་སྲིད་གང་ཆེ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཚོ་རང་རང་གི་མི་ཚེ་
འདིར་མཛོད་སྲུང་ཉམས་སྲོང་ཐོག་ནས་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་འགོ་བ་མིའི་བསམ་སྲོད་ལས་བརྒྱལ་བའི་སྐྱོད་སྲོད་
ཚུལ་མ་རུངས་པ་མང་དག་ལག་ལེན་དུ་བརྟུང་བཞེན་པས་མ་ཚད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་
ཁག་ནང་དུ་ཡང་བོད་མིའི་བདེ་འཇགས་དཀྱིག་པའི་ཐབས་བྱས་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་
རིགས་ནས་བརྩམས་དང་རྩོམ་བཞེན་པ་ཡིན་ཡང་། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པར།
འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་སྲིན་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཁྲིམས་སྲུས་
ཀྱང་དེ་ལས་འདའ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྲིན་པ་རང་ཐོག་ཏུ་སྲོང་བར་
གཤོན་མི་ཟ། གང་དུ་བཅོན་དབང་ཡོད་ན་དེ་དུ་ངོ་ཚོལ་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་
གོང་གི་བྱ་སྲོད་དེ་དག་བོད་རང་བཅོན་སྐྱབ་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་དང་།
སྐྱལ་མར་འབྱུང་ངེས་ཡིན།

བོད་གངས་སྒོངས་སུ་གནས་པའི་རང་རིགས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་
གི་ལུས་སློག་ཉམ་ཉེས་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་རྩོད་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་བྱས་ཏེ་བཅོན་འཇུག་མཁམ་རྣམས་ནས་ཡང་བག་ཐེབས་སྲིད་འཇགས་མི་སྲབ་
པའི་དཀའ་ངལ་བཟོ་བཞེན་པ་ལྟར་ང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་
བོད་མི་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བསམ་འདུན་དང་མ་ཐུན་པར་བོད་

རང་དབང་རང་བཅོམ་སྐྱབ་པའི་ལས་འགན་འདི་དག་ནི་ནམ་ཡང་འདོར་ཐབས་མེད་
ཅིང་། དེ་མིན་ལུལ་ཁག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ལས་དོན་ལ་ང་ཚོས་ཟེ་བྱས་ཤིང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད།

པོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དག་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་།
ལྷག་པར་སྤིང་ཆེན་ཨེ་ཤ་ཡའི་ནི་བདེའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གཉིང་ཟབ་ཡོད་
པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་འགྲུང་འགྲོས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱང་འཁྲུགས་དང་འགྲོགས་ནས་
ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཤུ་གཟིངས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཉེ་བོད་རང་དབང་བདེ་ལྡན་གྲིང་དུ་
ལེགས་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་པོད་མི་ཚོས་ཁ་ཆིག་ཅམ་མིན་པར་བསམ་
སྤོར་བྱ་སྤོད་ལག་ལེན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་འཁྲུགས་སྤྱིང་ཆིག་སྤྱིལ་ཤིང་དགོས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ གསུམ་བུ་རྒྱུའི་དུས་འདྲེས་བཟུང་བའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་རྒྱ་སྐྱེལ་པའི་གསུང་འཇིག་།

པོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ནས་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དེས་པོད་རང་དབང་རང་བཅོམ་གྱི་
རྩོད་སྲིད་ལས་འགུལ་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་བཟུ་བདུན་སོང་བའི་དུས་འདྲེས་ཀྱི་ཉིན་མོ་
འདིར་དེད་ནས་ཅ་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་སློག་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་དང་གཉིང་བཞིན་
པའི་པོད་མི་རྣམས་ལ་རྗེས་འགྲུས་འདུད་ལྷ་རྒྱ་ཡིག་།

ང་ཚོས་པོད་རང་བཅོམ་གྱི་དོན་ལ་འབད་རྩོལ་ཤིང་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་

དམིགས་ལུལ་ནི། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁྲི་བཅུ་དང་རེ་འདོད་སྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅིང། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཕྱི་ནས་དཔྱད་བའི་བཅའ་དབང་
དམ་གཙུག་འོག་གཡོ་འགུལ་བྱེད་པའི་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང། ཅད་ནས་
བཤེས་སྒོམ་གྱིས་གཏུངས་ཏེ་སན་ཚུན་སྐྱེ་བཟོད་ཀྱི་ཐོག་མར་ལྷོ་ཟས་དཀའ་ངལ་ཆེ་
ཚུང་བྱི་མེད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཐོག་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདྲ་མཉམ་དང།
ཡར་རྒྱས་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་སྟུན་པོ་དེས་སློབ་འདོད་མ་ཁེངས་པའི་བོད་མི་རྣམས་
ནས་དཔྱད་བའི་གཞོན་བཅིང་དང། ལྷོ་གོས་ངལ་དུབ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པར། རང་གི་རེ་
འདོད་བོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་དམིགས་ལུལ་ཐོག་ལུས་སློག་ཡལ་བར་འདོད་ཅུས་
ཀྱི་སྤྱིང་སྤོབས་ཞུས་མེད་རང་བཅའ་དབང་ལ་ངོ་ཚྏོལ་འཐབ་ཚོད་རྒྱུན་བསྐྱིངས་བྱས་
ཏེ་དཔྱད་བོ་ནས་ཡང་བཟོད་བདེ་བག་ཐེབས་མེད་པའི་དཀའ་བསྐྱུན་བཟོས་དང་བཟོ་
སྐྱས་རེད།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་འོག་འབད་
བཅོལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་གོང་གསལ་གཉིས་དང་ཡོངས་
སུ་བྲལ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུལ་ཁག་ནང་གནས་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ནས། བོད་ནང་
རང་རིགས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་དཀའ་སྐྱབ་ལས་སྐྱུར་དུ་གྲོལ་བའི་ཆེད་དང།
རང་ཉིད་ཐེ་བའི་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཁྲི་བཅུ་དང་རེ་འདོད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་
བཅོལ་ལུགས་སྐྱེད་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

དེར་སང་བརྒྱ་ཐུག་ཉི་ལུ་པར་འབོད་པའི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་། འཛམ་གླིང་
འདིར་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཉི་མ་ཤར་ཏེ་མི་རིགས་མང་པོ་སྤྱོན་མེད་རང་དབང་

བོ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྲོད་བཞིན་པའི་རྒྱུ་འདིར། སྲ་རྒྱུ་ཤར་གླིང་ཡུལ་གྱའི་ནང་
ཤེས་རིག་སྣང་སྣོབས་ཚད་མཐོའི་སྣེ་གྲགས་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རྣམས་
གཞི་ནས་སྐྱོའི་ཆེ་གཡོག་སྤྱད་བསྟེན་སྲུང་བྱས་པའི་ལུས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པོར་འཇུག་སྲོད་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན་ནམ། མ་བཙོས་རང་བྱུང་གི་མཛེས་སྤྱད་ལྡན་པ། ལུས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་སྤྱི་
དངོས་ཀྱིས་གང་པའི་བོད་གངས་ཚན་དེ། ཡུལ་གྱི་བདག་བོ་བོད་མི་རྣམས་མཉམ་
གཙུག་སྤྱད་སྲོང་སྲོང་པའི་ཁྲིམས་ར་ཞིག་དང་། སྲིད་ཆེན་ཨེ་ཤེ་ཤེ་ཡར་དཔག་གི་
འཇུག་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་མཁར་རྫོང་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་ནམ།

འདིག་རྟེན་ལས་ཀྱི་བྱེད་བོས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བལྟོ་སྐྱེས་དུ་སྦྲིན་པའི་
གསེར་དང་། ཟངས་ལྷགས། རྩོ་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས། ཚོ་ལ་དཀར་པོ། རྩོ་སོལ། ཉིག་ཚ།
ལྷ་ཉེ་སོགས་སྣ་མང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ས་གཏེར་རྣམས་ཐོབ་ཐང་བདག་དབང་སྲུ་
ཚམ་མེད་པའི་སྐྱོའི་རྒྱ་ཚོགས་ནས་ཅི་དགར་བསྲོགས་འདོན་བེད་སྲོད་དུ་སྤྱི་
བཞིན་བྱེད་འཇུག་འདོད་འདུག་གས།

བོད་མི་ཚོ། རང་ཡུལ་འཕྲོག་མཁན་དག་ལོ་སྤྱང་མེད་དུ་བཞག་ནས་བོད་མི་ནང་
ཁྱེད་ཚོ་སྐྱེས་སྲོང་བཤེན་ཀྱིས་འཐེན་འཁྲེང་བྱེད་པ་དང་གཅིག་རང་རིགས་རྒྱ་
ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་སེམས་འཁྱུར་བོར་ཉེ་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་རང་མལོ་
གང་ཐོན་བྱེད་པ་དང་གཉིས། ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱད་གནས་སྤངས་རྩ་
བྲག་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ཡོད་པ་དངོས་མ་ཟེན་པར། འཕྲོར་ལྡན་རང་དབང་ཚན་གཞན་
དག་ལ་དབང་བཀའ་རྒྱས་སྲོལ་སྲིད་འདོད་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཇུག་
ཚབས་ཆེ་བས་མཚོ་བསམ་ནན་ཉན་གཏོང་དགོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐངས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ང་ཚོས་གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་གྲེད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ལཱ་ལ་ལྷུ་ལོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རི་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་གཞིགས་མི་བྱ་མཁུ་མེད་ཡིན། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་བཅོན་འཇུག་གིས་རྒྱ་ཁྲབ་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་དམར་ཞི་དག་མི་སྣ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོན་ཆེ་བཅའ་སྡོད་གྲེད་བཞིན་པའི་ཁར། བོད་ཤར་ཚྭ་གསལ་དང་། བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོག་ད་ཆ་བོད་དབུས་ཚྭ་གསལ་སྐྱེད་གཞིས་ཆགས་པ་འབྱོར་བཞིན་པ་རེད། ལྷ་སའི་རྒྱུ་འཕྲིན་ནས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་དོན་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལྷ་ ༥ ལས་འདི་ལོ་ལྷ་ ༡ བར་རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་སྣ་ཚོ་གསལ་ནས་བཅིངས་བཀོལ་དམག་མི་རྣམས་དང་། ལྷོ་བ་གཉེན་ཟེན་པའི་ལྷོ་བ་སྐྱབས་ཁོ་ཁག་ཚོ་ཁག་ཏུ་བྱས་ནས་ཁྲིམ་ཚང་འཇུགས་བསྐྱབ་གྲེད་པར་དྲང་སྲུང་གིས་བསྐྱོད་ཚུལ་མིང་འདོགས་གིས་བོད་དབུས་ནང་གཞིས་ཆགས་སྐྱ་གཏོང་ཐངས་ ༤༩ ལ་མི་གྲངས་ ༤༤༤༠ ཅམ་བཅུང་འབྱོར་བྱང་འདུག།

གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཚོ་བ་ཞན་ལ་ལས་ཚོལ་མཚམས་ཚོགས་མེད་པའི་གནས་སྡངས་ནི་སྲར་སྐྱས་བཞིན་ཡིན་པ་དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་དབུག་དུས་སྣ་ཅེ་ཁུལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལོག་གསལ་བཅོ་བརྒྱུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་བཞོད་ལ། སོ་སོ་ཁོ་ཁོ་གཞིན་ཚང་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལས་ལུས་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཉིན་གྲང་ངལ་གསོ་ཡང་མ་རྒྱབ་པར་ཉིན་མཚན་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀ་བྱས་སྐྱབས་དང་། མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་

འཛོག་ཐབས་གལ་ཡོད།

ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་རྩོད་ལེན་གྱེད་པ་འདི་ནི། བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གི་རེ་འདུན་དང་མ་ཐུན་ཞིང། རོབ་ཐང་དང། བབས་འོས་ཡོད་པ། དང་བདེན་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན། དམིགས་དོན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་སློ་སེམས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྙིང་སྙེག་སུ་ལྷན་པ་མེད་པའི་འབད་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་གྱེད་དགོས། རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་དང་བདེན་ལ་བརྩེ་བཀུར་དང། ཚན་རབས་ལ་ཞེ་ས། དཀའ་སྐྱབ་ལ་བཟོད་བསྐྱབ། གཞན་ལ་ཕན་སེམས། སྙིང་རྒྱུང་དམན་ས་འཛིན་པ། རོ་ཚ་སྤྲེལ་ཡོད་སོགས་རང་རེའི་ཕ་མེས་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་མིག་སྟོན་གོམས་གཤེན་བཟང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་འདི་དག་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚན་གཞིན་བར་མ་མཐའ་དག་ནས་ཡུལ་དུ་ས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འདྲུམས་བརྒྱལ་མ་བཏང་བར་གཅེས་སྲོང་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་འབྲལ་སྐྱང་ཁེ་གྲགས་ལྷ་མོའི་སྤྲད་གཡོ་ཁུམ་མ་རབས་ཚུལ་མིན་གྱི་ལམ་དུ་ལྷགས་ན། རང་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲུ་དམོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི། སྤྲེལ་སོག་གོ་མི་ཡི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགོས་དོན་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས། ཚང་མས་ཡ་རབས་བག་ཡོད་སྲོད་བཟང་ལ་དུས་རྟག་དུ་ཚུལ་བཞིན་གཞིལ་བ་གལ་ཆེ། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གསུམ་བུ་རྩེ་དུས་འདྲུ་ཐེངས་བུ་དགུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྐྱབ་པའི་གསུང་འཛིན།

ད་རིང་གསུམ་བུ་རྩེ་དུས་འདྲུ་ཐེངས་བུ་དགུ་པ་གྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རས་

གཞིས་བྱེས་པོད་མི་མཐའ་དག་ལ་འཚམས་འབྲི་དང་། པོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སློབ་དོར་བའི་རང་རིགས་རྣམས་ལ་རྗེས་བཞུག་སློབ་ལམ་ལྷན་གྱི་ཡོད།

བར་ལམ་བཅོན་འཇུག་མཁའ་གྲིས་པོད་ནང་པོད་མི་རྣམས་སློབ་མེད་བདེ་
སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་རྒྱང་བསྐྱགས་ཚིག་སྐྱེས་གཏམ་བཤད་དང་།
བཅོས་མ་ཆེད་བསྐྱིགས་བརྟན་དཔར་གྲིས་འི་ལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
མིས་འདེམས་སྐྱེད་བྱས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་འགའ་ཞིག་པོད་ནང་འཁྲིད་གཏོང་
གིས་དུས་ལྷུང་ཉིན་ཤས་རིང་རྒྱ་མིས་གོ་སྐྱིད་བྱས་པའི་ས་བཀམས་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་
མིའི་སྣེ་ཤོར་དང་སྐྱགས་ལྟ་བུ་སྐྱོར་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིས་ཆེད་བཅུགས་སྐྱོད་སྐྱོར་ཞིག་
བརྒྱུད་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཉན་རྒྱ་བཅས་དེ་ཅེས་ཞིག་གིས་པོད་ནང་མི་མང་རྣམས་
ཀྱི་གཞི་ཅའི་བདེ་སྐྱབས་གནས་སྣང་ས་རོ་མ་གསལ་ཤེས་ཡོང་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་
ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་བཅོས་མ་དང་། ཕྱོགས་སུ་ལྷུངས་པའམ། མི་ཤེས་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བའི་མིག་ན་གཅིག་པའི་རོ་སྐྱོད་གསལ་བཤད་ཡིན་ལུལ་དེ་ལ་མིག་ན་
གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་གསུ་བོར་གནས་ཏེ་
བལྟས་ན་ཤེས་གསལ་རེད།

པོད་ནང་པོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གིས་སློབ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་ཅི་
དགའ་སྐྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཚོད་པ་རྒྱག་དོན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་པོད་ནང་
སློབ་མེད་བདེ་སྐྱིད་རང་སྐྱིད་གཞན་སློབ་རོམས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཕྱི་རྒྱལ་མི་
རིགས་སུ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། བོད་སློབ་ཀྱི་གུ་དོག་དེ་འབྲེལ་མིན་པར་རང་དབང་གི་
སློབ་སྐྱོད་པོད་ནང་འགྲོ་འོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐྱབས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་མཚམས་པོད་ནང་

གི་གནས་སྐབས་ངོ་མ་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང། ལྷག་ཏུ་བོད་ནང་ནས་བོད་མི་སྲི་
རྒྱལ་དུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་མཁའ་རྣམས་སྲི་རྒྱལ་དུ་ཡོང། རང་གི་པ་མ་སྲུང་གོགས་
འབྲེལ་ཡོད་ན་སྲུག་འཕམ་བུས། སྲི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན།
དེ་ནས་བོད་དུ་སྲིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་དང། དེ་བཞིན་སྲི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་བོད་ནང་
ལྷ་སྐོར་ལ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་མཁའ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བུའི་གོ་སྐབས་ལོག་བྱུང་ན།
དེ་མཚམས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་གསལ་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྙེད་
སྲུབ་རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་འོས་བབས་ཡོད་
བ་ཞིག་དང། ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་ལག་ལེན་ཡང་བྱེད་སྲུབ་བ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་
དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དེ་ལ་བསྐྱབས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རྣམས་བོད་དུ་སྲིར་ལོག་
དགོས་པའི་འཕོད་བསྐྱལ་བྱེད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

མཐའ་དོན། ཞུས་པས་བོངས་ལས་གོལ་མི་སྲིད་པས། གངས་ཅན་བོད་མི་
རིགས་རྣམས་རྒྱལ་སྲིའི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་བར་རང་ཡུལ་རང་གིས་
སྲོད་སྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་མས་སྲར་བཞིན་ལྷག་བསམ་སྲིད་སྲོབས་ཞུས་མེད་འབད་
བཅོམ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། །།

སྲི་ལོ་ ༡༩༥༩ གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
རྒྱ་སྲུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རྒྱད་ཡིག་

རིགས་རྩལ་གོམས་གཤེས་གཅིག་གྱུར། ལྟ་བ་དང་སྦྱོང་བ་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་
པའི་གཞིས་ཀྱིས་པོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཚོག་མཐའ་དག་ལ་ངས་མཛའ་བཅའི་
འཚམས་འདྲི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ལན་ལོ་ཉི་ཤུ་སོང་བའི་རིང་ལ་པོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅན་གྱིས་པོད་མི་སྣོང་
སྐད་བརྒྱུ་ཉེ་བ་རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤར་རུབ་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་ནང་ཡོད་
བ་རྣམས་ནས་སོ་ནམ་དང། བཟོ་ལས། ཚོང་འཁོས་སོགས་ལས་རིགས་སྣ་མང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཚོ་གོས་གནས་སྤངས་གཞི་ཅིང་ཆ་ནས་རང་འཚོ་གདེངས་འཁེལ་འགོ་
དང་འགོ་བཞེན་བ་དང། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་སྣོང་སྐད་ཉི་ཤུ་བརྒྱལ་བ་རྣམས་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང། རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་ཉེ་སྤྱོད་
གཤེག་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདབ་ཆགས་འཕུར་ལྗོངས་ཅི་བདེར་བྱེད་བ་ལྟར། དེར་དུས་
དང་མ་ཐུན་པའི་མི་གྲལ་དུ་བསྦྱོད་བཞེན་བ། རྒྱ་མིས་དུག་ལྟར་བཅི་བའི་རང་རེའི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་མང་གཞི་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་པོད་མི་འདུས་གནས་ཁག་ལ་
བརྟེན་པོར་ཚུགས་བ་མ་ཟད། ལྷང་ཚན་དང་མི་རིགས། སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྤངས་སྣ་
ཚོགས་པའི་ཤར་རུབ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་གཞན་དག་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་དོ་སྣང་
ཁྱབ་འཁེལ་འགོ་བཞེན་བ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ལ་འང་ཚིག་སྐྱམ་པོའི་སྣོང་བཤེད་མིན་
པར་དོན་དམ་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་སྦྱོང་བཞེན་བ་སོགས་སྤྱོད་གས་
གང་ཅི་ནས་རང་ཡུལ་གྲལ་ནས་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འབྲུམས་ཉེ་གནས་འཁོད་འོག་སྤྱི་
བྱེའི་ལ་རྒྱར་སྐྱོན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་རྒྱུད་ཡོད་བ་རྣམས་སྐབས་
འདིར་བྲན་འོས་བ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་ཤེས་བར་ད་དུང་སྐོ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་
མཚོར་གཏོང་དགོས་པའི་ཚོགས་སྐྱུལ་བར་རང་རེ་བཅའ་བྱོལ་དུ་འཁོད་སྡོད་གི་
དམིགས་ལུལ་ལྟེ་བཞི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ས་ཡ་དུག་གི་བདེ་སྐྱུལ་གི་གནད་དོན་ཡིན་
བས་དེ་སྲིད་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་འདོད་སྐོ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པའི་བདེ་སྐྱིད་རང་
དབང་གི་དབལ་ཡོན་མ་བཞད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདས་པའི་ཉམས་སྲོང་གཞི་ལ་བཞག་
སྟེ་ཞུས་མེད་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་ནས་ཡང་མི་སྡོད་པ་བྱེད་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་ཡར་རྒྱས་དང་། གསར་བཞེ། བོད་མི་མང་བཅས་ལ་ངོ་རྒོལ་
རྒྱབ་ལྟོས་བྱས་ཏེ་ཆེས་གཏུག་རྒྱབ་དང་སྲུན་ནག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་མཁན་རེད་ཅེས་
ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་བདེན་བརྒྱན་བསྐྱིགས་ཉམ་པ་སྡོང་བ་འདད་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
བསྐྱུས་བརྗོད་བྱེད་མི་དགོས་པར་འཇོམ་གྱིང་གྲུ་ཡངས་རང་དབང་མདུན་སར་ང་
ཚོས་གསར་བཞེའི་ལམ་དུ་དེ་ཙམ་བསྐྱོད་ཡོད་མེད་དང་། མི་རིགས་རིག་གཞུང་
དང་བཅས་པ་སྲུང་སྐྱོབ་གི་ལས་དོན་དེ་ཙམ་བྱས་ཡོད་མེད། རང་རིགས་མི་མང་གི་
བདེ་སྐྱུལ་ལ་རྒྱ་མཚོན་སྲུན་པའི་བྱང་པོས་གཞུང་བསྐྱུངས་སྲུང་སྲུང་ས་ཏེ་
འབད་བཅོམ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་བཅས་བཟང་ངན་གང་མཆིས་ས་རིས་ཐང་གསལ་
དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཟུ་མོར་གནས་པའི་དབྱ་གཉེན་བར་མ་སུ་འབྲེལ་གིས་ཉོག་
ཞིབ་བྱས་ནའང་། བདེན་དང་བརྒྱན་པ། ལམ་དང་ལམ་མིན་གྱི་ཡིད་གཏན་བྱ་ས་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལོ་རེ་རླང་ནང་ལའང་དཀར་ནག་ངོས་འདྲིན་ཡོངས་སུ་གོ་སྟོག་
གི་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་ཉམས་བཞད་འཁྲོག་པའི་བརྒྱན་གཏམ་སྲ་ཆེན་གྱི་
འགལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱེ་མཁན་སུ་

ཡིན་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་དཔུང་སྟོབས་ལ་ཡ་ལན་སྟོག་པའི་སྟོབས་པ་མེད་པ་ཤེས་
བཞིན་ཅུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ ༡༩༥༥ ལོ་མཚུག་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ ༡༩༥༩ ལོ་
ལྷ་སར་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་བོད་ནས་སྤྱིར་ལོག་འགོ་དགོས་པ་དང་།
བོད་ལུལ་འཛིན་སྐྱོང་བོད་མིས་བྱེད་དགོས་པའི་འཐབ་འཛིང་དོ་རྒྱལ་སྐད་འབོད་
བྱས་པ་དེ་བོད་ཚོལ་གསུམ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་བཙུགས་མིན་རྣམས་འཇུག་སྤྱིར་བཏོན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་བས་དེར་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་དེ་དུས་དམའི་དང་མར་འཛིན་
ཅིང་། འོག་བྱའི་སྐྱབ་ཏུ་འབོད་པའི་ཨ་རི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་
རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་པས་སྤྱི་ནས་བརྒྱུད་བསྐྱུལ། ཉང་ཁུལ་ལོག་སྟོན་ཅུང་ཤས་
ནས་སྤྱི་འཐོན་དེ་དོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་བསྐྱེད་སོང་ཞེས་བྲག་གཞོན་བྱས་པའི་ཁར།
བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་མིར་དགའ་ཞེན་ཡོད་ཚུལ་འཁྲོག་བཤའ་བྱས་པ་རེད།

སྟོགས་མཚུངས་རྒྱ་ནག་ནང་དུའང་ ༡༩༥༥ ཅུ་མ་ནས་རིམ་བཞིན་མདུན་
མཚོངས་ཆེན་པོ། ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ། ཉ་སྟེ་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱོང་དགོས་པ་
སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་བར་དོན་དོ་མར་མམ་གུད་ཀྱི་སྟོན་དང་ལོར་འཇུག་
ཚབས་ཆེ་བུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེར་སང་ཡོངས་གྲགས་དོས་ལེན་བྱ་
ཐུས་འདི་དག་ལ་སྐྱབས་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་ཁ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་འཁྲོག་བཤའ་
ཁོན་བྱས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་མི་རྒྱུ་ལོ་མང་གསར་བརྗེའི་བྱས་ཅན་མང་
པོར་མིང་འདོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་འདོགས་རེས་དང་། ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་

ཚུལ་ནས་བདེན་ཁ་མི་སྲིན་མ་སྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚེའི་དུས་
ཡུན་རྒྱང་དུའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་འཆི་ཐེངས་བརྒྱ་དང་གསོད་ཐེངས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་གྲེད་
དགོས་པ་འདི་འབྲེལ་སྟོང་ལུང་འགྲེལ་བ་འདད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་མང་བཙན་པ་
དང་རྟོག་དཔྱད་ཅི་ཡང་མི་སྲུབ་པའི་སློབ་སྟོང་སྤྱད་འགྲོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། འེས་
ལྷན་ཚུལ་དཔྱད་ཅན་མི་ཡི་རིགས་སོང་སྟབས། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་ཡིད་ཆེས་ཆ་
འཛིན་གཤམ་གྲེད།

དེ་ལྟར་ཡང་སྲུང་པན་རྒྱ་མིའི་མཛུལ་གྲོགས་དམ་པར་བཅི་བའི་རུ་སྲུ་དང་
དམག་གི་འཛིགས་ཉེན་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་། འེས་ཡོན་
སོགས་སློལ་མང་པོ་ནས་ཉམས་སྲུང་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་རྒྱན་མར་བྱུང་བ་དེ་དག་སེལ་
ཐབས་སྲུ་སྲུང་པན་རྒྱ་བས་ཆེའི་རྒྱལ་ཁ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་
ཁྱབ་བསྐྱེད་བཟོ་བ་ལས་དཀྱུས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དག་ལས་ནས་བཤད་སྲུང་ནར་མར་
གྲེད་པའི་རི་འགྲུལ་མཚོ་སློལ་གྱི་ཐབས་འེས་རྣམས་རང་རང་ངལ་བ་ཅོམ་དུ་བྱེད་པ་
ལས་མ་བྱུང་སྟབས། ད་ཆ་འཛུལ་སྲིད་གི་གནས་སྟངས་རྗེས་བེན་པར་དེང་རབས་
ཅན་དུ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས།
ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་འགྱུར་ཆབས་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སློབ་བཟོའི་
བདེན་པས་ཁྱེད་ལ་འཁྲོལ་དཀའ་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་སོང་སྟབས་སྲིད་སློབ་གཞིན་པ་ཉིང་
ཞེས་པའི་གི་སྲུ་ཕྱིའི་བཀའ་མོལ་ནང་དངོས་ཡོད་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་དགོས་ཞེས་
དང་། ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་སྲུང་ཡིག་སྐད་འབོད་ལ་ལོ་མང་གི་སློབ་ནད་
འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དང་རྗེས་ལུས་

ཡོད་པ་སྐྱུ་བརྒྱ་བས་པའ་ཐོག་མེད་ཅིང་། རང་སྐྱོན་དང་རྗེས་ལུས་དོས་
ལེན་གྱི་དགོས་ལེས་པ་སོགས་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་སྐྱོན་མ་ཚོ་དང་མི་ལང་བའི་
བྱང་བདེན་ཡང་ཐོན་གྱི་ཡངས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རིམ་ཐོན་ལ་སྐྱད་གསང་མཐོན་པོས་
བསྐྱབས་པའི་འོས་སྲུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབང་ལྷགས་ལྡན་པའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་
མཁུ་ཚོས་སྐྱོན་གྱི་མྱད་རྐྱེད་གྱི་དོག་དང་། རང་མཐོངས་ཚུལ་ལྷུང་གི་མཁུགས་
བཟུང་དོར་ཉེ། དེ་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤིག་སྟབས་པ་དང་། རང་སྐྱོགས་
གྱི་ཚོར་འབྲུལ་མཐོང་སྟབས་ལ། དེ་དོས་ལེན་གྱི་སྟབས་ལ། དདོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཁས་ལེན་སྟབས་ལ། མིའི་རིགས་ཚང་མར་བདེ་སྐྱིད་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་དང་། དེ་
ཡང་ཤོག་གྱུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་མི་པན་པར་དདོས་ཡོད་ལག་ཐོག་འཁེལ་དགོས་
པར་ནན་ཏན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་གྱི་དཔེ་བཅས་བྱས་ན། དཀའ་རྙོག་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
གྱུར་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་སྟབས་ཀྱི་རེད།

ལྷ་ལོ་གསུམ་བཅུའི་དུས་བཟུང་སྐབས་དོས་ནས། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་
ཡོང་འདོད་ཡོད་མཁུག་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོང་ཚོགས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་
བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་ལྟ་སྐོར་དུ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་མཁུག་རྣམས་བོད་དུ་འགྲོ་
ཚོགས་པའི་འགྲོ་འོང་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་ཤིག་གྱུར་ན། བན་ཚུན་གནས་ཚུལ་
གསལ་ཉོགས་སྟབས་རྒྱ་དང་། དེ་ནི་མིའི་རིགས་ལ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོད་ཅིག་དང་། ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་ ལག་ལེན་གྱི་སྟབས་ལ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་
བཞིན།

ད་ཆ་བོད་མི་བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་ལྟ་སྐོར་འགྲོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་འགོ་ཚུགས་

བ་འདི་ནི་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་བྱ་སྤོང་ཅིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོད་ནང་མ་བཅོས་
 རང་བཞིན་ལྷུག་པའི་གནས་སྟངས་རྗེན་པར་སྟོན་པ་དང་མཐོང་སྟེན་པ་དགོས་པ་
 ལས། བར་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ལྷ་སྐོར་པ་འགྲོང་རིགས་ལ་སྟོན་ཚུད་ནས་སྟོན་མཚང་སྟེན་
 བའི་བཅོས་པའི་བྱ་སྤོང་གྲོ་ལུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་བྱས་ནས་སྟོན་གར་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་
 བ་ལྟ་བུ་བྱང་འདུག་པ་འདི་འབྲུག་མེད་པའི་གཉིས་ལ་བརྟུན་ཁྱེད་ལ་འཕྲོལ་ཤིང་ཤིང་
 ཆེ་སྟེ་མཐར་བརྟུན་སྤྲུལ་སྤོང་ལ་ཞབས་འདེན་ལྷན་པའི་དུ་ལྷ་སྟེན་མ་གཏོགས་
 མེད་པ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནས་ཀྱང་དངོས་ར་གསལ་འཕྲོད་
 ཡོད་པས་དེ་འབྲུག་མ་སོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་སྤྲུལ་དང་། མདོར་ན་གཉེན་འཕྲུལ་སྟོང་
 དགོས་དོན་ཚང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་སོགས་དངོས་ཡོད་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་བའི་
 ལྟ་བུ་འཕྲེང་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ནས་ཀྱང་འདི་སྤོགས་སུ་གཉེན་འཕྲུལ་སྟོང་
 སྟོང་འགྲོ་འདོད་བྱེད་མི་སུ་བྱུང་དམ་བཤུགས་ཀ་ཀོར་མེད་པར་བཏང་འགྲོང་སྟེན་
 བའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་པན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷུག་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤོགས་བསྟོམས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་གཏམ་
 བ་ཤིང་འདི་ཉིད་དུ་ལྷ་གངས་སྤོངས་དབང་སྤྱུང་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པའི་
 ལས་བྱེད་འགའ་རེའི་སྟོལ་ལམ་སེང་བབས་མིན་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་། ཆགས་སྤང་སྤོགས་
 ལྷུང་གི་བསམ་བ་ལོགས་སུ་བཞག་དེ་པན་གྱི་མཐོང་ཚོས་དངོས་བྱུང་གི་ཉམས་སྤོང་
 རྣམས་དྲན་པའི་ལུལ་དུ་བྱས། ཤར་རྒྱུང་གིས་ལུ་རྒྱུང་མནན་ཟེར་བའི་རང་ཆེ་རང་
 མཐོངས་ཀྱི་སྟོང་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་མི་བྱེད་པར་དུ་ལྷ་ཤར་ལུ་བ་འཛུལ་སྤོང་ལུལ་ཁག་གི་
 དངོས་འབྲེལ་གནས་སྟངས་བཟང་ངན་བདེ་སྤྲུག་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་ལ་གཟུ་བོར་

གནས་པའི་སྒོས་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་དེ་བསམ་གཞིགས་ནས་ཉན་ཏུ་བྱས་ན་ཡི་གེ་འདི་
ཉིད་མིག་གི་ལྷན་མོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་སྒོ་ལྷོས་རྣམ་དཔྱད་
འཕེལ་བའི་རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད།

མཐའ་དོན་ང་ཚོ་བཅན་གྱོལ་ཏུ་འགྱོར་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་བའི་ཏུས་སྐབས་
འདིར་ཆེད་གཉེར་དམིགས་བསམ་ལ་གྱིས་བརྗོད་རྒྱ་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱིར་
འགོ་བ་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་མཛའ་བཅེ་དང་། ཡང་སྒོས་ཚོས་དང་ཤེས་རིག་
གི་ཐོག་ནས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཏུས་རབས་
མང་པོའི་སློབ་ནས་ཡོད་པའི་བྱིས་མཚེས་ལུང་བ་ཕན་ཚུན་གྱི་སྤྲད་ལར་དགོངས་ཉེ་
ང་ཚོ་བོད་མི་བཅན་གྱོལ་བར་གཞིས་ཆགས་གྱི་ས་ཁང་དང་། བ་གཞིན་ཚོར་སློབ་
སྤོང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྟེན་གནས་ཁག་ལ་མཐུན་རྒྱུན་སོགས་ཕན་གོགས་
རོགས་རམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་།
ས་གནས་གཞུང་ཁག་བཅས་བར་ངས་སྤྱིང་ཐག་བ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། ང་
ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྱུར་མ་སྤོང་བའི་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་པའི་
སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་ནས་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་ཕན་གོགས་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བ་ང་
ཚོས་རྣམ་ཡང་བརྗོད་ཐབས་མེད་ཅིང་། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བོད་དང་། འཛམ་
གླིང་ནང་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་འགོད་རྒྱུའི་ཅ་འགངས་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཞིག་
གྱུང་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ལོ་ལྷུང་དུས་ཚེས་འདིའི་ཐོག་ང་ཚོ་གྲེས་འབྱོར་བོད་མི་རྣམས་ས་གནས་སོ་སོར་
འདུ་འཛོམས་གྱིས་དུས་དྲན་གྲེད་བཞིན་པ་ལྟར། ད་ལམ་གསུམ་བཅུ་དུས་དྲན་
ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་སྐབས་སུ། བོད་སྤྱི་ནང་དུ་གནས་འཁོད་རང་རིགས་
ཡོངས་ལ་མངོན་བརྗེད་གསུང་སེམས་ཟབ་མོའི་ཐོག་ནས་འཚམས་འདྲི་གྲེད་གྱི་
ཡོད།

ད་ཕན་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་གི་རྒྱང་བ་དེ་ནི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱང་མ་སྤོང་
བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། བོད་མི་རིགས་ལ་མི་རབས་དུ་མར་རྒྱན་གཤིས་སུ་
འཇགས་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གོམས་སྲོལ་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་འཆར་གཞི་ལྡན་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏོར་བཅོམ་དང་། དབུལ་སོངས་བཤེས་
སློམ་གྱིས་མཚོན་པའི་བརྒྱུ་དཀའ་ངལ་དུ་བ་འཛིགས་དངངས་འདི་ལྟ་བུ་ལོ་བརྒྱ་
ལྷག་མང་བོའི་རིང་བོད་མི་ཚོས་གཏན་ནས་སྤོང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་རིང་མི་བརྟན་གཤོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
དོན་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤྱར་མགྲོགས་ཆེ་བའི་འཇུག་བ་སྤྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་
དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྲེད་བོར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟའི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་
འོག་རྒྱ་ནག་ནང་དུའང་འཇུག་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རང་
རེ་གྲེས་འབྱོར་བ་རྣམས་རང་ལུལ་དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་འབོད་
བསྐྱེལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཐའ་ལྷུང་མིན་པའི་ལམ་སྤོགས་ཟེར་བའི་སྤྱི་

ལྷན་དེ་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་རིམ་ཁྲབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིན་པའི་ཐོག་ཐོད་ནང་དུ་འང་གང་
འཚམས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བཙུག་ཡོད་པ་རེད། ལས་འགུལ་འདི་དག་གི་རྗེས་
འབྲས་རིེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དུ་ལྟའི་ཆར་བརྗོད་དགའ་ཡང་། དངོས་ཡོད་འགྱུར་
འགོས་དང་རྒྱ་མིའི་འཕོད་བསྐྱེད་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཆེད་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་བོད་དུ་ཆེད་གཏོང་
བྱས་ཤིང་། འདི་ནི་ལོ་རྟེན་གྱི་ཚ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་མིར་འབྲེལ་མ་ཐུན་བྱུང་བ་དང་
བོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རང་རེའི་གཅེས་པའི་ཚོལ་གསུམ་རྒྱ་ཆའི་གཞིས་ལུས་
སྤྲོད་ཆེད་འབྲེལ་ལམ་མ་ཐུན་སྤུང་བའང་དང་བོ་རེད།

བོད་ནང་གི་དུ་ལྟའི་གནས་སྐབས་དང་འགྱུར་འགོས་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ ང་ཚོ་བྱེས་
འགྱུར་བོད་རིགས་ལ་འདོད་དུ་མེད་པའི་འཁྲུང་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་
ལུས་མི་མང་ས་ཡ་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་མདོན་དུ་འགྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྐབས་
བབས་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་གིས་རང་རེར་ཅ་ཆའི་
གོ་སྐབས་ཤིན་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་བེད་སྲོད་སྤུང་བའི་སྐོ་ནས་གཞོན་སྐྱེས་སྲོད་སྤུང་
མང་པོར་སྲོད་སྲོད་ལེགས་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ཚོས་
སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་ཡོང་
ཐབས་འཁྲུང་བཙོན་ཆེ་བསྐྱེད་དོས། མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་སྐྱིག་
དོ་ནན་བྱ་རྒྱུ་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མན་རྟའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དུས་
ཡུན་རིང་པོར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་། རང་ཁྲུལ་ཁ་བྲམ་
གཏོང་རྒྱའི་གཞི་བྱས་རིམ་བརྒྱུད་དུ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དུ་ལྟའི་སྤྱོད་རན་འདི་དག་

ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་སེམས་གཅིག་རྟམ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་
གྱུར་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྱུར་མ་སྤོང་བའི་ཆེག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུར་ཡོང།

རང་རེ་བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་རང་རིགས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་
རྣམས་ལས་སེམས་ཤུགས་སྒྲངས་ཏེ་རང་རང་སྐབས་བབས་ལས་དོན་ཐོག་ཤུགས་
བསྐྱེད་རྒྱར་བཙོན་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཞེ་སྤོང་སྤྱི་བོམ་འཇུག་ཤོར་བཏང་བ་ཡིན་
ན་བོད་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐ་ན་རང་སློབ་ཀྱང་སློབ་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅིས་བ་དེ་
དག་དང་། དཀའ་ངལ་བརྒྱ་སྐབས་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པར་ལྷག་བསམ་རི་བཅུགས་པ་ལྟར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཞིས་ལུས་སྐྱབ་སྐྱར་དོ་གཞོངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་
མི་བ་བ་རེད།

དེར་དུས་བོད་ནང་གྲུ་ཡངས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལུས་ཡང་། བྱེས་འབྱོར་བོད་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྐྱར་བབས་ཆ་ཚམ་མེད། ང་ཚོར་འགོ་སྤོང་དང་། སྐྱ་
བརྗོད། ཚོས་དང་སོགས་གང་ཐད་ནས་སུ་ལའང་སྐབས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་རང་
དབང་གཙང་མ་ཡོད་པས་མ་ཚད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། རང་རེའི་གཞོན་སྐྱེས་
ཚོར་དེང་རབས་འཛམ་གླིང་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྗེས་ཟེན་པའི་སློབ་སྤོང་
གི་མ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་མོས་དོན་མན་དགེ་
མཚན་དང་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ཚན་གང་ལའང་སློབ་སྤོང་གྲུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་
རེད། བོད་དུ་ཆ་བཞག་ན། དུས་ད་ལྟའི་བར་དབང་རྒྱུར་བ་ཚོས་གང་བཞོད་ལས་
རང་ཉིད་པ་གདམས་ཀ་གྲུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད། འདི་ནི་བོད་དུ་རྒྱ་མིས་
དབང་རྒྱུར་གྲུས་པའི་རྗེས་འབྲས་ངན་ཤོས་ཀྱི་གས་ཤིག་རེད། མ་འོངས་པའི་རེ་

སྒྲིག་བྱ་ལུལ་ནི་ན་གཞོན་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་པོ་
ཞིག་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་སྒོན་སྤུངས་པའི་
དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག རང་ཉིད་མི་རིགས་
གཞན་དང་འདྲེས་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་གསོན་གནས་ཡོང་ཆེད་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་
གོམས་སློབ་རྒྱུ་འཇགས་ཡོང་བའི་འཁུར་བཅོལ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་དེང་སྐབས་ལྷ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གཞིས་ལུས་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
ཞལ་འདེབས་རྒྱལ་སྤུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་འབྱུང་སྲིད། དེང་དུས་བོད་མི་བཅོན་
ཚུལ་བའི་ཁྲོད་ནས་བོད་དུ་བལྟ་བསྐྱོར་གཉེན་འཕམ་དུ་འགྲོ་བསྐྱོད་གོ་སྐབས་ཡོད་
པའི་སྐབས་འདིར། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་བྲེས་འབྱོར་གཞོན་ལུང་ཁོངས་ནས་གོ་
སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ལོ་དུས་ཚད་གཞི་དེས་ཅན་གྱི་དུས་ལུན་རིང་བོད་ནང་བསྐྱོད་
དེ་རང་རིགས་གཞོན་ལུ་ཚོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞབས་འདེབས་སྤུངས་པའི་གོ་སྐབས་དྲང་
ལེན་བྱ་འོས་པ་དང་། བསམ་འཆར་འདིར་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དགག་བྱ་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་མཐོང་། ང་ཚོས་བདེན་པའི་ཅ་དོན་ཞིག་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཅོད་
བྱེད་པའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་ཐེངས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་ཐོག་གཞོན་ལུ་ཚོས་
ངའི་བསམ་འཆར་འདིར་དྲང་ལེན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

མཇུག་ཏུ། ངས་ཉལ་ཏུ་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི།
བོད་མི་མང་གི་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུས་སྐབས་
འདིའི་ཐོག་ཅན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག རྒྱ་མིས་བོད་ནང་ལྷ་ཡངས་སྤུངས་

ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པ་དེ་གོ་མ་བཟོད་དང་མོ་ལྷ་བུར་འོས་འཇིག་གིས་དགའ་
བསུ་ལྷ་རྒྱ་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆར་གཞིས་ལུས་པོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ལྡོག་ཡོངས་སུ་
ཁྲིའམ་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ནའང་སྐྱེ་བས་མེད་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་
གནས་སྐྱདས་རིམ་བཞིན་དུས་ཚོད་དང་མཉམ་དུ་བསལ་ཆ་ཡོང་རྒྱུར། རྒྱ་མིས་
བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱདས་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོག་འཁྲུང་བཅོལ་ལག་ལེན་རྗེ་
ཙམ་གྱེད་མིན་བལྟ་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཉེར་གཉིས་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་འཇིག

དེ་རིང་ནི་བོད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོད་ལེན་གྱེད་བའི་ཉིན་མོ་
ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་འཁོར་བའི་དྲན་གསེའི་དུས་ཚེས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་ད་
ལྟའི་རང་རེའི་མི་རབས་འདི་ཙམ་མིན་པར། འབྲུང་འབྲུང་མི་རིགས་རྗེས་མ་ཚོས་
གྲང་རྗེས་དྲན་བྱ་རྒྱུ་རེད། རྒྱབས་འདིར་རང་རེའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དོ་མོ་འོས་འཇིག་པའི་
ཐོག་ནས་སྤྱིར་སྤོབས་ཆེ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས།

འདས་པའི་མོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་གཞིས་ལུས་པོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་འཆི་
སྟོགས་བཞགོལ་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་འདས་པ་དང་། བཅོལ་སྤོལ་བ་
རྣམས་རང་ཡུལ་གྲལ་ཉེ་མི་ཡུལ་དུ་གནས་དགོས་ལྷན་པ་བཅས་མི་རབས་འདིའི་
གངས་ཚན་པ་དེད་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དཀའ་སྐྱུག་དེ་སྤེའི་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མ་

ཁར་ལ་ཆ་སྟེར། ཞེས་པ་སྟེང་ཁ་ནས་མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་དང་། མ་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་
མཁས་སྟོན་འབྲེལ་ཆགས་མཛོན་སྲུང་ལ་བསྟོན་པའི་སྐོར་བཏགས་ཉམས་པ་ཤོད་བཞིན་
ལག་ལེན་དུ་བརྟུང་བརྟེན་གཞོན་བཅོམ་ཁོན་བྱས་སྐྱེན་བོད་མིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་
བོ་ཀྱན་ལ་རང་རང་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ལ་སྐོར་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་སྟབས་རང་ཉིད་སྐྱབ་
བསྐྱེལ་གྱི་འཆིང་ཐག་ལས་གོལ་བའི་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ་བྲང་བདེན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་བོད་མིའི་བྱེད་ཚོས་ཆང་ལ་
བདེ་སྐྱིད་སྲུང་སྟོབ་ཅིག་ཡོད་ན་ཚོད་པ་རྒྱག་དོན་གང་ཡང་མེད།

བར་ལམ་རྒྱ་སྐོག་ནས་དེ་སྟོན་གྱི་ཤོག་བཤད་དང་། སྐོར་བཏགས། སྐོར་ལུང་
བསྐྱབས་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་བསྐོར་བའི་བྱེད་ཐབས་དེས་བན་ལས་གཞོད་ཆེད་
ཉམས་སྐོར་དངོས་སུ་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་
ཡོང་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཐབས་གསར་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ནོར་འཁྲུལ་ལ་སྐྱམ་
བརྗེ་མི་བྱེད་པར་གསལ་འཕྲོལ་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབས་པའི་འོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་མི་
ནམས་ནས་རྒྱའི་དབང་བསྐྱུང་འོག་ལོ་སྐྱུམ་ཅུ་སྐོར་རིང་ཉམས་སྐོར་དངོས་སུ་བྱུང་
བའི་དུས་ཡུན་དེ་མི་སྲུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གཏམ་སྟོན་གསར་བར་ཡིད་ཆེས་
གདེང་འཁེལ་ཡོང་བར་ཡང་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་སྟོན་མིའི་
བསམ་སྐོའི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད།

མཐའ་དོན་ཁོང་ཁྱོས་ཁོང་ཁྱོ་འཛོམས་མི་རུས་ཤིང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
འདས་ཟེན་བས། དེས་ན་སྐབས་བབས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་མཛེས་
གཞུགས་དམ་ལ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ངང་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཁ་ཡོད་ལག་

འཚོམ་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་
བདེ། སྤྱི་ཚོགས་གསར་ཉིད་དང་། ཚོས། ལྷ་བ། ལམ་ལུགས་འབྲེལ་བྱི་འཆར་སྐོ་
སྤྱི་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ། ལྷོན་ནས་རིམ་བར་བརྗོད་ཡོད་པ་ལྟར། དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འཇམ་གླིང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགྲུང་འགྲོས་དང་བརྒྱན་ཏེ་བྲང་བདེན་རྒྱ་
མཚན་ལྷན་པའི་དམངས་གཙོ་གསར་བརྗེད་ལམ་སྤྱོད་ལས་ལྷོ་བ་ལས། སྤྱི་
ཚོགས་ཉིད་པའི་ལམ་ལུགས་བརྒྱུད་གསོ་ཡོང་དོན་གཏན་ནས་མེད། མི་སྡེའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་པན་ཐོགས་ཡོད་ལ། དེགས་པ་ཚད་མ་དང་། རྒྱུང་བ་ཚད་མས་དེས་པ་
བྲངས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་པའི་ལུང་གི་བརྟན་བ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་།
རྟོགས་པའི་བརྟན་བ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཉམས་བ་སོར་རྒྱུད། མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་དེས་བར་གཏོང་དགོས། ཡང་སྐྱ་སྐྱ་སྡེ་དགོན་གྱི་འཚོ་ཐབས་དང་། འཛིན་
སྤྱོད་འགོ་སྤངས་དུས་བརྒྱན་རྒྱུར་བཅོས་དེས་བར་འགོ་དགོས་བ་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལམ་
འདྲ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལུང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
མཐར་ཐུག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཞོལ་ཞིང་འབབ་བ་ལྟར། ལྷ་སྡོད་ཐབས་ལམ་སྤྱི་
ཚོགས་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་དམིགས་ཡུལ་འགོ་བ་མེད་དེགས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་སན་ཐོག་སྤོན་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འགྲུང་ཐུབ་བ་ཡང་ཡིན་
པས། མོས་བ་དང་། ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ལས་འཐེན་སྡེད་ཅོད་
བྱ་དོན་མེད། ཁམས་དང་མོས་བ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྡོད་གཅིག་ཏུ་

ཡོད་པ་རེད།

པོད་མི་ཚོ་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་དོགས་དང་། ངང་ཐུང་འཚབ་འཚུབ་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
འཇིག་མི་རུང་། པོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ནི་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཟང་ལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་
ཞིང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་སྤྲུག་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནད་དོན་ཡིན་པ་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གཉིང་ཟབ་ཡོད་
པའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡིན་པས། དེས་པར་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཐག་གཅོད་འགྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་ལས། ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདི་སྤྱར་གནས་ཐབས་ནམ་ཡང་
མེད། དེས་ན་པོད་མི་རྣམས་ནས་ཁོག་ཡངས་ཞི་འཇམ་དང་བདེན་གྱི་སྐྱོན་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བདེ་སྤྱིད་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ཚོད་ལེན་མཐར་
ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བཅུའི་རྒྱུ་དྲན་ཐངས་ཉེར་བཞི་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་རྒྱ་སྤེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ལས་གསུམ་བཅུའི་རྒྱུ་དྲན་ཐངས་ཉེར་བཞི་པ་གྲེད་པའི་སྐབས་འདིར། ད་པན་མི་
ལོ་ཉེར་བཞིའི་རིང་པོད་ཀྱི་ནང་གསར་བཛེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཟེར་བའི་མིང་འདོགས་
སྐྱ་ཚོགས་དང་། རྣམ་འགྱུར་སྐྱ་ཚོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་བརྒྱད་རིམ་ནང་། པོད་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་རྣམས་ནས་བརྗོད་པར་དགའ་བའི་དགའ་སྤྲུག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྟོང་

དགོས་ལྷན་བ་དང་། བོད་མི་འིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྩ་ཆེའི་ལུས་སྲོག་ཚུན་ཚུང་
ཐོས་སྤྱོད་ལོད་བ་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་བའི་སློབ་སྦྱོར་དེ་དག་གི་སློབ་བསམ་གསལ་
དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་ཅེ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐའ་
ལྷན་གི་འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་
འདེབས་སྤྱིང་ཐག་བ་ནས་བྱ་རྒྱ་དང་། ད་དུང་སེམས་ཤུགས་གོང་མཐོར་བསྐྱེད་
བཞིན་པའི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

༡༩༧༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་སྲིད་བྱུས་སྤྱོད་བཅོས་གང་འཚམས་བཏང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ ༡༩༧༩ ལན་གྱི་གནས་སྐྱངས་ལ་ལྟོས་ན། བོད་མིའི་ལྟོ་གོས་དང་།
ངལ་ཚོལ་གནས་བབས། བོད་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ལེད་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་བཅས་པར་སྐྱབས་བྱ་
ལེགས་བཅོས་ཀྱིས་དབྱུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐྱབས་འིག་ལྷན་ལོད་ན་ཡང་།
ལེགས་བཅོས་དེ་དག་བོད་མཐའ་དབྱུས་དང་། རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་གསེབ་ཡོངས་ཁྲབ་
གཅིག་གྱུར་གྱུར་མེད་པའི་ཁར། ལེགས་བཅོས་སྐྱབས་བྱ་གྱུར་བའི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་
ཡང་ལག་ལེན་གཏན་ཚགས་མ་ཡིན་པར་སྤྱུག་འདེན་བརྒྱུངས་བསྐྱམས་འགྱུར་ལྡོག་
སྤྱོད་ཚོགས་འིག་གྲེད་བཞིན་བ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱུལ་ཕོངས་སྤྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
འགུལ་རི་རྣམས་ཀྱང་། དོན་སྤྱིང་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་སྤྱི་སྤྱོམས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྐྱས་ན།
དུས་འགྲུག་མ་གྱུར་གོང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྐྱངས་སྤྱོད་དུང་སྤྱིབས་ཡོད་བ་མ་རེད།
སྤྱུག་པར་དུ་བོད་མིའི་བསམ་སྤྱོད་ནང་བོད་དང་རྒྱ་ཞེས་ཐག་རིང་ཞིང་ཡ་འགལ་ཆེ་
ཐོག་ཞེ་འཁོན་འདྲིགས་དངངས་དོགས་ཚོན་རྒྱུན་འདྲུགས་དང་། མི་རོ་བོ་གཅིག་ལ་
རྣམ་འགྱུར་སྤྱི་ནང་གཉིས་སློབ་དགོས་པའི་གནས་སྐྱངས་ཡང་བ་འདིས་སྤོ་བག་མི་

ཐེབས་ཤིང། ཡིད་གདུང་གི་ཚོར་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་སྤྲོས་རེད།

མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང། སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ལ་ཡོང་བའི་
བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་གསལ་པོར་འདོན་ཚོགས་ཞིག་དང། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གཞི་
བབུང་གི་ལག་ལེན་ཐབས་ཚུལ་སློབ་ཏུ་མ་ནས་འབད་བས་གསར་གཏོད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
ཚམས་བཅེ་ཡང་ཐོན་ཡོང་བ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡར་རྒྱས་
མགྲོགས་སྤྱར་འགོ་བ་དང། ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་གཙུག་པོར་བ། བསམ་ཚུལ་མི་
མ་ཐུན་བ་བྱུང་སྐབས་ཀྱང་སྤྱི་ལ་སྤྲོས་ཏེ་མ་བཞག་པར་གསལ་པོར་བརྗོད་རེས་
སྤྱངས་བཤད་བྱས་པས་ཞེ་འཁོན་གཉིང་ནག་རྒྱན་བཅང་གིས་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་
བ་དང་འགོ་གཉིང་སློབ་རེས་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་ཡོང་དོན་མེད།

ལ་རབས་ཁྲུང་བདེན་ནས་བྱས་ན། དེ་འདྲའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་འགོ་བའི་
རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ལ་ཡང་རེས་བར་དུ་ཡོད་
དགོས། སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་འདོན་བའ་དབང་ལྷགས་སམ། ཐབས་སྤྲོས་
གཞན་ཞིག་གིས་འགོ་གཞོན་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་རྗེས་སུ་སྤྲོས་དང། བཅོན་གཞོན་གཏུག་
རྒྱུ་ངོ་མ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་ས་ཁུལ་གང་ཞིག་ཏུ་མིའི་སེམས་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་
ངོ་མ་དེ་འདོན་དུ་མི་འཇུག་པར་བཅོན་ལྷགས་ཀྱིས་འགོ་གཞོན་བྱས་པ་ཡིན་ན།
དེ་ལ་འཇུག་གིང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བསུ་མི་ཞུ་བས་མ་
ཚད། འཕྲ་སློད་རན་སྤྲོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཡུལ་ནང་བག་ཐེབས་སྤྱིངས་
འཇགས་མེད་པའི་དཀའ་རྙོག་ཀྱང་རྒྱན་མི་ཚད་པ་ཞིག་འགྱུར་རེས་ཡིན།

དེས་ན་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཐེ་བྱས་མེད་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ལ་རང་གི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དཔེ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ།
ཚོས་དད་རང་མོས་གྱེད་པ། སོ་སོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་རང་ཉིད་ནས་ཐག་
གཅོད་གྱེད་པ། རང་གི་ལས་དོན་རང་གིས་གྱེད་པ། སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཇི་ཡོད་
ཁེངས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། ཐབས་ལམ་དེ་ནི་བྲང་
བདེན་དང་། རྒྱ་མཚོན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐབས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་
ལུགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་པ་དང་། འདོད་དོན་ལ་ཅི་དགའ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡོང་
ངེས་ཡིན། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ གསུམ་བུ་ཉེ་དུས་བྲན་ཐངས་ཉེར་ལྔ་པ་དང་། བོད་མིའི་
བདེན་དོན་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་ཉེར་ལྔ་ཉེ་དུས་བྲན་ལ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྐྱེལ་བའི་
གསུང་འབྲིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བུ་ཉེ་དུས་བྲན་དང་། རང་རེ་བོད་མི་བཅོན་ལྷོད་བ་རྣམས་རང་ལུས་
བཞག་སྟེ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་ཚིགས་ཆེན་མོ་
ཞིག་གི་དུས་བྲན་ཡང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཁེལ་བའི་སྐབས་འདིར། ངས་གཞིས་གྱེས་
བོད་མི་རྣམས་ལ་མཛོའ་བཅའི་སྐྱེད་བསམ་བཅོས་མིན་གྱི་འཆོམས་འདི་གྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་ བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་སྤྱི་དོན་དུ་ལུས་སོགས་ཡལ་བར་དོར་བའི་རང་
རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་རྒྱ་མཚོར་གདུང་ལུགས་བྲག་པོས་

གསོལ་འདེབས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་དུ་འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཉིད་ལྷ་སོང་བའི་དུས་རིང་གི་གནས་
རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བསྟན་ན། ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལྷག་
ཅམ་ཡོད་པ་འདི་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་བཅོམ་བྱོལ་བ་གཞན་དག་གི་གྲངས་འབོར་
དང་བསྟུར་ན། ང་ཚོ་འི་མི་གྲངས་མང་པོ་མིན་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་གཙོ་བོའི་གནས་
ལུལ་རྒྱ་གར་མི་གྲངས་དུང་སྟུར་མང་པོའི་ཁྲིད་དུ་ཁ་འཐོར་གྲེ་མ་རྩ་སིམ་ལྷ་བུར་
སོང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་སྡེ་ཁག་སྡེ་ཁག་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ག་
འཇུགས་པོར་བྱའི་རྣམ་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་མི་པལ་
མོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་འབྲུག་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ཆགས་
བྱས། གང་འཚམས་ཤིག་ནི་ལག་ཤེས་ལས་རིགས་སྤྱ་ཚོ་གས་དང་ཚོང་འཁོས་ལ་
བརྟེན་ནས་གནས་ཡོད།

དེ་མིན་སྤྱི་རྒྱལ་ལུལ་ཁག་སྟུམ་ཅུའི་ནང་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་བར་
ལུལ་མི་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་ལ་སྟོན་བཞིན་དུ་ཡོད། ལུ་སྤྱི་གཞོན་སྤྱི་ས་
རྣམས་ལ་བོད་ཡིག་གཙོ་གྱུར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྣམས་སྟོབ་སྟོང་
སྟོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེར་དུས་རིག་གསར་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁག་ཀྱང་སྟོབ་སྟོང་ས་
སྟོན་ནས་ད་ཆ་བོད་རིགས་ན་གཞོན་ཁག་གཅིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དེར་ཐབས་ཡུལ་
ཐོན་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ན་གཞོན་གཞན་དག་དང་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་འདྲ་མཉམ་
གྱི་གདན་གྲལ་འཛིན་སྟུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཆ་ནས་བཤད་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བོར་

དུས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་ཆ་ཚང་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་མི་
 རབས་ནས་མི་རབས་སྐྱེལ་ཏེ་སྟོན་གཉེར་དང་། ཉམས་ལེན། བདག་གཅེས་བྱས་ཏེ་
 བོད་ནང་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་བར་ལམ་ཉམས་ཆག་གཏོར་བརྒྱལ་སྤར་
 མི་གྲགས་པ་བྱུང་ན་ཡང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེབས་པ་ཚོས་འབད་ཚོལ་དོན་
 གཉེར་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་གང་
 བ་ཅི་བཞུགས་གསོག་སྐྱབ་དང་དཔར་བསྐྱབ་བདག་གཉེར། སྟོན་སྟོང་ཉམས་ལེན་
 རྒྱུད་སའི་བསྟོན་གནས་བཤའ་བྲ་སྐྱབ་བྲ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས། དེ་དག་གི་ནང་ན་
 གཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་མདོ་སྤྲུལ་ཚོས་བརྒྱུད་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་
 སྟོན་འཁྲིད་འཆད་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་ཡ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ས་སྟེང་འདིར་མི་ལུ་བ་
 རྒྱལ་སྟོང་ལུ་དེས་ཀྱི་གཞི་ཅ་བཏུན་པོ་ཚུ་གས་ཡོད་པས་མ་ཚད། སྤར་པན་ནང་
 ཚོས་མ་དང་བའི་འཛུམ་སྤིང་ཡུལ་ཁག་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
 ཚུལ་སྟོན་གཉེར་རྒྱུད་སའི་བསྟོན་གནས་བརྒྱ་སྐྱབ་བརྒྱལ་བ་ཚུ་གས་ཏེ་འཛུམ་སྤིང་
 ཡང་ཐོན་ཤེས་སྐྱབ་གསུམ་གནས་མི་རིགས་མང་པོས་དོན་གཉེར་སྐྱུངས་བཅོམ་
 ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེར་རྒྱུད་བཞེན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་མཚོན་ན་འཛུམ་སྤིང་
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བའོད་སྤྱི་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་
 སྟོར་བྱོས་ཚོད་ཐེངས་གསུམ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བོད་མི་རིགས་དང་།
 དེའི་སྐྱད་ཡིག་གོམས་གཤིས། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྤྱིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་

གནས་སྐྱེས་སོགས་སློང་ཀུན་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་།
བོད་ནི་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱལ་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་དག་ཡོད་པའི་རང་
བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་ནས་ཤེས་རྟོགས་རྗེ་གསལ་དང་། རྒྱ་བདེན་ལ་རྒྱལ་སློང་དགའ་ཞེན་རྗེ་
ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་རེད།

གོང་དུ་རགས་ཙམ་སློས་པའི་ལས་དོན་དེ་དག་འབྲུག་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི།
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ཉིན་བོད་དབར་མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱལ་བའི་དུས་
རིང་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་ལར་རྒྱ་ཕྱི་ཐག་
མ་བོར་བར་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོའི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲེང་མི་མང་
པོ། ཞི་བདེ་རྒྱ་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྲིད་དོན་མཁས་པ་ཁག་བཙས་
ནས་འགོ་བ་མའི་རིགས་གཅིག་གྲུང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་དང་མའི་དབར་བྱམས་
བཅའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུངས་པའི་རོགས་རམ་སློབ་སྟོན་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། ད་རེས་ལོ་ཉེར་ལྔའི་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ང་ཚོར་རོགས་
རམ་གནང་མཁའ་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་རྒྱ་བདེན་ལ་སློབ་ནས་ངས་
གཞིས་བྱེས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྲིད་ཐག་བཞག་སུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་
རྒྱ་ཡིན། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་འདིའི་ནང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་
མ་མྱོང་བའི་དགའ་སྤུག་ཚད་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་འདིར།
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཞེས་

རྒྱལ་སྤྱོད་རོགས་རམ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སུ་
འཁོད་དེ་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་མ་བརྟེན་མི་རུབ་པར་གནས་རྒྱུ་རེད།

ཡར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་འཕྲོད་བཟང་ཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྲེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། ཡུལ་སྡེ་སན་ཚུན། རྒྱུ་ལ་བ་བྱིས་མཚེས།
མདོར་ན་ལས་གྲུབས། བྱིས་ཚང་གཅིག་གི་ནང་མི་ཚུན་ཆད། མིའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་སན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་འཚོ་ཞིང་གནས་དགོས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཡུང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་
གྲུང་ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་སྤེལ་བ་བྱས་ཏེ། མི་དང་མིའི་བར་ལ་སན་
ཚུན་བྱམས་པ་དང་བརྟེན་བའི་བསམ་ཚུལ་འདྲིན་པ་དང་། སྤང་བདེན་ཅ་བར་བསྐྱུང་
བའི་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་བཅས་བྱས་ན། ཆེ་ས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་དཀའ་ཚུན་གནས།
རྒྱུང་ས་བྱིས་ཚང་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་ཚུན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་སེལ་ཏེ་གཞི་ནས་
མི་རྣམས་ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་སུ་གནས་སྤེལ་བའི་རེ་བ་ཡོད། ངང་རྒྱལ་དེ་ལས་སྟོན་གྱི་
སྤྲེ་རང་རྒྱལ་གཞན་པས་དང་། མཐོ་གཞོན་སྤྲུལ་དོན་ཁོ་ནའི་འདོད་རྒྱལ་བསྐྱུང་ན།
འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་ཚང་མར་ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་ནས་ཡང་འབྱུང་མི་སྤེལ་
པས། མི་དང་མིའི་བར་སན་ཚུན་བྱམས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཤེད་རྒྱ་དེ་མིའི་
རིགས་སྤྱིའི་བདེ་ཅན་ཏེ་ཅང་དགོས་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་འདུག །

ཉེ་བའི་ལོ་བཞི་ལྔ་ཚུན་པོད་ནང་གི་གནས་སྐྱབས་བརྟེན་ན། བར་ལས་མི་ལོ་ཉེ་
ལུ་ཅམ་གྱི་རིང་ནག་མེད་པོད་མི་མང་པོ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་པལ་མོ་ཆེ་སྤྱོད་
བཤོལ་བཏང་བ་དང་། པོད་སྤྱི་ནང་དབར་འགྲིམས་འབྲུལ་འགྲོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་

ནས་མ་ཤི་གསོན་བྲལ་དུ་སྤྱད་པའི་པ་མ་བུ་སྤྱད་གཉེན་གྲོགས་སོགས་སྤྱད་འཕྲད་
 སྤྱད་པ། སོ་ནམ་འབྲོག་ལས་ཀྱི་འགན་གཙང་ཁྲིམ་དུད་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་ཐོག་ཞོར་
 ལས་ཐོན་སྤྱད་དང་། ཉེ་ཚོང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ལྷ་ས་གཙོ་སྤྱད་ཡུལ་གྲོང་འགའ་ཤས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཟས་གོས་གནས་སྤངས་
 རུང་བཅད་དག་ཏུ་སྤྱིན་པ། བར་ལམ་བོད་ཡིག་གི་བརྗོད་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་བདལ་
 བཤིགས་བཏང་བ་སྤྱད་གསོའི་ཐོག་ བོད་ཡིག་གི་རྩོམ་གྲིས་རིགས་དཔར་བསྐྱབ་
 བྱེད་པ། མཚམས་ཚིགས་མེད་པའི་ངལ་རྩོལ་ལ་འར་འདེད་ཉུང་དུ་སོང་ནས་མང་
 ཚོགས་ལ་དབུགས་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་བྱ་སྤོང་བ་བཅས་བྱུང་ཡོད།
 གཏོར་བཤིགས་བཏང་བའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཚོས་དད་རང་
 མོས་ཡིན་ཞེས་ལུང་སློབ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པའི་ནང་གྲ་བ་རྒྱུན་སྤོང་
 ཐོག་ཚོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། སློབ་སྦྱོངས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འགོག་རྒྱེན་སྤྲོ་
 མང་གནས་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། བོད་ཡིག་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་
 སྤྱད་གཏམ་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་རྩོམ་གྲིས་དཔར་བསྐྱབ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། བོད་ཡིག་གིས་
 བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡུལ་ལུང་འཛིན་སྦྱོང་གི་ལས་དོན་བྱེད་
 པའི་གོ་སྐབས་ད་དུང་མ་ཐོབ་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་
 རེད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྲིད་དབང་བོད་ཡིག་མི་ཤེས་མཁན་གྱི་
 མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་གསལ་བོར་བསྐྱབ་གྱི་
 ཡོད་པས་མ་ཚད། ཚོས་དད་རང་མོས་ཟེར་བ་དང་། མི་རིགས་རང་སྦྱོང་ཟེར་བའི་

སྐད་ཆ་འདྲ་ཆགས་པོ་དེ་ཚོ་དངོས་དོན་ཐོག་མིང་ཚིག་སྐྱམ་པོ་ཞིག་རང་ཡིན་པ་
གསལ་པོར་མཚོན་པ་རེད།

ད་དུང་ཉེ་བའི་ཆར་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟགས་པ་ནི། ཉེས་དོན་ཉེས་
གསོག་གི་བྱ་སྐྱོད་ལ་བརྟུང་བརྟེན་གནས་པོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་ནག་ཉེས་ཡོད་མེད་སྟེ་
ཚོགས་པའི་མི་སྣོང་སྟག་མང་པོ་འདྲིན་བཟུང་བཅོལ་འཇུག་གྲེད་པ་དང་། སྟག་སྐྱོད་
ངལ་ཚོལ་དུ་གཏོང་བ། རོ་སྟོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་དམར་གསོད་གཏོང་བའི་ལས་
འགུལ་གཏུག་རྩལ་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དེས་མི་རྣམས་སྤང་ཡང་སྟོབས་མི་ཐེབས་
པར་དངངས་སྟག་ཆེན་པོའི་འོག་གནས་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ལག་ཏུ་
མཚོན་ཆ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ལེན་གྱིས་མིའི་ལུས་སྟོག་ལ་ཤངས་མེད་ལག་ཅེད་གྲེད་
པའི་གཏུག་རྩལ་གྱི་སྐྱོད་ཚུལ་དེས་མིའི་སྟོབས་མེད་དབང་བསྐྱེད་མི་སྟབས་ལ། མི་དང་
མིའི་དབང་མཛོལ་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཡོང་བ་ལ་ཡང་བན་ཐོགས་འབྱུང་མི་སྟབས་
ད་ལྟ་མན་བོད་མི་དམག་ཐོག་བསལ་བ་དང་། བྱིས་མ་ཐོག་བསལ་བ། ལྟོགས་ཤིར་
བཏང་བ། ལྟག་ཤིར་བཏང་བ། ལྟག་སྐྱོངས་མ་བཟོད་པར་རང་སྟོག་བཅད་པ་བཅས་
བསྟོམས་ན་མི་གངས་འབྲུམ་སྟག་བརྩེ་ཅམ་ཟེན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བན་ཐོགས་གང་
བྱུང་སོང་ངམ།

མི་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འཚོ་སྐབས་འགྲིགས་ངེས་ཡོད་བ་དང་། ཤེས་
ཡོན་སྟོབས་གཉེར་འདོད་ཁེངས་གྲེད་སྟབས་ལ། རང་རང་གི་བསམ་འདུན་སྟབས་པའི་གོ་
སྐབས་བཅས་བྱུང་ན། རིས་པས་མན་ཚུན་གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་དང་། མན་ཚུན་
མཛོལ་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་སྟབས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངེས། གལ་ཏེ་ཡུལ་ནང་ལྟ་སྐྱོད་མི་

མ་ཐུན་པའི་མི་ཡོད་ན་དེ་གྲས་ཡུལ་ནས་སྲིར་འབྲུང་བྱས་པས་མི་འགྲིགས་པ་གང་
ཡོད་དམ། གང་ལྟར་ཡང་གཞིས་གྲུས་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཅལ་འདྲོགས་དང་།
འདྲིགས་ཞུས་སྤངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོ་མར་ཞིབ་བརྟག་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་གི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་བར་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་འོས་བབས་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་དེས་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འདྲིན་སྐྱོང་ཅི་བདེར་བྱེད་པའི་ཁེ་དབང་སྤར་
གསོའི་དོན་དུ་ལྷག་བསམ་འབད་བཅོལ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། འདྲིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་
ནད་ལྷག་འཇུག་ཚོད་སོགས་མི་མ་ཐུན་རྒྱ་ཚོགས་ཅི་མཆིས་ཞིན་མ། འགོ་རྣམས་
མཇུག་མ་ཐུན་ཞི་བདེའི་དབལ་ལ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་འདུན་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བཅུའི་རྒྱུ་འབྲུག་ཐེངས་ཉེར་དྲུག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་གསུང་འཇིག་

ད་པོར་གསུམ་བཅུའི་རྒྱུ་འབྲུག་འདི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དྲུག་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ཚོད་ཡིན། ལོ་
རྒྱུས་པོར་ལོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷིང་སྟོབས་ལྡན་པ། ཤེས་རིག་གི་བསམ་སྟོན་སྤྱོད་པོ་ཡོད་
པའི་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གསལ་ཆེ་འདྲིར་འབྲུག་གསོ་བྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནས་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱུང་དུ་འགྲིལ་བ་མ་འོངས་
པའི་སྤྱི་དོན་ཐོག་རང་རང་སོ་སོས་རྒྱས་པ་འདོན་རྒྱུ་གང་ཡོད་བསམ་པ་རྣམས་དག་
གིས་འདོན་རྒྱའི་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད། དལ་བཅའ་འདོག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ།

འདས་པའི་མེད་དག་གི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེད་མང་ཚོགས་རྣམས་ཡོད་ས་སོ་སོ་
 རང་གི་ལུང་བར་ཡོད་ན་ཡང་། རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་རྩ་བ་ནས་བརྒྱལ་ས་ཉེ་ཉ་
 ཅང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རང་རེ་མི་གཞན་དག་གི་ལུང་
 བར་ཡོད་མཁན་ཚོ་རང་གི་ལུང་བ་བྲལ་ཉེ་མི་ཡུལ་ལ་གྱུར་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡང་སོ་
 སོའི་ལུང་པའི་ནང་གི་མི་བཞེན་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་དངངས་སྐྱབས་དེ་འབྲུག་
 དགོས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། འགལ་རྒྱུན་དཀའ་ངལ་མང་པོར་གདོང་ལེན་མི་བྱེད་མ་སྲུ་
 མེད་བྱུང་། རྗོད་ཅིན་ཡང་སྤྱིང་དུས་རབས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་མི་གཞིས་བྲེས་ཚང་
 མ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། རྩ་བུ་ཆེ་
 ཤོས་ཤིག་སྤོང་དགོས་པའི་མི་ཐོག་གཅིག་ཆགས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་
 བོད་མིའི་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། རྩ་བ་མ་བསྐྱམས། སྤོང་བོ་འགྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཅང་
 རེ་བ་ཡོད་པ་དང་། རེ་བ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་འདྲོམས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
 ཡིན་གཤིས། ཚང་མས་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད། རང་གིས་རང་ལ་
 གཞེན་བསྐྱེད་བྱས་ཉེ་སྤྱིང་ལ་དམ་བཅའི་རི་མོ་སྤྲོད་ཡང་བརྟན་པོ་འགོད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བཅན་གྲོལ་ལ་གྱུར་མཁན་བོད་མི་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༩༩༦ དེའི་རིང་ལ་གཞི་
 རྩ་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞི་རྩ་གསར་དུ་བཙུགས་ཉེ་འབྲུལ་སེལ་སྟོབས་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་
 དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད། རྩ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཤིན་པ་བོར་
 བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱད་ཡོད། གཙོ་
 ཆེ་ཤོས་རང་གི་རིག་གཞུང་གི་དང་། ལྷག་བར་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྟ་སྟོན་གྱི་

སྐོར་རྒྱན་འཛིན་སྲུབ་ཐབས་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབད་བཙོན་དང་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟོ་ཆར་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད། ཚུལ་འདིས་བོད་མིར་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་རང་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་སྲུབ་གྱི་ཡོད་མེད་དང་། འབད་བཙོན་ཇི་ཅམ་བྱེད་སྲུབ་གྱི་ཡོད་མེད། ཅེ་བའི་བོད་མིའི་གཤེས་སྡོད་བཟང་ཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཅས་འཛུལ་བྱ་གྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་དཔེ་མཚོན་སྟོན་སྲུབ་པའི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད།

གང་ལྟར་བོད་པ་ཡོད་པའི་ལུང་བ་འདྲ་མིན་མང་བའི་ནང་ལ་བོད་པ་རྒྱས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་མཚོག་དམན་མང་བོས་བོད་པ་ཟེར་དུས་རང་བཞིན་གྱི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སྤྲིང་ཉེ་བོ་དང་། ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་ལྡན་པའི་ཚད་གཞིར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་ཐོག་ལ་འཛུལ་གྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་མཐོང་ཚུལ་དང་། ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་གསལ་བ་ཞིག་ཆགས་སྲུབ་པ་བྱུང་བ་བཅས་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུང་བར་བསྐྱད་པའི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ལ་བཞག་པའི་བྱས་རྗེས་སུ་བཅིས་ཚོགས་ཞིག་ཤེད། མིའི་ལུང་བར་བོད་མི་མང་བོ་མེད་ན་ཡང་། ཡོད་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བརྒྱག་པར་རྒྱན་འཛིན་བྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུལ་གྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་བོད་དང་། བོད་མི་ཟེར་བར་གཞི་ནས་དོ་སྣང་གསར་བ་སྐྱེབས་པ་དང་། བརྒྱུ་དབྱེད་བྱེད་པ། འཇོགས་པ་ཞིག་སྐྱེབས་སྲུབ་པ་བཅས་གྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེས་རྒྱུན་པས་བོད་ནང་ལ་ཡང་གནས་ཚུལ་མང་བོ་ཞིག་ལ་འགྲུགས་རྒྱུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་བྲུབ་

འབྲས་མི་དཔལ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་དུང་འདས་པའི་ཉམས་སྲོང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་མ་འོངས་པར་སྤར་ལས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་བཟང་བ་ཐོན་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཚང་
མས་ཞུས་མེད་འབད་བཙོན་ཆེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས།

དུས་ལྷན་དེའི་རིང་ལ་ང་ཚོར་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྟར་ཐོན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་
འཛེམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐར་ལ་རིགས་དུས་ལྟ་སྟོན་སྐད་ཡིག་ཆ་ལུགས་སོགས་
སྟོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་འབྲ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ཡོད་ན་ཡང་། གཞི་རྩའི་མིའི་རིགས་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་མིས་མི་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་དང་།
གཅིག་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲས་དུས་གཅིག་གིས་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
ཐོག་ནས་རོགས་བྱེད་པའི་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་དང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་
ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ཁག་དེ་བཞིན་ཚོགས་
པ་དང་། ཚོས་ལུགས། མི་རིགས་འབྲ་མིན། སྐར་བ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་
བོད་པའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དང་། ལ་ཚའི་སྟོན་ནས་རོགས་རམ་མང་པོ་
བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ངས་སྤར་ཡང་རོགས་
རམ་གནང་མཁན་ཚོར་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ། ཞེད་ཚོའི་བཀའ་བློན་ནས་ཡང་བརྗེད་མེད་
ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བར་ལམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༧༡།༡༧༩ བན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐར་རྒྱུ་སྟོན་རྒྱ་སེམས་སྟོ་
བའི་རང་བཞིན་ལས་མེད། ༡༩༧༡།༡༧༩ ནས་བཟུང་སྐབས་སུའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་
སྐྱེན་ནས་དེར་སང་བོད་ནང་ལ་སྐྱ་གཉེན་གྱི་བའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཐོག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་གཞི་རྩའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟོན་སྟོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་

སྐབས་ཐོན་བུའི་བཟང་དུ་སྲིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐོད་སྲི་ནང་དབར་པར་ཚུར་
གཉེན་འབྲེལ་སྤྱད་འཕྲད་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་པན་ཚུན་སྤྱད་
འཕྲད་བྱེད་པའི་ཕོ་སྐབས་གསར་པ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྩ་བའི་ཐོད་ཀྱི་དོན་དག་འདི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་
རྣམས་ཁྱེད་ཚོར་ཐོ་ཞིག་ཡིན་དུས་ལམ་སང་དཀའ་ངལ་སེལ་སྤྱད་པ་ཡོང་མིན་རྗེ་ལྟར་
ཡང་། བདེན་པ་དང་། མིའི་སེམས་ཤྱུགས་ལ་རུས་པ་རེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་འཛུམ་སྲིད་སྲིད་འགན་སྲུང་ས་ཀྱང་དེ་སློན་དང་མི་འབྲ། སྲ་དུས་ཡིན་ན་ལུང་
བ་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་རྣམས་དེ་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
སྐབས་རེ་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ལུས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་སང་འཛུམ་བུ་
སྲིད་རེ་རྒྱུང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུས་ས་ཆ་ལུག་གྲོག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེར་
ས་ཁུལ་གང་ས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ཡོད་
པས་ན་འགྲུང་བ་འགྲོ་བའི་མ་སྤྱོད་རྒྱུ་མང་པོ་འཛོམས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་ཉམས་
ཚོར་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་གསར་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་གི་ལམ་དུ་
མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་ཆགས་ཏེ། ལོ་འགའ་ཤས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུར་ན་
གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྲིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མིའི་སྲིད་ཚོགས་ནང་
བདེ་སྲིད་དངོས་གནས་ཤིག་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སློབ་རང་དབང་དེ་ཤིག་ཏུ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། བསམ་སློབ་རང་དབང་ཡོང་བ་ལ་ཞེད་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་
གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་མ་སྤྱོད་སྲིད་པ་གཙང་ཞིག་ཡོད་དགོས། བཅོས་མའི་རྣམས་

འགྲུང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཅམ་ལས་བསམ་སྒྲོའི་གཏིང་དུ་ནང་རོ་ལྷག་བསྐྱད་ན་སྲ་སྲི་མ་
གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་འབྲང་རྒྱ་རེད། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཞེད་སྐྱར་གྱེད་མ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ནས་
པན་ཚུན་བརྩེ་ཞེན་སྤེལ་ས་པ་ཞིག་མ་གྱུང་བར་དུ་དཀའ་ངལ་ལྷ་མ་ལྷན་ཡོང་རེས་
ཡིན། པན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ལུབ་ཐབས་གྱེད་རྒྱ་འདི་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་པན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་རྒྱ་མིའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་བོད་མིར་བཅན་ཤེད་
ཀྱིས་སློབ་སླེལ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་བདག་མེད་དུ་བཞག་
པ་རེད། ད་ཆ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་
གྲུ་ཡངས་པོ་དང་། ངང་རྒྱ་དེར་པོའི་སློབ་སྐྱོད་བཟླ་དཔུང་སློབ་སློང་བྱས་ཏེ་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཐབས་གྱེད་རྒྱ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་མ་ལྷན་
པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། ངང་གི་བསམ་སྒྲུལ་
དང་མི་མ་ལྷན་པ་ཞིག་གྱུང་མ་ཐག་ལམ་སེང་དོགས་འདོག་དང་མཐོང་ཕྱོགས་གྱེད་
མི་རུང་། བསམ་སྒྲུལ་མི་མ་ལྷན་པ་ཡོད་ན་རེས་པར་དུ་གསལ་བརྗོད་གྱེད་དགོས་པ་
དང་། དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་མིན་བཟླ་དཔུང་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྐྱོད་སྐོས་
བཟུང་གྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བསམ་སྒྲུལ་མི་མ་ལྷན་པ་རྣམས་གསལ་པོར་བརྗོད་རེས་གྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
མཚན་རྒྱང་བཞད་གྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་པན་གྱི་སློབ་སྐོས་བཟུང་གྱེད་པ་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐག་གཅོད་དེ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་

ཐག་གཅོད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གཞན་ཞིག་འདྲ། ཁ་ནས་གཞན་ཞིག་བཤད་
སའི་ཐག་གཅོད་དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཐག་གཅོད་མིན། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་
ནས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ཕྱོགས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཚུལ་
བརྗོད་རེས་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་
བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་མཐོང་གི་འདུག ། རིམ་བཞིན་མི་དང་མིའི་དབར་འབྲེལ་
བ་ཇི་བཟང་དུ་སྤྱིན་བ་བརྒྱད། དཀའ་རྙོག་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་
མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་སྤུལ་སའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགེས་
འཚོ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ གསུམ་བཙུའི་དུས་འདྲེ་ཐངས་ཉེར་བདུན་སའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་རྒྱ་སྤུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ཐོད་སྤྱི་ནང་ལ་འཁོད་བའི་རང་རིགས་རྒྱ་སེར་རྒྱན་གཞོན་མཐའ་དག་ལ། གངས་
ཅན་ཐོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་རྒྱུར་གསོ་རྩོད་ལེན་བྱེད་བའི་ལས་འགུལ་
ཆེན་པོ་ཞིག་བརྩམས་ནས་ད་སན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བདུན་འཁོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་
ཚོའི་ཐོད་མི་རིགས་ནི་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ། ཡ་རབས་གཤེས་བཟང་ལྡན་པ། རྣམ་
དཔྱོད་ཤེས་རབ་ལྡན་སའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་
མི་རིགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་གཞུང་བཟང་ཚོད་འཛིན་འོས་སའི་མི་རིགས་ཤིག་

ཡིན་ངེས། དེ་འབྲེལ་མི་རིགས་འདིས་ཉེ་བའི་ཆར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་
དོན་དུ་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོ་དུང་དུ་རྒྱངས་ནས་མི་གྲངས་ས་ཡ་བརྒྱལ་བ་དུས་མིན་
འཆི་རྒྱུ་དུ་གྱུར། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུས་སེམས་ཐོག་དཀའ་སྤྱད་མཐའ་ཡས་པ་
ཞིག་ལྷུངས་པའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་མི་དེ་དག་ལ་ད་རིང་ར་ཆོས་རྗེས་བྲན་བྱེད་རྒྱ་དང་།
མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་རྗེས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དཔལ་ལོ་དེ་
ནམས་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་དང་། དེ་འདུན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ར་ཆོས་མཚུགས་མཐུང་
ནས་འགྲུབ་པའི་འབད་བཅོལ་བྱེད་དགོས་པས་ཚང་མས་སྤར་བཞིན་ལྷག་བསམ་
ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་སྤྲོབས་རེ་ཆེར་སྦྱེད་རྒྱ་འཛིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

ལྷག་པར་ཉེ་དུས་བོད་ནང་སྤོང་བུའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་།
ཚང་མས་ར་རང་ཆོད་ཐོག་མའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་སྤྲིང་ལ་བཀོད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་
བརྗེད་པ་དང་། འགྲུང་བ་མེད་པར་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབས་པར་འོས་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། རོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ལྷགས་རྗེ་
ཆེ་ལུ་གི་ཡོད།

བོད་ནི་ས་བབ་དང་། མི་རིགས། རིག་གཞུང་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དག་གང་ཞིག་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གནས་བབ་མི་སེར་སྤེལ་ལྷལ་ཞིག་ཏུ་
ཆགས་ཡོད། བོད་མི་ཚོ་ཕྱི་མིའི་བཅོལ་འོག་ཏུ་སྤོང་འདོད་མེད་པ་བོད་དུ་ལྟ་སྐོར་
འགྲོ་མཁན་གཟུང་གནས་པལ་ལོ་ཆེར་མཐོང་རྒྱུར་བཞིན་པ་ལྟར་རེད།

བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་བསྐྱབས་རྒྱ་འདི་ཕྱི་ནང་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འཛོལས་པའི་
ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་པ་མེད་པའི་

སྒྲིབ་སྒྲོབ་སྒྲིབ་དང་། ལྷོད་པ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུལ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ལུལ་བཟང་པོ་མ་འགྲུབ་པར་དུ་ཚང་མས་སྤར་བཞིན་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲོབ་སྒྲིབ་རྒྱན་བཅངས་ཐོག་ནས་འཕྲལ་སེལ་གྱི་བདེ་བ་ལྷུང་བཟང་ལ་ཚོག་ཤེས་དང་། ལྷོད་ཡངས་བག་མེད་གྱི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མ་སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱི་གསལ་བ་ཤད་བྲན་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱུར་དོད་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་རང་གི་རིག་གཞུང་འདི་དག་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་གཞུང་ཆེ་ཆུང་ཁག ཐན་གྱོན་གོས་ཆ་ལུགས། རྒྱན་གྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོའི་རིགས་བཅས་པ་དེ་དག་རང་གི་ཁྱད་ཉེན་དགོས་པ་གལ་ཆེར་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་གཅེས་ཞེན་གྱིས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ལུགས་སྒྲོན་ངེས་པར་རྒྱག་དགོས། འདི་དག་མང་གཞིར་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གོ་སྐབས་དང་དུས་ཚོད་ཆུད་ཐོས་མ་བཟང་བར་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་དུང་དོད་འབད་བཙུན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་ལོ་གཞོན་པོ་མོ་རྣམས་ནས་མི་ཆེ་གཅིག་གི་ཙུ་ཆེའི་ལུས་སེམས་འཆར་ཡོངས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོའི་སྐབས་ལ་བག་མེད་ཆར་འཐུང་དང་། རྒྱན་པོ་འགྲེད་ཅིང་སོགས་རྣམ་གཤེད་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆ་བས་ཆེའི་རིགས་ལ་ངེས་པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་བསྐྱེད་དགོས།

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ། བར་ལམ་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་འཇིག་སྤངས་དེ་

སྲི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷག་པ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་དང་མེན་པའི་ཐོག་ནས་
 འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་འགོ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་དང་མ་ཐུན་ཐབས་དང་དོན་དང་གཅེས་བྱས་ནས་འགྲུང་
 བ་འགོ་དང་འགོ་བཞེན་པར་བསྐྱབས་བརྩོན་དང་། དགའ་བསུ་ལོས་པ་ཞིག་རེད།
 དང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྲིད་བྱས་གྲུ་ཡངས་དང་། མང་
 ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་ཡང་
 སྲུང་དང་མི་འདྲ་བར་དོ་སྣང་སྣན་བྱ་ཆེ་བུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན་
 ཡང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་རིང་བོད་མིར་ཆེ་གཡོག་
 བཞོལ་སྲོད་རྒྱང་རྟེག་གཏོང་ཡུལ་དུ་བལྟས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་
 གསོ་འབྱས་ཤོར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཏང་བཞེན་དུ་ད་དུང་བོད་མིས་མི་
 འཛོན་པ་དང་། མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་བཟོ་ལག་རྩལ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་
 བཏགས་ནས་རྒྱ་མི་ཤིན་ཏུ་ཕོན་ཆེན་པོ་དཔུས་གཙང་གོང་སྤེ་ཆེ་ཁག་ལ་གསར་དུ་
 སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་དོན་མདོ་སྣོད་སྣང་གི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་ས་ཆ་ཐོན་
 སྐྱེད་བཟང་ས་དང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་ས་ཁག་ལ་རྒྱ་མི་ཕོན་ཆེན་པོ་གཞིས་
 ཚགས་ཞིང་པ་བྱེད་པར་རིམ་བཞེན་འབྱོར་བསྐྱོད་གིས་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཚོ་
 ལུང་ཁྱལ་ནང་འབྲོག་ཚོ་ལྷ་ལུང་ལུང་སྣོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་པས།
 ད་དང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་ཁྱོན་ཆེན་པོ་ཡོང་སྣོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་དོ་སྣང་
 ཞིབ་ཅིས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

འཕམ་སེལ་གྱི་མི་རིགས་སྲིད་བྱས་འདྲ་ཚགས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་རུང་།
 མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གང་ལ་ལྡན་སའི་རྩ་བའི་མི་རིགས་དེ་ག་མཐའ་མ་མཛོན་

མེད་སྐྱུག་ཟད་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་རྒྱང་བ་ཡིན་ན། ཉ་ཅང་སློབ་པམ་དང་ཉེན་
ཚབས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་དམིགས་བསལ་གྱེད་དགོས་ཀྱི་
འདུག། རྩོགས་མཚུངས་བོད་ནང་སློབ་ལྟ་ཡང་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད་བརྗོད་བཞིན་དུ་
བོད་སྐྱུག་གིས་པ་རྒྱང་དུ་མང་པོ་ཆ་རྒྱུན་དང་མ་རྒྱུན་རྒྱུན་བཟང་བར་བསྐྱེད་བཏགས་
ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲིད་དེ་རིམ་བས་བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་བསམ་སློབ་རང་
ཡལ་དུ་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བའི་རེས་པ་མི་འདུག་པས། འབྲེལ་ཡོད་པ་
མ་སོགས་དང་། སྤུ་གུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་གོམས་
གཤིས་དེ་དག་རང་ཉིད་ས་ཁུལ་ཉེ་འགྲུངས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བརྒྱག་མི་བརྗོད་པ་
གྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བདག་གཅེས་འབད་བཅོལ་ཆེན་པོ་གྱེད་དགོས།

བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབལ་འབྱོར་སྲིད་བྱས་གསར་བ་དེའི་སྐོར་ལ་ཡང་ཡིད་
གཟབ་གྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་བརྗོད་འདོད་འདུག། ༡༩༩༠ ལོ་ནས་བོད་
ནང་དབལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་ལུགས་གྲུ་ཡངས་བཏང་བའི་ཁར། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ནས་
བོད་ནང་སྤི་རྒྱལ་གྱི་མ་ཅ་ཅ་འཇུགས་འཛོག་བྱ་རྒྱུར་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་པ་དེས་བོད་
མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་ ༡༣ རིང་མོད་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་མཐའ་དག་རྒྱ་མིས་འཆར་གཞི་
ལྷན་པའི་སློབ་སློབ་འགྲོག་བཅོམ་མེད་སློབ་བྱས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་གི་དབལ་
འབྱོར་ཡང་རྒྱས་དོན་དུ་མོད་དེ་རང་རྒྱང་ཐོན་སྐྱེད་འབྱུང་ཁྲུངས་ཤིག་བཅོས་ཡོད།
དེ་འདྲའི་བསམ་སློབ་ལག་ལེན་སྤུ་མ་སྤྱད་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཁྲོན་གྱི་དབལ་
འབྱོར་དེར་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྣངས་དང་། བོད་

མིའི་དགོས་མཁོར་བསམ་གཞིགས་མེད་པར་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཆར་འགོད་
འཚབ་འཇུག་ཉོལ་རྒྱགས་བྲས་ན། བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཟང་ཟིང་ཁུངས་མེད་དུ་
འགྲོ་བས་མ་ཚད། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་སྤྱི་དངོས་ཐོན་ཁུངས་ཁག་གྲང་ཉམས་ཆག་ཆེན་
པོར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁོངས་ནས་ཐ་སྙད་རིག་པའི་སྐོར་ཅི་རིགས་དང་།
སྡོན་དང་བྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིགས་བོད་ཡིག་ནང་ཐོན་དང་ཐོན་བཞིན་པ་བསྐྲགས་
འོས་སུ་འདུག་གྲང་། བཅོན་དབང་འོག་ཡོད་པས་མཐའ་མའི་བཀའ་འཁོལ་ཆོག་
མཚན་རྒྱ་མིའི་དོ་འཇུག་ལ་བལྟས་ནས་ལེན་དགོས་སྐབས་དོན་ཅ་འགངས་ཆེར་སྐྱོ་
སྐྱུང་སྤོགས་སྤུངས་བདེན་དོན་མིན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་པར་ཚང་མས་
དོ་སྤང་དང་། སྤང་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དག་སེལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་འབད་
བཅོན་སྤོགས་གང་ས་ནས་བྱེད་དགོས་འདུག །

དེ་ནས་བར་ལམ་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ནང་ནས་བྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་། དེ་དག་ནས་
བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ནི་རང་གི་པ་མ་བུ་སྤྲུག་དང་།
གྲོགས་བཟའ་རྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་སྤྲུག་འཕྲད་པར་བཞག་ནས་གནས་ཚུལ་ཅོམ་
ཡང་ཐོས་རྒྱ་མེད་པར་ལོ་མང་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་གཉེན་འཕྲད་ལ་པར་འགྲོ་
ཚུར་འོང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དེས་སྤྱི་སྡེར་གན་གཞོན་ཚང་མར་
པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། བོད་ནང་གཉེན་འཕྲད་འགྲོ་མཁའ་དེ་དག་མི་དང་མིའི་
བརྗེ་སེམས་གྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་པ་མ་སྤྲུན་ཉེ་ཡོད་པ་ནམས་སྤྲུག་འཕྲད་ཀྱི་ཅ་བར་
བྱིན་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱུར་ལ་མོས་པ་དང་། ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་

ཚུལ་ལ་འདོད་པ་ཚིམས་ནས་སྲིབ་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་སྟབས་གནས་ཚུལ་འདི་
དག་མིན་དོན་ཐོག་ནས་བེད་སྲོལ་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་པ་བྱུང་ན་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཞིག་
རེད། འགོ་ཀྱུན་བདེ་དགེས་འཚོ་བའི་སྟོན་ལམ་བཅས། རྩ་ལའི་སྒྲ་མས། རྩི་ལོ་
༡༩༤༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ།། །།

རྩི་ལོ་ ༡༩༤༧ གསུམ་བཅུའི་རྟུ་བྲན་ཐེངས་ཉེར་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་རྟུ་སྟུལ་བའི་གསུང་འཇིག།

ང་ཚོས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེང་རབས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འགོ་ལྷགས་སྟུང་། ང་
ཚོར་ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནས་བཞག་པའི་རང་གི་བྲང་བདེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ་མ་
གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མི་དགའ་བས་ཚོད་སྲེང་བྱས་པ་མིན། རྒྱ་མི་གྲུང་བྲན་
གྱིས་ཐོད་ལ་བཅན་འཇུག་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱད་ཉེ་བ་སོང་བའི་རྟུ་
ཡུན་དེ་ནི་ཐོད་གྱི་ཡུན་རིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་རྟུ་ཚོད་དཀའ་རལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་།
ཐབས་སྟུག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་། ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་མཇུག་རྒྱ་ལེ་ཅིང་གི་
འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་པར་ང་ཚོས་
གྲང་འབྲེལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱ་མིའི་རོས་ནས་འདྲ་མཉམ་གཉིས་པན་དང་། པན་ཚུན་བརྩེ་
འཇོག་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་པ་མཛོན་གྱི་འདུག། ༡༩༤༣

ལོ་བོད་མི་མང་པོ་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་སྤྱི་ཡོད་རྒྱ་རིགས་ཞི་ལས་
པ་ཐོན་ཆེ་སྤྱིར་སློབ་གྲུབ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་འགལ་
གྱིས་རྒྱ་རིགས་ཏཱ་ཅང་མང་པོ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་
བྱེད་རྒྱུར་རལ་སྐྱེལ་བྱས་པ། བོད་མིར་ལྷ་མ་ལུང་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་མི་སྲོད་པ།
བོད་ནང་གསང་ལས་ཉལ་མ་མང་དུ་བཏང་བ། དྲག་པོའི་དཔུང་སྡེ་འཁོར་ཆེན་བཅའ་
སྲོད་བྱེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་ལྔ་ལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དང་།
གཉིས་མོས་གྱི་ཅུ་བའི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ལ་འགོག་རྒྱུར་བཅོས་པ་
རེད།

བོད་ནང་དེ་ལྟ་བུ་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་གདུག་རྒྱུ་དྲག་གཞོན་ཆེད་མེད་བྱས་པ་
རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དཔའ་གདེངས་ཆེན་པོས་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་སློབས་
འགྱུར་མེད་དུ་གནས་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྤྱིར་སློབས་དང་སེམས་ཤུགས་དེ་ནི་གང་གིས་
ཀྱང་གཞོན་མི་སྐབ་པའི་མིའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་བཞགས་འོས་སུ་སྤྱུར།
དེ་རིང་ ༡༩༥༩ ལོ་རྗེ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ལོ་
ཉེར་བརྒྱུད་འཁོར་བར་དུས་དྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ཡང་སྤྱིར་སློབས་ལྡན་
པའི་བོད་མི་མང་ལ་རྗེས་དྲན་རྒྱ་ལྷོ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་གུ་ཡངས་སྲིད་བྱས་བརྒྱུད་བའི་ཉེར་ལེན་
གྱིས་བོད་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་སྐྱོན་བྱ་སྤྱིན་ཡོད་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཅུ་དོན་ཐོག་འཛིན་
པའི་རྒྱ་མིའི་གཞི་རྒྱུ་སྤྱིར་སློབས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་སྤྱིན་མེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་
གནས་སྐབས་རྒྱུད་ཟད་ཡང་རྒྱ་སྤྱིན་པར་ཚོག་གཤམ་སྲོད་ཡངས་བྱེད་མི་རུང་བ་མ་

ཟད། ང་ཚོ་ཆགས་འདིག་གི་འགག་ཅིའི་འགྲུང་སྒོལ་གསར་བ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་
བཞིན་པ་དེར་ལྷག་པར་ཡིད་གཟབ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་འདུག །

དེ་ཡང་ཉེ་ལམ་ལོ་ཤས་ནང་བོད་ཡོངས་ཁྲུབ་ཏུ་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་སྤར་བྱུང་
སྲིང་མེད་པའི་མང་དུ་སྤྱིན་ཡོད། མི་སེར་སྡེལ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་མི་མངོན་མེད་དུ་
གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེས་རང་གི་ལུང་པར་རང་གི་མི་རིགས་གངས་ཉུང་དུ་འགྲུང་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འདུག ། བྱེད་སྤངས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་འི་ཡ་
བསྐྱུགས་འབྲུགས་ཆེ་བྱེད་པའི་བོད་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལོ་མས་གཤེས། མི་
རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅས་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐད་དེ་ནི་དོན་མེད་སྲིང་བཤད་
དུ་གྱུར། དེར་མ་ཟད་སྲིད་བྱུས་དེས་རྒྱུན་པས་ལས་ཀའི་འགོ་བྱེད་དང་། དཔལ་
འབྱོར་ཐོག་གི་ཁེ་བན་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་
མི་འབོར་གྱི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཡན་རྒྱ་མི་ཡིན་པའི་གོང་ཁྲུང་ཆེ་ཁག་ནང་ཉ་ཅང་ཇ་
བྲག་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག །

དེང་སྐབས་བོད་གངས་ཅན་པའི་ཚོས་དང་། ཤེས་ཡོན་རིག་གཞུང་། གངས་
ཅན་པའི་ཡུལ་ལུང་བཅས་གནས་མི་སྲུབ་པའི་ཉེན་ཁ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ནི།
དང་པོ། ཚོས་དང་རང་ཚོས་ཟེར་བའི་གོ་མས་སྡོལ་དང་། དད་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་བྱེད་
ཚོག་པ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚུལ་འཆད་ཉན་སྡོལ་སྡེལ་བྱེད་རྒྱུར་
དངོས་འབྲུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དགག་ཆ་ཡོད་པར་བརྩེན་རིམ་པས་རྒྱ་མི་གྲུང་
བཞུགས་ཚོས་འབྲུགས་མཐའ་དག་སྡོངས་དད་ལ་བརྩིས་ནས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་
ཡོད་པ་སྤར་ནང་ཚོས་དེ་ཡང་སྡོངས་དད་ཅམ་ཞིག་ལ་སྤྱུར་གྱི་འདུག །

གཉེས་པ། དཔལ་འབྱོར་དང་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཅུང་ཟད་བྲག་ཏུ་བཏང་
ཡོད་ནའང་། རོན་དངོས་ཐོག་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོར་གྱི་འདུ་
དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་འབོད་སྐྱེལ་རི་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤོ་
སྐྱེལ་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་ངན་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱབ་གདལ་འབྱོར་བཅུག་པ།
སློབ་སྦྱོར་ལ་དོ་ཁུར་ཡོད་རིགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགོག་
རྒྱུན་བཟོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་རིག་གཞུང་ཆེད་དུ་ཉམས་བསྐྱོད་བཏང་སྟེ་
བོད་མི་རྣམས་སྐྱེན་བ་ཁུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་གྱི་འདུག །

གསུམ་པ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཐའ་དབྱས་ཡུལ་གྱུ་དུ་མར་རྒྱ་མི་ཉ་ཅང་
འབོར་ཆེན་ཆེད་མངགས་སྐྱེབས་འཁོད་ཀྱིས་མགྲོགས་སྦྱར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་
ཡུལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་ཉེན་ཡོད་པ་བཅས་རེད། རྒྱ་མི་རང་ཉིད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
མི་རིགས་གཞན་དག་ལ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། རང་བདེན་མིན་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་
བརྗོད་གྱི་བཞིན་དུ་ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་གཞོན་གྱི་འདུ་བའི་ལྷང་བའི་ནང་མི་
རིགས་ཅ་བརྒྱག་དང་། རིགས་རྒྱུད་མཐོང་རྒྱུད་། མི་སེར་སྐྱེལ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་སྦྱོར་
སྤྱུག་ཤོས་སྐྱེལ་རྒྱ་མཚམས་འཛོག་གྱི་མེད་པ་རེད།

འགྲོ་བ་མིའི་འཐབ་ཚོད་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་བཅོན་ལྷགས་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་
དད་མོས་གྱེད་པ་དེ་ནི་མིག་རྒྱུད་སྤྱང་སྤྱང་གི་གནས་ཚུལ་རེད། བདེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་རྒྱ་དེ་ལ་རེད་རང་རྒྱུན་
གཏན་ནས་ཡིད་ཆེས་གཅོང་མ་ཡོད། དག་ལྷགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་དེས་འབྲལ་སེལ་
གྱི་ཁི་པན་མ་གཏོགས་ཡོང་ཐབས་མེད། བོད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་མི་དམངས་

ཀྱི་རེ་འདོད་ལ་འགོག་གཞོན་བྱས་སྲིན་དཀའ་འཛོལ་དེ་སྲུ་མ་སྲུད་གནས་རྒྱ་རེད། བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མའི་དབང་ཆ་དང་གནས་སྡངས་སྐོར་མེན་ལ། བོད་མི་
བཅོན་གྲོལ་བ་ཁོ་ནའི་མདུན་ལམ་སྐོར་ཡང་མེན་པར། དེ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གི་
ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་གི་གནད་དོན་འབའ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡང་ནན་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།
དཔལ་འབྱོར་ཁོ་ནའི་ཁེ་བན་དང་། རྒྱ་མིའི་སྡངས་འཛིན་འོག་གི་གྲུ་ཡངས་ཀྱིས་ང་
ཚོའི་མི་དམངས་འདོད་སྐྱོ་ཁེངས་ཐབས་བྱེད་བསམ་བ་ནི་ཅོས་རྒྱུང་རེད།

བོད་དོན་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྩའི་སྲིད་དོན་
ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པས། སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་མ་སྲུབ་ན་
དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཡོང་མི་སྲུབ། འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་ལའང་
བོད་འདི་བཞིན་ཆབ་སྲིད་དང་། ས་ཁམས་གང་ཐད་ནས་བར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོར་ཕུག་དེའི་བདེ་འཇགས་ལ་ཡང་གལ་ཆེའི་ཕན་རུས་ཆེན་པོ་
བཏོན་ཡོད། འདས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་གནད་དོན་དེས་མ་འོངས་པར་
ཡང་བོད་དོན་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆུང་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་གཞི་རྩ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་ནང་དྲག་པོའི་སྲིག་འཇུགས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཞི་བདེའི་ས་
ཁུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་གོམ་བ་དང་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཁུལ་
འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད།

ལོ་རྒྱུས་ལུན་རིང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མིའི་རང་དབང་དང་བྲལ་
ཏེ་ད་ལྟའི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་དངངས་འཚབ་ཆེན་པོ་དང་། མ་འོངས་པར་ཅིར་འགྱུར་

དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལྟོ་བོ་མིའི་སྐོབ་ཐང་ལ་ལུ་མ་ཐུང་
བཅེ་མེད་ལྟེད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་མི་སེར་སྐྱེལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལོག་ང་ཚོའི་ཤོད་མི་
སྤྱན་རླུ་ཚོས་དཀའ་སྤྲུག་ཅི་ལྟར་ལྷུངས་པ་རྣམས་གསལ་སྟོན་ལྟེད་ཆེད་རང་སྟོན་
ཁོས་སྐོར་བྱས་པའི་སྤྲུག་བསམ་སྦྱིང་སྟོབས་ལ་ངོས་ནས་བསྐྲགས་བརྗོད་གྲུས་
བཤུར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ནང་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་དེ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་
བོད་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་ནས་
བཟུང་ད་བར་ངོ་རྒོལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་དེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ལོན་ཀྱང་ཉེ་
དུས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་དེ་བྱུང་སྐབས་གཟུང་གནས་སྤི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་དང་།
ཡུལ་སྐོར་སྐོ་འཆམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་སྐབས་འཁེལ་བར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་
སྐོག་ཁྱབ་བསྐྲགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ནི་
འཐབ་ཚོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན།
འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ནས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འདི་གཉིད་མཐའ་ཇི་ཅེས་
ཡོད་དང་། ང་ཚོའི་ཚོད་སེམས་བརྟན་ཅིང་སེམས་ཤུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་
གསལ་ཉོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་ང་ཚོའི་བྱང་བདེན་འཐབ་ཚོད་འདིར་
སྤིད་གཞུང་ཁག་གིས་ཁྱུང་མེད་སྤང་རྒྱུ་དུ་ལུས་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་སྤིད།
དེར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤེལ་པོའི་ནང་དྲག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཏོགས་དོ་སྤང་མི་ལྟེད་པ་འདི་ནི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་སྤང་རྒྱུ་ཞིག་རེད།

འཛམ་གླིང་སྐོག་འཛིགས་སྐྱུལ་དང་། དེ་མིན་དྲག་རྒྱུབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རིགས་ལ་

སྒོ་གཡེང་སེམས་ཁུལ་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་པས། བདེན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་ནས་འཐབ་རྩོད་གྲེད་མཁམ་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱ་ལོ་མི་ཚང་མར་སྐྱོན་གས་
ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། དག་རྩལ་གྱིས་འདྲི་འབྲས་ལྷན་དག་རྩལ་ཡོད་རྒྱ་ཡིན་
པ་ར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དག་རྩལ་གྱི་འཛུལ་སྐྱོད་གི་རྩོད་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུར་
སྐྱོན་གས་མེད་པར་བརྟེན་འཛུལ་སྐྱོད་ཐོག་གི་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་མི་དམངས་
རྣམ་པས་ར་ཚོའི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་། ཚོས་ལུགས་བཅས་ལྷན་གནས་
ཡོད་ཆེད་ར་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འཐབ་རྩོད་གྲེད་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་ཚོར་དག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་གྲེད་མི་རུང་བའི་གོ་
སྐྱོན་གནད་རོགས་ཞེས་ངས་ཡང་བསྐྱར་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེར་སང་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁོད་དུ་གནས་ཤིང་། རྒྱ་མི་
འབོར་ཆེན་བོད་ནང་གནས་སྐྱོད་གྲེད་པ་འདིས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་ཁོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་མོ་འདི་
བརྒྱལ་རྒྱུའི་ཉེན་ཆོབས་འབྲས་པར་བརྟེན་སྐོག་ཉེན་འཛུལ་མེད་ཀྱིས་འདོད་སྐྱོ་མི་
ཁོངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་རྒྱུའི་སྐོ་སྟོབས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ། རྒྱ་མིའི་མི་
འབོར་གནས་སྐྱོད་སྲིད་བྱུས་དེ་ལྟའི་ ༡༩༥༩ ལོར་བཞག་པའི་འཛིན་ཆེན་ཚོད་
ཡིག་བཞི་པའི་ནང་། བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་ས་ཁོངས་གང་ཞིག་སྐུ་ལ་བདག་མིན་
གྱི་རྩོད་སྐྱོད་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་ས་ཁོངས་དེར་མི་འབོར་གནས་སྐྱོད་གྲེད་མི་
ཚོག་ཅེས་གསལ་བའི་དོན་ཚན་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་ནང་གི་
ཅ་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་ཡང་འགལ་ཡོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཤིག་གནས་སྐབས་

དང་། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅེས་ས་དང་འགལ་བ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་གསར་བ་ཚོས་དབང་སྐྱུར་འཁུར་འདོད་མེད་པའི་མི་ལ་བཅའ་དབང་བྱེད་པ་འདི་དང་བདེན་མིན་ལ་སློང་པོ་འང་མེད་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

བོད་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱག་ལ་བདག་ས་ཡིན། གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐེ་བའི་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་འགོ་སྐྱེས་རྣམས་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་དགོས། མི་དོན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་རྗེས་ལུས་ཤིག་སྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདོད་བོད་མི་སུ་ཞིག་ལ་མེད། ངས་དེ་སློན་ནས་ཐེངས་མང་ཤོད་སྤོང་བ་ལྟར། ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་སུ་མ་ཐུང་གནས་དགོས་མིན་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཅེས་ཡིན། བོད་དང་བོད་མི་དམངས་རྣམས་དེ་དུས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་དེས་བར་དུ་བཅི་བཀུར་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་བཅའ་བྱོལ་བ་རྣམས་རང་དབང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དག་ནང་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ལ་གཅིགས་ཆེ་རྒྱར་འཛིན་ཚུལ་རྣམས་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། ང་ཚོ་རང་དབང་གི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆེད་དུ་འགུགས་སློན་རྒྱག་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལག་ལེན་བསྐྱར་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་ཤིག་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཡིན། ལོ་ཉིད་ལྗེས་རིང་བཅའ་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགའ་ངམ་ཀྱི་དུས་སྐབས་

གང་འདྲ་ཞིག་འབྲུག་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་འབྲུག་བསྐྱར་དང་ལེན་དང་ཚོད་ལྷ་བྱས་
ཡོད། བ་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྲིད་གཞུང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས།
རང་དབང་ལྡན་པའི་གསར་འགྱུར་ལས་རིགས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་
ཚང་མའི་ནང་སྡེ་འཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དམིགས་བསལ་
སློབས་པ་སྤྱི་ལོས་བ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ང་ཚོའི་སྤྱི་གཏུགས་ཚགས་ཚུད་དང་། ལྷན་
བས་དམངས་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལས་དོན་ཐོག་སྤྲོད་ལས་ལྷག་པའི་འབད་
བརྩོན་བྱེད་དགོས།

འོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་འདི་ཆ་ཚང་ལག་ལེན་བསྐྱར་སྐྱབ་མིན་ནི་
འོད་མི་ཡོངས་ལ་རྩ་ཁྲིམས་འདི་ཁས་ལེན་བྱེད་དང་མི་བྱེད་གདམ་ག་བྱེད་པའི་གོ་
སྐབས་ཤིག་ལྷན་མཚམས་ཤེས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་བཅོན་ཁྲོལ་བའི་ནང་དམངས་
གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་འདི་གང་སྐབས་ཅི་སྐབས་ཀྱིས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
པར་བརྟེན་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་མི་དམངས་འཕུས་མི་འདེམས་བསྐྱོའི་སྐབས་
འདེམས་བསྐྱོའི་ཐོབ་ཐང་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ་འོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱེད་
མི་སྣ་ལེགས་པོ་ཞིག་འདེམས་སྐྱབ་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེའི་ཐག་གཅོད་ཚང་མ་དོས་
གཅིག་ཤུར་བརྟེན་རྒྱ་ལེགས་ཆ་མི་ཆེ་བས་མི་དམངས་ནས་ཁྱར་འགན་ལེན་དགོས།
ང་ཚོ་བཅོན་ཁྲོལ་བ་ཅན་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་གཅེས་པའི་པ་ལུལ་འོད་ནང་དུ་དངོས་
འབྲེལ་གྱི་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ལོ་འདིའི་ནང་ཚང་
མས་འབད་བརྩོན་འགྲུགས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

འདས་ཟེན་པའི་ལོའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྦྲེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱས་པ་འདིས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟང་

པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ལྟེང་ལྟེང་ལྟེང་ལྟེང་ལྟེང་། བོད་ནང་གི་སྤྱོད་ཆེད་དཔལ་པོ་
ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་གདུག་རྩལ་ལྡན་
པའི་རྒྱ་མིའི་དྲག་པོའི་དབྱང་དམག་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་པ་དེས་ང་ཚོར་སྤྱུལ་སྤྱུག་
དང་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བྱུང་། དེ་ནི་ང་ཚོ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་། མི་
རིགས་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་གཅིག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་ཞིག་རེད།
ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་སྟོབས་དང་། འགྲུང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཤུགས་ལྷུང་དུ་སྐྱེས་
པའི་ཐོག་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གིས་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་བོད་ལུལ་
བོད་མིས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པའི་བདེན་དོན་མདོན་དུ་འགྲུང་ཆེད་ཆང་མས་རྒྱས་
ཤུགས་གང་ཡོད་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབྲུལ་དགོས། འདི་གཞེན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་སྟོན་
འདུན་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སུམ་ཅུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྤྱུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ད་ཉེན་ང་ཚོའི་རྩ་ཆའི་དང་བདེན་གྱི་རྩ་དོན་ལ་ལུས་སྟོག་བཏང་བའི་བོད་མི་ཚོར་
དམིགས་བསལ་གྱི་བསྐྱབས་བརྗོད་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་ནང་
བོད་མི་ཚོས་དཀའ་སྤུག་ཁྱོད་ཚུལ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དུས་ཚོད་སྤུག་ཤོས་
ཤིག་ཡིན། བོད་མིའི་འཐབ་རྩེད་ནི་སོ་སོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འདོར་ཐབས་མེད་

པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་ལ། དམངས་གཙོ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཞི་བདེའི་
དོན་དུ་ཡང་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ཡོད་པའི་མི་
རིགས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཚོ་སྤེལ་པའི་དོན་དུ་ཡིན།

༡༩༩༧ ལོ་ནང་ལྷ་སར་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་གཡོ་འགྲུལ་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡོད། ཁྲིམ་སྒྲོར་འདི་རིགས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བྱས་ན་ཡང་མི་མང་པོ་
བསད་པའི་ཁར། དེ་ལས་མང་བ་བཅོན་བརྒྱུད་བྱས་ཡོད། ངས་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
བསྐྱབས་འདི་མ་སྐྱེལ་བའི་ཉིན་ཤས་གོང་སྐྱར་ཡང་ལྷ་སར་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་བྱུང་
འདུག ། ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་སྲོག་ཚུད་ཐོས་བཟང་བར་སློ་པམ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང། ཉེ་
ཆར་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན་གྱི་རང་རིགས་པོ་མོ་དང་། སྤྱིས་བ་འདས་གོངས་སོང་བ་
ནམས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱར་འོག་བོད་མི་ས་ཡ་བརྒལ་བ་དུས་མིན་རྒྱུ་
འདས་བྱུང་བ་ནམས་ལ་ད་ཉིན་གུས་བཀུར་རྗེས་བྲན་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གཏུག་རྒྱུ་བྲག་པོའི་བཅོན་གཞོན་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་དབང་དང་
བྲང་བདེན་གྱི་འཕོད་སྐྱ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་སྲུབ། ད་པན་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ནང་
བཅོས་མིན་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དེས་དཀའ་རྙོག་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་བསྟན་ཡོད། ལྷ་ས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་མིའི་འགོ་
ཁྲིད་ཚོས་ད་དུང་ཡང་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དང་། བོད་མི་ནམས་སློ་འདོད་
མི་ཁེངས་པ་རི་ལྷ་སུ་ཡོད་པ་རི་བཞེན་ཤེས་ཀྱི་མེད། གུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་དུས་མིན་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་སློ་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་ཉེའི་མཐའ་མའི་
གསུང་སྐྱེད་ནང་། རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱར་བྱེད་པའི་རིང་བོད་མིར་ཁེ་སན་བྱུང་བ་ལས།

ཤོང་གུན་རླང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ལུགས་གསུངས་པ་དེས་ཤོད་མིའི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་
བ་ཡིན།

ང་ཚོའི་འཐབ་ཚེད་ནི་ཞི་བའི་འཐབ་ཚེད་ཁོ་ནར་གནས་དགོས། ཞི་བའི་ཁྲོམ་
སྐོར་དང་། བཀའ་འཁོལ་མེད་པར་གཏམ་བཟོད་སྐྱེལ་མཁམ་ཚོ་གསོད་རླང་འཛིན་
བཟུང་སྤྲུག་སྐོར་གཏོང་བ་དེ་མ་འོས་པའི་ཁར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ངོས་འཛིན་གྱི་དང་
བཞིན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་སྤྱོད་འཛུམ་
སྐྱིང་ས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་རླང་ན་ཡང་ཚུལ་ལྡན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་དང་མི་སྲུབ།
འཛུམ་སྐྱིང་མི་མང་གིས་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ལ་སྐྱོན་བཟོད་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་མིས་
ཚུལ་མིན་འདི་རིགས་མཚམས་འཛོག་གྱི་རྒྱུར་ང་ཚོར་དེ་བ་ཡོད། ཤོད་ནང་རྒྱ་
མིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ཚུལ་མིན་བྱས་པ་ལ་མཉམ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་
སྐྱོན་བཟོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཐེངས་གསུམ་བཞག་ཡོད། དེར་སྐབས་འཛུམ་སྐྱིང་ས་
གནས་མང་པོར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དོན་སན་ལྡན་པའི་སྤྲུབ་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་
འགྲོ་བའི་སྐབས་འདིར་འཛུམ་སྐྱིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་
གསུམ་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་འཕོད་སྐྱེལ་གནང་གོགས་ལྷན་ལྷུ་ཡིན།

ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་སེམས་
ཁུར་ཐངས་ཏེ་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐོར་གནང་བ་ལ་སྤྱིང་ཐག་བ་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་
དང་། ཤོད་ནང་ལྟ་སྐོར་བསྐྱོད་མཁམ་ཚོས་རང་གི་མཐོང་ཐོས་ལྟོང་ཚོར་དེ་བུ་དྲང་
པོར་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་། ཤོད་ཀྱི་གནས་སྤྱངས་ཐབས་
སྤྲུག་གི་དཀའ་ཚེད་འདི་དག་དྲང་བདེན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་བྱ་ཐབས་འདི་

ཆོར་རྒྱལ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་དེས་བོད་མིའི་སློ་སྟོབས་གོང་མཐོར་སོང་། བོད་ནང་ཞི་བདེ་
 འགྲུང་བ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱུར་གསའི་ཆེད་ ༡༥༧ ལོ་ནང་ངོས་ནས་དོན་
 ཚན་ལྡེ་འཁོད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏོན་པ་དང་། ལྷ་ལོ་ཕྱི་རྒྱ་ ༤ བ་ནང་མ་འོངས་
 པའི་བོད་ཀྱི་སྐོར་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་དོན་ཤུག་པའི་སློང་ལོལ་བུ་རྒྱུའི་སློམ་གཞི་
 ལྷ་བུར་བསམ་འཆར་འཕར་མ་གང་འཚམས་བཏོན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གྲོས་
 ལོལ་བུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཐོག་ས་གནས་དང་། དུས་ཚོད་གདམ་ག་བུ་རྒྱ་ངོས་ལ་སྐྱུང་
 བ་ལྟར། འདི་ནི་མར་རྒྱ་ ༡ ནང་གྲོས་ལོལ་བུ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ན་ཡང་། རྒྱ་
 མིས་རྒྱ་མཚན་སྒྲ་ཚོགས་བཤད་དེ་གྲོས་ལོལ་འགོ་འཇུགས་ད་བར་དུས་འགྲུངས་
 ལྷུང་། འོན་ཀྱང་དེ་སྔོན་དང་མི་འབྲ་བར་རྒྱ་མིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོས་འཛིན་
 བུ་རྒྱུར་ཐན་བུ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་སྟབས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་དཀའ་ཚོགས་ལོལ་བུ་དེ་
 རྒྱ་མཚན་ལྡན་པར་མཐོང་སྟབས་པའི་རེ་བ་ཡོད། ང་ཚོས་གྲོས་ལོལ་བུ་རྒྱུའི་སློམ་གཞི་
 བཏོན་པ་གཞིར་བཟུང་དཀའ་ཚོགས་ལོལ་བུ་ན་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཐན་ཡོད་
 པས་མ་ཚད། ས་ཁུལ་འདི་ཙམ་མིན་པར་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། བདེ་འཇགས་
 བཏན་གནས་ལ་ཡང་བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

ལོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སར་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་དེར་བོད་མི་མང་པོས་
 འདོད་སློལ་ཁེངས་པ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཚོགས་ཡོད་པ་ལྟར། ངོས་ནས་
 མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་གིས་བུ་རྒྱུར་ངས་སྔོན་ནས་བཞག་ཡོད། འགྲོ་བ་
 མིའི་སེམས་ལྷུགས་དང་། རྒྱང་བདེན་ལ་མཐར་སྟུག་རྟུབ་བཅོན་གཞོན་ལས་
 རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེར་སྐབས་འཇམ་གླིང་གང་སར་གལ་

ཆེད་འགྲུང་བ་དེ་སྟེང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་ར་ཚོ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་
རིགས་ལྷན་མོང་གིས་སྟོང་བ་ཞིག་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མ་འོངས་པ་བཅས་བར་
ལྷགས་སྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ངེས་ཡིན།

འགལ་ལྷོ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་སྐྱུར་འཛམ་གླིང་འགོ་ཁྲིད་འགའ་ཞིག་གི་ལྷ་
སྟོང་སྟོ་སྟོ་བས་དང་ལྷན་བ་དེས་པན་ཚོགས་བྱང་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བདེ་དང་། རང་བྱུང་
ཁམས་སྲུང་སྟོབ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་དཀའ་ཚོད་ཁག་འགྲོ་བ་མིའི་གཤེས་སྟོང་དང་
མ་ལྷན་པའི་ལམ་ནས་སེལ་སྐྱུར་རྒྱུ་དེ་བ་སྲུང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་མཐོང་།
ཐོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཐོད་མི་ཚོ་ནས་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ། ཞི་བདེ་
གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ལས་འགྲུལ་བརྒྱུད་གོང་གི་འགྲུང་འགྲོས་ལ་པན་ཚོགས་ལྷགས་
སྟོན་ཐོན་ཡོད་འདི་དག་གྲེད་ལྷགས་ཟེ་ཆེད་གཏོང་དགོས། འགྲོ་ལྷན་བདེ་བའི་སྟོན་
ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་ཐངས་སོ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ཐོད་དུ་རྒྱ་མིའི་བཅའ་འཇུག་དབང་སྐྱུར་ལ་ཐོད་མིས་ངོ་རྒོལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ད་
པན་ལོ་ངོ་སོ་གཅིག་སོང་། ར་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་
དུས་ཚོད་འདི་བཅི་སྲུང་གྲེད་པའི་སྐབས་འདིར། རས་ཐོད་མི་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་

དང་། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་གཉེས་པའི་སྲོག་ཀྱང་བཏང་བའི་བོད་མི་དཔལ་པོ་
མོ་མོ་དེ་དག་ལ་རྗེས་བྲན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་
དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞིའི་བཀོད་འདོམས་ལོག་ཏུ་ཡང་ཞུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཐག་
གཅོང་བཅད་ཀྱིས་རང་དབང་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱས་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་སྐོར་བསམ་གཞིགས་སྐབས་སུ་ལོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
གནས་ཚུལ་དེ་དག་བྲན་ངེས་ཡིན། ན་ནིང་ཕྱི་ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་དམངས་
གཙོའི་དོན་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་དེ་འཛེམས་བོན་མེད་པའི་དྲག་
ལྷགས་ཀྱིས་མཐུན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགུལ་དེ་ཚུད་ཟོས་ཕྱིན་མེད་
བ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་མང་ཚོགས་ནང་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་སྐྱེད་
ཡང་གསོས་པ་དང་། འཛེམ་སྐྱིང་ས་གནས་མང་པོར་རང་དབང་གི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་
འཕེལ་བཞིན་པའི་ལྷགས་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་རྒྱ་ནག་གཡོལ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་
ཡོད།

ཡོ་རོབ་ཤར་སྲོགས་ནང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདིས་
འཛེམ་སྐྱིང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་མགྲོགས་ཚད་ཀྱི་
དཔེ་མཚོན་ཞིག་བསྟན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མ་མི་རི་ཀའི་འོག་ནས་ན་མི་སྤྱི་ཡ་རང་
བཅོན་ཐོབ་པ་དང་། མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུར་
སྤྱོད་མ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་གིས་གོམ་བཟོད་དང་པོ་སྤོས་ཡོད། རྩོམ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་འགྲིག་
ལ་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དཛོས་འབྲེལ་མི་དམངས་ལས་འགུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འགྲིག་
ཡིན་ལ། དེའི་རྩ་བ་ནི་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་དྲང་བདེན་དང་རང་དབང་གི་

འདོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བཟང་སྤོགས་ཀྱི་འགྲུང་བ་དེ་དག་གིས་གང་བསྟན་
ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་དང་། རྫོང་སྤོབས། སེམས་འབྲུགས། འགོག་ཏུ་མེད་པའི་རང་
དབང་གི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ངས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོར་དེ་འདྲའི་འགྲུང་བ་དེ་དག་ལ་འགོག་རྒྱུ་མ་
བྱས་པར་བོད་རྒྱའི་མི་དམངས་ཀྱི་དཀའ་འཕྲོག་རྣམས་ཁོག་ཡངས་སློབ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེད་
དང་། ཐབས་ལམ་གསར་བའི་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་བསྐྱེད་བྱེད་
རྒྱ་ཡིན།

འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་དབང་དང་ཆེ་མཐོང་ལྡན་པར་
གནས་རྒྱའི་སེམས་འདུན་དེ་དག་དག་འབྲུགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མཚན་མི་སྟེན། རྒྱ་
ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོས་རྒྱ་ནག་རང་གི་དཀའ་ངལ་དང་། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ལྟ་
སྟངས་གསར་བ་དང་། བསམ་སློབ་གསར་བ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ཕྱིས་མ་དགས་བོད་
ནས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། འཆེ་མེད། འོས་འཚམས་ཀྱི་ལམ་སྤོགས་སྐོར་བོད་མི་
དང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་འབོད་ཚིག་དེ་དག་ངེས་པར་དུ་དང་ལེན་བྱེད་
དགོས། རྒྱ་མིས་ཁྱབ་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་རུང་། དོན་སྤྱིར་རྒྱ་ནག་ནང་རྒྱ་མི་
མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་ས་ཡ་མང་པོ་དེ་དག་ལ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྣ་
ཚོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྐྱེད་དང་སྤོང་བཞིན་ཡོད། དམར་
པོས་དབང་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་པོ་བཞི་བཅུ་ཅམ་པོར་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་ས་ཁུལ་དེ་
རྣམས་རྗེས་སུ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དབྱེད་པོར་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་ངོས་
ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་མ་ཚད་ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་མི་རིགས་ཚོར་སེམས་འཚབ་བྱེད་

དགོས་པའི་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་ནི། ས་ཁུལ་དེ་དག་ཏུ་བཅའ་ཤེད་ཀྱི་སློན་ཁས་མི་འབོར་
བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བ་དེ་ཡིན། ས་ཁུལ་དེ་དག་པལ་ཆེ་བའི་ནང་རྒྱ་མི་གངས་
འབོར་མང་བ་ཆགས་ཡོད། མན་རྩུ་རི་ཡ་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་ནང་ཐིམ་ཐིམ་བྱེད་ཅིང་། རང་སོག་ཏུ་
སོག་པོའི་མི་རིགས་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབྲུམ་རྩུག་ཚམ་ལས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་རིགས་
ས་ཡ་བཅོ་བརྒྱད་ཚམ་ཡོད། ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་གྱི་མི་འབོར་ལྗེད་ལྷག་རྒྱ་མི་
རིགས་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་ས་ཡ་རྩུག་གི་མི་འབོར་ནང་རྒྱ་རིགས་ས་ཡ་བདུན་དང་
ལྗེད་ཚམ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་
གཞན་དག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་འཇགས་མ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་
སེམས་ཀྱི་མ་ཁ་གསོ་མ་ཐུབ་ན་མ་འོངས་པར་དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོ་ལྷགས་ཤེས་ཡིན།

འདི་བསམ་པར་རྒྱ་ནག་གིས་རྩ་སྲུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྲིད་འཛིན་ལྟོར་བ་ཅོབ་
ནས་དཀའ་ངལ་དེ་འབྲེལ་རིགས་སེལ་ཐབས་ལ་གྲོས་མོལ་དང་། ལྷ་བཤེས་ལྗེད་
ལྷགས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱ་རིགས་མིན་
པའི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཀའ་རྙོག་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར། གཞི་རྩ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་ཡིན་སྟབས་
དེ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱར་བཅོས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་ལྗེད་རྒྱ་གསལ་པོར་ཤེས་
དགོས། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་ཞི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་སློན་ཁས་
སེལ་སྤྲད་ངས་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྗེད་དང་། སི་ཏུས་སི་སྐབ་གི་གཏམ་
བཤེད་གཉིས་བཏོན་པ་ཡིན།

བོད་དུ་རྩུག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཞོན་འདོམས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་གྲོས་མོལ་

དངོས་གཞི་གང་མགོ་གས་འགོ་འདྲུགས་སྐབ་ཐབས་དང། སུ་ཚུལ་མཁེགས་འཛིན་
 ཞི་སྟོན་དུ་གཏོང་ཆེད་སྟོན་མར་ཉོང་ཀོང་དུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སྟོན་གས་དང། གནས་
 ཚུལ་གཞན་དག་གོ་བསྐྱར་གྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟོན་འགོ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་
 རྒྱུར་ང་ཚོས་གོས་འཆར་བཏོན་ཡོད། ཐབས་སྐྱབས་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་བསམ་བ་རྣམ་
 དག་གིས་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་དེར་རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ད་བར་འགྲིགས་གཅོལ་
 ལན་གསལ་གང་ཡང་མ་བྱུང། རོས་ནས་དེ་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་པ་ལ་
 ཉེ་ཆར་རྒྱ་མིས་སྟོན་བརྗོད་དང། དགག་ཆ་འབྲུགས་ཆེ་གྱེད་ཀྱི་འདུག ། ཁོང་ཚོའི་
 འདོད་པ་ལྟར་ན་ངའི་བརྗོད་བབ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང། དངོས་
 ཡོད་གནས་ཚུལ་དང། བདེན་པར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་གལ་ཡོད། རྒྱ་མིའི་
 མནོ་བསམ་གུ་དོག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ངས་དོན་ཚན་ལྟ་དང། སི་ཏུས་སི་སྐྱབས་གི་
 གོས་འཆར། རོ་བེལ་བྱ་དག་འསྟོན་ལེན་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བོར་
 མ་འོངས་པའི་བོད་དང། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བརྗོད་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མིས་གོ་
 རྟོགས་ཅི་བཞིན་སྐབས་འདུག ། དེ་ཚོའི་སྐོར་དོས་ནས་བསམ་སྟོ་གུ་ཡངས་པའི་སྐོ་
 བས་གོས་མོལ་བྱ་འདོད་ཡོད།

བོད་མི་མང་ཆེ་བ་བོད་ནང་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་རོ་མ་ཅི་ཡོད་དོས་
 འཛིན་བྱ་རྒྱ་འཛིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་ཞིང། ཁོང་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བར་བོད་རང་བཅོན་གཙུག་ལྷན་
 རེ་འདོད་འབྲུགས་ཆེ་ཡོད། གསལ་ཏེ་འདི་སྐོར་རྒྱ་མིར་སྟོན་གས་ཡོད་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྟ་
 རྟོག་འོག་བོད་མིའི་རེ་འདོད་ཅི་ཡོད་འོས་འོག་བསྐྱེལ་ལེན་གྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། བོད་
 རྒྱའི་དབང་འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང། འདྲ་མཉམ་དང། བྱང་བདེན། སུ་ཚུལ་

གཉིས་པལ་གྱི་རྩ་དོན་ལ་ངེས་པར་གཞི་རྩ་འཛིན་དགོས་ཤིང། ལྷ་རྩེ་ལོ་ ༡༩༣ གྱི་
དུས་སྐབས་སུ་བོད་རྒྱལ་དབུ་ཁྲིད་སློབ་གྲོས་ཅན་ཚོས་བཞག་པའི་བོད་རྒྱལ་ཆིངས་
ཡིག་ལྷ་སའི་རྩོམ་ལ་བརྟེན་ཡོད་པའི་རྩ་དོན་དེ་དག་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྩ་འཛིན་
བྱེད་དགོས། དེའི་ནང་གི་རྩ་དོན་གཅིག་ལ། བོད་བོད་ཡུལ་ན་སྦྱིད། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་
སྦྱིད། ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ངས་སློབ་མ་ངང་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། བོད་མིའི་གནད་དོན་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་
ཚོས་ལྷ་ཚུལ་གསར་བ་ཞིག་འཛིན་རྒྱུ་ལྟ་བུ། བོད་མིའི་ཁྲིམ་སློབ་དེ་དག་འཛིགས་སུ་
རུང་བའི་དམག་དབུང་གིས་བྲག་གཞོན་སུ་མ་མུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བ་ནིང་བོད་
མིས་ངོ་རྒོལ་རུ་སྟོན་བྱས་པ་ལ་ལྷ་སར་བྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཞག་འདོམས་
བྱས། དེ་ནས་སློབ་ཤེས་མེ་ཅིང་དུ་བྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཞག་འདོམས་བྱས་པ་
དེ་ཉེ་ཆར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འདུག ། ལྷ་སར་བྲག་པོའི་བཞག་སྒྲིག་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་
པར་བཞག་བོད་མིར་བཅོན་དབང་ཆིངས་ཞགས་སུ་མ་མུད་དམ་པོར་སློབ་བཞིན་
ཡོད།

ཉེ་ཆར་བོད་ནས་གནས་ཚུལ་འཕྲོར་གསལ་ལྟར་ན། ད་དུང་བྲག་གཞོན་གྱི་
ལས་འགུལ་གསར་བ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། དེར་སང་ལྷ་སར་ཁྲིམ་
ཚང་ཁང་སློབ་ཤེས་པའི་བཞིན་འགྲིམས་ནས་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་གྱི་རུ་སྟོན་བྱེད་མཁན་
དང། དེར་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཅད་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་འདུག ། རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་ཁྲིད་ཚོས་གདུག་རྒྱུབ་དེ་ལྷ་ས་བྱས་ཀྱང་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་སེམས་
ཐག་གཅོད་ཚོད་དང། ལྷ་ས་པ་མེད་པར་གནས་ཡོད། རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་

ཆེར་གཏོང་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འཚར་བསྐྱུ་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་
བཅའ་བྱོལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་དུ་རང་དབང་དང་
དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་ནི་བོད་མི་ཚང་མར་འཁྲི་བའི་ལས་
འགན་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་རང་དབང་དང་། དམངས་གཙོ་ལྡན་པའི་བོད་གངས་
ཅན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁུར་འགན་གཙོ་བོ་རྒྱ་མིའི་བཅའ་འོག་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ལས་
བྱེད་ཚོ་དང་། ན་གཞིན་ཤེས་སྣོན་ཚོའི་སྲུང་བར་ལེན་དགོས། ང་ཚོའི་རང་དབང་
དང་། རང་བདེན་གྱི་འཐབ་ཚོད་ལ་སེམས་ཁུར་བཞག་གས་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་རྒྱབ་
སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚང་མར་སྲུང་སྐྱོར་ཞེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་བེངས་སོ་གཉིས་པའི་ཐོག་ཡོངས་
བསལ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ལོ་གཉིས་ལྔ་ལྷ་མིས་ལྟ་སར་དག་སོའི་ཁྲིམས་འདོམས་བྱས་པའི་དུས་ཆེས་ཉེ། ད་
ལམ་རྒྱ་ ༣ ཆེས་ ༤ ཉིན་བོད་དོན་ཆེད་རང་སྲོག་ལལ་བར་དོར་བའི་ན་གཞིན་སྣམ་
པ་ཆེ་ཡིང་སོགས་དང་། སྲོག་ཉེན་ཆེན་སོའི་ངང་གནས་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
སོགས། ད་དུང་བོད་རང་དབང་བདེན་དོན་ཚོད་ལེན་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་
དཔལ་བོ་ཕོ་མོ་བཙོན་ཚུད་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་སྐྱོང་མཁན་དང་། དེ་དག་གི་ནང་
མི་བཅས་པར་རྗེས་དྲན་སློན་ལམ་བྱས་ཤིང་། ད་ནས་ལོ་ལྷར་དེ་ཉིན་གོང་བཞིན་

རྗེས་བྲན་དང་སློབ་ལམ་གྱི་དུས་ཚིགས་ལ་སྤྱད་བཅེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུ་ཉི་དུས་བྲན་ཐེངས་སོ་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱད་ཡང་
བོད་མི་དཔལ་ལོ་འདས་གསོན་རྣམས་ལ་རྗེས་བྲན་དང་། མཚོག་གསུམ་རྒྱགས་རྗེ་
སྐུལ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱ་ཡིན། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ད་དུང་ཐབས་
སྤྱད་པར་གནས་ཡོད། བཞི་ལྷོ་མེ་ལོ་ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་
དུ་བྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱས་ཚུལ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་
མིང་ཚམ་ཞིག་ཡིན་པའི་དཔེ་མཚོན་གསལ་བོ་ཡོད། དཔལ་མིའི་ཉེན་རྟོག་བ་བསྐྱས་
བསྐྱོངས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་ཚབ་དུ་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་ཉེན་རྟོག་བ་སྤོང་བྲག་བཟམ་
ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིས་བཤད་བཤྱར་གནས་ཚུལ་ཞི་འཇམ་ཡིན་ན་ཞི་ཆས་གྲོན་པའི་
ཉེན་རྟོག་བ་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་འཛིན་སྐྱོང་ཞི་བའི་འགོ་བྱིང་
ཁག་ནས་བྱེད་དགོས། དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་མ་བསྐྱུས་གོང་གོང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་
ནས་ནང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་གསལ་དོན་
གཉེར་ཅན་བརྒྱ་མཉམ་པའི་ཞིག་སློབ་གཉེར་གྱི་བསྐྱེ་གནས་དེ་དག་ནས་ཕྱིར་
འབྲུད་བྱས་པ་ནི་སློབ་མཁ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དུང་ཆེ་ཅན་ཅེ་མིན་སྲ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༧
པའི་ནང་བོད་དུ་སྐྱེ་བས་རྗེས་ལྷ་སར་བོད་མིས་ལས་འགུལ་རི་བྱས་འཆར་ཅན་རྒྱ་
མིས་སྲིད་དོན་དུ་བཅེ་བ་ལྷར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ནང་ལྷོ་ལ་སྤྱད་པའི་
རྒྱུར་རྗེག་ནན་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད། དེ་ལྷ་ནང་བོད་མིའི་སྤྱིར་
སློབས་དང་སེམས་ལུགས་ནས་ཡང་མ་ཆག་པར་ལྷ་སར་བཅོན་ཤིང་གྱིས་བཀག་

ལེན་གསར་པའི་རིགས་མ་གྲུང་ཆེ་རོས་ནས་སི་རྩས་སི་སྐག་ཏུ་བཏོན་པའི་གྲོས་
འཆར་འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པར་བཅི་རྒྱ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་བོད་མིའི་རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་ཏུ་ཕྱ་
མ་ཐུད་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ད་དུང་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་
བྱས་ཏེ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་རྩ་དོན་སྐྱབ་ཐབས་སུ་འབད་བཅོམ་ཕྱ་
མ་ཐུད་བྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་བརྟན་པོ་ཡོད།

ཕྱ་ལོ་འཇམ་གླིང་ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དུ་མ་གྲུང་ཡོད། ཏུ་
སུའི་ནང་སྲིད་འཛིན་རྣམས་པོ་ཅོབ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་མཚོན་སྟབས་
དང་། འགན་ཁུར་ཆེ་ཅོམ་ལེན་སྟབས་པའི་གཞུང་ཞིག་འཇུགས་སྲིད་དམངས་གཙོའི་
གོམ་བཞོད་བྱས་པ་དེས་གལ་ཆེའི་རུས་འབྲུགས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་མང་
པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡོ་རོབ་ཤར་ཕྱོགས་ནང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དབང་
འཛིན་བྱེད་པའི་བཅོན་ཤེད་སྐར་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་མང་མོས་འོས་
འདེམས་བྱས་པའི་གཞུང་གསར་འཇུགས་སྟབས་པ་དང་། སྐར་ལིན་གྱི་ཅིག་པ་གཏོར་
བཤེག་གིས་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆེག་སྤྲིལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་
གང་དམག་གི་མཇུག་མཐར་སླེབས་པའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཤར་རྒྱལ་
བར་དམག་འཐབ་ཡོང་དོགས་ཀྱི་དངངས་སྐྱག་ལུ་མ་ཐུད་བྱེད་མི་དགོས་པའི་འཇམ་
གླིང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་མདུན་བསྐྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སོག་པོའི་ནང་ལ་ཡང་
གཞུང་གསར་པ་ཞིག་གདམ་པའི་ཆེད་མི་མང་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཡོད། བོད་དང་
ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་ལུང་པར་ནང་ཚོས་

སྐྱེད་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་ལེ་ལས་དོན་ལ་ངས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 བྱིན་མཚེས་བལ་ཡུལ་མི་མངནས་སྲིད་དོན་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལམ་
 སོལ་འཇུགས་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བར་རྒྱ་མཚོག་ནས་གོམ་
 བཟོད་དེར་མ་ཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ངས་བསུགས་བཅོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འཛམ་གླིང་
 བད་དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་བའི་འགྱུར་འགྲོས་བཟང་པོ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཅིག་
 ལུ་འགྱུར་བམ་ཕྱིན་པར་གནས་མི་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཉིན་གཅིག་རྒྱའི་མི་
 མངནས་དམངས་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཁོན་བརྒྱུད་རང་རང་གི་གསར་གཏོད་སློ་
 བོས་རུས་ཅལ་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁེ་ཕན་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་
 བཅས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་མཐོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱུའི་ཉུགས་མཚན་
 གསལ་པོ་འདུག །

ལོ་ཅིང་དུ་ ༡༩༩༩ ལྷོ་ལྷོ་ ༦ བར་སློབ་སྐྱོད་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ནས་འགོ་བཟོ་
 པའི་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལ་དག་གཞོན་བྱས་པ་དེས་འབྲེལ་སྐྱེད་པམ་ཉེས་
 ཅམ་ལས། ལུགས་རྒྱུར་རིང་པོར་རྒྱའི་མི་མང་གིས་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་
 ལས་འགུལ་ལུ་མ་ཐུན་བྱེད་རྒྱུར་འགྲུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད། མ་འོངས་བར་རྒྱ་ནག་
 བད་ཞི་བདེ་དང་ཆབ་སྲིད་སླ་བརྟན་ཡོང་མེན་ནི་རྒྱ་མིའི་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་
 དེ་འགྲུབ་མེན་ཅམ་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་མེན་པར། རྒྱའི་དབང་རྒྱུར་ལས་རང་དབང་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་མི་དམངས་ས་ཡ་མང་པོ་དེ་དག་གི་རེ་བ་
 འགྲུབ་མེན་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཨེ་ཤ་ཡ་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་སླ་བརྟན་དང་ཚང་མའི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དམངས་གཙོའི་

རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གི་མ་སྐྱེན་སྲོག་ས་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་འདྲུགས་དགོས། ཚོགས་སྡེ་དེའི་
 བར་རྒྱ་ལྷག་གསར་བ་ཞུགས་དགོས་ལ། རྒྱའི་མི་སྡེ་ལ་བའི་དབང་སྐྱུར་ལས་
 སྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཐོད་དང་། འར་ཏུར་གི་སི་ཐལ། བར་སོག་བཅས་དང་། དེ་
 བཞིན་ཨེ་འུ་ཡའི་མ་སྐྱེན་སྲོག་ས་ཚོགས་སྡེར་འདྲུལ་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཞུགས་ཚོགས། བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་གྱིད་
 དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདི་དངོས་སུ་འགྲུབ་སྲིད་ཨེ་འུ་ཡའི་འགོ་ཁྲིད་
 གཞན་དག་དང་གནས་ཚུལ་འདིར་མོས་སྲོལ་རྣམས་ནས་གོ་བསྐྱར་གྱིད་པའི་རེ་
 བ་ཡོད།

དེར་སང་འཇམ་སྲིད་སྲིད་གནས་སྤངས་དགའ་སྲོལ་སྐྱེ་བའི་སྲོག་ས་སུ་
 གནས་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། ལྷན་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཉེ་ཆར་རྩམ་མཚོ་ཞུག་ཏུ་དམག་
 འཇུག་ལངས་པ་དང་། དེའི་ནང་མི་མང་པོ་འདས་སྲོངས་བྱུང་བར་དོས་རང་སྲོལ་
 ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱུན་དཔེ་འདི་ནི་སྲིད་འགྲུར་བ་བཟང་སྲོག་ས་སུ་འགོ་བཞིན་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསམ་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཆབས་ཆེ་བའི་གནས་
 ཚུལ་འདི་རིགས་པལ་ཆེ་བར་དང་པོ་ནས་ཞི་མ་སྐྱེན་གྱི་ལག་ལེན་འོས་འཚམ་དང་།
 དགོས་དེས་ལག་ལེན་བསྐྱར་མ་སྐྱུབ་པར་སྤང་མེད་སྟོད་ཡངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན། དམག་འཇུག་དེ་དག་གི་འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོས་རང་གི་ཁེ་སྲན་དུ་རྒྱུ་སྡེ་པན་ཚུན་སྲོལ་ས་སུ་གསུམ་སྲོལ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་
 ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ད་ལྟའི་རྩམ་མཚོ་ཞུག་གི་དམག་
 འཇུག་འདི་དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་བར་ནས་སྐྱུག་ཤོས་

ཅི་དངུལ་གྱི་ཁེ་སན་ཁོ་ནའི་ཆེད་གཞུང་སྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམག་འཐབ་གོ་
མཚོན་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཡིན། ངའི་བསམ་པར་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་
ཅི་འགྲོ་བ་མེད་བདེ་དོན་ལ་འགན་འཁུར་དང་། བསམ་ཤེས་སོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་
པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་དངངས་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལས་
གཡོལ་བར་འདོད་ན། དངངས་ཚབས་དང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་
འདི་རིགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་དོ་སྣང་ལྷུགས་ཆེ་ཅམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། མིག་རྒྱུད་ལྷུང་
ཏུ་དང་། རང་དོན་ཁོག་བཅུག་གི་སློན་ནས་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་ལ་སློབས་ལྷུགས་འགྲུབ་
བསྐྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེའི་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ཁུར་ལེན་
དགོས། བསམ་སློབ་འཁྲུང་སོ་འདི་ལྟ་བུས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཞི་བདེ་སྐྱེད་
སློབ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཞི་བདེའི་མང་གཞི་ཞིག་འཇུགས་
ལུགས།

ངོས་རང་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་ནས་ཤོད་མེད་གོམས་གཤེས་དང་། དེར་དུས་འཛུལ་
སྤྱིད་གི་འགྲུང་འགྲོས་གཉིས་ཀར་འཚམས་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་
སྐྱབ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་བཅན་ཕྱོལ་དུ་འགྲོར་བ་ནས་བསྐྱེད་ལམ་
ལུགས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་ལས། མི་མང་གི་སྤྱི་འཇུག་
འདམས་བསྐྱོད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོས་ད་དུང་དམངས་གཙོའི་
བཅོས་སྐྱུར་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་ཐབས་དང་། བཅན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་
ཚོགས་ཚུངས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་སྐྱེད་བཅོས་སྐྱུར་འགའ་ཤས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། བཅོས་སྐྱུར་དེ་

དག་གིས་ཐོད་མི་མང་ཚོ་གས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་
བརྗོད་པར་རུས་ཤུགས་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ལྷ་བ་སྤྲ་མའི་ནང་
བཅན་ཕྱོལ་ཐོད་མི་རྣམས་ནས་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་འདེམས་བསྐོའི་འོས་
ཤོག་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་འཕངས་པར་འོས་རང་དགའ་སློབས་ཚེན་པོ་བྱུང་ཞིང་།
དེ་མཚུངས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཡང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་
ནང་མི་གྲངས་སྤྲ་བས་མང་བ་ཡོད་ལ། གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཚན་ཐོག་གི་བྱས་
ཀྱི་འགན་དབང་ཇི་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད།

སྤྲ་པོ་སྤྱི་ལྷ་ལྷ་པའི་ནང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚེན་ཚུགས་པ་ནས་གཞུང་གི་
འཛིན་སྐྱོང་གི་ཚན་ཀྱི་བཀའ་སློན་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་སྤྲ་
བཞིན་ངས་བསྐོས་གཞག་བྱས་མེད། ངའི་བསམ་པར་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་ཐོད་ཀྱི་མི་
རབས་ཚོས་ང་ཚོ་བཅན་ཕྱོལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་ཉམས་སྤོང་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་ཏུ་འཛིན་རྒྱ་ལེད། ཐོད་དུ་ནང་ཚོས་དར་བ་དེས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེག་
སྤྱིལ་དུ་བཅང་བ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དམངས་གཙོར་བརྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོད་མའི་རུས་རྩལ་གོང་མཐོར་འགོ་བ་དང་། ང་ཚོའི་དབང་འཛིན་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུགས་
ཁག་ནས་ཐོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དགོས་འདུན་དང་། ཞེ་སྤུགས་ཀྱི་རེ་བ་རྣམས་མཚོན་
ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འདས་པའི་ཕོ་ཤས་ནང་འཇོམ་སྤྱིང་ས་ཕྱོགས་གང་སའི་གཞུང་སྤྱིར་གཉིས་
ཀའི་ཐོག་ནས་ཐོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པས་སེམས་
འགྲུལ་ཚེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། ཉེ་བའི་ཕོ་ཤས་ནང་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་དང་། དེ་

བཞིན་ཡོད་ཅིང་གི་གྲོས་ཚོགས་ཁག་ ཨོ་སི་ཤོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་བཅས་ནས་
བོད་དང་བོད་མིའི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་སེམས་འཚབ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲོས་ཚོད་
བཞག་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྤེལ་སྤྲོད་ལྷན་ ༣ པའི་ནང་རྒྱ་སར་ཚུགས་པའི་བོད་ཀྱི་
གྲོགས་པོའི་ཚོགས་འདུ་དེ་ཡང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུས་ཤུགས་དང་སེམས་འགྲུབ་
ཐེབས་སུ་བའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་བཞིན་ ༡༩༩༡ ནས་ ༡༩༩༣ བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ལོའི་
ཉིན་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ལོ་གཅིག་ཉིལ་བོའི་དུས་
ཡུན་འདིའི་ནང་བོད་དང་། བོད་མི་རིགས། དེའི་རིག་གཞུང་། ལོ་མས་གཤེན་བཅས་
ལ་བྲན་གསོ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། ངས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁག་དང་།
ཚོགས་འདུ། བསྐོ་སྐྱེད་། དཔེ་དེབ་དཔར་བསྐྱབ། འགྲེམས་སྟེལ། དེ་མཚུངས་ལས་
གཞི་དང་དུས་སྟོན་འབྲེལ་སྤྲོད་ཚོགས་བརྒྱུད་འཛུལ་སྤེལ་ཡོངས་ལ་བོད་སྐོར་ཤེས་
ཡོན་སྟེལ་བར་འགན་ཁུར་དང་། ལས་དོན་འགྲེལ་ཞུགས་འབད་བཅོལ་བ་ཀུན་ལ་
སྤུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་སྟོལ་དུ། དང་སྐྱོངས་རྟོགས་ཚོགས་ཁག་དང་། སྐྱེད་ཁག་ནས་བོད་མི་
བཅོལ་སྐྱོལ་བར་རྒྱབ་གཉེར་དང་། རྟོགས་རམ་སྤུ་མ་སྤུད་གནང་བཞིན་པ་ཚོར་
སྤུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རང་
ཉིད་ལ་འགན་ཁུར་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལོ་མང་རིང་བོད་མིར་མ་སྤུག་
གྲོགས་དང་། ལ་ཞེན་གནང་བར་བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྲན་དང་འགྲེལ་དམིགས་བསལ་
སྤུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐེངས་སོ་གསུམ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐེངས་སྐྱེལ་ཅུ་སོ་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་མ་
འོངས་པ་སྲུང་བས་རེ་བ་ཆེ་བའི་དུས་ཤིག་དུ་སྐྱེབས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། གྲེས་འཁོད་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཟད།
འཛམ་གླིང་གི་འགྲུང་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཤུ་ཅུ་སྤྱིའི་འགྲུང་བ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན། ལོ་ལྷན་བཅའི་ནང་ཚུད་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ཡང་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་
སྟེ། འཛམ་གླིང་གི་ཐོག་བཅོན་གཞོན་སྐྱེད་སྐྱོམ་གྱིས་མཁའ་ཀྱི་སྤིང་གཞུང་མང་པོ་
ཅ་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཅུ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་འཛོམས་སོང་ནས་བཅོན་ལོག་
གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བརྟེན། དང་བདེན་དང་མིའི་
སེམས་ཤུགས་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་འཛོམས་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཏན་འཁེལ་གྱིས་ཆོག་
པ་ཡིན། མི་གསོད་ཁྲིམས་སྤོང་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པའི་གསར་
བརྗེ་དེས་ཅུ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལོ་བདུན་ཅུ་བཀལ་བ་བཅོན་ལོག་མནལ་
རྗེས་མཐའ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་དང་བདེན་འཆོ་མེད་ཞི་བདེའི་ལམ་ནས་
བཅོན་དབང་སྤྱིག་སྐོལ་མཚུག་བསྐྱོམས་བྱས། ད་ཆོར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནས་
གསལ་ཉོགས་ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱོབས་ཆེན་དང་། བཅོན་
དབང་གི་དྲག་ཤུགས་ཅན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་མཐའ་མ་འགྲུང་མེད་གཏན་དུ་
གནས་པ་ནམ་ཡང་མེད། ལྷག་དོན་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་གསར་གནས་མཐོང་
ཐོས་བདེ་ལྷག་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཆེས་དར་བའི་དུས་སྐབས་སུ་གནས་ཐབས་གལ་

ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ནང་གི་འགྲུར་བའི་ཤུགས་རྒྱུན་མ་ཐེབས་པར་རྒྱ་ནག་རང་
དགར་གནས་མི་སྲུབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རང་གི་དཀའ་རྙོག་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཏེ་
ཡུན་གནས་ཆེད་མིག་རྒྱང་རིང་ཞིང་སློ་གྲོས་ལྡན་པའི་སློ་ནས་དེར་དུས་འཛམ་གླིང་
ཆབ་སྲིད་འགྲུར་འགྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོ་ལེན་ཤེས་པ་དགོས། དེར་སྐབས་
བཅན་ཤུགས་ལས་བྱུང་བའི་རུ་སྤྱ་མནལ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་སུའི་སློབས་ཆེན་དེ་
ཡང་འཛེང་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། རྩོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡོ་
རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་ཁག་མང་པོས་སྤྱན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རང་མོས་དང་སྤངས་
ཀྱི་སློ་ནས་མཉམ་མ་སྤུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རུ་སྤྱའི་མནལ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁོངས་
ནས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོས་ཀྱང་དེར་སང་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་སྤུན་རྩོགས་འཇུགས་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད། རོས་ནས་ལོ་ཤས་
སྡོན་པོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཆེད་གོང་དང་རྩོགས་མ་སྤུན་ཀྱི་དོན་ཅའི་བསམ་
འཆར་བཏོན་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་དཀའ་ངལ་གཞན་དག་
སེལ་རྒྱུར་ཡང་ཐབས་ལམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད།

དེར་སང་གི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས་
རང་ཉིད་གཅིག་སྤུར་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་གནས་སྲུབ་པའི་རེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་མང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་བཅན་
དབང་དང་མི་སེར་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་འོག་སྤོད་འདོད་ནས་ཡང་མེད། ད་ལྟ་རྒྱ་
ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་མདུན་ལ་གདམ་ག་བྱེད་རྒྱའི་འགོ་ལམ་གཉིས་གནས་ཡོད།

དང་པོ་ནི། ཚབ་སྲིད་སྐྱོད་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མང་གཙོ་ཡང་
 དག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བདེ་བར་བསྐྱོད་རྒྱ་དང། བཅོམ་དབང་ལོག་ཆོ་བསྲིལ་དང།
 བཅོམ་འཇུག་གུས་པའི་ཡུལ་ལྷང་ཁག་ལ་རང་དབང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་དེ་
 འཛུལ་གྱིང་ནང་སྤྲིག་འཇུགས་གནས་སྣངས་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་དང།
 གཅིག་ཤོས་ནི་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཐབ་ཚོད་ནང་སྤངས་སུ་འཇུག་
 རྒྱ་དེ་ཡིན། འགོ་བམའི་མི་འབོད་ཀྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་ས་ཁུལ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་
 གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་ཤིག་ཏུ་ཐབས་སྐྱོད་གནས་ཚུལ་ཡིན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་
 དཀའ་རྙོག་མེལ་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་དངོས་འབྲེལ་བཏང་ན། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་
 ལྷག་བསམ་དང་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུར་འདོད་མོས་ཡོད། ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་བཏོན་
 པའི་སི་ཏུས་སི་སྲག་གི་གྲོས་འཆར་རང་བཞིན་ལུས་མེད་ལ་གྱུར་བེན་ཀྱང། ཞི་མོལ་
 བྱ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ནི་དོས་རང་བོད་ནང་ལྟ་སྐོར་ཞིག་ཏུ་འགོ་རྒྱའི་
 འདོད་ཚུལ་བཏོན་པ་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དེ་དག་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཁས་ལེན་མ་
 ཐུས་པར་སྒོ་བམ་བྱུང།

དེར་སང་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་རེ་ཆེར་སོང་
 བས་ང་ཚོར་དོ་སྣང་དང། རྒྱ་བསྐྱོར་ཡང་འུགས་ཆེ་ཏུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ལྷ་ལོའི་
 བང་དོས་རང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་མང་པོ་དང་
 མངལ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་ཆ་དང་སེམས་ཁུང་གྱི་རྣམ་འགྲུར་བརྟན་
 པ་དེས་དོས་རང་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང། གཞུང་ཁག་གི་ལྟ་ཚུལ་
 བཟང་པོའི་འགྲུར་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཅང་བདེན་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་

རྒྱ་ལས་མི་བཞུགས་བཟུང་དགོས། མི་རིང་བར་ང་ཚོ་དང་། ཉན་སོག་ཤར་ཏུར་གི་མི་
 བཞུགས་མི་རིགས་རྣམས་རང་དབང་གཅོད་མའི་ཐོག་ཚང་མ་སོ་སོའི་ལྷུའ་དུ་མཉམ་
 འཛུལ་ས་ལྷུ་ལ་སོམ་ཉེ་མེད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་།
 ཅུ་ཁྲིམས་སྟོན་དོན་ལེས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཉེ་དུས་ཁྱབ་བསྐྱབས་བྱེད་པའི་ནང་། ང་
 ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་གཙོ་ཡང་དག་
 པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ་གཞི་ཅའི་གྲ་སྒྲིག་གྲུང་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་ནང་
 སླེབས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ད་ལྟོ་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་འདི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ། རོས་ལ་
 ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་སྲིད་དབང་རྣམས་བར་བཞུགས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དེར་ཅིས་
 སྟོན་བྱ་རྒྱ། གཞུང་དེའི་ལས་འགན་ནི་མང་གཙོའི་ཅུ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཐོག་མི་
 མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་གཞུང་གསར་པ་འཇུགས་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ད་པན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ལས་ཀ་གྲུང་མཁན་བོད་མི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་
 ལ་ཅད་གཅོད་གྲུང་དོན་མེད། ཉམས་སྲོང་རྒྱས་བབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་འགན་
 གཙོ་བོ་ཁོང་ཚོས་ལེན་དགོས་པ་བཅས་གསལ་པོར་བཞེད་ཡོད། མ་འོངས་པའི་
 བོད་དེ་ཨེ་ཤེ་ལའི་སྟོན་དབུས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེ་གནས་ཤིག་དང་། དེའི་ནང་འགྲོ་བ་
 མི་དང་། སྲོག་ཆགས་སྤ་མོ་ཚུན་ཆད། རང་བྱུང་སྐྱེ་དངོས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་
 བསྐྱིངས་མཛུགས་ལེ་བདེ་བག་ཐེབས་སུ་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན། དེས་
 གངས་སྡོང་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཛུགས་འབྲེལ་ལ་
 ཡང་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན། བོད་རྒྱའི་དབང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་འབྲེལ་མཉམ་མཛུགས་
 མཁུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་གྲུང་བྱུབ་ན། མི་རིགས་གཉིས་དབང་དུས་རབས་

འདིའི་ནང་སྐྱབས་པའི་འཁོན་འཛིན་རྣམས་རིམ་བཞིན་སངས་སྐྱབ་པས་མ་ཚད།
ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱའི་ན་གཞོན་ས་ཡ་མང་པོའི་
བསམ་སྒྲུབ་ཞི་བདེར་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་སྐྱབ་སྐྱབ་དེས། ང་ཚོའི་འབད་བརྟེན་ལ་
བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་ཁྲིམས་མ་ཐུན་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མི་རིང་བར་སྐྱུར་གསོ་སྐྱབ་པ་
དང་། ས་ཁུལ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡར་རྒྱས་འགྲུང་བའི་སློབ་ལམ་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ གསུམ་བུ་ལུང་དུ་སྤྱོད་ཐངས་སོ་བཞི་པའི་ཐོག་ཡོངས་
སྐྱབ་ཏུ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་གིས་སྐྱེར་ལངས་བྱས་
ནས་ལོ་སྐྱུམ་ཅུ་སོ་བཞི་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་དུས་འདི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་མཐའ་
འཁོར་གྱི་འཛུམ་སྐྱིད་ནང་འགྲུང་བ་བཟང་སྤོགས་སུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་བསལ་དུས་
བབ་ཅིག་འཆར་ཡོད། ངའི་བསམ་བཤད་ཉེ་དུས་ཀྱི་འགྲུང་བ་དེ་དག་ང་ཚོ་བོད་མི་
རྣམས་དང་། འཛུམ་སྐྱིད་གི་སྤོགས་གཞན་དུ་གཏུག་ཅུབ་འོག་ཚུད་པའི་མི་མང་
རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་དང་མ་ཐུན་པའི་སྤོགས་སུ་གནས་ཡོད་སྐྱུམ། དམར་པོའི་བཅོན་
གཞོན་དང་། བཅོན་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དག་འོག་ཚུད་པའི་མི་གངས་
ས་ཡ་མང་པོར་ད་ཆ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱིད་ཆེན་ཚང་མའི་ནང་མང་གཙོ་
དགོས་འདུན་གྱི་བསམ་བཤད་ཉེན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་འགྲོ་གི་ཡོད།

ཐོད་མིས་སྐྱིད་སྐྱོབས་དང་། ཚོད་སེམས་བརྟན་པོའི་སློབ་ལམ་བཅོན་དབང་དང་།

མི་སེར་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་སྲུ་མ་སྤྱད་གཏོང་ལེན་གྱི་དྲ་བཞིན་ས་དང་། བཅོམ་གཞོན་དང་ཁྱབ་བསྐྱབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏུང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། མིའི་བརྟེ་མཐོང་ལྡན་ས་བཅས་ཀྱི་མི་ཚེ་བསྐྱལ་རྒྱའི་འདུན་ས་རྒྱུང་དུ་གཏོང་མི་སྲུབ། དུས་འབྲེ་འདིར་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་སྤྱད་དུ་ལུས་སོགས་བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་དབང་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གྲུས་འདུད་གྱེད་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་བསྐྱར་གསོ་མ་སྲུབ་བར་བོད་མི་མི་རེ་རེ་རང་འབད་འབྱུངས་ཏུར་བཅོམ་སྲུང་བས་ཆེར་བསྐྱེད་གྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱེལ་ཡང་གྱེད་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་གི་འགྲུང་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ནས་དོན་གཞན་བཞིར་དམིགས་བཀའ་གྲིས་འབད་བཅོམ་གྱེད་དགོས་བ་སྟེ།

དང་པོ། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གྲོས་བསྐྱར་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྣམས་ཞི་བའི་སློན་སྐྱོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཐབས་སྲུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་ཡོད་པའི་དོན་གཞན་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་སྲུ་མ་སྤྱད་གྲོས་ཕོལ་གྱེད་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚུལ་སློང་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་དོ་སློང་གྱེད་རྒྱའི་ལས་དོན་ལྷགས་ཆེ་དུ་བཏང་ནས་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེ་སྲུང་དང་། ཞི་འགྲིག་སློང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལྷ་སྤངས་ལ་འགྲུང་བ་གཏོང་ཐབས་སྲུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་། གཞོན་ལྷགས་ངེས་པར་ཡོང་བ་གྱེད་དགོས། གསུམ་པ། བོད་ནང་གི་དབང་ལ་འགྲུང་སྤྱོད་བྱས་དེས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་དོ་བོ་ཡུན་གནས་སྲུབ་མིན་ལ་ལྷགས་རྒྱུན་ཐོབས་རྒྱུར་བརྟེན་འགྲུང་འགྲོས་དེ་དག་ལ་དོ་སློང་ཡིད་གཐབ་གྱེད་དགོས། བཞེ་པ། བཅོམ་གྱེལ་བོད་གཞུང་འདི་མང་གཚོའི་དོ་བོ་ཅན་དང་། མང་གཚོའི་ལམ་སློལ་གྱི་གཞི་ཅ་སྲ་བརྟེན་ཚུགས་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གྱེད་དགོས།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་རྒྱ་ ༦ པའི་ནང་ལེ་ཅིང་དང་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་དུ་མ་ཐུང་ཡོད།
 དེ་ཡང་ལྷི་མིར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་བསམ་འཚུར་བརྗོད་དོན། ད་པན་བོད་
 རྒྱུད་རྒྱ་མིའི་ལྷ་སྐྱེས་གྲུ་དོག་རྒྱུང་རྒྱུ་ལ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་
 དངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་འདྲིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གྲུ་བཤའ་ས་ལྷེད་ཐུབ་
 ཚུལ་བརྗོད་ཡོད། འབྲེལ་ལམ་གསར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་བོད་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཅིག་ལེ་
 ཅིང་ལ་ཡོང་དགོས་པའི་མགོན་འབོད་བྱུང་བ་བཞིན་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་ལུབ་ལེ་
 ཅིང་དུ་མངགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཀའ་སློན་རྒྱ་ལོ་དོན་ལུབ་ལ་
 བསམ་ཚུལ་གྲུ་དོག་མཁུགས་བཟུང་གི་སློན་ནས་ཞི་འགྲིག་ཐང་སློན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་
 མང་པོ་ཞིག་ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱིས་ནན་བརྗོད་བྱས་འདུག ། དེར་བརྟེན་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་སློ་པམ་ཡོད་པའི་བརྗོད་དང་འབྲེལ་ད་དུང་ཡང་བོད་རྒྱ་
 གཉིས་ཀའི་མི་མང་གི་ཁེ་སན་ལ་བསམ་གཞིག་གིས་གྲོས་བསྐྱར་གང་ལེགས་ཡོང་
 ཆེད་དོས་ནས་ལོ་མང་རིང་འབད་བཅོལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། དོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
 བཅས་འབྲེལ་བརྗོད་རྒྱས་པར་འབོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་སློད་རྒྱ་དང་བཅས་སྐྱེ་ཚབ་མི་
 གསུམ་གཏོང་རྒྱའི་བསམ་འཚུར་བཏོན་བའི་ན།

དོས་ཀྱི་བསམ་པར་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཞི་བདེའི་ངང་གནས་ཐབས་སུ་དོན་དང་
 ལྷན་པའི་གྲོས་འཚུར་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འདོན་དགོས་པའི་
 དུས་ལ་སྐྱེབས་ཡོད་སྐྱེ། ང་ཚོའི་དོས་ནས་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་
 ཆེད་འབད་བཅོལ་གང་ན་ཅི་ཡོད་བྱས་ཟེན་བའི་ན། ལྷ་ས་ལྷ་དུས་རབས་མང་པོར་
 བོད་རྒྱ་གཉིས་བྱིམ་མཆེས་སུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པར་ཡང་ཞི་བདེ་མཛེས་

མ་ཐུན་ངང་གནས་སྐབས་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྗེས་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དཔལ་དུས་
རྒྱུན་དུ་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་དཔལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་དུ་ང་ཚོས་འབད་
བརྩོན་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བསམ་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་གྱིས་ད་པན་
ལོ་མང་རིང་འཇམ་སྤིང་གི་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་སྲོགས་པོ་རྒྱ་མི་པོ་མོ་མང་
པོ་ཞིག་དང་དངོས་སུ་སྐྱབ་འཕྲད་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་མི་གཞན་རྣམས་ལ་འདུ་
རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁོངས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་མཇུག་གི་འབྲེལ་མ་ཐུན་བྱ་རྒྱ་
གལ་ཆེ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་ལས་
འགྲུལ་གྱི་ཚོགས་མིའི་བར་མཇུག་གི་འབྲེལ་ལམ་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ་
འདིར་ངོས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་འབྲས་བུར་བོད་མིའི་བྱང་བཞེན་གྱི་
འདོད་འདུན་དེ་ཡིན་ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱའི་སྤྱན་རློང་པོ་མོ་ཚོའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་འཕེལ་སྐྱོད་ལོད།

ཉེ་ཆར་ང་ཚོས་ཐེ་ཕན་དང་གཞུང་སྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་བཟུགས་
ཤིང་། ད་པན་རྒྱ་རམ་ས་ལ་དང་། ཐའི་པའི་བར་ལོག་རྟོག་དེ་སྤྱིད་བྱུང་སྟེ་དེའི་འབྲས་
བུར་པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་ནས་ཚུལ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་མེད།
དེར་ཐེ་ཕན་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་སྐྱོད་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཐད་ཀར་
འབྲེལ་བ་མ་ཐུན་པ་འདིས་པན་ཚུན་གཉིས་པན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཞིག་གཏོད་སྐབས་པའི་
དེ་བ་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་དུ་འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྟེན་བཞག་བཏང་བའི་སྐོར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་བྱིས་ས་དོན་

གནས་སྐྱེས་དང་། བོད་མིའི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་བཅས་ལ་བཟོ་
སྒྲིང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་དང་། རྒྱུ་མཐུན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་
ནང་གི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་པ་བཏང་སྟེ་
བོད་ནང་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རོལ་སྤྱི་མཐུན་བཏང་བ་དེར་སེམས་འཚབ་ཡོད་
པའི་གྲོས་ཚད་བཞག་པ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱའི་དབར་ཐད་ཀར་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་
པའི་སྐུལ་མཁའ་བྱས་ཡོད།

གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་བོད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་གནད་དོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་ལུས་
པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དོ་སྣང་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པའི་རྟལ་མཚན་གསལ་པོ་ཞིག་
ཡིན། བྱམས་བཅེ་དང་། དྲང་བདེན། འཆེ་མེད་ཞི་ལམ་བཅས་ལ་མོས་ཤིང་མཐར་
སྐྱབས་རང་དབང་མང་གཅོར་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་
ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་ཅ་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཉམ་རོགས་བྱས་པ་འདི་ལ་ངས་དཀའ་སྤྱུག་ལྷོང་བཞིན་པའི་ངོས་
ཀྱི་མི་མང་ཚོའི་ཆབ་བྱས་ཉེ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་
དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ད་བར་སྤྱི་མཐུན་དེ་ལ་ཆ་དང་
གཞིགས་སྐོར་གནང་བ་འདི་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད།

དེ་ལྟར་རེ་བ་ཆེ་བའི་ཡར་རྒྱས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ཏུང་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེས་
ནི་ད་དུང་ཐབས་སྤྱུག་རང་གནས་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ཐོག་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་
སྤྲོད་ཆེགས་རིགས་ལའང་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་བྲལ་བའི་དྲག་གཞོན་སྤྱི་མཐུན་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་གནས་སྐོར་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ཆེད་དུ་འཛིན་

ནས་མི་འཕོར་བཅོན་འཇུག་དུང་ལྷ་མ་ཐུང་ངང་འཛེམས་མེད་བྱེད་བཞིན་པ་
འདིས་བོད་མི་གལ་གནད་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དང་། བོད་མིའི་གོམས་གཤེས་རྣམས་
རྒྱ་ལྷགས་སུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་རྗེ་
ལྟར་ཡང་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཚོས། རིག་གཞུང་བཅས་པ་རྩ་
མེད་གཏོང་བ་དང་། འཛེམ་སྤོང་ཡང་སྤེང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྩིང་ཁུངས་བོད་
འདི་ད་ཆ་རྒྱའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་དུས་རྒྱ་མིའི་ཁྱབ་བསྐྱགས་ནང་གསལ་དུ་ཁོང་ཚོས་བོད་རང་སྤོང་སྤོངས་
ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་དེ་དམིགས་བསལ་དཔལ་འབྱོར་ས་ཁུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་
ལྷགས་བརྗོད་འདུག་པ་དེར་གཞི་རྩའི་དགའ་བསུ་བྱེད་འོས་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྲིད་བྱུས་
གསར་བ་དེས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་། བོད་
ཀྱི་ཁོང་ཡུག་བཅས་པ་འཚོ་གནས་ཡོང་མིན་ཟད་ལྷགས་རྒྱུན་རྗེ་འབྲེལ་གྱི་ཐེབས་
རྒྱར་དངངས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད། བོད་མིའི་ཁེ་སན་གཙོ་བབས་
མ་བྱས་ན། སྲིད་བྱུས་དེས་རྒྱུན་པས་དུང་བོད་ནང་རྒྱ་མི་རྗེ་མང་སྤོང་ལྷགས་བྱེད་
པའི་ལྷགས་རྒྱུན་ཆེ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། དེས་བོད་མི་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་པར་
གངས་ཉུང་རྣམས་མེད་དུ་གྱུར་ཉེ་བོད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་མཐར་
ཕྱིན་པར་འགྱུར་རྒྱུ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་ཁོང་ཡུག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཚེན་པོ་
འཕྲོག་དེས་ཡིན།

གཞི་རྩའི་གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་འབྲེལ་གྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ས་གནས་གང་སར་
ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཁག་དེ་བཞིན་བོད་ནང་ལས་གཞི་

བརྩམ་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུག་ལག་བཅས་ལ་བོད་མིའི་ཁེ་སན་
དང་། ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱད་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ལ་
དུས་གཏན་དུ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྤྱད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་བའི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་འདོད་ཡོད་མཁན་ཚོས་བོད་མིའི་ཤེས་
ཡོན་དང་། འཕྲོད་བསྟེན། ཞོར་གསེབ་ས་ཁུལ་ཁག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་ལ་
དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་ནུས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་
ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་རང་དགར་གང་བྱུང་སྟོན་འདོན་བྱེད་མི་རུང་ཞིང་། ལྷག་པར་
ལས་གཞི་དེ་རིགས་བོད་མིའི་ཁེ་སན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་དེའི་ཐང་བོད་མི་ཚོར་ཐེ་
བྱུས་ཆ་ཚང་བྱེད་ཚོགས་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དུས་འགྲུང་བྱུང་སྟེ་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་དུ་སླེབས་ཟེས་བོད་
མི་ཚོས་དུས་གཏན་དུ་རང་དབང་དང་། མང་གཚོར་དོན་གཉེར་བྱས་ཡོད་ལ། ང་
ཚོར་གང་ཅིའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མེད་ནའང་མང་གཚོའི་ལག་ལེན་ཐང་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་
ལྱིན་ཡོད། རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་ནང་དེ་ལྟར་མང་གཚོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་སྟེལ་
གཏོང་རྒྱུར་ངོས་ནས་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་གྱིས་འབད་བཅོམ་བྱེད་གྱི་ཡོད། མ་
འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་ཟེས་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་འགན་དབང་གང་ཡང་
འཛིན་རྒྱུ་མེན་པ་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཐེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མང་
གཚོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དར་སྟེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ངོས་ནས་ཐག་གཅོང་དེ་ལྟར་བྱས་
པ་ཡིན། ངོས་གྱི་བསམ་སྒྲོན་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཞི་བདེ་དང་། དངོས་འབྲེལ་གྱི་
མང་གཚོ་ཡང་དག་པ། དམག་འཐབ་སྟོང་བ། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་རྒྱུ་
བཅས་གྱི་ཐག་གཅོང་བྱས་པ་འདི་དག་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་

འགྲེམས་སྒྲེལ་བྱས་པའི་ནང་བསྐྱར་དུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

མིའི་ལོ་རྒྱུས་གང་ལ་བལྟས་ན་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་དང་། མིའི་བརྗེ་
མཚོང་གི་འདོད་འདུན་འདི་ལས་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་
བཅོན་དབང་དང་གཅིག་སྟུང་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཚང་མས་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་
ཡོད། མིའི་ལུས་པོ་ཆེ་གཡོག་དུ་བཀོལ་བ་དང་། བཅོལ་ཁང་དུ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱང་།
མིའི་སློ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་དབང་དུ་བསྐྱབ་བ་དང་། བཅའ་ཉེས་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་
མིན། རི་སྲིད་ཚོར་མིའི་ཚོད་སེམས་དང་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུ་
འདོད་འདུན་དང་ཡིད་ཆེས་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཛོལ་རྒྱའི་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་
ལས་ནང་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མ་སྟུང་དུ་བྱུང་བའི་འགྲུང་
བ་དེ་དག་གིས་ངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་རེ་བཟོན་དུ་སོང་ཞིང་། ད་ཆ་མི་རིང་བར་བོད་མིར་
ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་འཛོལ་རྒྱའི་རེ་བ་སྤར་བས་ཆེ་དུ་སྲིན་ཡོད། འགྲོ་ཀྱན་བདེ་
བའི་སློན་འདུན་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐངས་སོ་ལྷ་བའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
དུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་བོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེར་ཡངས་བྱས་ནས་ལོ་སྐྱུམ་ཅུ་སོ་ལྷ་འཁོར་
བའི་དུས་བྲན་གྱི་སྐབས་འདིར། ངོས་ནས་མི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་
དུ་བྱང་བདེན་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སློར་ཞི་བ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་

དང་མ་ཐུན་པའི་འགྲིགས་ཐབས་ཡོང་བ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱོམས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུ་
ཡིན།

ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་མི་མང་གི་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་སྐྱུར་
གསོ་ཡོང་བའི་འབད་བཅོམ་གྱི་རིང་། ངོས་ནས་དུས་ཉམས་ཉུང་ངོས་དོན་དང་མ་ཐུན་
བ་དང་། བཟོད་བསྐྱེད་ རང་རིང་། ཞོག་ཡངས་རྒྱུར་རིང་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཤིག་
བཟུང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ ༡༩༩༩ རིང་ངོས་ནས་གོས་མོལ་བྱ་འདོད་ཡོད་པའི་གསལ་
བསྐྱེད་ཀྱི་བྱས་པ་མ་ཟད། ༡༩༩༩ ལོར་ཉེར་ཞེས་པའི་གིས་རང་བཅོན་མ་གཏོགས་
པའི་གཏན་དོན་གང་ཡང་འཕྲོས་མོལ་བྱས་འཇུག་ཟེར་བའི་ཅ་དོན་དེའི་རྒྱ་ལས་མ་
བརྒྱལ་བར་དམའ་མཐའི་གོས་འཆར་རིམ་བཞིག་བཏོན་བ་དང་། ༡༩༩༩ ལོར་བོད་
སྐོར་ཞི་བའི་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལྔ་དང་། ༡༩༩༩ ལོར་སི་ལུས་སི་སྐྱབ་གི་གོས་
འཆར་དེ་གཉིས་ནང་བོད་རང་བཅོན་མ་སྐོས་པར་འགྲིགས་གཙོའི་བསམ་ཚུལ་
བཏོན་ཡོད་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་པ་ནས་དེ་སྐོར་གོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཁར། བོད་དོན་གྱི་དཀའ་ལྷོག་ངོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་
གྱི་སྤྱོད་པ་ཚམས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་གཞི་ཅའི་ཐོག་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ཀ་
གོར་གཡོལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱས་ཤིང་། ངོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད་བེན་བ་
ལྟར། ངོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་ཅ་དོན་ངོ་མ་གཏན་ནས་མིན་
ཞིང་། ཅ་དོན་ངོ་མ་ཞི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་འཚོ་གནས་སྐབས་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོའི་
སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་བོད་མིའི་ངོ་བོ་སྐྱུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

ང་ཚོ་གོ་བསྐྱུར་བྱ་རྒྱུའི་ཕྱིར་གཞི་ནི། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཡུན་དུ་འཚོ་རྒྱུར་

ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་རྒྱ་རིགས་པོའི་ཆེ་བོད་ནང་འཇུག་སྡོད་བྱེད་པ་དེ་མཚམས་འདྲིལ་རྒྱ་
 དང་། བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་ལྟེང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་
 ལ་བརྩེ་འདྲིལ་དགོས་རྒྱ། བོད་ནང་རྒྱལ་ཕྱོགས་སོགས་དྲག་པོའི་རྟོན་གཞི་མེད་པ་བཟོ་
 རྒྱ། བོད་མིར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་བོད་མི་རང་ཉིད་ནས་བྱེད་པའི་དབང་
 ཚད་དགོས་རྒྱ། ལུལ་གྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་འཕུས་ཚང་བྱ་རྒྱ་བཅས་ལ་གཞི་རྩ་
 འདྲིལ་དགོས་ལུགས་གསལ་བོར་བརྗོད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོ་གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ལྟོགས་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་
 གངས་ལྗོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཚུད་དགོས་ལུགས་ནན་ཉན་གྱིས་བརྗོད་ཡོད།

ངོས་ནས་གནས་བབས་དང་འཚམས་པའི་ལམ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བ་དེ་ལ་བོད་མི་
 མང་པོ་ཞིག་སློབ་པམ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་མང་པོ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་མན་
 མི་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་ངོས་ནས་ལམ་སྤྱོད་དེ་ག་བརྒྱུད་བ་ཡིན། རྒྱ་མི་གྲུང་བུ་
 བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་གྲུས་པ་ནས་བརྒྱུད་བོད་མི་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་ཅེས་གྱི་
 ལུས་སློག་ཤོར་བ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་སྤྲུལ་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་
 དག་ནམ་ཡང་བརྗོད་ཐབས་མེད་ཅིང་། བོད་མི་ཚང་མས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་
 བཅོན་སྐྱུར་གསོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། སྐྱོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ནས་གསལ་
 བོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ངོས་གྱིས་དབུ་མའི་ལམ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་སན་
 ཚུན་ཡིད་ཆེས་གྱིས་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། བོད་ནང་བཅོན་
 གཞོན་ཇེ་ཚུང་དུ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བྱས་པ་དེར། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་ཡོད་
 གནས་སྤངས་ཐོག་ངོས་ནས་གྲོས་འཆར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བཏོན་མཐུ་མེད་བྱུང་བའི་

གནད་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱས་པར་དགའ་བསུ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ནས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་དེ་དེ་བཞིན་ངོས་ལེན་མ་
བྱས་པའི་ཁར། ཅུ་དོན་ངོ་མར་མགོ་སྐྱོངས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་
བཅོན་གཞོན་ཇི་སྟེན་ཏུ་བཏང་བ། བོད་མིས་རང་གི་ཡུལ་ནང་མཐོང་རྒྱུ་ལྟར་
གསོད་སྲོང་དགོས་བྱུང་བ། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་རིམ་
བཞིན་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་བ། འདོད་རུངས་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ཁོང་ཡུག་ཉམས་ཆགས་
གཏོང་བ་སོགས་བོད་ནང་ཁྱབ་ཆེའི་ཇི་ལྟེན་གི་གནས་སྐྱདས་ཇི་སྟེན་ཏུ་སོང་བར་
བརྟེན། ད་ཆ་ངོས་ནས་འབད་བཅོན་བྱས་པ་ལྟར་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་
འབྲས་ཤིག་མ་བྱུང་བའི་ཁར། བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱདས་ཀྱང་ཡང་རྒྱ་སྲིན་མེད་
པར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ངོས་ནས་རྒྱ་མིར་བསྐྱབ་མཁས་ཀྱིས་བོད་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་མ་བྱས་པ་
དང་། རྒྱ་མིའི་སྲོག་ས་ནས་དེ་ལ་དོན་པན་ལྡན་པའི་བརྟེན་ལན་མ་བྱས་སྐབས་བོད་སྲི་
ནང་དུ་སྐོ་པམ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་བ་དང་། བོད་མི་འགའ་ཤེས་
ལ་ད་ཆ་བོད་མིར་གཞི་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་ཡོང་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
ཐང་ཆད་པ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྐྱོད་འཇུག་སྐྱེད་དང་། སེམས་
ཤུགས་ཆགས་སྐྱེད་དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ལ་སྲིའི་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་ཁག་དང་།
གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོས་ཀྱི་གྲོས་
འཆར་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཞིང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་
ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱོད་རེ་མང་དུ་སོང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་
 དོན་འབྲས་ལྡན་པའི་བརྟེན་ལམ་བསམ་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པར་ད་དུང་སྤྱར་འདོག་
 གྲེད་སྤྲུལ་རེད། རའི་ངོས་ནས་ད་མཉམ་རྒྱ་ནག་དང་མ་ཐུན་འབྲིགས་ཡོང་བའམ་ལ་
 འབད་བཅོལ་མ་བྱས་པ་གཏོན་ནས་མེད། ད་ཆ་གྲོས་མོལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་
 བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རོགས་རམ་ལ་མ་བརྟེན་མ་ཐུ་མེད་དང་། དེ་འབྲའི་གྲོས་
 མོལ་གྱི་རྒྱུར་ད་དུང་འབད་བཅོལ་སྤྲོ་མ་ཐུད་གྲེད་འདོད་ཡོད། དེར་ཡང་དོན་འབྲས་མ་
 ཐུང་ན། རོས་ཀྱི་ད་ལྟའི་ལམ་ཕྱོགས་འདིར་སློབ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འབད་བཅོལ་སྤྲོ་
 མ་ཐུད་གྲེད་ཐབས་བྲལ་གཤིས། དུས་མཚམས་དེར། རྒྱ་གར་གྱི་མིད་མོལ་སྤྱོད་
 གཤེགས་འདོད་ལམ་ནེ་ཉ་རུས་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཚོགས་ནང་། མཐར་ཐུག་ཐོང་གྱི་གནད་དོན་དེ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་གྲེད་
 རོས་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པའི་བྱང་བདེན་དང་ཡང་དག་པའི་བཀའ་མོལ་དེར་རོས་
 བས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྤར་པན་ཐེངས་མང་བཤམ་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ཡང་
 ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་གྲེད་སྤངས་སློབ་མི་མང་རང་ལ་ཐད་ཀར་གྱི་བཟུང་གྱི་
 རྒྱ་རོས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན། མི་མང་ལ་གྱི་བཟུང་གྱིས་ཉེ་ཐག་གཅོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 ཐུང་བ་དེ་ནི་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་གྲེད་སྤངས་དང་། རང་དབང་གི་
 འཐབ་ཚོད་གྲེད་སྤངས་སྤྱི་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན།

རོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བོད་དོན་དཀའ་ཚོད་མེལ་ཐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཐད་
 ཀར་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གྲེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱིན་ཚོའི་ཁ་ཚིག་ཅམ་
 ལས་དོན་འབྲས་ཅི་ཡང་སློན་མི་སྲུབ་པའི་གྲེད་བབས་འདི་ལྟ་བུས་ན་བོད་ཀྱི་དཀའ་

རྣམ་ཞེས་མཐུན་ཐོག་ནས་འཕྲུལ་དུ་སེལ་ཐབས་ཡོང་བ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་དང་།
དབུ་ལ་འཕྲོར་གྱི་བྱས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་མེད་ཆགས་འདུག་སྟབས། འཛམ་
སྐྱིད་འདིའི་སྣང་གི་སྲིད་གཞུང་འབྲེལ་མིའི་ཁག་དང་། འགོ་བཅའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་
དབང་། མང་གཙོ་བཅས་པར་གཅེས་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གཞོན་
ལུགས་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱིས་འབད་བཅོལ་བྱས་ན། བོད་དེ་གནས་སྐྱེད་ཐབས་སྤུག་
འདི་ནས་སྦྱོབ་ཐུབ། བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྣོག་ཐད་གཉིས་སྤོགས་ནས་ཞིབ་དང་། ལྷ་
ཡངས། ལོ་རྒྱུས་བཟང་པོ་བཅས་ཀྱི་སློབ་ནས་སེལ་ཐུབ་ན། རྟོང་གོང་གི་མི་གྲངས་
ས་ཡ་དུག་གི་སེམས་ནང་དངངས་སྐྱེག་ཚུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཟད། ཐེ་ཐུན་དང་རྒྱ་ནག་
དབང་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་མིར་ཆེ་མཐོང་
བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་དེས་ཡིན།

ར་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་རྩོད་ནང་འདས་གོངས་སོང་བའི་བོད་མི་
དབུ་ལ་བོ་རྣམས་དང་། རྒྱ་མིའི་བཅོལ་ཁང་ནང་དཀའ་སྤུག་སྦྱོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་
རྣམས་ལ་དེ་རིང་རྗེས་འན་བྱ་རྒྱ་དང་། བོད་ནང་གནས་སྐྱེད་པ་ཅད་དཀའ་ངལ་
ཅན་འདིའི་འོག་བོད་མི་སྤུན་རྒྱ་ཚོས་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་དབུ་ལ་མཛངས་
སྤུན་པའི་འཐབ་རྩོད་སྤུ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ཡང་གྲུས་འདུད་ཡོད།

དེར་དུས་འཛམ་སྐྱིད་གི་གནས་སྐྱེད་དང་། ལོ་རྒྱུས་འཕྲུར་འགྲོས་དེ་ར་ཚོའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་མཐུན་པའི་སྤོགས་སྤུ་འཕྲུར་བ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་
བོད་དོན་གྱི་བྱས་ལུགས་རེ་ཆེར་སོང་ཡོད། དེ་འདྲའི་འཕྲུར་འགྲོས་ཀྱི་བྱས་ལུགས་
མ་བཟོད་པར་རྒྱ་མིས་ར་ཚོའི་བཅོལ་སྤོལ་གཞུང་གི་བྱས་པ་གཅིག་ཐབས་དང་།

བཅོན་གྲོལ་པའི་ནང་ད་བྱེན་སྐྱོར་དགུག་ཤིང་བྱ་རྒྱུ་འཆར་འགོད་བྱེད་བཞིན་པར་
བརྟེན། ང་ཚོས་པ་ཡུལ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་
པོར་བཟུང་ནས་ཡིད་གཟབ་ཡེངས་མེད་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་བོད་གངས་ཅན་པར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བཅོན་གཞོན་དང་། རིག་གཞུང་ཙུ་
བརྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་བ་ཤིག་བཏང་སྟེ་རང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་
སྐྱོད་པ་དེ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་མགྲོགས་སྤྱར་འཆར་
ངེས་ཡིན། ང་ཚོས་དམ་བཅའ་བརྟན་བཟུང་དང་། དཀའ་ངལ་ཁྲད་བསད་ཀྱི་འབད་
བཅོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། བཅོན་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ང་ཚོའི་པ་ཡུལ་དེ་རང་དབང་
དང་། ཞི་བདེ། གཟི་བརླིང་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་
འཐབ་ཚོད་བྱེད་སྐབས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྤོགས་བརྟན་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་
བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་གནས་པའི་ང་ཚོའི་གོ་གསལ་པོ་མང་པོས་བོད་དོན་
ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྲན་ལྷ་རྒྱུ་
དང་། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་དང་། སྲིད་གཞུང་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་དོ་གལ་ཆེན་
པོའི་སློབས་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་དུང་གནས་ཚུལ་བཟང་སྤོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷ་
སྐྱོད་མི་མཐུན་པའི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་སླེ་ཅིང་ཤེས་གཉིས་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་
ཏེང་ཞའོ་མིང་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཞིག་བཏང་བ་ཉི་ཆར་ཡོངས་གྲགས་ཐོན་པ་དེའི་ནང་།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་དོན་ཐོག་མ་འོས་མ་འཚམས་པའི་བརྗོད་བབས་དང། བོད་ལ་
འཛིན་པའི་སྲིད་ཇུས་ལོར་འཁྲུལ་ཅན་དེ་ལ་སློན་བརྗོད་བྱས་འདུག ། དེ་འདྲའི་
བསམ་འཚར་བརྗོད་སྤངས་ནི་འགོ་བ་མི་ཡི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང། དང་
བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་རེད། འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ལ་གནས་
པའི་རྒྱ་རིགས་སློན་ལྷན་ལྷན་གྱིས་ང་ཚོར་རྒྱ་བ་སློར་དང། ང་ཚོའི་སློ་སྤྱོད་སྤེལ་
བ་དེ་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

མཐའ་དོན་བོད་མི་བཅོན་གྲོལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང། མི་མང་ནས་བོད་མི་
བཅོན་གྲོལ་བ་ཁྲོན་ཆེར་པ་ལུལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་ལ་སློང་ནས་
བཀའ་བློན་རྗེས་དྲན་ལྷན་ལྷན་ཡིན། འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གསུམ་བུ་རྩེ་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁབ་ཏུ་སླུལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

དེར་དུས་འཛམ་གླིང་ནང་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར། ས་ཁུལ་
ཁ་ཤས་ནང་འཐབ་ཚོད་དང་དཀའ་ངལ་གསར་བ་ཡོད་ཀྱང། དེ་སྲུ་དཀའ་ལྷོག་ཡོད་
པའི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་མཐུན་འགྲིགས་དང་ཞི་བདེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་
ཀྱང་གོས་མོལ་གྱི་སློན་ནས་བོད་ནང་འགྲུར་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་བཅོལ་

བྱས་པ་ཡིན། བོད་མིས་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་ ༣༦ ལོར་བའི་དུས་
 བཞུགས་སྐབས་བཅའ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ནས་སློབ་མཁའ་རང་བཟོན་རྒྱ་ཞིག་ལ།
 རང་འདི་པ་ཡུལ་ནང་བཟང་སྤྲོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་སྤྱིན་མེད་པའི་ཁར། མི་མང་རྣམས་
 ལྷ་མ་སྤྲད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ས་སྐྱེག་སྤོང་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་ནས་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་ལྟར། དྲག་
 རྒྱུ་དང་། སྤྲོགས་སྐྱེལ། མི་འབོར་སློབ་ཞུགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་
 མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ཡོད་པ་སྲུང་བས་མངོན་གསལ་རྗེ་ཆེར་
 འགྲོ་བཞིན་མཆིས།

ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་སྐྱེར་ཤུགས་ཆེ་དུ་
 གཏོང་ཆེད་ལས་འགུལ་གསར་བ་མང་པོ་སྐྱེལ་ཏེ། བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ཟེར་
 བའི་ལས་འགུལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་
 རྱེད་མཁའ་ཚོའི་ཐོག་ཚབས་ཆེའི་དྲག་གཞོན་ལག་ལེན་བསྟར་ཞིང་། དྲག་གཞོན་
 རྱེད་ཡུལ་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་མཁའ་དང་། བོད་ཡིག་སློབ་
 གཉེར་མཁའ། སྐར་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་གཉེར་མཁའ་ཚོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་མི་གྲུང་བུ་
 ཉར་མི་དང་། ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དེ་སྲིད་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བེར་བ་ལྟ་
 བུའི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསའི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་ནས་ཚོས་དང་དང་། རིགས་ཞེན་གྱི་
 རྣམ་འགྲུར་ཐོན་རིགས་རྣམས་སྤྲིག་ཁོངས་ནས་སྤྲད་པ། དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་མི་མང་
 དྲག་ཆས་ཉེན་རྙོག་དམག་ཟེར་བ་འཇུག་ནས་སློབ་བཞེར་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱེད་
 པ་དེ་ཡང་ད་ཆ་གོང་གསལ་ས་ཁུལ་བར་ཁྱབ་ཡོད། དགོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་།

གསར་བཞེངས། ལྷ་བཙུན་ཚོས་ཞུགས་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་བཀག་སྡོམ་གྱིང་
བ། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཤར་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་པའི་ལྷ་
ཤན་ལས་གྱིང་བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་འབྱུང་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྐོབ་སྐོབ་
གྱིང་སར་འགོ་མི་ཚོག་བ། སྐར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་སྐྱུས་
ཀྱི་སྐོབ་སྐྱུག་རྣམས་ཤར་གྱིར་ལེན་གྱིང་དགོས་པའི་བཅོན་བཀག་བཏང་བ་བཅས་
ལྷང་འདུག །

ལྷ་ལོ་གྱི་རྒྱ་ ལ་ པའི་ནང་བེ་ཅིང་དུ་ཆེས་མཐོའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་བ་དེའི་
ཐོག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་གཏན་འབེབས་དང་བཅས། བོད་ནང་
དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་གཞི་དུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་གཉེར་རྒྱུའི་
གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དེ་སྡོན་བོད་ནང་གཉེར་བའི་ལས་གཞི་པལ་ཆེ་བ་
དང་འབྲ་བར་བོད་ནང་རྒྱ་མི་སྡོད་ལུགས་ཆེ་དུ་བཏང་ནས་མཐའ་མ་བོད་མི་རྣམས་
རྒྱའི་མི་འབོར་ནང་སེམ་དུ་འཇུག་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་དབུས་ཁུལ་དུ་མེ་འབོར་གྱི་ལུགས་ལམ་བཟོ་རྒྱུའི་གསལ་
བསྐྱབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་བསལ་སྐོར་འཆོབ་གྱིང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་།
ད་ལྟའི་སྲིད་བྱུས་འདིའི་འོག་ལུགས་ལམ་དེས་རྒྱ་མི་སྡོད་ཞུགས་བྱ་རྒྱར་ལུས་བ་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདོན་རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་མི་དིགས་འཚོ་གནས་ཐད་ལ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཇི་
ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ནི་དེར་སྐབས་ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་ནང་བདུན་ཕྲག་རེར་རྒྱ་མི་
ཁྱོན་ཆེ་འབྱོར་སྐྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུག།

བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྙོག་སེམ་ཐབས་སྐོར་དོས་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་འབོན་འདོན་སྤར་

སེམས་སྤངས་ཏེ་མངོམ་བཅེ་དང་། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཕན་སེམས། ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་བཅས་ཀྱི་སྐོན་ས་འབྲེལ་བ་མི་ལོ་བཙུག་ལྷེའི་རིང་བགྱིས་བ་དེ་ལྟར་ཡང་།
 འདི་གའི་གྲོས་འཆར་དེ་དག་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་འབྲེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་འབྲེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་འབྲེལ་
 འབྲོམ་ཚུགས་ཤོང་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་བསྐྱོན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་
 ཟེར་བའི་སྐོན་འབྲེལ་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་དངོས་
 འབྲེལ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མིན་ནི་བོད་མི་དང་། རྒྱ་མི་རྒྱལ་རབས་མཁས་པ་ཚོས་སློབ་གསུ་
 བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་པ་དང་། ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་རབས་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་བཅས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ས་
 ལྷང་མེད་པའི་སྐོན་ཚིག་ཅིག་འདོན་རྒྱའི་འབོད་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དོས་ནས་ད་ཕན་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་སྐོར་དམིགས་སུ་
 བཀའ་ནས་གཙོ་བོར་མ་བཟོད་པར་འདས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེ་བར་དོས་
 འཛིན་བྱས་ཏེ། འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཕན་དང་། ཕན་ཚུན་བཅི་འདོག་ཡོད་པའི་བོད་
 རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ཚུལ་མ་སྐྱུན་ཞིག་བྱུང་ན་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་རང་མོས་ཀྱི་སྐོན་ས་རྒྱ་
 མི་རིགས་ས་ཡ་ཆེག་སྟོང་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་འདོད་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། རྒྱ་མིར་
 བོད་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་རྒྱའི་རེ་འདོད་ཡོད་ན་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་ས་ནས་དེའི་ཆ་
 རྒྱུན་དང་གཞི་རྒྱུན་བསྐྱུར་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་དཀའ་
 རལ་དོ་མ་ནི་བོད་དེ་མི་སེར་སྤེལ་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཙུན་བསྐྱུར་དབང་སྐྱུར་འོག་
 གནས་བ་དེ་ཡིན་པས་དེ་དག་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་སེམས་ཐབས་བྱེད་དགོས། ལོ་

གསུམ་པོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་པོ་དོན་དུ་གཉེན་ཆེད་འདྲིལ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཆེད་འགྲོ་
བཞེན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་མཉམ་སྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ཚུངས་ལུས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སྤོངས་ཐང་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ཆེན། རྒྱལ་
ཚོགས་གྱི་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྐྱབ་ཁག་གི་སྐྱེན་སྲིད་བཅས་པའི་ནང་པོ་དོན་དུ་སྐོར་བའི་
སྤྱིའི་བྱས་དང་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་དགུང་ཁག་མང་པོས་སེམས་ཁུར་
གནང་བ་བཅས་ནས་གསལ་པོ་ཡོད།

ངོས་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་དབང་གོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་སུ་ལྷ་ལོ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་འཕྲོད་སྐྱེལ་བགྱིས་པར། ཨེ་ཤ་ཡ་
དང་། ལུ་ཤོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དང་བཅས་
གོས་མོལ་གང་མཚོགས་འགོ་འཇུགས་སུ་བའི་ཆེད་ཁོང་ཚོའི་གཞུང་ནས་རོགས་
རམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མང་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་བརྟེན་ལན་
གནང་བུང་བ་དེར་ངོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྤྱི་དགུང་དེ་དག་ལ་
སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གིས་དེར་དུས་པོ་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལོས་མིན་ཡིན་སྤྱགས་དང་
པོ་དེ་གྱི་གནད་དོན་འདི་སྐོར་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་མེད་པའི་སྐོར་ནས་ཞི་བའི་གོས་མོལ་
བརྒྱུད་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་བརྟེན་སུ་མཁུན་སྤྱོད་རྒྱ་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན།
པོ་དེ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ལས་དོན་འདི་རྩ་བའི་གི་སྐོར་ནས་མཚོགས་སུ་དུ་མ་
བསྐྱབས་པར་ད་དུང་འདི་སྐོར་ཡུན་རིང་གནས་ན་པོ་དོན་དུ་ཞེ་འཁོན་འཐབ་ཅོད་རྗེ་

ཆེར་འགྲོངས་ཡིན།

རོས་ནས་བོད་རང་བཅོན་སློང་གྲུ་བ་ཤངས་བྱེད་སྐྱེས་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐོག་རོས་ནས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལཱ་ལ་བརྟེན་པ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་མི་ཚོར་སློབ་ཁ་ཁེངས་པའི་སེམས་ཚབས་རྗེ་ཆེར་སོང་བར་བརྟེན་གཞན་དོན་འདིའི་ཐད་སྤྲོ་ལོ་རོས་ནས་མི་མང་རང་ལ་ཐད་ཀར་སྐད་ཆ་བྲིས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཡོད། རོས་ནས་བོད་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་རིང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ཡིན། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་འགྲུ་རྒྱུའི་སློང་བོད་མི་མང་ནས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ནི་འཛིན་ཏུ་དོན་གལ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་རྒྱུའི་ལས་དོན་གལ་ཆེ་འདི་སློང་བོད་མི་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་གོ་བཟུང་ཞིབ་ལྷུག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་རྒྱ་སྤྱོད་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་བཟུ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་མཚོན་པའི་བསམ་འཆར་བཟུ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཏུ་གནས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱགས་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བཟུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོས་དེ་ལྟར་གྲུ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རོས་ནས་གསལ་བོར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ཡིན་ན། རོས་ནས་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་སྤྱོད་སྤྱི་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ཐོག་གནས་སྤྱོད་ཡིན། ང་ཚོའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་མཁན་འཐུས་མིའི་ཚོགས་རྒྱུ་

གིས་དུས་ཚོད་གང་ཞིག་དང་། གཉིས་མོས་ཀྱི་ས་གནས་གང་ཞིག་ལ་ཁོས་མོལ་
བསྐྱར་དུ་འགོ་འཇུག་ས་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་
ཞིང་ཞིག་ཡངས་བསམ་ཤེས་ཅན་དག་གིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དང་འགྲིག་ས་
གཙོ་བོ་སྐྱོན་ས་ལོས་ལྷན་ཁག་ཉེ་བོད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་ལྷན་ཁག་ཞིག་དག་
མཚན་ཆེ་བར་ཤེས་རྟོགས་ལུགས་ལེན་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ནི་ཞི་འགྲིག་ས་བརྟན་ལྷན་ཁག་
བའི་ཐབས་ལམ་རོ་མ་དེ་ཡིན་ཅིང་། བརྟན་ལྷན་ཁག་གིས་གལ་ཆེ་ལུགས་ལྷན་ཁག་གི་ལོ་
ཞིང་ཚོས་ཉུང་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་
མོས་འདོད་ཁེངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲུང་བ་ལས་བཅོན་དབང་དང་དྲག་གཞོན་ཀྱི་ཐོག་
ནས་འབྲུང་མི་ལུགས།

བོད་ནི་ཨེ་ཤ་ཡའི་དབྱུས་སུ་གནས་པའི་ས་བབ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།
ལོ་བརྒྱ་ལྷན་ཁག་མང་པོའི་རིང་བོད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་ཞི་བདེའི་ཞབས་འདེགས་
ལུས་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་ལྷན་ཁག་གིས་བཅོན་འཇུག་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་
ཀྱི་ས་མཚན་ས་བརྟན་བཞིན་མཆིས། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ་བོད་ནང་
སྤར་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་དམག་གི་གཞི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷན་
མི་ཞིག་ཆེ་བོད་དུ་གནས་སྤོང་བའི་ལྷན་ཁག་ཀྱི་ཞི་བདེའི་རོ་ལ་འབྲུང་བ་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འགོ་བཞེན་པ་དང་། གནས་སྤོངས་འདི་སྤོང་དུ་སྤོང་བའི་ལྷན་ཁག་
བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱུ་དུ་འབྲུང་བས་མ་ཚད། ས་ཁུལ་
འདིའི་ཉེ་སྤོང་ལྷན་ཁག་ཁབ་ཚང་མར་ཐོས་མ་བདེའི་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་
ཡིན། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཀྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེར་ཞབས་འདེགས་ལུས་

ཡོད་ཅིང་། བྱང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་དམག་ཤུགས་ཆེ་བའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཞི་བདེར་
དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་བྱང་ཚོས་དེ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་ནས་ཉོར་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དབུས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཁྲོན་ལ་དར་ཁྲབ་བྱུང་ནས་མི་
མང་ས་ཡ་མང་པོའི་ཞི་བདེ་དང་། བཟོད་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་ཡོད། སྲར་རྒྱ་ནག་ལ་
བྱང་ཚོས་དར་མ་སྲོང་བ་མིན་ཞིང་། འབྲུང་འབྲུང་ཡང་བྱང་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་མི་
མང་ས་ཡ་མང་པོར་སྲུང་དོར་གྱི་གནས་དང་། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ། ཚོག་ཤེས་ཀྱི་བསམ་
ཚོ། ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ལ་འཁོད་པ་བཅས་པའི་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་
པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་བྱང་ཚོས་འབེལ་
རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཡུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། བོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
འགོག་སྡོམ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱས་དེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་
བྱང་ཚོས་འདི་བོད་དང་། དབུས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་བྱང་ལྷ་མ་ཐུད་གནས་རྒྱུར་ཉེན་ཁ་ཆེན་
པོར་གྱུར། མདོ་སྟོད་སྟང་གི་ས་ཁུལ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་།
ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ས་གནས་མང་པོ་
རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་ཉ་ཅང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
སུ་གྱུར་བ་དེས་མ་ཉོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་
བོ་བཅས་ཡུན་རིང་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ལྡན་ཏུ་དཀའ་ངེས་ཡིན།

བོད་རང་སྲོད་ལྗོངས་ཟེར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བོད་མིའི་སྡེ་ཁག་རྣམས་གནས་ཡུལ་
ས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། བོད་མིའི་གྲངས་འབོར་ས་ཡ་དུག་གི་སྲུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ཟེན་ཡོད་

བས་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྒྱུ་ལོ་ལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བོད་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་མཚུངས་དགོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་རིགས་དང་
བཅས་པ་འཚོ་གནས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེའི་ཅ་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད།

མཇུག་དུ་ངོས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་དུ་རང་སློབ་སློམ་
གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་དཔལ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གྲུས་འདུད་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་
བཞིན་བོད་དུ་རྒྱའི་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཐོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤོང་
བཞིན་པའི་སྤྲུག་རྒྱ་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁྱོད་གས་
ལྷུང་སེལ་སྤྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསུང་ཤུགས་དྲག་པོས་སློབ་ལམ་
འདེབས་ཀྱི་ཡོད། དེང་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་གཞི་ནི་བོད་རང་དབང་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་
མིན་པར་དུས་ཚོད་དི་ཅམ་ལ་ཡོང་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ གསུམ་བུ་ལྷུང་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་བདུན་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲུབ་དུ་སྤྲུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ང་ཚོས་བོད་མིའི་སྤྲོད་ལངས་ཀྱི་དུས་དྲན་ཐེངས་ ༣༧ པར་སྤྱང་བཙུ་ལྷ་བའི་
སྤྲུལ་འདྲིང་ཚང་མས་མཚོང་གསལ་ལ། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གིས་གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་
མཁྲོགས་རྒྱ་བ་ཅན་ཞིག་འཛིན་ནས་ཉོང་ཀོང་དང་། མེ་ཕན་ཐོག་དྲག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་
འགྱུར་བསྐྱེད་པ་དང་། བོད་དུ་འདྲུག་གཞོན་ཤུགས་ཆེ་དུ་བཏང་བ་གསལ་བོ་ཡོད།

དེ་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁུལ་དུ་འདྲེགས་སྤང་དང་
དོགས་པ་ཕྱགས་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་འཛམ་སྐྱིད་ལུལ་གྲུ་གཞན་
དག་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡང་རྗེ་སྤྱི་ཉུ་འགོ་བཞེན་པ་རེད།

ཀྲུང་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་འདི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་
མན་ཚུན་གོ་རྟོགས་གསལ་པོའི་སྐོར་ནས་བྱ་བ་མཉམ་སྦྲུབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་འབད་བཅོལ་
བྲུས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྲུས་མཁའ་གསལ་རྒྱུ་ཅན་དེའི་འོག་ལེ་ཅིང་ནས་ཀྲུང་
གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་གཏད་གྱི་ཡང་སྲིད་ཅིག་བསྐོས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་ཆབ་
སྲིད་གྱི་ལྷ་བ་པོད་མིའི་ཐོག་སྤྱད་ནས་པོད་མིའི་གོ་མས་གཤིས་དང་། ཚོས་ཕྱོགས་
གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་བཙས་པར་བཅི་མེད་མཐོང་རྒྱུ་དང་ཁྱད་གསོད་བྲུས་ཡོད། དོ་སྤང་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་ཁག་ནང་ད་ལྟའི་པོད་
གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་པོ་ལན་འདི་བཟོ་ལས་མང་
ཚོགས་གྱིས་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྲུས་པའི་དུས་སྐབས་དང་འབྲེགས་
བཞུགས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཚོར་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་
པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ།

ངས་སློ་མམ་ངང་བརྗོད་རྒྱུར་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་དབང་ཤེད་དང་། འདིགས་སྦྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་པོད་གྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་བཙན་
དབང་བྲག་གཞོན་ཕྱགས་ཆེར་གཏོང་བཞེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བཟང་ཕྱོགས་གྱི་
འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་རང་ལ་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་འགན་ཁུར་མི་རབས་གསར་པ་ཞིག་ལ་ཅིས་སྐོད་བྱེད་པའི་དུས་

མཚམས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྱུར་བ་གཉིད་ཟབ་འགྲོ་
 བཞིན་པ་དང་། སེ་ཅིང་གནམ་བདེ་སྐོ་མོའི་མང་ཆེན་དུ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ།
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་དགོས་པའི་འདོད་སྐྱེ་མི་གསོད་ཐབས་སྤྱོད་གྱིས་ཅ་མེད་
 བཟོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། ཐེ་མཉམ་ནང་མང་གཙོ་འབྲུག་མ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ། ལྷག་དོན་
 འདི་ལྟའི་ལྷ་མཁུག་དུ་ཐེ་མཉམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་
 མིད་འཛིན་འོས་འདེམས་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས་གྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་མི་མང་གི་བསམ་
 རྐྱེན་མང་གཙོའི་རེ་འདོད་གྱི་གཡོ་འགྲུལ་འབྲུག་མ་ཆེ་ཞིག་ཐེབས་དེས་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འབྲུག་གཅིག་སྤུང་གྱི་གཞུང་འཛིན་ལམ་སྲོལ་འདི་
 དག་གྲུ་ཡངས་དང་། རང་དབང་། མང་གཙོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་སྲོལ་
 ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་དེ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་འགྱུར་བ་དེ་ག་དུས་ཡོང་
 དང་། རི་ལྟར་ཡོང་། ཞི་འཇམ་ངང་ཡོང་སྐབས་མིན་བཅས་གྱི་གནད་དོན་འདི་ཡིན།

དོས་རང་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་དེགས་སྤུན་ལྷ་ཚོ་རང་དབང་
 དང་། མང་གཙོ། ཡར་རྒྱས། བརྟེན་ལྷིང་བཅས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་རྒྱའི་རེ་འདོད་
 འབྲུག་མ་ཆེ་ཡོད་ལ། དོས་རང་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཇམ་
 རྐྱེན་གྱི་མི་འབོར་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 གི་འགྱུར་བ་འབྲུག་མ་ཆེ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱུའི་དུས་མཚམས་སུ་སྐྱེས་པ་བར་བརྟེན། འགྱུར་
 བ་དེ་ཆེས་ངན་པའི་ལམ་སྤོགས་ལ་འགྲོ་དོགས་གྱི་སློབ་གཡེང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་
 འདུག ། གལ་སྲིད་ཟང་ཟེང་དང་། མི་གསོད་ཐབས་སྤྱོད་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་རྒྱ་
 རྒྱལ་ནི་མི་འབོར་ཉ་ཅང་ཆེ་བས་མི་ས་ཡ་མང་པོར་སློབ་ལུས་དུ་མི་ཤོང་བའི་དཀའ་

ངལ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། འཇམ་སྒྲིང་གི་ཞི་བདེ་དང་བརྟན་སྒྲིང་ལའང་ཤུགས་རྒྱེན་ངན་
བ་ཐེབས་སྲིད་བ་ཡིན།

ངོས་རང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དང་། བོད་མི་མང་གི་མ་
འོངས་པའི་གནས་སྤངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མིན་དེ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
འགྲོ་མིན་ལ་རག་ལུས་བ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་འདུག ། རྒྱ་ནག་ལ་ཡོང་རྒྱའི་འགྱུར་
བ་དེས་བོད་ལ་འེ་བ་དང་མདུན་ལམ་གསལ་བ་ཞིག་འབྱུང་མིན་དང་། རྒྱ་ནག་རང་
ཉིད་འགན་ཁུར་ལྡན་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་དང་། ཞི་འཇམ། ཚུལ་མ་ཐུན་བཅས་
ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་མི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་དང་མི་སྲུབ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་
གིས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚོགས་ལའང་གང་ཅམ་རག་ལུས་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་
ནག་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོའི་སྤྱིག་འཇུགས་ནང་འཇུག་དགོས་བ་ལས་ལོགས་སུ་
དབྱེ་ན་པན་ཐོགས་མེད་པའི་སྐོར་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་
མིའི་བཟང་སྲོད་དང་མི་མ་ཐུན་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལག་ལེན་མི་སྲུབ་བ་
ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ནས་འགན་ཁུར་ལྡན་པའི་གཞི་
ཅའི་སྲིད་བྱུས་བརྟན་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་
འཆར་བརྗོད་བཞིན་བ་ཡིན།

ཤེ་ཅིང་གི་གནས་བདེ་སྐོ་མོར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་མི་
རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། འདྲ་མཉམ། འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་བཅས་དོན་གཉེར་བྱ་འདུན་ཡོད་པའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད་
ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་མེ་མདའི་ཁ་ནས་ཐོབ་རྒྱའི་སྐོབ་གསོ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་

མིད་ཚོར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་མོལ་གྱི་ཚོག་ནས་
ལེགས་པར་སེལ་སྟེ་བྲལ། ཞི་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཅིག་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནང་
ཆབ་སྲིད་འཕོ་འགྱུར་ཞི་འཇམ་དང་འགོ་རྒྱུར་པན་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། འཇམ་
སྲིད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ཆེ་མཐོང་ཡང་གོང་མཐོར་འགོ་དེས་དང། ཉོང་གོང་དང། ཐེ་
ཐན་ཚོག་ཀྱང་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དང། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་དབར་
དངོས་འབྲེལ་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་ལ་པན་
ཚོགས་ཡོང་དེས་ཡིན།

ང་ཚོའི་དོས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་འཇམ་དང། བྱུ་ཡངས། བཟོད་
བསྐྱེད། པན་ཚུན་གཉིས་པན་བཅས་ཀྱི་སློབ་སེལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་
དོས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་པན་
ཚུན་གཉིས་པན་དང་མཛེས་ཕྱོགས་བཟང་པོའི་སློབ་སེལ་ལུག་རིང་མཉམ་གནས་སྟེ་
པའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་
མིའི་ཁེ་བན་གཅིག་སྲུ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྲུང་སྐྱོབ་དང། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་
ཡང་སེམས་འཁྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ནང་ཡ་རྒྱལ་བསྐྱབ་འཛིན་སྲོད་ལེགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན། རྒྱ་
ནག་གི་རྒྱ་ཆེའི་སྲུན་རྒྱ་པོ་མོ་ས་ཡ་མང་པོར་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་དང་གྲང་དོར་
འབྱེད་པའི་ནམ་དུས་དཔེའི་རྒྱུར་ང་ཚོས་སྲི་ཞུ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད། ངས་བཏོན་པའི་
གྲོས་འཆར་ལ་ད་པན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བདག་སྲོད་བྱས་མེད་ཀྱང། བོད་མི་ཚོར་
རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང། རྒྱ་ནག་མི་མང་དང། རྒྱ་ནག་

གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་གཉེས་དབྱེ་འབྲེད་བྱེད་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་
རྒྱུན་དུ་བྱེད་ཐུས་ཡིན། དེར་སྐབས་རྒྱའི་མི་མང་དང། བོད་མིའི་དབང་འབྲེལ་ལམ་
བཟང་དུ་སྲིད་ཡོད་པ་དང། ལྷག་དོན་བཅའ་ཁྲིམ་བོད་མི་དང། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྟོན་
མཁན་རྒྱ་རིགས་གཉེས་དབང་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་དུ་སྲིད་ཡོད།

དེས་མ་ཚད་མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྒྱ་
རིགས་དཔལ་པོ་ཟེ་ཅིང་ཉན་སོགས་ནས་རང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་བོད་མི་མང་གི་གཞི་
ཅའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་དང།
བོད་མི་མང་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད། ཕྱི་
སྟོན་རྒྱ་རིགས་མཁན་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་མཉམ་སྲེལ་མནའ་མ་ཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཆེད་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཆར་བཞིན་བཞོན་ཉེ་གོ་བསྐྱར་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱས་པ་
དང། དེའི་ནང་བོད་ལ་མནའ་མ་ཐུན་གྱི་གནས་བབ་སྟོན་རྒྱུར་བསམ་སྒོ་བཅད་ཡོད།
དེ་རིགས་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་འོས་པའི་འགྲུང་སྟོག་ཅིག་ཡིན། གནད་དོན་དེ་
དག་གིས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉེས་དབང་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་
དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅའ་ཁྲིམ་གཉེས་ཀའི་ཁེ་བན་གྱི་གནད་དོན་གོ་རྟོགས་གོང་
མཐོར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་ངོས་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་ལུང།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ང་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་རང་དབང་
ཚོད་ལེན་བྱེད་པ་འདིར་འཇམ་གྱིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལས་འགུལ་རྒྱ་
ཆེར་སྲིད་པར་བརྟེན། སྲིད་གཞུང་དང། རྩོས་ཚོགས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་
སེམས་འཁྲུང་དང། རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནད་དོན་དེ་ཚོར་རྒྱ་ནག་

གཞུང་ནས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྐྱོར་དེ་
དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོར་སྐྱལ་མ་ཐེབས་རྒྱུར་པའི་ཐོག་སྐྱོར་ཆེན་པོ་ཡོང་
ངེས་ཡིན།

ངས་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཚོས་གྱི་ཉི་མའི་སྐུ་སྤྲུང་དང། རང་དབང་གི་དོན་དུ་
འབོད་སྐྱེལ་བྱས་པ་ལྟར་གཞུང་དང། རྒྱལ་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་
པ་ཁག་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་མི་སྣ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁའ་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་བར་ངས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་རྒྱ་
དང། རྒྱུ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་གྱི་བཙོན་བ་ལོ་ན་ཚུང་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་
ཁྱེད་རྣམ་པས་སྤྲོ་མ་སྤྱད་འབད་བཙོན་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ལྷན་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་དུས་བབ་འདིར་འཛམ་གླིང་གང་སར་ང་ཚོའི་རྒྱུགས་པོ་ཚོས་བོད་
མིའི་དོན་དུ་ཞི་བའི་ལས་འགུལ་སྤྲོ་མང་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེར་ངས་ཚང་མར་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལྷན་རྒྱ་ཡིན། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བའི་དབང་གིས་སྤེལ་
བ་མིན་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོས་ངོས་འཛིན་སྐབས་པའི་རེ་བ་ཡོད། ལས་འགུལ་དེ་
རིགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་དང། མི་མང་ཚོར་བོད་མིར་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་མ་ཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་འཛིན་ཡོང་བའི་འབོད་
སྐྱེལ་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་དགའ་པོའི་ངང་བརྗོད་རྒྱུར། ང་ཚོ་བཙན་སྤོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་
གཙོའི་ཉམས་སྤོང་ལེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཙོན་བྱས་པ་རྣམས་ལམ་སྤོང་ཡག་པོ་
བྱུང་ཡོད། བ་ཞིང་སྟོན་ཁར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མའི་

འོས་གཞི་བདམས་བ་དང། རྒྱ་བ་རྗེས་མར་བོད་མི་མང་གི་སྤྱི་འཇུག་དངོས་གཞི་
འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་གནས་སྐབས་བ་དང། མ་འོངས་
བའི་བོད་མི་མང་གི་མདུན་ལམ་བཟང་ཤོས་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པར་
ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་བ་ཡིན། མང་གཙོ་ལ་འོས་འགན་དང། ཐོབ་ཐང་གཉིས་
ཀ་ཡོད། ང་ཚོའི་ཅུ་དོན་ལེགས་འབྲུབ་སྐབས་མིན་ནི། འོས་འགན་ལེགས་པར་སྐྱབ་
མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་བ་དེ་འཚམས་མ་སྐྱབ་དང།
གནས་ཚད་ལོངས་བ། སྤྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱུར་ལྷག་བསམ་ཡོད་མཁན་བཅས་ཀྱི་བོད་
མི་མང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཅིག་འདེམས་ཐོན་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་འོས་
ཤོག་འཕེན་མཁན་མི་རེ་ངོ་རེར་འགན་ཁུར་རེ་ཡོད་བ་ལྟར་ཚང་མས་སྤྱོད་ལུང་
སྤངས་ཏེ། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས་བ་ཡིན། མཐའ་དོན། བོད་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་རང་སྤོག་
གཏོང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དབང་བོ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་གྲུས་འདུད་དང། ང་ཚོའི་མི་མང་
གི་སྐྱབ་བལྟལ་གང་སྐྱབ་སེལ་བའི་སྤོན་ལམ་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་སོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁུབ་ཏུ་སྐྱེས་བའི་གསུང་འབྲིན།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་མཇུག་བསྐྱེལ་ལ་ཉེ་བ་དང། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རང་

དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་ལོ་སྟུམ་ཅུ་ལོ་བརྒྱད་འཁོར་བར་བྲན་གསོ་བྱེད་པའི་
སྐབས་འདིར་རང་ཅག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་
མཚམས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སླེབས་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདི་འགྲེལ་ཐག་རྗེ་
ཉེར་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་སྟོན་འགྲུབ་རྗེ་
ཆེར་སོང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དཀར་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གཅིག་དུས་སེལ་
ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་ཡོད་པས། འཛམ་གླིང་འདིར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་བློ་མེད་
ན། རང་རེའི་མདུན་ལམ་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་སྤྱུང་ངེས་ཡིན།

དེར་སྐབས་དྲག་པོའི་ཉེན་གཞི་རྒྱ་སྐྱེད་དང་། འཇུགས་སྐྱུན། མི་འཁོར་འཕར་བ་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་དུ་འགྱུར་བཞིན་བ་དང་། རང་བྱུང་གི་
རྒྱས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། གཉེར་ཁའི་འབྱུང་ཁུངས་གསར་བ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་
པའི་ཐད་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་འཕྲལ་ཁེ་གཙོ་བཟུང་བྱས་ན། དེ་ནི་
མིག་རྒྱུང་གི་ཐུང་བའི་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེར་དུས་ཚོན་རིག་
ཡར་རྒྱས་སོང་བ་འདིས་འགྲོ་བ་མིའི་དཀར་ལམ་སེལ་རྒྱུར་ཕན་རྒྱས་གང་ཅམ་བྱུང་
ཡོད་ཀྱང་། ལོ་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་དཀར་ལམ་མཐའ་དག་སེལ་ཐབས་
སུ་ཚོན་རིག་གཅིག་སུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་།
ཕན་ཚུན་མཛེས་བཅེ། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་སོགས་བཟང་སྟོན་གྱི་རྒྱས་པ་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོས་འགག་ཁུང་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་ཚུལ་ལྡན་ལ་སྦྱོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་
བསམ་བློ་གསར་བ་གཏོང་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་དུས་ལས་ཡོལ་

ཟེན་པའི་ལྷ་བ་དང་བསམ་སྒོ་རྒྱན་འཛིན་གྱི་དང་། ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་
བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བར། རང་དོན་ཁོ་ན་སྤོང་བཅངས་བཅས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་
རེའི་དམིགས་ལུལ་བཟང་སྲོད་ཡར་རྒྱས་འགོ་མི་བྱུང། བསམ་སྒོ་དེ་འདྲ་གཏོང་
མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་པའི་འཇམ་སྤིང་
འདི་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་འགོ་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱུན་
ཡིན། ང་ཚོས་སོ་སོའི་ཉམས་སྲོང་བྱུང་རིམ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་དགོས་པ་ལྟར།
དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་པ་ཡིན་ན།
དུས་རབས་འདིའི་ནང་མིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྲོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མིའི་ཆེ་མཐོང་
དང་། རང་དབང་། ཞི་བདེ་བཅས་བརྒྱག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་པན་ཚུན་བར་གྱི་
འགལ་བ་སེལ་ཐབས་སུ་དྲག་ལྷགས་བེད་སྲོད་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་དམག་འཁྲུག་དང་མི་གསོད་ཁྲག་སྲོད་གྱི་
དུས་རབས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཚོག། རིང་མིན་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པ་དེ་གོས་མོལ་དང་། ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་ཆེད་ང་
ཚོས་འབད་བཙོན་གྱི་དགོས་པ་ཡིན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་པན་ཚུན་བསམ་སྒོ་ལ་
དང་། ཁེ་སན་མ་མ་ཐུན་པ་རྒྱན་མ་ཐུད་ཡོང་ངེས་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་
གནས་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུར་
རྒྱུར་རྒྱུར་འདིའི་ཐོག་མཉམ་དུ་སྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་
བར་དང་། མི་སྐྱེར་པན་ཚུན་བར་ཁེ་སན་དང་བསམ་སྒོ་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་དཀའ་ངལ་
ཡོད་རིགས་སྒོ་གོས་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་པན་ཚུན་སྤིང་མོལ་བྱས་ཏེ་

སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

འགྲོ་བ་མིའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་
ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་མོལ་དང་། འཆེ་བ་སྲོང་བའི་རིག་བའི་གཞུང་ལུགས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མིན་གཞུང་ཁག་གིས་འཆེ་བ་མེད་
བའི་ལྷ་སྲོད་ལ་མོས་མ་ཐུན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཅ་ཆེར་འདྲིན་བའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་མི་
ཕན་པར་དེ་དག་ཁྱབ་སྤེལ་འབྲུང་ཐབས་སུ་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བསྟར་དགོས། དོས་
ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ད་བར་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩོད་འདི་འཆེ་
མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་སྡེ་འཁྲིད་བྱས་པ་དང་། བོད་དོན་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
སུ་ཞི་འགྲིགས་གྱི་ཀུན་སྲོང་བཅངས་ནས་གོས་མོལ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་
གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་ཐབས་བྱས་ཡོད།

སྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་ལམ་
སྟོན་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་སེལ་ཐབས་ཅན་ཐབས་ཅན་གྱི་ཆེ་སྲོག་ལ་བརྟེ་
གཏུང་བཅངས་ནས་འགྲུབ་ཀྱི་རིགས་སྲོང་ས་དགོས་པ་ལྟར། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་མིའི་ཅ་དོན་སྐྱབ་བའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ལོས་དང་།
ལུགས་རྒྱུང་རིང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དོན་དངོས་
ཐོག་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ང་ཚོས་དེ་རིང་དུས་རྒྱུ་ལ་སྲུང་བཅི་ལྷོ་བ་དང་བསྐྱབ་བར་ལམ་བོད་ནང་འགྲུབ་
གཞོན་བྱེད་ལུགས་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ་ལོ་གཅིག་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་མིག་ལྟ་
སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སུ་མ་ཐུན་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅིས་མེད་དོག་

རོལ་ཚབས་ཆེ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། ལྷ་ལོ་སྤྱི་རྒྱ་བཞི་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་རྒྱུང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་ཏེ་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་འདུན་ཞི་བའི་ལས་ལྟེང་ལ་འདོན་མཁན་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཉམ་གཅོད་གཏོང་བ་དང་། བཅོམ་འཇུག་གྱེད་ཤུགས་ཆེ་བུ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོ་བེད་པའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱོད་བཅུན་མང་པོ་ཞིག་དགོན་པ་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་དང་། ཁག་གཅིག་བཅོམ་བུ་བཅུག་པ། དེའི་ཁྲོད་ནས་ནས་འགའ་ཞིག་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཡོད། གུན་གཟེགས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་ལུ་བཞུགས་ཡོད་དེ་ལྟ་འདྲ་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཁྲོད་གི་དོན་དུ་སློབ་འཚབ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག །

ལྷ་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ལ་འགྲུབ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་ཁྲོད་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་གུས་བཅེ་གྱེད་པའི་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སྤྱི་བྱས་གསར་བ་ཞིག་བཏོན་པའི་ནང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་དང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་གཞོན་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་འདུག ། སྤྱི་བྱས་གསར་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་མོ་བཅས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སློབ་ལས་ཉམས་ཆག་དང་ཅ་མེད་གཏོང་ཐབས་གྱེད་བཞིན་པ་གསལ་བོར་མཚོན་ཐུག།

དེ་བཞིན་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སློང་སློད་རྒྱ་ཅུང་ལུ་བཏང་འདུག ། ལྷ་

སར་ཡོད་པའི་བོད་མེད་སློབ་ལྷན་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་དེའི་གོང་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་སློབ་ཚན་དེ་དག་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་
འགྲུལ་བ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་ཞི་བར་ག་ཤེགས་པའི་
ཀུན་གཟིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་སྟེ་བོད་ནང་
ཚོད་ལྷའི་བོད་ཡིག་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་ལྷན་ཆེན་འཇུགས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་
སློབ་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་སློབ་ལྷན་དེ་རིགས་ཀྱིས་པན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མིས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་བོད་ནང་སློབས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས།
ཤེས་རིག་སོགས་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་གསར་བ་སྐྲེལ་བ་དང་།
སློབས་གཞན་ཞིག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་མི་འཛོར་སློབ་ཞུགས་སུ་མ་ཐུད་བྱེད་བཞིན་
བ་དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་
དམས་སོང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་མངོན་གསལ་མེད་པའི་གྲངས་
ཅུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཏུ་མཆིས། སྲིད་བྱས་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་བཤེས་ཡིན་སྟབས་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་སྐོང་ཁྲིའི་ཆེ་
ཁག་ནང་བོད་མི་རྣམས་མི་གྲུ་གྱི་མཐའ་ལ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་
ལྟར་རྒྱའི་མི་འཛོར་སློབ་ཞུགས་སུ་མ་ཐུད་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཁ་ཤས་ནང་
བོད་མིའི་གོ་མས་གཤིས་དབལ་ཡོན་ཅ་མེད་ཏུ་འགྲོ་ཉོན་ཡོད།

རྒྱའི་བྱ་སྐྱོད་དེ་དག་ལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སློབ་

ནས་འོ་སྐོལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། མི་མང་སྲུ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ཁོང་
 ཚོར་བྲང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྡོད་རིགས་ལ་ཞི་བའི་སྐོ་ནས་འོ་སྐོལ་བྱེད་པའི་སྐོབ་
 ཐང་ཡོད་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་བོད་ནང་འབར་གས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་དེར་ངོས་རང་སྐོ་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ང་རང་གི་ངོས་
 ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱུས་སྲུ་
 མ་སྤུང་བྱ་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གཏུག་རྒྱབ་ཀྱི་བྱ་སྡོད་ལག་
 བསྐྱར་བྱེད་མཚམས་མ་བཞག་ན་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ཇོ་བྲག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་
 བཀག་འགོག་བྱེད་མི་སྲུབ་པའི་གནས་སྲུ་གུར་ངེས་ཡིན། ངོས་རང་བོད་མི་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ཚན་རྒྱ་ནག་དང་། བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱའི་མི་མང་དང་
 འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་འདི་དམིགས་བསམ་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེན་པོར་མཐོང་། བོད་མི་མང་
 དང་རྒྱའི་མི་མང་བར་བསམ་ཚུལ་ཤེས་ཉོགས་གཉིང་ཟབ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་འདི་མན་
 ཚུན་གཉིས་ཀར་ཁེ་སན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བན་ཚུན་གོ་ཤེས་དང་། ལུས་བཅི་
 ཞི་བདེ་བཅས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་དང་མིའི་བར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་འདི་ངས་དུས་ཉུག་
 ཏུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་བཅི་གི་ཡོད། ཉེ་ལམ་བོད་རྒྱའི་མི་མང་དབར་གོ་བསྐྱར་
 རིམ་པ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་འདིས་ང་ཚོ་མན་ཚུན་གཉིས་ཀས་སྐོ་འཚབ་བྱེད་པའི་
 གནས་ཚུལ་དང་། རེ་འདུན་ངེ་ཡོད་པན་ཚུན་གོ་ཉོགས་སྐྲེལ་རེས་བྱ་རྒྱའི་ཐད་ལ་
 བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་དང་། བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་
 རྒྱའི་སྤུན་རྒྱ་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་སྤུག་དང་། གཞི་ཅའི་
 ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སོང་བ་འདི་ང་ཚོར་མཚོན་ན་དམིགས་

བསམ་གྱི་སྐྱུལ་ལྷུག་དང་། ང་ཚོའི་སེམས་ཤྱགས་སྒེལ་བའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་གྱུར།

ཉེ་དུས་ཉེང་ཞེང་མིང་འདས་གོངས་གྱུར་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དོན་ལྷན་ཉ་ཅང་
བངས་པོ་གྱུར་ཡོད་ལ། ཉེང་ཞེང་མིང་དང་ང་རང་ལོ་ཤེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
ཚྭ་གས་ལྷན་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚུན་རྣམས་ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཉེ་
གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ལྷན་སེམས་རྒྱུའི་གོས་འགོ་འདོན་མཁན་ཡང་ཉེང་ཞེང་མིང་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ཚོ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་རིང་ཁ་བཤད་ལག་བརྟམ་གྱི་དོན་ཕན་
ལྡན་པའི་གོས་མོལ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་མེད། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་ལས་གནས་འཛིན་མཁན་
རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དཀའ་ཚུན་འདི་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ལྷན་
སེམས་སྲུང་ལམ་སྐོ་གསར་པ་ཞིག་འབྱེད་རྒྱུའི་སྲིད་སྟོབས་དང་། ཚོ་ཅལ་འདོན་རྒྱུར་
ངས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནང་དུས་རབས་གསར་པ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་ཐེན་པ་དེས་དོན་ཕན་ལྡན་
པའི་འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་སྲུང་ཡོད། ཤར་ཏུར་གི་སི་ཐན་
(འཕྱིང་ཅང་) ལང་ཡུ་གྲུར་མི་མང་གིས་ཉེ་ཆར་ངོ་ཚྭོལ་རྩམ་སྟོན་བྱས་པ་དེར་དྲག་
ཤྱགས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་དྲག་པོའི་བྱ་སྟོན་གྱི་བ་རྣམས་ཞི་སྟོ་
ཕམ་བྱེད་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ཞིག་ཤེད། བོད་དང་འབྲུ་བར་ཤར་ཏུར་
གི་སི་ཐན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་རྒྱ་ནང་གི་བདེ་བར་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཞི་
བའི་གོས་མོལ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ལྷན་འཚོལ་དགོས།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་འགན་གཞན་ཞིག་ནི་རྩོད་གོང་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་
སུ་ཅེས་མེན་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ཚུན་མི་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུས་

བསྐྱེད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་སའི་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སྲིད་བྱས་
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་
བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ལོང་དུ་བརྗོད་སའི་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དགེ་མཚན་
ལྡན་པའི་ལག་ལེན་ཞིག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་
ལམ་གང་ཅི་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ཡིད་ཆེས་དང་། ལྷ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་ཤེས་ཐོབ་
རྒྱུ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

དེར་སྐབས་ཐོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་
འདིས་འགྲོ་བ་མིའི་དཀའ་ངལ་ལ་ཚང་མའི་སེམས་ནང་རང་བཞིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་
གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་བྲང་བདེན་ལ་ཚང་
མའི་སེམས་ནང་གཅེས་ཞེན་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་
ཡོད། ཐོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟེང་པ་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཕྱོགས་དམར་
འཛིན་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་བྱས་ངན་རེད་ཟེར་བ་ནི། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་སན་འབྲུབ་ཆེད་
བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཡོལ་ཐབས་ལྟེང་པའི་ཐ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒོ་ཕམ་ལྟེང་
འོས་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒོར་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་གཡོག་
གིས་བཀག་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་རྙེད་མི་སྲུབ། ཐོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་མཐར་སྐྱབ་དེ་ཐོད་མི་མང་
དང་། རྒྱའི་མི་མང་ནས་འཚོལ་དགོས་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་སྤོང་ལ་
བཅངས་ཏེ་ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་སྤྱི་མཐུན་གྲོས་མོལ་འབྲུང་ཐབས་འབད་
བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མི་མང་གི་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་
 ང་ཚོའི་འབད་བཅོལ་ལ་བསམ་ཤེས་མ་བྱས་སྐབས་ང་ཚོའི་ཁྲིམས་མ་ཐུན་དང་བྱང་
 བདེན་གྱི་ཚད་ལོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མ་སྐྱེལ་མ་སྐྱེལ་མེད་བྱུང་། བོད་མི་མང་རྣམས་
 གཏུག་རྩལ་གྱི་བྲག་གཞོན་ལིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤངས་དང་སྲོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ཚོས་སྤྱུག་རུས་དང་། སྤྱིང་སྤོབས། བཟོད་བསྐྱོན་བཅས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱས་
 ཡོད། ད་དུང་ཡང་བྱང་བདེན་མིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་། བྲག་གཞོན་ལ་དོ་རྒོལ་གྱི་དྲོ་
 རྒྱལ་ས་ཏུ་སྤྱུག་ཐབས་ཟད་གི་གནད་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྤུང་རུང་བྲག་པོའི་ལམ་ལ་
 བསྐྱོད་མི་རུང་ཞེས་ངས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འབོད་སྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ང་
 ཚོས་འཁོན་འཛིན་དང་། ཐབས་ཟད་གི་བྲག་པོའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཚོ་
 ཡང་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁན་ཚོ་དང་འདྲ་བར་སྤང་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤུང་དེས་
 ཡིན།

འདི་གསུམ་སྐྱེལ་གྱི་དུང་དང་། བཅོལ་དབང་གཏོང་བ། བྲག་འབྱུགས་བེད་སྤྱོད་གྱི་དྲོ་
 བ་བཅས་ནི་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཡིན་ཅིང་། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་
 གྱི་གཞི་རྒྱུ་ནི་བདེན་དོན་དང་། བྱང་བདེན། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
 དགོས། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལག་ཆ་རུས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ད་ལྟ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་
 དུས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་སེམས་འབྱུགས་དང་། ཤེས་རབ། བཟོད་བསྐྱོན་བཅས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབད་བཅོལ་ཆེན་པོ་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འབོད་སྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ཆེད་དུ་ལྷུས་སྲོག་དོར་བའི་དཔལ་པོ་པོ་རྣམས་
 ལ་གུས་འདུད་དང་། སློན་ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ གསུམ་བུ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་པོ་དགུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་ཏུ་སྦྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་འཇམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་
གང་སར་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོད་
རྒྱུ་གསར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོད་རྒྱུ་གི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཞི་མོལ་
དང་མཇུག་མ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་སྤྱིའི་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། རོས་
ཀྱི་མཚོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཉེ་ལུ་བ་འདིའི་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་སྲོལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གསོ་ཐོབ་ཡོད།
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དུས་རབས་འདི་དམག་འཁྲུག་དང་མི་གསོད་ཁྲུག་སྲོལ་གྱི་དུས་
རབས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉམས་སྲོལ་གྱི་སློབ་གསོའི་ནང་སྤྱི་
ཚོགས་འཆར་ལོངས་སྤྱང་ཡོད་པས་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
འབད་བརྗོད་བྱས་ན་དུས་རབས་ཇེ་ས་མ་དེ་དག་འཚོག་རྒྱུ་ཞི་མོལ་དང་། འཆོ་བ་
མེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནས་སེལ་སྤྱིའི་ཐབས་ཤིག་ཏུ་ས་ཕྱོགས་འདི་དེ་བ་ཡོད།

དེ་རིང་གསུམ་བུ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་པོ་ ༣༩ པ་འདིའི་ཐོག་ད་པོ་དག་འཇུག་པའི་
ཚད་མེད་འཕྲད་པར་ཁོག་ཡངས་བཟོད་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་ལྷག་བསམ་སྤྱིར་སློབས་
བརྟེན་བོར་གནས་པའི་བོད་མི་མང་ལ་བསྐྱེད་བརྗོད་དང་། འཆོམས་འདྲི་ཡོད།
དེར་དུས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་དོན་སློབ་སྦྱོར་ལྷན་པའི་གོམ་
བཟོད་མ་སྐྱབ་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་པོ་འདོད་སློལ་ཁེངས་པའི་བསམ་བློ་ལ་
ཤུགས་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཐོག་འགའ་ཞིག་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་དེ་ཐག་ཆད་

ནས་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་འཚོལ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་མཐོང་བས་དེར་སློབ་གཡེང་ཡོད།

ཁྱེད་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ངོས་ནས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོའི་
འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་འཚེ་མེད་ཞི་ལམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་རྒྱ་དོན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པ་ཡང་བསྐྱར་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་ད་མན་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་
འབད་བཅོམ་བྱས་པ་འདིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིར་
ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་དོན་མཉམ་ཆེ་ཤོས་དང་།
འབྲུག་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་སྲུ་མ་སྤྱད་
ལག་ལེན་བསྐྱར་སྐབ་པ་ཡིན་ན། འཛམ་གླིང་འདིར་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེའི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལྷ་སྲོད་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་ང་ཚོས་དཔེ་སྟོན་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་སྐབ་
ངེས་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་འདིས་རྒྱ་ནག་ལ་འང་
ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། ཉེང་ཞལ་མིང་གིས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
གསར་གཏོད་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་དབལ་འབྱོར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ཐོག་ལ་ཡང་འགྲུང་བ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་སྲོད་སྤངས་དེ་སྟོན་
དང་བསྐྱར་ན། ལྷ་བའི་ཆ་ནས་གྲུ་ཡངས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྲོད་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་མང་
ཚོགས་ལ་དེ་ཅམ་བཅོན་ཤེད་སྐྱལ་འདེད་མི་བྱེད་པ། སྤྱི་དམངས་ལ་དམ་འཁུར་
དུ་ཕྱིན་པ། དབྱས་གཞུང་ནས་མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་དབལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ལ་སོགས་
པའི་ཁེ་དབང་གང་འཚམས་སྤྱད་པ་སོགས་དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོའི་རྒྱལ་
འབྲེལ་སྲིད་བྱས་ཐོན་བྱ་བྱ་ཡངས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཞད་

སྟེགས་ཁག་ལ་ལྷགས་རྒྱ་མང་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱ་ལ་སྤྱི་ལོ་ཚོགས་མི་ཁག་དང་
མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་དུ་སོང་བ་དེ་ནས་གསལ་པོ་མཚོན་གྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བསྐྱབས་བརྗོད་འོས་པའི་འགྲུང་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱི། ལྷ་ལོ་རྟོང་ཀོང་དེ་
དཀའ་རྙོག་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་སྤྱིར་ལོག་ཅིས་ལེན་བྱས་
བ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་རྟོང་ཀོང་གི་གནད་དོན་ཐོག་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལག་
བསྟར་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་པེ་ཅིང་ནས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་དོན་ལྟར་ན། ཐེ་ཅན་
དང་ཞི་མོལ་འགོ་འཇུགས་བསྐྱར་དུ་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སྲིད་བྱས་ལྷུག་ཏུ་
སྤྱིན་བ་གསལ་པོར་མངོན།

དེར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དེ་ལོ་བཙོ་ལུ་ཉི་ཤུ་ལོར་གི་གནས་སྐབས་ལས་ཡར་
རྒྱས་སྤྱིན་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱབས་བརྗོད་བྱེད་འོས་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འཁོད་འོས་
པའི་འགྲུང་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ནང་ཚབས་ཆེའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་སྐོར་དང་། དེ་མིན་དཀའ་ངལ་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་ལྟས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་
དབྱུ་ཁྲིད་གསར་བ་ཚོས་སློབ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་རྒྱ། ལྷིང་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་བཅས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་དུང་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་རང་དབང་ཆེ་ཅོམ་སློབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། འགོ་
བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བལྟས་ཆེ་སྤྱི་རོལ་དངོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལྟར་སོང་
ན་ཡང་མིའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ།

ཚོ་པམ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྟོབས་ཀྱི་
འགྲུང་བ་དེ་ལྟར་འགོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོབས་སྟེ་མོད་ནང་གི་གནས་
སྐབས་ནི་ལོ་ཤས་ནང་རེ་ཞན་རེ་སྤུག་ཏུ་འགོ་བཞེན་ཡོད། ཉེ་བའི་དུས་སུ་མོད་ནང་

ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱུས་དེ་དག་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཆེད་
མངགས་ཚུ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོང། བོད་མི་ཚོའི་ཚོས་དང་
དང་། རྒྱལ་ཞེན་གྱི་བསམ་སློབ་གཞི་ཆེད་རྒྱུ་རྗེས་ཚུ་བཞུགས་པ་ལེན་བའི་རོ་ཆ་
བྲལ་བའི་སྲིད་བྱུས་ལོ་རེ་བཞིན་ལྷགས་རེ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་གཞི་གྱི་ལས་
འགུལ་དེ་དག་ཐོག་མར་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དང་། ད་ཆ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་
ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོང། དེར་བརྟེན་དེད་སྐབས་བོད་ནང་འཛིགས་སྐྱེལ་དང་།
བཅོན་ཤེད། དངངས་སྐྱབ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་འགའ་ཤས་ནི་དེ་སྲིད་རིག་
གནས་གསར་བཅའི་དུས་སྐབས་བསྐྱར་ལོག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོང།

བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱལ་བཞིག་ཁྱབ་བརྒྱལ་བཏང་བ་འདི་ནི་
གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་དམིགས་བསམ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། བོད་མི་
ཚོའི་སོ་སོའི་མི་རིགས་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིག་
གཞུང་གཅེས་ཉར་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་གཞིན་རྒྱུ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་འབྱེད་
གྱི་ལས་ལྷགས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་ངན་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའི་ཡོད་པའི་
གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྐྱབས་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ། སྲིད་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ལྡན་བྱ་ཡོད་པས་མི་ཕན་བར་
བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

བོད་ནང་སློབ་སྦྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་
མེད་པ་སློབ་ཅི། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འདར་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གནས་པ་ཡིན་ན་པོད་མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་མི་སྤྱད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་ཁྲིད་ཚོས་གཤམ་ཆེར་བཅི་བའི་བརྟན་ལྗོངས་དང་། གཅིག་གྲུར་ལའང་གཞོད་སྤྱོད་
ཡོང་ངེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣེ་
གཤམ་ཐང་བསམ་སློབ་ལུགས་ཆེ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན། པོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུག་འདི་
དག་གཅེད་སེལ་བྱེད་མ་སྤྱད་ན་རྒྱ་ནག་གི་སྣེ་གཤམ་ལ་གཞོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷོ་ལྷོ་
ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། པོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུག་འདི་སེལ་སྤྱད་པ་བྱུང་ན་ཏོང་ཀོང་དང་། ཐེ་ཅུ་
གཏོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ལ་མཐོང་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར་པན་
ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

པན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཡོང་ཐབས་སུ་ངོས་ནས་རང་བཅན་ཚོད་ཀྱི་མེད་པའི་
བསམ་ཚུལ་གསལ་པོ་ཡིན། ངོས་ནས་དེ་སྔ་ཐེངས་མང་བརྗོད་པ་ལྟར་ངས་འབད་
བརྗོད་བྱེད་དོན་ནི་པོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་། རྐྱད་ཡིག་གོམས་སློབ་བཅས་རང་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ནམས་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་དོན་དམ་པའི་རང་
སྲིད་རང་སྤྱོད་གི་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ་འདི་ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ལ་པོད་མི་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་
དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ནང་གི་སྲིད་དབང་
ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་སྤྱི་ལུགས་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་
སྤོང་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དེ་དག་ལ་
གཞི་རྩའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་ཁྲིད་རིམ་བསྐྱེད་རྒྱ་མི་པོད་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་པོད་མིར་བདེ་སྤྱོད་

བསྐྱེད་ཀྱི་དང་། བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཀྱི་ཉེ་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པར་
 བརྟེན་ཀྱི་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ང་ཚོ་དང་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ལས་དོན་འགོ་
 འདྲུགས་ལྟེན་མི་སྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། གལ་ཆེར་བཅི་བའི་ཅ་དོན་
 བརྟེན་སྡིང་དང་། གཅིག་གྲུང་ཞེས་པའི་དགོས་འདུན་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་སྲུབ་
 པ་ཡོང་ཀྱི་ཡིན། རོས་ནས་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་
 ཁྲིད་ནས་བ་ཚོར་ངོས་ཀྱིས་བརྟེན་བའི་གྲོས་འཆར་ཁག་ལ་དོན་དམ་གྱི་དགོངས་
 བཞེས་གནང་རོགས་ཞེས་ཡང་བསྐྱུང་འབོད་སྐུལ་ཞུ་ཀྱི་ཡིན། གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་
 བས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་བྲང་བདེན་དང་། རྫོང་རིག་དྲུངས་གསལ་གྱི་སློབ་སྐྱོང་སེལ་
 ཀྱི་འདོད་མོས་ཡོད་ཆེ་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཀྱི་ཉེ་ཆེད་ཐབས་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཉེད་དེས་
 ཡིན་པར་ད་དུང་ཡིད་ཆེས་ལྟེན་བཞེན་ཡོད།

ང་ཚོས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་དང་། རྫོང་བརྟེན་བབ་བརྒྱུང་གི་སློབ་སྐྱོང་ད་ལྟ་
 བཞེས་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་སྐྱོང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཉམས་སྲུང་ནས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཀྱི་སློབ་
 གྲོས་དང་སྡིང་སྡིང་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཁེ་བན་སྐྱེད་དགོས་པའི་
 དུས་ལ་སྐྱེད་སྐྱོང་ཡོད། གྲོས་མོལ་ལྟེན་བའི་ཅ་དོན་ནི། བོད་རྒྱལ་དབང་མཚན་མཁུན་
 གཉིས་པན་དང་། བརྟེན་སྡིང་གཅིག་གྲུང་། རང་དབང་དང་། མང་གཙོ། རང་སྐྱོང་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་དང་། དེའི་རིག་གཞུང་། ཁོར་ཕུག་བཅས་སྐྱོབ་
 མེད་འཛིན་སྐྱོང་ལྟེན་ཐབས་སྐྱོང་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཅ་དོན་དེ་དག་སྤང་རྒྱུ་
 མཛོན་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཉེད་པ་སྤྱིར་གསོ་དང་། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་
 མའི་ཐོབ་ཐང་ཚོར་སྐྱེད་ལྟེན་ཕྱགས་བརྗོད་བཞེན་ཡོད། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མས་གཞུང་འཛིན་

དགོས་པའི་འབོད་སྐྱེལ་གནང་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཛིན་པའི་མཚུག་དུ་བོད་སྐོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང། ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཞེས་པའི་སྐོར་དེ་བཅིག་བཏོན་ཡོད། དེ་དག་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་དང། སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། དེས་མ་ཚད་རྒྱ་ནག་ནང་དང། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མང་པོས་ཀྱང་བོད་མི་མང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང། གཞི་རྒྱའི་ཚོལ་ཐང་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང། རོས་ཀྱི་དབྱེ་མའི་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་ལ་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་སེམས་ཤུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང། སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་དམིགས་བསལ་སྐྱེལ་སྐྱུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་ལོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་རང་བཙན་བྱུང་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་མོང་བའི་དུས་བྲན་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚོལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང། མི་མང་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཁྲིམས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་པལ་ཆེ་བའི་པ་ལུལ་གཉིས་པར་གྱུར་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ཚད་མེད་གནང་བ་ལ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནི་ལ་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་གནས་ལུལ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་ཚད། ལུལ་འདིའི་གནའ་དུས་ཀྱི་སྐབས་མཐའ་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་དང། གཉིང་ཟབ་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྐྱུགས་དེ་དག་གིས་ང་ཚོར་སྤོང་བྱེད་དང། ལམ་སྤོང་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བོད་དོན་དཀའ་རྒྱུ་གཞི་བདེའི་ལམ་ནས་སེམས་པའི་ཆེད་དུ་དོན་པན་ལྷན་པའི་འགན་ཁུར་བཞེས་རྒྱུའི་རོས་བབས་ཡོད། རོས་ཀྱི་དབྱེ་མའི་ལམ་སྐྱུགས་འདི་དག་རྒྱ་གར་

གཞུང་གིས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་རྩའི་སྲིད་བྱུས་དང་མ་ཐུན་གྱི་ཡོད་
པས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱའི་བར་ཞི་མོལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་མི་
ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། བོད་ནང་ཞི་བདེ་དང་། ལྷིང་འཇགས་མ་བྱུང་ཆེ་
རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་བར་ཡིད་ཆེས་ལྷོས་འགོལ་ཐུབ་པའི་འབྲེལ་བ་གཉིད་ཟབ་
ཅིག་ཡོང་རྒྱ་ཏུ་ཅང་དཀའ་བ་ཡིན།

ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་ངོས་
ནས་མང་མོས་ངོས་བསྟུ་བུ་རྒྱའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་དེ་སྐོར་ན་ཞིང་བཅན་བྱོལ་
དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་གང་ཐུབ་
བསྟུ་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་འཆར་རི་ལྗང་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མང་མོས་
གཞི་རྩར་བཞག་སྟེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྗོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྗོས་ཚོད་
བཞག་པ་དེའི་ནང་མང་མོས་ངོས་བསྟུ་བུ་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་སྤྱིར་འཐེན་ཡོང་
བ་དང་། ངོས་ནས་གང་དགའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཁོད་འདུག ། མི་མང་
ནས་ངོས་ལ་རེ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ལྷོས་འགོལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དང་མ་ཐུན་ཞིང་། ལག་ལེན་འཁེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་
བྱེད་གྱི་ཡོད། ལམ་ཕྱོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
ཐོབ་ཐང་ཁག་ཡོང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གིས་གལ་ཆེར་ལྟ་བའི་གཅིག་གྱུར་དང་བརྟན་
ལྷིང་ལའང་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན་པར་བརྟེན། ངོས་ནས་ལམ་ཕྱོགས་འདིའི་ཐོག་

ནས་ལྷ་མ་ཐུང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འབྲེལ་མ་ཐུང་ཐུབ་པའི་འབད་བཙོན་པུ་རྒྱ་
ཡིན། ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་རང་སྲོག་རྫོལ་གཏོང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཐོད་མི་
དཔའ་ཐོ་ཐོ་མོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། ཐོད་མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་སྤྱད་སེལ་
སྤུབ་པ་དང་། འགོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྲིད་ཡོང་བའི་སྲོལ་ལམ་བཅས། །།

སྲི་ལོ་ ༡༩༩༩ གསུམ་བཅུའི་དུས་རྒྱུ་ཟེངས་བཞི་བཅུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དྲུ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་འཇིག་།

ད་ཉིན་གསུམ་བཅུའི་དུས་རྒྱུ་ཟེངས་བཞི་བཅུ་པའི་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་ཐོད་སྲི་
ནང་དུ་ཡོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱན་རློན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གིས་ཁྱེད་
གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་གྲོགས་པོ་ཁག ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་བཅས་
ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བར་སྐྱུར་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིང་ཐོད་
སྲི་ནང་གཉེས་ཀའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱས་ཡོད། མི་
གཅིག་གི་མི་ཚེའི་ནང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཟེངས་བའདི་དུས་ཡུན་སྤང་སྤང་ཞིག་མིན། དེའི་
རིང་ཐོད་ནང་གི་སྤྱན་རློན་ཆེས་མང་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཐོད་ཡུལ་བཞག་སྟེ་བཙན་
བྱོལ་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་ཐོད་མི་མང་པོ་ཞིག་འདས་གོངས་སོང་སྟེ། དེར་སྐབས་ཐོད་
སྲི་ནང་གཉེས་ཀར་མི་རབས་གཉེས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ན་གཞོན་ཚོས་སྤྱད་

བསམ་སྡིད་སྡོམ་སྡོམ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ལྷན་པོད་ཀྱི་རང་དབང་འབྲེལ་ཚོད་ཀྱི་ལས་འགན་
 འཁུར་བཞིན་ཡོད། མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་རྒྱ་བཅོན་གྲོལ་བ་རྣམས་ནས་སྡི་
 ཚོགས་ལམ་ལུགས་མང་གཙོའི་སྡོམ་སྡོམ་སྡོམ་པོ་ཆེན་པོ་སྡོམ་པོའི་ཐོག་ཤེས་
 ཡོན་སྡོམ་སྡོམ་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་
 རྒྱན་འདྲིན་བྱས་པར་རྒྱལ་སྡིའི་ཐོག་ནས་གདེང་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད། ལྷན་
 འབྲས་དེ་དག་ནི་བོད་མི་ཚོ་ནས་སྡིད་སྡོམ་སྡོམ་ཆེན་པོས་འབད་བཅོན་བྱས་པ་ལ།
 རྒྱལ་སྡིའི་ཚོགས་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་དང་། སྡེ་ཁག་གིས་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་།
 ལྷན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སྡོམ་ནི་ཉ་རུས་བོད་མི་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་གྲོལ་དུ་
 བསྐྱོད་འཇུག་ཞུས་བཞེས་ཐོག་བོད་མིའི་སྡོམ་སྡོམ་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཆར་
 གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་གིས་སྡོམ་
 མ་ཐུན་འགྲུར་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་བ་བཅས་ལས་ལྷན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་ཚོས་བཀའ་
 དེན་རྗེས་འབྲེལ་བཞིན་ཡོད།

འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ལ་རང་འདོད་ལྟར་
 དབང་སྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་ ༡༩༦༣ ལོར་སྡོམ་སྡོམ་
 བསྡོམས་གནང་བའི་ཡིག་འགྲུ་མི་བདུན་གྱི་སྡོམ་ལྷན་པོའི་ནང་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་གཞུག་
 རྒྱུ་བཅོན་དབང་རི་ལྟར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསལ་བོར་འཁོད་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མེད་པའི་ལས་འགྲུལ་སྐབས་གཏོར་བཤིག་དང་། མི་
 མང་གིས་སྡོམ་སྡོམ་ལྷན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སྡོམ་སྡོམ་སྡོམ་པོའི་སྡོམ་སྡོམ་
 བཞིན་ལས་མ་མཆིས་པས་ཞིབ་གསལ་བརྗོད་འདོད་མེད། ༡༩༩༩ ལོར་བཅའ་ཆེན་

རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་གཤེགས་ཉེར་གནང་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསུང་བཤད་ནང་། བོད་ཡར་
རྒྱུས་བཏང་ནས་ཐོབ་པའི་ཁེ་སན་ལས། གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དང་། བོད་མིས་
དཀའ་སྤྱད་མྱེད་པའི་གྲོང་གུན་ཆེ་བ་བྱུང་ལུགས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།

ད་ཕན་བོད་ནང་སྤྱིར་ན་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་ཡར་རྒྱུས་སྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ལུས་སྲོལ་གོམས་
གཤེགས། ས་བབས་གནས་སྐྱད་ས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་བོད་རྒྱ་གཉེས་མི་འབྲ་བའི་
དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ལྷ་སྲོད་མི་མ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་འདོད་མ་ཁེངས་པ། ཡིད་ཆེས་
མེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ད་ལྟའང་ཡོད་སྲིད་ཡིན། བོད་
མིའི་ཕྱོགས་ནས་མི་མ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་འགྲུང་ཅུང་ཟད་ཐོན་པ་ཐག་རྒྱུའི་དབང་འཛིན་
བ་ཚོས་དེ་འཕྲལ་བྲག་རྩལ་བཅའ་གཞོན་གྱིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅུ་
བཤེགས་ཆོས་ཆེན་གཏོང་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་ཐོ་
གཅེས་སྤང་བྱེད་པའི་བྱ་སྲོད་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་དེ་ནི་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་བཅུ་བཤེགས་ཆོས་ཆེན་གཏོང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་སྐྱོད་ཤིག་ཡིན། དེ་ནི་མི་
རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དབྱེ་འབྲེད་མཐོང་རྒྱུས་བཤེགས་སྤང་བ་ཞིག་དང་།
དཀའ་སྤྱད་འདིའི་རོ་ཐོ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་རྣམས་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

རྒྱུའི་དབང་འཛིན་བ་ཚོས་བོད་མིས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྲུང་བསྐྱབ་པ་འདིའི་
འབྲུང་ཅ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རོ་ཐོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་ཉམས་དམས་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་
གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་ལུས་བཟུང་སྟེ་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་འདུག ། བོད་བཅིངས་

འགྲོལ་བཏང་ལུགས་བཤད་དེ་མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་སོང་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་གསོན་
ལུགས་ཆེན་སོར་གནས་ཏེ་ད་དུང་ཡང་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མེད། བོད་དང་རྒྱ་ནག་
གཉིས་ཀར་པན་ཐོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ད་ལྟའི་ལམ་ཕྱོགས་འདི་གའི་ཐོག་ཕྱ་
མ་ཐུད་ཕྱིན་ན་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་ལ། རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བཏུན་ལྷིང་
དང་ཆིག་སྐྱིལ་འབྲུང་མི་ཐུབ་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་མིང་མཐོང་ལ་ཡང་
གཞོད་རྒྱུ་ཡོང་ངེས་ཡིན། བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྫོག་སེལ་ཐབས་ནི་འགན་ཁུར་སྲུང་ས་
ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད།

དངོས་དོན་དེ་ལ་བསྟུན་ཏེ། ལོ་རབས་བདུན་ཅུའི་འགོ་སྟོན་དུ་ངོས་ནས་གཞུང་
འབས་ཀྱང་གསུམ་འགའ་ཞིག་དང་གོ་བསྟུར་ཐོག་དབུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཚན་
གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་། དེའི་ནང་བོད་རང་བཅོན་དང་། ལ་བྲལ་
མིན་པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་རིགས་
ལ་འདང་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་དང་། རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྫོག་སེལ་ཐབས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད། རོས་ནས་བྱམས་
སྤྱིང་རྗེ་དང་། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་སྲུང་གཞིར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གཞུང་འདི་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་ལ་པན་ཐོགས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། མི་ཉམས་གོང་སྐྱེལ་བྱེད་འོས་ངེས་ཡིན། ༡༩༥༩ ལོའི་ལོ་
མཇུག་ཏུ་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་གི་ས་ང་ཚོར་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་
འབྲུར་བསྟུན་མ་ཐག་ངོས་ནས་དེ་འབྲེལ་བར་ལན་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ལག་དང་། ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་འགྲུང་
 བ་འབྲེལ་མེད་སྒྲིལ་གསུང་གི་ལྷན་འབྲེལ་ཡོད། ལྷོ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ། རོས་ནས་འབད་བཙོན་རི་
 ལྷར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ལག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་རོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློང་སྟོབས་མ་
 ལྷངས་པ་ལྟ་བུས་བདག་སློང་རི་བཞིན་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ༡༩༩༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩
 བར་ང་ཚོའི་བར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚམས་ཚད་བ་དང་། དེ་རྗེས་མི་སྐྱེར་
 བ་དང་། ཟུང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཞིང་། འདས་པའི་ལོ་
 ཟུང་གཉིས་ཙམ་རིང་འབྲེལ་ལམ་གཅིག་ལ་ངེས་གཏན་དང་དོན་མཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཐོན་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་ཅང་ཅེ་མིན་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་པོད་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་
 གནང་གི་ཡོད་པའི་མདོན་རྟགས་གསལ་པོ་བྱུང་།

ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༦ བའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་པེ་ཅིང་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ཅང་ཅེ་
 མིན་གྱིས་པོད་དོན་ཐོག་གྲུང་མོལ་རྒྱུན་རིང་གནང་ཞིང་། སྲིད་འཛིན་ལྷན་གཉིས་
 བས་གསར་འགོད་བ་མངལ་འབྲུད་སྐབས་སུ་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་པོད་དོན་སྐོར་གྲོས་
 མོལ་འགོ་འཇུགས་མ་བྱས་གོང་ཏུ་ལའི་ལྷ་མས་དོན་ཚན་གཉིས་ལ་ཡོངས་བསྐྱབས་
 གསལ་བཤད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་རོས་ནས་དེ་དོན་གསལ་བཤད་
 བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ལ་ཡོངས་བསྐྱབས་མ་བྱས་གོང་ནང་དོན་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་
 འདོད་ཡོད་ལུགས་གསལ་པོར་བརྗོད་དེ་བརྟེན་ལན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རེ་བྱས་ཀྱང་
 བརྟེན་ལན་གང་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷ་ལོའི་སྟོན་མཁུག་ནས་
 བཟུང་རྒྱ་སྐྱོགས་ནས་པོད་རྒྱའི་གྲོས་མོལ་དང་། རོས་ལ་ལྟ་སྟངས་ཟད་མདོན་
 གསལ་ཏུ་མཐོགས་བཟུང་གི་ལྷན་འབྲུང་རི་སྐྱབས་ཏུ་བཏང་སོང་ཞིང་། ལྷོ་བྱང་གྱི་

འགྲུར་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བོད་ནང་སྐར་ཡང་གཏུག་རྩེ་བཟུང་བུ་ཕྱགས་ཆེ་ཏུ་བཏང་
བ་བཅས་ད་ལྟར་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་བར་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཏུ་གནས་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ན། གཞུང་
འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ཡིག་ཆ་དང་། གཏམ་བཤའ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་
སྲིད་འབྲེལ་སྟེན་གྱི་རྣམས་འགྲུར་མཁས་པོ་གཅིག་ཕུས་མི་མང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་རྒྱ་
གཏོང་མི་སྲུབ་ལ། མདུན་དུ་ལྷགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་སེལ་མི་སྲུབ། བཅོན་དབང་
བཟུང་བུ་ཕྱགས་ཀྱིས་མིའི་ཕུས་ལ་དབང་སྐྱུར་སྲུབ་ན་ཡང་། མིའི་བསམ་སྒྲོའི་འགྲུར་བ་
ནི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཞིང་བྲང་བ་དེན་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་འགྲུར་མི་སྲུབ་བ་གསལ་པོ་
ཡིན། འོ་ན་གང་གྲེད་དགོས་ཟེར་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་
རིང་གི་ཁེ་སར་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཅ་བར་གཏུགས་ཐོག་མི་
མང་ལ་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་ཁེ་སར་ཞིག་ཡོད་པ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་སྲུབ་པ་
གྲེད་དགོས། དེ་ལྟར་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་སྟོབས་སེལ་སྲུབ་པ་
བྱུང་མཚམས་ལོ་ཤས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟེན་པ་ལྟར། རོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགན་
ཁུར་མཚམས་འདོགས་རྒྱ་ཡིན།

བོད་རྒྱའི་དཀའ་སྟོབས་འདི་ནི་ལྷ་བ་འདྲ་མིན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱགས་
འདྲ་མིན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། ཡང་ན་གོ་མས་གཤིས་རྙིང་བ་དང་། གསུང་བརྗོད་
བར་གྱི་འགལ་བས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་གཅིག་
ཕུ་ཡང་མིན། དེ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་

དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཅས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་དཀའ་རྙོག་གཏིང་ཟབ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ༡༩༧༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་
གི་དུས་སྐབས་བཞིན་དཀའ་རྙོག་ཚབས་ཆེ་འདི་དག་དོ་སྤྱོད་གྲོས་ལོལ་བྱས་ཏེ་
སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་བོད་རྒྱ་བར་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་པའི་ཚོར་
སྣང་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་ནི་ཉིན་གཅིག་ལ་བཟོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་མིན་པས་བཞུགས་པོ་
འཕྲད་ཐོག་སྤྱོད་བསམ་ཚུལ་དག་ངང་གྲོས་ལོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

དོས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་པ་ཚོ་དོགས་པ་རྣམ་ཉོག་གིན་
ཏུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དོས་ནས་སྤྱོད་བསམ་ཚུལ་དག་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་
སེལ་ཐབས་དང་། གནད་དོན་གཞན་དག་སྐོར་བསམ་ཚུལ་རིམ་བཞུར་རྣམས་དང་
ལེན་བྱ་རྒྱུར་འགོ་བུ་རྒྱུ་བཟོ་གི་འདུག ། དཔེ་མཚོན་གསལ་ཤོས་གིག་ལ། བོད་ས་
མཐོང་ཁོར་ཡུག་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཁྱེད་དེའི་བྱ་གཞག་ལ་ཡིད་གཟབ་དགོས་པའི་
འབོད་སྤྱོད་ལོ་མང་གོང་ནས་རིམ་བུར་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་གཅིག་ཕྱི་ཁོ་མན་
ཆེད་མིན་ཏེ། བོད་ནང་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྣངས་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་རྒྱ་
ནག་གི་ཡུལ་གྱི་མང་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་ཡང་གཞོད་སྐྱོན་
ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན་འབོད་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐོར་མཐ་བ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་
རྒྱ་ནག་ནང་ཁྱེད་ལོ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་ཚོས་གནད་དོན་
དེ་ལ་དོ་སྤྱོད་བྱས་མ་སོང་། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ས་ཁྱེད་ཁག་ལ་འོང་གནས་གཅོད་བྲེགས་
མཚམས་འཛོག་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་བཏང་བ་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་
ཡང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤྱོད་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ཁག་མང་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཕྱི་བ་ཡོད།

ངོས་ནས་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྙོག་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་འདི་ལ་
འགྲུང་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་བཅའ་ཡང་ཚོད་གྱི་མེད།

ངའི་རེ་བ་ནི་བོད་རྒྱའི་གྲོས་མོལ་གང་མཚོགས་འགོ་འདྲུགས་སྐབས་པ་ཞིག་
དང་། བོད་མི་རིགས་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་ཐོབ་དབང་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཐོག་
ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཡང་
རྒྱས་གཏོང་སྐབས་དགོས་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་ལམ་སྟོན་གསུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱ་ནག་གི་མང་སྲིད་གཞུང་ནང་བརྟན་ལྷིང་ཆེད་སྤྱི་ལོར་རྒྱ་དང་། བོད་མི་རིགས་
ལ་ཡང་ཞི་བདེ་དང་། མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྡན་པའི་སྟོན་མི་ཆེ་སྤྱི་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་
བ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་སྟོན་གསུང་འདི་བཞུགས་ཀྱི་ལམ་
ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བ་ཡིན་ན། ངོས་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ཡིད་
ཆེས་སྤོས་འགོལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་བོད་རྒྱ་ཁ་བྲལ་དུ་མི་འགོ་བའི་
འབོད་སྐྱལ་བྱེད་སྲུབ།

ངོས་རང་བོད་མི་མང་གི་མཚོན་ཚབ་པ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་གང་ས་ནས་བྱས་པ་ལ་སྲིད་གཞུང་
ཁག་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁག་མང་། གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཚོགས་པ་ཁག་གཞན་
ཡང་སྤྱིར་བཏང་མི་མང་ཁག་བཅས་ནས་རྒྱ་བ་སྤོར་བྱས་ཆེ་གནང་བ་དང་། ལྷག་
པར་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཁེ་ལིན་ལོན་དང་ཁོང་གི་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱའི་ཚོད་
རྙོག་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་ལ་སྐྱབས་སུ་ཆེ་བཞེས་གནང་བར་
ལ་ཟད། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ཚང་མས་ཀྱང་

བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་གནང་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོར་ལ་འཕེལ་
བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཚང་མར་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་མིའི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ང་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་སློབ་སྦྱོར་རང་
དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གང་སར་བྱང་བདེན་ཅུ་ཆེར་འཛིན་
མཁན་མང་བོར་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡོད། འདས་པའི་མེད་ཅན་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཐོག་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་སྤར་བྱུང་སྤོང་མེད་པའི་ཚད་
མཐོར་སོན་པ་དང་། དེང་སང་བོད་དོན་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། སྲིད་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས་ཁག་
ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེ་ཁག་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་གྲྭ་
ཁག་ཚོས་ལུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ཚོགས་ཕྱེ་འདྲ་མིན་ཁག་སྐྱུ་ཅུལ་མཁན་
དང་། ཚོང་རིགས་མི་སྒྲིག་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་མང་བཅས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནས་བོད་དོན་ལ་སེམས་
འགུར་ལྷགས་ཆེ་བྱས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁག་མང་
གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གྲོས་ཐོལ་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོལ་བྱ་རྒྱ་གནད་
དོན་གལ་ཆེའི་གསུ་སྤྱི་འཛོག་གི་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་མཁན་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་
སྤྱན་རློང་ཕོ་ཕོ་ཚོ་དང་། རྒྱ་རིགས་ནང་ཚོས་ལ་དད་ཅན། སྤྱིར་བཏང་སྤྱིར་སྤྲོད་རྒྱ་
རིགས། རྗེ་མཉམ་མི་མང་བཅས་པ་དང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྗེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེར་
སོང་ཡོད། རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རློང་ཕོ་ཕོའི་ནང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་སེམས་

མཉམ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་འདིས་ང་ཚོའི་སེམས་ལྷུགས་དང་རེ་བ་རྗེ་ཆེར་སོང་། ལྷག་
པར་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་འཁོད་རྒྱ་རིགས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལས་ཅན་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
འཁོད་སྐྱུལ་དང་། བསམ་འཆར་ཡོངས་བསྐྱབས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་འདི་དག་སྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་འཁོད་སྐྱུལ་
བྱས་པ་ནས་ངོས་རང་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་།

ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དོན་སྐོར་མཁྲེགས་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་
ཡང་། དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་གནས་བབ་ནི་སྤར་
དང་མི་འབྲ་བའི་བཟང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་རྒྱ་བར་དོན་པན་ལྡན་པའི་གྲོས་མོལ་
ཡོང་བའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་
ཚོར་རྒྱ་བ་སྐོར་གནང་མཁན་སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁག་ མི་མང་བཅས་
ཚང་མར་སྤར་ལྷག་སེམས་ལྷུགས་དང་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་བ་སྐོར་ལུ་མ་སྤྱད་
གནང་རོགས་ཞེས་འཁོད་སྐྱུལ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་།
རྒྱ་བ་སྐོར་ཡོད་པའི་ནམ་འགྲུང་ནི་ང་ཚོར་འིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནམ་འགྲུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་འདི་དག་འཛོལ་རྩོག་ཅན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གལ་གནད་ཆེན་པོར་
བརྒྱུད་སྤྱོད་འཆམས་ཀྱི་སེམས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་འགྲུལ་ལྷུགས་སྐྱུལ་བརྗོད་
ཞིག་ཏུ་འགྲུང་ངེས་ཡིན། ད་པན་བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་ལུས་སྐོག་དོར་བའི་དཔལ་
པོ་པོ་མོ་ནམས་ལ་གྲུས་འདུད་དང་། བོད་ནང་གི་དགའ་སྐྱབས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལས་ཐབས་པའི་
སྐོན་ལམ་བཅས་།།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ གསུམ་བུ་རྩེ་དུས་བྲན་ཐེངས་ཞེ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྱབ་དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ནས་ད་ལམ་མི་ལོ་ ༧༡ ལོར་
བའི་དུས་བྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་ངོས་ནས་བོད་གཞིས་བྱེས་མི་མང་ཡོངས་དང་།
འཛམ་གླིང་ཐོག་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྣམས་དང་། ང་ཚོའི་སློབ་པ་པོ་རྣམ་
པ་བཅས་ལ་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དུས་འགོར་སྐྱེབས་ཡོད། འདས་པའི་དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་པར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། འགོ་བཟུང་སྤྱི་དངོས་པོ་
ཡར་རྒྱས་ཤིག་དུ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡུལ་ལུང་དང་། མི་མང་
རྣམས་ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་རྙོག་རྣམས་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་
པར་བྲག་སྐྱོད་ལག་བརྟན་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་མང་པོའི་ལུས་སློབ་དང་། སྐྱོད་
བུའི་བཅས་པར་གཏོར་བཤིག་ཉམས་ཆག་ཆབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་པ་དེ་དམག་འཁྲུག་དང་། འཐབ་ཚོད་གྱི་དུས་རབས་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་བྱུང་
ཡོད་པ་འདིའི་ཉམས་སྲོང་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་རྩ་ཆེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐོབ་ཡོད། དག་སྐྱོད་
ཐོག་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་དག་ལུགས་བརྟན་ཡུན་གནས་ཤིག་མི་
ཡོང་བ་གསལ་པོར་བརྟན་ཡོད། སན་ཚུན་གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ནི་ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དུས་རབས་གསར་པ་འདིར་
ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། སློབ་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།

དེ་རིང་ང་ཚོས་དུས་བྲན་ལ་སྐྱེད་བཞི་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་རང་དབང་

འཐབ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལེ་རྩེ་གཤམ་འཛིང་ཅན་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་
 ཆེད་མི་མང་གི་རོ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལྷགས་སུ་མ་སྤྲད་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་པ་དང་། དེ་
 བཞེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡང་ལྷགས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ང་
 ཆོད་སེམས་ལྷགས་ལ་སྐྱེས་སུ་མཚན་མོ་ཡོད་གི་འདུག ། ཐབས་སྤྲུག་པ་ཞིག་ལ།
 བེ་ཅིང་གཞུང་ལ་བོད་དོན་གྱི་དཀའ་རྩེ་འདི་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་དང་། ལག་ལེན་
 འཁེལ་སྤྲོད་པའི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་སེམས་སེམས་རྒྱུ་ཆེད་ཆེད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། སྤྱིང་
 སྤྱོད་སེམས་མེད་པར་བཞེན་གྲོས་ལོལ་བྱེད་འདོད་མི་བྱེད་པར་བྲག་རྩུབ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་
 གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཅན་བྱོལ་དུ་འགྲོར་སྐབས་ནས་དེ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་
 བཅངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲུག་ས་ནས་བྱ་སྤྱིག་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། དེར་བཞེན་ང་
 ཆོས་ལོ་མང་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གྲོས་ལོལ་གྱི་སྐོར་སེམས་མན་ཚུན་ཞི་འགྲིགས་
 ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཐེ་མན་ཐེ་བའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་རིགས་སྤྲོད་རྒྱ་རྒྱལ་དང་བོད་མིའི་བར་འབྲེལ་བ་བཟོས་ཏེ་པན་ཚུན་ཤེས་
 རྟོགས་དང་། ལུས་བཅི། གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བཅས་ཡོང་ཐབས་བྱས་པ་
 ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རོ་བོ་གསལ་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཅ་ཆེད་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱོད་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྤོགས་ཁྲབ་སྤེལ། མང་གཙོ་
 ལྷགས་ཆེར་གཏོང་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཁག་ལ་འབྲེལ་
 ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་བཅས་ལ་བཞེན་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཅ་སྲ་བཞུན་ཡོང་བའི་འབད་བཅོལ་སུ་མ་སྤྲད་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱ་ལམ་ཆེན་པོས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་ནང་གི་

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྐྱེས་ཉ་ཅང་ཇོ་བུ་གི་གནས་སུ་སླེབས་ཡོད་པ་དང་།
 བོད་མིའི་ཚོས་དད་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་གཏོར་བརྒྱལ་གཏོར་ཆེད་རྒྱལ་གཅེས་
 ཀྱི་སློབ་གསོ་ཟེར་བའི་རྒྱུད་རྟེན་ཚོ་ནམ་གཏོར་བའི་ལས་འགྲུལ་ལོ་རེ་བཞིན་ཕྱགས་
 རེ་ཆེར་བཏང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུགས་ཁ་ཤས་ལ་དེ་སྲིད་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་
 དུས་སྐབས་ལྟར་གྱི་འདིགས་སྐུལ་དང་། བཅོམ་དབང་། དངངས་སྐྱག་བཅས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཡོད་འདུག ། ༡༩༩༩ ལོ་གཅིག་ཕྱིད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོམ་པ་རྒྱལ་
 བཅོམ་ཁང་ནང་ལུགས་མ་ཐུན་མིན་བའི་མནར་གཅོད་འོག་རྒྱུན་འདས་སོང་བ་དང་།
 དགེ་འདུན་པ་དང་བཙུན་མ་ཁྲོན་བསྐྱོམས་ ༡༩༩༩ དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་
 ཡོད།

རྒྱ་མཚན་ནི། བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་མཚམས་འདོགས་བྱས་པ་དང་།
 རོས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ཡིག་
 ཆའི་ཐོག་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོམ་པ་མི་གྲངས་ ༦༡༥
 ཡོད་པ་དང་། ༡༩༩༦ ལོ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་གྲ་བཙུན་ ༡༡༩༠༩ དགོན་པ་དང་ཚོས་
 རྒྱུད་བསྐྱེ་གནས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་འདུག ། བོད་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཅོམ་
 འཛུལ་བྱས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་འགའི་དངོས་རྒྱུད་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ནས་ཀྱུན་
 གཞིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་རབས་རྒྱག་རྩུ་བའི་ལོ་འགོར་སྐྱད་གྲགས་ཡོད་
 པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྟུན་ལྷུ་ཞིག་སྤུལ་བ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནས་ད་བར་
 བོད་ནང་རྒྱའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་བ་དེ་ཅུ་ཕྱིན་མེད་པ་གསལ་པོ་
 ཡིན།

དེ་ལྟའི་ཆར་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དགུང་ན་རྒྱུང་དུ་དེ་བཟང་
 བཅོམ་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོམ་པ་རྒྱུང་ཤོས་ཤིག་ཏུ་
 གྲུང་པ་དེར་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྫོང་འཚབ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། བོད་ཀྱི་དཔལ་
 འཕྲོར་རྫོང་མོ་དབྱེ་སྟེ་ཁོ་མ་རའི་དཔལ་འཕྲོར་དུ་བསྐྱུར་བའི་གོ་སྐབས་བཟུང་ནས་རྒྱ་
 མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནང་ཐུ་མ་རྒྱུད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྫོང་ཚོར་
 ཁང་དང་། རྒྱན་ཅེད་ཁང་། ཆང་ཁང་། རོལ་གཞས་ཁང་སོགས་ཁྲུབ་གདལ་འགྲོ་
 བཞིན་པ་དེ་ལ་གཞུང་ནས་མངོན་མེད་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་བོད་
 མིའི་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཁག་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རང་གཤིས། ཡ་
 རབས་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་བཅས་པར་གཞོན་འཚེ་དང་། བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་
 པའི་ནང་གུངས་ཉུང་མི་རིགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཐད་དྲག་ཤུགས་ལས་སྐྱབ་
 པའི་རུས་པ་འདོན་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་སྐྱབ་གི་གནས་ཚུལ་འདི་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་རྒྱུང་དུ་
 འགྲོ་རྒྱུར་མན་ཐོགས་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་རང་གི་བརྟན་སྡིང་དང་། གཅིག་གྲུར་
 ལའང་མན་ཐོགས་མེད། གལ་ཏེ་བརྟན་སྡིང་དང་། གཅིག་གྲུར་ལ་སེམས་འཚབ་
 དངོས་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། བོད་མི་མང་གི་རྫོང་ཡིད་མགུ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་
 ལས། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཅོན་འགུལ་བྱེད་མི་རུང་། ཁ་བྲལ་དུ་མི་འགོ་བ་བྱེད་
 དགོས་ན་དབང་འདྲིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐོག་དྲང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་ཀྱི་
 སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་མེན་དགོས། རྒྱ་དང་གཡོ་སྐྱོས་གནས་
 རྐབས་མི་མང་མགོ་སྐོར་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དྲག་རྒྱབ་ཀྱིས་མིའི་ཕྱིས་པོ་

དབང་རྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་། དངོས་གནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པ་དང་། ཁོང་
ཚོའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཁོང་ཚོའི་གནས་
ཚུལ་གསལ་ལོ་ཤེས་པ་དང་། དྲང་བདེན་དང་། སན་ཚུན་གྲུས་བརྩེའི་སྲོད་ཚུལ་
བཅས་དགོས་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་
བོད་རྒྱ་ནག་ལས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་བའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་གི་སྤྱིང་བོ་རྣམས་རྩ་བ་རྒྱལ་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་
དམ་བུག་གི་ལས་འགུལ་གསར་བ་སྐྱེལ་བ་དང་། རྒྱའི་མི་འབོར་གནས་སྡོད་ལུགས་
ཆེ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བཟང་བོ་རྣམས་རྩ་མེད་
བཟོ་བའི་སྲིད་བྱས་གསལ་བོར་མཚོན་གྱི་ཡོད།

བོད་མིས་ངོ་རྒྱལ་དང་། རང་དབང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་ནི་དུས་ལུན་
རིང་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ལ་ཐུག་ཡོད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ལེ་ཅིང་གཞུང་
ནས་བཞད་པ་ལྟར་གྱི་སྐབས་བདེ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ངོ་བོ་གཏོང་བར་ཅིང་དཀའ་རྙོག་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ནི་རྒྱལ་རབས་རང་ཡིན་པས། འདས་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་སྲུས་ཀྱང་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་དགོས་མཁོ་
ཡོད་པ་རྣམས་ཉར། དེ་མིན་རྣམས་རང་དགར་དོར་ཐབས་མེད། དེའི་ཐད་རྒྱལ་
རབས་མཁས་པ་དང་། ཁྲིམས་དོན་མཁས་པ་ཚོས་སློབ་གསུང་བོར་གནས་པའི་སློབ་ནས་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་ཡིན། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ས། ངོས་ནས་མ་འོངས་པའི་ལམ་

ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་།
རྒྱལ་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས། མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཅས་པའི་གནད་དོན་རྗེ་ཡིན་མི་ཤེས་
བཤམ། ཡང་ན་དོས་འཛིན་རྗེ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་བཞེས་མི་བྱེད་པ་བཅས་
ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ཉལ་ཉུ་ལོར་འཁྲུལ་གྱི་ལམ་དུ་
སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་དབང་སྐྱུང་འོག་བོད་ནང་བདེན་དོན་བཤམ་ས་མེད་པ་དང་། དབང་
འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བྲག་གཞོན་དང་། བཅན་ཤེད་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་མང་
ཞམས་འཛིགས་སྐྱང་མ་བཟོད་པར་རྒྱུན་མི་ཤོད་ཐབས་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་
ས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་ཤེ་ཅིང་དང་། བོད་ནང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་
འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་ཉེ་གནས་ཚུལ་རྒྱུན་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་
འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ཁག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མ་ལྟན་པ་ཡོང་གི་མེད། དེ་
དག་ནི་མིག་རྒྱུང་གི་ལུང་ལོང་། གཞོད་སྐྱོན་གྱི་འབྲུང་གཞི་ཞིག་ཉུ་གྱུར་ཡོད། དེ་འདྲའི་
སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བྱུ་དོག་ཅིང་། མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁེངས་
བྲེགས་ཆེ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་གཞེང་ཚོད་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཞམ་བ་གསལ་པོར་
མཚོན་གྱི་ཡོད། ན་ནིང་སྐྱུ་འབྲུམ་དཔོན་པའི་མཁའ་པོ་ཨ་ཀྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉེ་དུས་
ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བྱོལ་དུ་ཤེབས་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་ནི་གོང་གསལ་གྱི་
དཔེ་མཚོན་གསལ་ཤོས་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་དང་། ལོངས་སུ་གུག་གཞི་གྱུར་སྐྱུང་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ལྷག་སའཛོད་དེ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པའི་བྲག་གཞོན་བྱེད་པ་དེ་དག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་

ཁབ་ཁག་གི་ནག་འདྲུགས་ལས་ཐར་རྒྱའི་དུས་རབས་ཡོལ་ཟེན་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་
 གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་ལྷན་པོ་འདི་དག་གཏོར་བརྒྱུག་ཕྱིན་ན་མཐའ་མཐུག་རྒྱ་ནག་
 མི་མང་ལ་འང་འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། རོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་ལྷན་པོ་འདིས་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་ཐན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་
 ཟད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ལྷན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཡང་ཐན་ཐོགས་
 ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་
 གང་མཚམས་ནས་བོད་དོན་འདི་རང་དགར་མེད་པ་ཆགས་རྒྱའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་དེ་ནི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་ཐབས་སྤྲུག་དང་། འདས་པའི་འོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་
 རྐྱེན་ཐོག་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ལྟར་ ༡༩༥༩ ༡༩༥༠ ༡༩༥༩ ལོ་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་
 རིགས་སུ་ཞིག་གི་བསམ་སྒོའི་ནང་ཕྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལོར་སླེབས་སྐབས་ཀྱང་བོད་དོན་
 ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་སྤུ་མ་སྤུད་གནས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་མེད། ད་ཆ་སྐབས་དེའི་ར་
 ཚོའི་མི་རབས་རྣམས་པལ་ཆེར་ཡལ་ཉེ་བ་དང་། མི་རབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པའི་དུས་སྐབས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ལྟར་དུས་ཚོད་སོང་ཡང་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་
 སེམས་ལྷགས་སུ་མ་སྤུད་ཇི་ཆེའི་རང་གནས་པ་འདིས་བོད་དོན་འདི་མི་གཅིག་དང་།
 མི་རབས་གཅིག་གི་ཁེ་བན་གྱི་འཐབ་ཚོད་མིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་མི་རབས་གསར་པ་ཚོས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་
 གཅིས་འདྲིན་ཆེན་པོས་འབད་བཅོམ་སུ་མ་སྤུད་བྱེད་དེས་ཡིན། གང་ལྟར་ནམ་ཞིག་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློད་ཚོས་རོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་

ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

ངོས་ནས་བོད་མི་མང་ལ་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་
པ་ལས། ཁ་བྲལ་གྱི་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དེར་
ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་མངོན་གསལ་གྱི་སློབ་པ་དོས་ཀྱིས་རྒྱ་བཤའ་ཚུལ་གྱི་
སློབ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་བཤའ་ཡོད་མེད་ཁོང་ཚོ་བཅོད་བྱོལ་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་ཡོང་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་བྱིན་བྱས་ན་འགྲིགས།

ངོས་ནས་ད་བར་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་བ་དང་། བན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་སེལ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཅལ་ཏེ། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བོད་ལ་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བསམ་སྒོ་
གཏོང་གི་ཡོད། འདི་ནི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཁེ་བཅ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་
ན། འདིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་བརྟན་ལྗིང་དང་། གཅིག་སྐྱུར་
གྱི་དམིགས་ལུལ་འགྲུབ་སྐྱབ་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་འདུ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་དང་། ཁོར་ལུག་གཅེས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བརྗོད་པའི་བཟང་པོ་མ་བྱས་པར་བརྟེན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱ་བཤའ་ཡོང་བའི་འཕོད་སྐུལ་མ་ཁུ་མ་སྐྱེ་མེད་བྱུང་། རྒྱ་
ཕྱོགས་ནས་འབྲལ་སྤྱང་མི་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་ཞི་
བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁུར་དང་། རྒྱ་བཤའ་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་
གསལ་པོ་བརྟན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་བཤའ་དང་ཐབས་

ཤེས་ལུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་སྟེན་པེ་ཅིང་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་འཛིན་པའི་
སྲིད་བྱུས་ལ་འགྲུང་བ་མི་ཡོང་བ་གསལ་པོ་ཡིན། བོད་རྒྱ་བར་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་
དོས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་འདི་ད་ལྟ་འདྲ་འགྲུང་བ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ང་ཚོའི་བར་གྲོས་
མོལ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བྱང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་
པོ་ཤེས་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བན་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྙེད་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡིད་
ཆེས་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་དོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བར་གྲོས་གནང་མཁན་
སྲིད་གཞུང་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་
ཚོས་ལུགས་ཁག་ མི་སྐེང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། དེང་
སྐབས་སྤྱི་བྱེད་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱན་རློང་ཚོའི་ནང་ང་ཚོར་གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་བར་གྲོས་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་གལ་གནད་
ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཚོའི་སེམས་སྐྱབས་འབེལ་བའི་དམིགས་བསམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་
ཡིན། ང་ཚོར་རྒྱ་བར་གྲོས་གནང་མཁན་ཚོས་དེ་རིང་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་
དུས་བབ་སྤུང་བཅི་གནང་གི་ཡོད་པར་དོས་ནས་འཚམས་འདྲི་དང་སྤྱིང་ཐག་བཞག་
སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་མན་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་
མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བའི་རོགས་རམ་རྒྱ་བར་གྲོས་གནང་བ་ལ་ངས་བོད་མི་
མང་གི་མགོན་ཆོབ་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ནས་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། བོད་རང་དབང་གི་ཆེད་
དུ་རང་སྲོག་རྩོམ་གཏོང་བྱེད་མཁན་དབང་བོ་ཕོ་ཕོ་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་དང་། བོད་མི་
མང་གི་སྐྱབས་འབྲེལ་མགྲོགས་ནས་སྤུང་དུ་སེམས་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ གསུམ་བུ་རྩེ་དུས་རྒྱ་བཟང་ལེ་གཉིས་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲུ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་བཅོན་འཇུག་གུས་ཏེ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་
ཅམ་སོང་བ་དང་། བོད་མི་སྣོད་ཐུག་མང་བོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཅོན་ཁྲོལ་བའི་
མི་ཆེ་སྐྱེལ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་འགོ་གི་ཡོང། བོད་གྱི་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐུན་འགྲུབ་དང་། གཉན་འཕྲུང་ཆེ་ལོས་གྱི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་ང་
ཆོའི་མི་རབས་གསུམ་གྱིས་ཆབས་ཆེའི་དཀའ་སྤུག་ཁྲོང་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
བོད་དོན་འདི་ད་ལྟ་གསོན་པོར་གནས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་
བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛམ་གླིང་མི་མང་གིས་བོད་རང་སློབ་སློངས་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆབས་ཆེ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཉོགས་བྱུང་
ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་ཡོད་པའི་སྟུན་ལྷོ་ཞིག་འབྲུལ་གནང་མཛད་པའི་ནང་སྐབས་དེའི་
བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐབས་སྤུག་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་འགོད་པ་
གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་འགའ་ཤས་ཐད་ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་
བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལྷུ་མ་ཐུན་དཀའ་ངལ་ཇི་སྲག་ངང་གནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀའ་
ཉོག་འདི་རྒྱུན་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ངོ་ཆ་ཁ་སྐྱེངས་ཡོང་རྒྱུན་ཞིག་
དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟོན་སྲིད་དང་། ཆིག་སྐྱེལ་ལ་གཞོན་
སློན་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་མཐའ་སྤྱད་མིའི་འཕྲིད་པ་ལྟར་བོད་ལོ་ལོ་ལོ་
 བའི་བྱིལ་བསྐྱུགས་ལྷུ་མ་སྤྱད་ཀྱི་དུང་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། བོད་འདི་
 འཛམ་གླིང་གི་ལ་སྐོ་མོ་སྤྱི་སྤྱི་དམ་འགྲུ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་རང་
 མོས་ལྷ་སྐོར་ལ་གཏོང་རྒྱུ་ལྟོ་སྐོར་མེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་རྣམས་འཛམ་གླིང་གི་ལ་སྐོར་མི་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསལ་བར་བསྐྱེད་དེ་
 སྤུས་ཐབས་ཀྱི་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། བོད་ནང་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་དང་བཙོན་
 ཁང་མང་པོ་ཡོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་
 ཆེ་བ་ད་ལྟོ་གནས་སྐྱེད་མཐའ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁོངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན།
 དོས་ཀྱིས་བོད་དོན་གྲུང་སྐོར་ཀྱི་མཚན་དང་གཞི་རྩ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཀྱི་
 འདོད་ཀྱང་མེད། སྐོ་མམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། བོད་མི་ཚོས་བཤད་པའི་བསམ་
 འཆར་རྣམས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉན་འདོག་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་སྤྱི། ཁོང་ཚོར་གསལ་
 བརྗེར་དོ་རྒྱལ་བ་ཟེར་བའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ནས་འདི་ན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་ཀྱི་
 ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོར་དང་བཞེན་གྱི་སྐད་ཆ་མོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་
 གང་ཡང་མེད།

གལ་ཏེ་བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱིད་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་རང་གི་མདུན་ལམ་ཐག་
 གཙོད་བྱ་རྒྱུ་ལྟོ་སྐོར་རྒྱུ་ར་དཀའ་ངལ་ཡོང་མི་ཤེས། དེར་སྐབས་གཞུང་
 འབྲེལ་མིའི་པའི་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ཁ་ཤས་ནས་བོད་ནང་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་
 དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་འདོན་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐེངས་

གཅིག་ལ་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་བོད་ནང་ཡོད་
བའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་རང་དབང་ལྡན་བའི་མངམ་ལོས་བསྐྱེད་
ཐོག་ནས་འདེམས་ཚོགས་འདི་གོ་སྐབས་སྤོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་
རང་གི་འདོད་ཚུལ་ངོ་མ་བརྗོད་ཚོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་གནད་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚོགས་འདི་དབང་ཆ་སྤོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རོས་ནས་ཀྱང་
རྒྱན་པར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་བའི་མདུན་ལམ་གྱི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བོད་མི་མང་
རང་གིས་བྱེད་དགོས་པར་རོས་འདི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་མངམ་ལོས་
བསྐྱེད་བྱུང་འབྲས་ལ་ངས་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་འདི་ར་སྐྱེད་ཀྱི་གོ་གནས་བདེ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་
ཚོད་ཅིག་མིན་པར། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རང་དབང་དང་། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་། རིག་
གཞུང་གཅེས་འདི་ན། ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་
ཡིན། དེ་སྤོང་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་རོས་ནས་མི་ལོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ཏུ་
ལའི་རྒྱ་མའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་སྤུ་མ་ལྷན་གནས་དགོས་མིན་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་
གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད།

དེ་རྗེས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་ཆབ་སྲིད་ཐད་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་
བྱུས་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་བའི་ནང་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་རང་དབང་གང་འཚམས་ལྡན་
བའི་ཐོག་ནས་བོད་ལ་ལོག་རྒྱུ་བྱེད་བའི་སྐབས་སུ་རོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ནང་
གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་མིན་ཞེས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡོད། མ་འོངས་བའི་བོད་ཀྱི་
སྲིད་གཞུང་དེ་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མང་གཅོད་འགྲུབ་གི་ཐོག་ཏུ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་

པར་ངས་རྒྱན་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་དང་། བཅོམ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་
བོད་མི་བཅས་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་སྦྲང་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

ངོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་ལུགས་ལ་འགྲུང་བ་གཏོང་
དགོས་པ་ཤེས་ཏེ་གསུང་བ་དང་། ང་རང་བོད་དུ་སྡོད་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
སྟངས་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་གི་འོག་དུ་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ང་
ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་དུ་སྐྱེས་པ་རྗེས་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་གྱི་
ཐོག་བསྐྱོད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་དུས་ད་ལྟ་བར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ཆ་མང་
གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་སྟེ། འིམས་བཟོ་ལྟན་ཁང་དང་། འིམས་ཞིབ་ཁང་། འཛིན་སྐྱོང་
ཁང་བཅས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་བཅོམ་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ལྟར་
ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལོ་ནས་བཀའ་
ཤུགས་གི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་འོས་འདེམས་བྱེད་སྟོན་གསུང་ལ་འགྲུང་བ་བཏང་སྟེ་མང་
གཙོའི་རོ་བོ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་
དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་གཉིས་ལ་ངོས་ནས་བོད་མིའི་བཅོམ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་ཉིན་འདི་ལས་འགན་ཅིས་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐག་
གཅོད་མ་བྱུང་བར་ངོས་ནས་བོད་དོན་སྟོར་རྒྱ་ནག་གི་དབྱུགས་རྒྱུ་རྣམས་བཀའ་
ཚོལ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་གི་རང་དབང་ལྡན་པའི་མགྱོག་ཚབ་པ་ཞིག་
བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཆེད་རང་ལ་འོས་བབས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཞིག་
ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་མང་གིས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་

བྱེད་པ་འདིས་འདི་སེམས་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་བས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་འདུག །

བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་མ་
མཐའ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་སྐབས་བདེའི་བརྗོད་ཚུལ་ལས་
ཆེས་རྣོག་འདིང་ཆེ་བ་ཡོད། བོད་འདི་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱལ་བའི་རིང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཐ་དད་དུ་གནས་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་ཁས་མི་ལེན་
ཐབས་མེད་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་ཡིན་པས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་སྲུས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་
ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་མཁས་པ་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན།
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་དང་གི་དོས་
ནས་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བསམ་སྲོ་གཏོང་གི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་མའོ་ཅེ་ཉུང་དང་། གཏུ་ཨན་
ལེ། ཉེང་ཞའོ་མིང་དང་། ཉུའུ་ཡའོ་བང་བར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་རིམ་བས་ཡང་ཡང་བོད་ཀྱི་
གནས་བབ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་གནང་ཡོད་པའི་ར་སྟོན་གསལ་ཤོས་ནི་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༡ ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཐེངས་དང་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་
བདུན་བཞག་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གྲོས་མཐུན་དེ་འདྲ་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་དང་། ཆ་ཤས་གཞན་གང་དང་ཡང་བཞག་སྟོང་མེད་པ་
དང་། གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་

བཞིན་ལ་སྤང་བཅེ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྫོང་པམ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དབང་སྤྱད་ཀྱི་བྱེད་པའི་དུས་ལུན་མང་ཆེ་བའི་ནང་གཉམ་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་གདེང་ཚོད་མེད་པ་དང་། འོག་ལ་ཁྲིའི་ཁྲིའི་སྤྱད་པའི་བཅས་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ལོ་རྒྱུས། མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཅས་པ་ལེས་རྟོགས་དང་། བཅེ་བཀུར་མེད་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཅན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་འདི་ས་ཁུལ་སྐྱོ་ཤོས་དང་། གཉམ་གཞོན་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་གཡོན་ཐལ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འགྲུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་སྤང་བཞིན་འགྲུལ་ཆེད་སློབ་སྦྱོར་གཉམ་གཞོན་ལག་ལེན་བསྟར་སྤྱད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

དོས་རང་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་། མཛེས་མ་ཐུན། མཉམ་ལས་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་གསོད་ཁྲིའི་སྐྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཡོང་བ་དང་། ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཅོལ་བྱས་ཡོད། དོས་རང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་། ཁོང་ཚོའི་ལུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས། རིག་གཞུང་སྤྱད་པའི་བཅས་ལ་ཡིད་སློབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་རེ་ཆོང་མས་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་། མ་འོངས་རྒྱུང་རིང་གི་བལྟ་ཚུལ། དཀྱིལ་ཆེད་སློབ་སྦྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། བོད་རྒྱ་སྐྱོགས་གཉིས་བར་ཐན་ཚུན་བཅེ་བཀུར་དང་། མཛེས་སྐྱོགས་གཉིས་ཐན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་འཇུགས་སུ་བྱ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་

རྒྱུ་ལི་རེ་བ་བཏོན་པ་ཡིན། དུས་དེར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྐོན་ནས་
 བོད་དོན་དཀའ་ཚུན་གསེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འགོ་འཇུག་སྲུབ་རྒྱུ་ལི་རེ་བ་བྱས་
 པ་ཡིན། ཚོགས་གཉིས་བར་མི་ངོ་མ་གདོང་ཐུག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྲུབ་པ་བྱུང་ན།
 བན་ཚུན་གོ་ཞོར་དང་དོགས་པ་རྣམ་ཏྲོག་ཡོད་རིགས་སེལ་སྲུབ་པ་ཡོད་རྒྱ་དང་། དེ་
 ལྟར་བྱུང་ན་ཚོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་བྱེད་སྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་དཀའ་
 ཚོགས་གང་ཡང་མེད་པར་རྟེན་སྲུབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ངས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གསལ་བཤད་
 བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁའ་གཏོང་རྒྱ་ཁས་
 ལེན་བྱས་མ་བྱུང་། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་ ༡༩༧༥ ལོ་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཁའ་སྲ་རྩེས་ཁབ་བྲལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུས་སྐྱེ་ཁའ་ཁས་ལེན་བྱ་
 རྒྱ་དུས་འགྲངས་དང་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནས། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་གི་རྣམ་འགྲུར་མཁྲེགས་སུ་སོང་བ་དང་། བོད་དོན་དཀའ་ཚུན་གསེལ་རྒྱུ་
 ཚབ་སྲིད་ཀྱི་འདུན་པ་མེད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད།

ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་སྲིད་བྱས་མཁྲེགས་པོ་ཞིག་འཛིན་ཀྱི་
 ཡོད་ཀྱང་། དེས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ་ཚོད་
 ལེན་བྱེད་པའི་ང་ཚོའི་སྤྱི་སྟོབས་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། དཀའ་ངལ་གདོང་
 ལེན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་རང་རེ་བོད་མི་རྣམས་ནས་རང་རིང་གི་
 བསམ་སློང་དང་། སྤྱི་སྟོབས། ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་བཅས་དགོས་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་
 ཚེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་དོན་སྐོར་གྲོས་སོལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་རྒྱ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀར་དེ་མིན་གྱི་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེང་སྐབས་བོད་ནང་དྲག་གཞོན་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ་དང་། ཁོར་ལུག་གཏོར་བརྒྱག་བཏང་བ། རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་གནས་སློབ་བྱས་པ། དེས་རྒྱུན་པས་བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེག་གཞུང་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བ་བཅས་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་འགྲུར་འགྲོས་དེ་དག་ལ་བལྟས་ན་བོད་དོན་འདི་ལལ་ཆེར་རེ་བ་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་དོན་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་སློབས་ལྷགས་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། དེང་འཛམ་གླིང་གི་འཕེལ་ཕྱོགས་ནི་འགྲིམས་འགྲུལ་དང་། འཕྲིན་ཡིག་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་བའདེ་པོ་དང་། རྫོང་མོ་བྱེ་བ། རང་དབང་། མང་གཞོན། འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་བཀུར་བཅས་ཡོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཞིན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ཀྱང་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིན་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་བྱང་བའདེན་དང་། རང་དབང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་རྒྱ་ལས། དེ་ནས་གཡོལ་ཐབས་མེད། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་། བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་མཁན་ཚོས་གཞོན་པའི་གོ་རྟོགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་བོད་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་པས་མ་ཚད། གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདི་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ངོས་ནས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་། བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐུན་ཇི་དྲག་རང་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་དོན་ཐད་གྲོས་

མོལ་བྱ་རྒྱ་ཁས་ལེན་མ་གནང་བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁུ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རོས་ནས་རྒྱན་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཟུ་ཚུལ་ལྟ་མེད་འདྲིན་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་ཡོད། འགའ་ཤས་ནས་བོད་རང་བཅོན་གྱི་དམིགས་ལུལ་བརྟེན་བོར་འདྲིན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་ནས་ངོས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་འདིས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མི་མ་སྤུན་པ་དང་། རེ་ཚོམ་མགོ་རྩོག་ཡོང་རྒྱུ་བཟོ་གི་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁུ་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྐྱོན་བརྗོད་ལྷགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། རོས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་དབུ་མའི་ཐབས་ལམ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོན་པན་ལྡན་པའི་བརྗོད་མཁུ་མ་བྱས་སྟབས། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་བོད་རང་བཅོན་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་མ་སྤུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རོས་ནས་ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་འདི་དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལོ་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ངས་བཅི་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་རོས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁུ་སྲིད་གཞུང་དང་། མོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཚོས་ཕྱགས་ཁག་མི་སྐྱེར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་བདེན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁུ་གཞུང་གནས་སྡོད་ལྡན་རྒྱུ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་པན་མི་

ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནས་ང་ཚོར་འབྲུན་ཆེ་བྱས་པའི་
རོགས་རམ་རྒྱུ་བརྐྱེད་གནང་བ་ལ་ངས་པོད་མི་མང་གི་མགྲིན་ཆེན་གྱིས་ཉེ་སྤིང་
ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ལོ་བཞི་བཞུགས་ཡོད།

མཐའ་དོན། པོད་རང་དབང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་ལ་ལུས་
དང་འབྲུལ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་གཤེགས་དཔའ་བོ་ལོ་ལོ་རྒྱུས་ལ་གྲུས་བརྟུང་དང་། ང་
ཚོའི་མི་མང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུར་དུ་སེལ་བའི་སློན་ལམ་དང་ཆབས་ཅིག དེ་རིང་གི་
གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཞི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་
ཚོས་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་སྐྱེན་ཆེ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ལོ་ལོ་རྒྱུས་ལ་
བསྐྱེད་བརྐྱེད་བྱ་རྒྱུ། །

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ གསུམ་བུ་ལྷུང་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་གསུམ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་རིང་ནི་པོད་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་གྱིས་ཉེ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་གསུམ་པའི་ཐོག་ཡོངས་
དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། རོས་ནས་རྒྱུན་དུ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་ད་ལྟ་དང་།
མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཆེ་བ་མཐོང་གི་ཡོད། ལྷ་ལོ་དགུ་པའི་བརྒྱ་གཅིག་གི་
དོན་རྐྱེན་གྱིས་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་སྐྱེད་འཛུལ་སྤིང་ཡོངས་ཀྱིས་འཛིགས་སྐྱེས་རིང་
ལུགས་པས་བཅོས་པའི་གནོད་འཚའི་དཀའ་ངལ་ཐད་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྤིང་གཞུང་པལ་ལོ་ཆེས་རྩ་བུ་མཉམ་ལས་ཀྱི་

ཐོག་ནས་ཉེན་ཁར་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་མོས་མ་སྤྲོད་ཀྱིས་བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་རྩ་བའི་འབྲུང་རྩ་ལོ་མ་འགོག་སྤྱད་པའི་མ་འོངས་རྒྱུད་རིང་གི་བསམ་སྒྲིབ་ཐོག་ནས་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཏོན་སྤྱད་མེད་པ་དེ་ནི་སློབ་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

འདི་གསལ་སྒྲུབ་རིང་ལུགས་པའི་འབྲུང་རྩ་འགོག་ཐབས་ཟབ་ཤོས་དང་། དུགས་པན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི། འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། པན་ཚུན་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གཏན་དོན་ཐག་གཅོད་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། འཆེ་བའི་ལས་སྤངས་ཏེ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འབྲུང་ལྗོན་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་འགྲུལ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལུས་བ་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་ཁོང་ཁོ་དང་། ལུ་སྤྱུག་གི་བསམ་སྒྲོས་བྲག་པོའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་མཁན་ཚོར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ནས་པན་ཚུན་བར་གྱི་ཚོད་རྫོག་སེལ་ཆེད་བཟོད་བསྐྱོན་གྱི་བསམ་སྒྲོབ་བཅངས་ཏེ་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྟན་པོ་བརྒྱུད་མཁན་ཚོར་སྤྱང་རྒྱུད་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འོར་འཁྲུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན།

ང་ཚོས་འདས་པའི་ཉམས་སྤོང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་བར་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བར་སྤྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན། དེའི་ནང་འགྲོ་བ་མིས་དཀའ་སྤྱུག་ཆེད་མེད་སྤོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་འབྲུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི། པན་ཚུན་བར་ཚོད་རྫོག་དང་། མི་མ་སྤྲོད་པ་ལྡམས་བྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སློབ་པར་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་དར་ཁྱབ་སོང་བ་དེས་

ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་ལྗོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་
ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱས་ཏེ་སན་ཚུན་བར་གྱི་ཚོད་རྒྱུག་རྣམས་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་སན་ཚུན་བསམ་སློབ་དང་། ཁེ་སན་མི་མ་སྐྱུན་
བའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ང་
རང་ཚོ་ཚང་མ་འཛུལ་སྐྱོད་རྒྱུ་དུ་འདིའི་ཐོག་སན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་
མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་སྐྱེར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་
སན་ཚུན་བར་བསམ་སློབ་དང་། ཁེ་སན་མི་མ་སྐྱུན་བའི་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་སེལ་
བའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི་མ་སྐྱུན་སྦྱིལ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་བའི་བསམ་སློབ་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཞི་འགྲིགས་ཡོང་བའི་ལྗོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་
ཚོས་ཉམས་ཞིབ་གཏིང་ཐབ་བྱས་ཏེ་འཆེ་བ་མེད་བའི་སློབ་སློབ་ཚོད་རྒྱུག་རྣམས་སེལ་
རྒྱུའི་ལམ་སློབ་གསར་གཏོད་གྱིས་དར་སྤེལ་བྱུགས་ཆེ་གཏོད་དགོས་པར་མ་ཟད།
དེའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བྱོན་ཡང་རྒྱལ་སྐྱུང་དམག་དཔུང་གི་འགྲོ་བྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་
གཏོད་དགོས།

དེང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐྱེངས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་བུ་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
བརྗོད་ན། འདས་བའི་མེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ལུ་མ་སྐྱུང་ཚོས་དད་
རང་མོས་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་གིས་མཚོན་བའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་བཤེས་བཤེས་
ཆེ་བཏང་བར་བརྟེན། རང་སློབ་འབེན་ལ་བརྟུགས་ཏེ་བོད་ནས་སློབ་སྦྱོང་དུ་ཡོང་
མཁན་གྱི་ཐོད་མི་ལོ་རེ་བཞེན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། བ་ཞིང་དབྱུང་ཁར་བོད་ཤར་

ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཐོག་མཐའ་མའི་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་དབང་བསྐྱུང་བྱས་ཏེ་བོད་མི་མང་ལ་ཐོབ་པའི་ཁེ་བན་ལས་གྲོང་གུན་ཆེ་བ་བྱུང་
ཡོད་ཅེས་སློབ་སྤྲོད་པ་གསལ་པོ་གནང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་འཁོན་འཛིན་གྱི་
བསམ་སྒོ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་དང་། བོད་སྐོམ་
གུས་བཅུ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོད། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཉིན་
རེའི་འཚོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
སྟབས། ང་ཚོས་དེ་དག་སྤངས་སྤོང་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློ་
ཕམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། འཚོ་བའི་
གོམས་སློབ་བཅས་ལ་རྩ་མེད་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད། བོད་དུ་
འཇུགས་སྐྱེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་གཞི་ཕལ་མོ་ཆེའི་དམིགས་ལུལ་ནི།
རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་བོད་དུ་གནས་སྤོང་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་མི་འབོད་ཀྱི་ཆ་ནས་
འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་རྒྱའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱ་
ཚོགས་ནང་དང་བཞེན་གྱིས་སེམས་དུ་འཇུག་རྒྱ་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་། དམར་
པོའི་ཚོགས་པས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་རྒྱུ་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ས་ཁུལ་
གཞན་དུ་སྲིད་བྱས་ལ་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལ་འཛིན་པའི་
སྲིད་བྱས་ལ་འགྲུང་བ་མེད་པར་སྤྲོ་མ་སྤྱད་གཡོན་ཐལ་ལས་སློབ་སྤྲོད་མཁན་
དབང་འཛིན་མི་རྣམས་ཁ་ལོ་སྐྱུར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནས་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད། རྒྱ་ནག་
ལྷ་བུའི་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སློབ་སྤྲོད་ཞིག་གིས་སྲིད་བྱས་

འདི་འདྲ་འདྲིན་པ་མི་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འོས་པ་དང། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་མིའི་
བསམ་སྒྲིའི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་གཏན་ནས་མི་མ་ཐུན་པ་ཞིག་རེད།

དེར་དུས་འཛམ་གླིང་གི་འཕེལ་ཕྱོགས་ནི་སློ་རྒྱ་ཡངས་པོ་དང། རང་དབང་།
མང་གཞོན། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གུས་བཅི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་
རྒྱས་འགོ་བཞེན་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནི་རྒྱ་ཁྲིན་ཆེན་པོ་དང། ལྷོ་བས་ཤུགས་ཆེན་པོ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུང། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས། སྲ་སྲི་ཙམ་མ་
གཏོགས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲུང་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲུང་འགྲུང་གི་ཡོ་རྒྱའི་
ནང་དེ་བས་ཇེ་མཐོ་གསུམ་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། འོས་རང་ནང་པའི་དགོ་སློང་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་པལ་ཆེར་འཛམ་གླིང་མི་འབོར་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་འགྲུང་བ་དེ་དག་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་འགོ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
བསམས་ཏེ་ཤ་ཆའི་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བརྟན་ལྷིང་མེད་པ་
དང། ཟིང་ཆའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན། མི་གསོད་ཁྲག་སློང་སོགས་ཀྱིས་མི་མང་
ས་ཡ་མང་པོས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཚད་མེད་སྲོང་རྒྱ་སློས་མེད་ཁར། འཛམ་གླིང་ཁྲོན་
ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང། བརྟན་ལྷིང་ལའང་ཤུགས་རྒྱུན་ཚབས་ཆེ་ཐེབས་རྒྱུ་རེད།
འོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་དིགས་སྐྱབ་རྒྱ་ལོ་མོ་རྣམས་ལ་རང་དབང་
དང། མང་གཞོན། ཞི་བདེ། དཔལ་འགྱུར་སྐྱབ་སྐྱམ་ཚོགས་པ་བཅས་བྱུང་ན་ཅི་མ་
ཏུར་སྐྱམ་ནས་སྐྱབ་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འགྲུང་འགྲུང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་འགྲུང་གིས་བོད་ལ་ཆེ་སློག་གསར་པ་ཞིག་དང།

དེ་བུ་གསལ་བུ་ཞིག་སྒྲོན་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་དང། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དེ་ཀྱུན་གྱིས་ཡིད་
 ཚེས་སྒོས་འགེལ་བྱེད་ལུལ་ཞིག་དང། སྤྱི་པུ་སྤྱོད་མཁུན་ཞིག་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་
 བྱེད་མཁུན་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་འཁྲིད་བྱེད་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 བཅས་ལ་འགྱུར་ཐུབ་མིན་ནི། རྒྱ་ནག་གིས་ཕྱི་མ་ཐུན་མངའ་ཁོངས་ས་ཆ་དང། མི་
 འཕོ་བ། དམག་དཔུང། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་
 ཁབ་ཚེན་པོའི་དོ་བོར་གནས་ཐབས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། ཡོངས་ཁྲབ་འགྲོ་བ་མིའི་
 བཟང་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་དང། སྟོན་པ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་རང་ཉིད་རྒྱབས་ཚེན་དང།
 གཟི་བརྗེད་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་བོ་གསལ་བུ་ཞིག་སྤྱོད་ཐབས་བྱེད་པ་བཅས་ལ་
 དག་ལས་ཡོད། འདི་སྟོན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐག་གཅོད་རི་ལྗང་བྱེད་མིན་ཡང་གཙོ་
 བོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་སྟངས་དང། མིན་བྱུས་
 འཛིན་སྲོལ་བཅས་ལ་དག་ཚེན་པོ་ལས་ཡོད། ང་རང་གི་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་འཛུམ་
 སྲིད་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་སྟར་ནང་དེས་པར་རྩོད་པའི་འདོད་རྩོད་བཟུང་
 བས། རྒྱ་ནག་བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང། ཁེར་རྒྱུ་དུ་འཛོག་པ་བཅས་བྱེད་མི་རུང་
 ཞེས་གསལ་བོ་བརྗོད་ཡོད། བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་དང། ཁེར་རྒྱུ་དུ་འཛོག་པའི་
 མིན་བྱུས་ནི་བཟང་སྟོན་དང་མི་མ་ཐུན་པར་མ་ཐད། ཚབ་མིན་གནས་སྟངས་ནས་
 གྲང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་
 འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང། བཟང་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དོས་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་བྱིན་རྣམ་པར་སྟོང་སྟོབས་

དང་། རྣམ་དཔྱད། མ་འོངས་སྡོན་མཚོང་གི་སློབ་ཆུང་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་དོན་
 འདི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་འདི་ལྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད། གལ་
 ཉེ་བོད་གྱི་དཀའ་རྙེན་འདི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་གཅོད་མ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་
 བ་ཞིག་ལྷུང་ན། རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་ནང་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་
 བའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་བོ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱ་ནག་
 གི་ཆེ་མཚོང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མཚུངས་ཐེ་མཉམ་མི་མང་གི་
 བསམ་སློབ་བཟང་ཕྱོགས་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དཀར་
 རག་ཕན་ཚུན་བར་ལའང་ཡིད་ཆེས་དང་། སློབ་གཏེང་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བ་
 བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

འཕྲོ་འགྲུང་གྱི་དུས་ཚོད་འདི་ནི་གོ་སྐབས་གྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་གཤིས།
 ཤོད་རྒྱ་གཉིས་བར་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངོས་
 རས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཤོད་རྒྱ་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཞིག་མེད་པས་ཡིན། ད་ལྟའི་ཤོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་
 འདིས་ཤོད་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་ཆེག་སྒྲིལ་དང་།
 བརྟན་སྡིང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ལྷུང་མེད། དེས་ན་དུས་ཚོད་སྐྱིེ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་
 རག་གི་དབུ་བྲིད་ཚོས་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཁས་ལེན་གནང་དགོས་པ་
 ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། རོས་རང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། གྲོས་མོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་བས་སློབ་འདུང་
 བ་ནམ་ཡང་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རོས་ནས་བཟང་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་འགྲུང་ཞིག་
 བརྟན་ན། རོས་ནས་སྤྱི་ཚབ་གཏུག་འཁེལ་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་

དབུ་མིང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ས་གནས་དང་། དུས་ཚོད་གང་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཅུང་བཀའ་
མོལ་ལྷ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་དོས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གསུམ་ཅི་གསལ་པོ་ཡིན། དོས་ནས་
ལན་མང་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། བོད་རང་བཙན་ཚོད་ཀྱི་མེད། བོད་ལ་རང་སྲིད་རང་
སྲོང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མི་མང་ལ་རང་
ཉིད་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དང་། ལུག་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་ འཚོ་བའི་གོམས་སྲོལ་བཅས་སྤྱང་
སྤྱོད་བྱེད་ཚོགས་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་ཅུང་
བའི་ཆ་རྒྱུན་ལོ། བོད་མི་མང་ལ་ནང་གི་རང་སྲིད་རང་སྲོང་བྱེད་ཚོགས་དང་། རང་
དབང་གི་སློན་པོ་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་བཅས་
འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།

འདི་ལྟལ་བཙན་ཁྲིལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྲོལ་སྤྱོད་ལ་རང་ཚོས་སྤྱི་
མཐུན་མང་གཙོ་ཆོད་མཐོའི་བསྐྱུར་བཙོས་བཏང་ཡོད། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ པར་དོས་
ནས་བོད་མི་མང་གི་བདམས་ཐོན་སྐྱེ་ཚབ་སྤྱི་འབྲུས་ཚོགས་ལ་འབྲུང་འབྲུང་གི་
བཀའ་རྒྱོན་ཁྲི་བ་བཙན་ཁྲིལ་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་དོས་འདེམས་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར། ལྷ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༤ པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པའི་བཙན་ཁྲིལ་མང་ཚོགས་ནས་དོས་ཤོག་འཕེན་པ་ལྟར་ཐས་
གདོང་རིན་པོ་ཆེར་དོས་ཤོག་ཅུ་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༤༧ བཀའ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་
བཀའ་རྒྱོན་ཁྲི་བ་གསར་བར་འདེམས་བསྐོས་བྱས་ཡོད། འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་བཙན་

ཕྱོད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྲུ་མ་སྤྱད་འཚར་ལོངས་དང་། མདུན་
བསྐྱོད་བྱེད་པའི་ནང་གི་གོམ་སྐབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་
ནས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ང་ཚོའི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་རང་དབང་གི་
འཐབ་ཚོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲུ་མ་སྤྱད་གནང་མཁན་མི་སྐྱེར་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ།
གྲོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་བཅས་ཚང་མར་ངོས་ནས་
སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ལ། དེར་གི་ཆར་གཞི་རིམ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ཚོས་ལྷགས།
སྤྱི་ཅུལ། ཚོང་ལས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིག་འཇུགས་དང་། དེ་མིན་རྒྱ་ཆའི་མི་
མང་གི་ཁྲིད་བཅས་སྲུ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་ང་ཚོའི་
ཅ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ནང་
པ་དང་། སྤེ་རྒྱལ་དང་། ཐེ་ཐུན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མི་མང་བཅས་དང་ང་ཚོའི་
བར་མཚའ་གོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐབ་ལོ་རྒྱུད་བ་དང་། ང་ཚོའི་ཅ་དོན་ལ་གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་བསམ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རླབས་
མང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་བཅས་འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་སྤྱིར་སྤོབས་དང་། སེམས་
ཤུགས་འཕེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན།

ངོས་ནས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་ནག་ལ་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ཡོང་
བའི་ཆེད་དུ་སྐྱོས་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་སྤྱན་རླབས་པོ་མོ་རྣམས་ལ་

འཁོད་བོད་མི་སྤྱན་རློབ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་དུ་ཡོད་པའི་རང་རེའི་
གྲོགས་པོ་དང་། རྒྱ་བ་སྐྱོར་བ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འབྲི་ཞུ་གི་ཡོད། ཁྱོད་ཡོངས་
ཀྱི་ཚ་ནས་སྤྲོ་ལོ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་།
བོད་མི་རྣམས་རང་ལུལ་དུ་ཐོབ་དབང་བྲལ་བའི་བྱུར་འབྲུད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྤྱི་
མ་ཐུན་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་
དབང་གི་གནས་སྟངས་ནི་ད་ལྟོ་ལང་སེམས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་འོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་མི་རབས་གསུམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཐོག་
ནས་མི་རབས་བཞི་པའི་འགོ་ཁྲིད་པར་སྲིད་དབང་བརྒྱུད་སྲོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་
གསར་བ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་བསམ་སྒྲོམ་འཕེལ་རྒྱས་
དང་། དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་མཉམ་བཟོད་ཐུབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་རེད། ཉེར་
ཞེས་མིང་གིས་བཙུག་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་འགོ་བཙུགས་པ་དེ་དག་ཅང་ཅེ་མིན་
ཀྱིས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
ལྷག་པར་དབལ་འབྲོར་དང་། ཚོང་དོན། སྤྱི་འབྲེལ་བྱེད་སྐོར་བཅས་ཀྱི་ཐད་འགྲུར་བ་ཉ་
ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོས་ནས་དགའ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དོས་ནས་རྒྱུན་པར་རྒྱ་ནག་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་འཇུག་ཐབས་
བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཀག་བསྐྱིལ་དང་། ཁེར་རྒྱུད་དུ་འཛོགས་ཐབས་བྱས་ན་མི་
འབྲིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འོག་དུ་

ཡོད་པའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷོ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་
ཐང་། རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་བཅས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། ལྷག་པར་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ཞེས་འབོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱ་རྒྱུ་མ་ལྟར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་
དཀའ་ངལ་མང་པོ་གནས་ཡོད། ལྷ་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
བཅོམ་པ་ཁ་ཤས་སྲོད་འགྲོལ་བཏང་བ་ནི་ཡག་པོ་རེད། བོད་མི་རྣམས་ལྷོ་མཉམ་གྱི་
མེད་བཟང་པོ་དང་། བཅོམ་པ་དག་དབང་གསང་སྲོལ་གྱིས་གཙོ་བོར་ཆོ་བཅོམ་
འཇུག་གེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ལ་འཛིན་
པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྷན་པ་མེད་པར་
བརྗོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་གཞི་ལུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་མང་གི་སྤྱི་ལོ་བསྐྱོད་དང་།
ཚོད་སེམས་ཇི་ཅམ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཚོན་ཡོད།

ལྷ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་ ༤ པར་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དང་། རང་ལྷུལ་གངས་
སྒོང་ས་བཅས་སུ་བསྐྱོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་མེད་རྒྱུ་ཆེད་རྣམས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་
བསྐྱར་མ་ཐུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་ལས་བྱེད་ཆེ་ལག་
ངོ་སྤྱོད་གིས་སྐད་ཆ་ལོད་རེས། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་མེད་རྒྱུ་ཆེད་རྣམས་པར་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་སྐོར་ང་ཚོའི་བསམ་གཞི་ལག་ཞིབ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་ཡང་པན་ཚུན་ཉན་བཤད་དོན་ཕན་ལྡན་པ་དང་། མཇུག་གོ་གས་
ཀྱི་ཁོང་ལྷག་ནང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་མེད་རྒྱུ་ཆེད་རྣམས་པ་དང་ཞི་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་
ཁ་གཏོད་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་གཞི་དང་། ལངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐད་གོ་བརྗོད་པ་འབྲོད་པ་དང་།

ལོག་རྟོག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་སུ་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་
 རྒྱངས་ཏེ་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀོད་མངགས་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མཚོན་
 ཐུན་པ་དང་། འགོ་བ་མིའི་སློ་གོས་དང་བཟང་སྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཚུན་བར་མི་
 མ་ཐུན་པ་རྣམས་སེལ་ཞིང་། ཤེས་རྟོགས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་སུ་དེ་
 ཡིན། གཞི་རྒྱ་དུས་ཚོད་ལྷང་དུ་ཞིག་ནང་སྐྱབ་སྐབ་པའི་བྱ་བ་ལས་སྐྱ་པོ་ཞིག་མིན་
 བ་ཡང་། རྟོགས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་རིང་
 བསགས་པའི་སྐྱབ་བསྐལ་དང་། འཁོན་འཛིན། དོགས་བ་རྣམ་རྟོག་བཅས་བསལ་
 བས་པན་ཚུན་འབྲེལ་མཉམ་དང་། མཛེས་མ་ཐུན། གཉིས་པན་བཅས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་
 འབྲེལ་ལམ་གསར་བ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱ་ནི་ཏ་ཅང་ཅ་འགངས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། མི་
 རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་ངོས་འཛིན་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗེ་བཀུར་བྱ་རྒྱ་ཁས་ལེན་
 བྱས་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྗེ་བཀུར་བྱ་རྒྱ་ལས་
 ལྡོག་སྟེ། བོད་མིས་བོད་ལ་ལྷག་བསམ་བཅངས་ན་དེ་ལ་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་
 བསྟུང་དེ་ཡང་སྤོང་རྗེ་མེད་པའི་བྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུན་མ་ཐུན་ལག་བསྟུང་
 གྱིས་འཛིན་བརྒྱུད་བཅོམ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཚོར་བདེན་དོན་
 ཤོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གཞུང་ནས་ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་
 ཁྲིམས་སློལ་མ་བརྒྱུད་པར་སློབ་ཐབས་དོན་གྲུབ་སློག་སློག་བཅང་བ་དང་། སྐྱལ་སྐྱེ་
 བསྟུན་འཛིན་བདེ་ལེགས་ལ་སློག་གཙོད་བྱ་རྒྱ་ཐག་བཅད་པ་བཅས་ནི་དཔེ་མཚོན་
 ཅན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེས་གནད་དོན་ཐག་གཙོད་མི་སྐབ་བསའེས་པར་ལོ་བསྐྱང་

བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཞི་མོལ་བྱས་ཏེ་སེལ་རྒྱུ་དེ་སློ་མོ་གསར་པ་ཞིག་འབྱེད་
 རྒྱུ་འདི་ལེ་ཐང་རྒྱ་ནག་གི་དབྱ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་སྲིད་སློབས་དང་། འབྲུང་འཆར། རྫོ་
 བོས་བཅས་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 འཇམ་སྒྲིང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བལྟས་ཆེ། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཅ་བར་བྱུང་པའི་
 ཚོད་རྩོག་ཁག་དོ་སྣང་ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་པར་ལུས་པར་བརྟེན་ནས་མཐའ་མ་ཐག་
 གཙོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་
 གནད་དོན་དེ་རིགས་སེལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཁེ་སན་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་དཔྱོད་
 ལྡན་པའི་སློ་ནས་ཐག་གཙོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་དེ་འབྲུང་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་
 དང་། འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འགན་ཁུར་ཆེ་ཚམ་ལེན་
 ལུབ་པ་བཅས་ཡིད་ཆེས་སློས་འགོ་འོས་པའི་མདུན་སྡོད་ཀྱི་སློབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་ཡིན་པའི་མངོན་ཏྲགས་གསལ་པོ་སྟོན་ལུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་སན་ལུས་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་
 བཟུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཡིད་ཆེས་
 དང་། གདེང་སློབས། ལྷ་ཡངས་བཅས་ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཅིག་སྐྱུར་
 ལུབ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཚོད་རྩོག་དང་། འདི་གས་སྤྱུལ་རིང་
 ལུགས། མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཆབ་བྲག་པོ་
 བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་མིག་སྟོན་ཡར་འཐེན་དང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་

བཅས་ཡོང་ངེས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་ཚུད་འདི་དོས་རང་སྐྱེར་གྱི་གོ་གནས་སམ། བདེ་
 ལྷན་གྱི་སྐྱོར་མིན་པ་དོས་འདྲིན་ཐུབ་པ་དགོས་སྐྱེ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་བརྒྱ་
 རྒྱུ་ཁ་ཤས་སོང་བའི་ཡ་རྫོང་ལའི་སྐྱོན་ལའི་སྐྱིག་འཇུག་གི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་ལུ་
 མ་ཐུན་དེ་གནས་དང་མི་གནས་བོད་མི་མང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 དེད་ཅེས་དོས་གིས་དེ་སྐོན་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོར་དོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ཤིག་གི་ནང་། ཉམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་
 དབང་གང་འཚམས་སོན་ནས་བོད་ལ་ལོག་སྐྱེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དོས་གིས་བོད་
 གཞུང་གི་ནང་གོ་གནས་གང་ཡང་ལེན་སྐྱེ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་གྱི་གོ་གནས་
 གཞན་གང་ཡང་ལེན་སྐྱེ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོས་ནས་ཡང་
 ཡང་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར། དོས་རང་དེ་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་འགོ་བ་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་བཟང་པོའི་རིན་ཐང་དང་། ཚོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མ་ཐུན་འབྲེལ་བཅས་གོང་
 ཉམ་གོང་དུ་སྐྱེལ་སྐྱུར་ཞབས་འདེགས་ལུ་སྐྱེའི་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་ཡོད། ལྷོགས་
 མཚུངས་དེ་དུས་བཅོན་གྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་ལྷི་ར་བསྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་དང་། བོད་གྱི་གཞུང་
 གསལ་པོའི་འདྲིན་སྐྱོར་གྱི་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་ངེས་པར་དུ་
 འབྲེལ་དགོས་ཞེས་ཁྱབ་བསྐྱབས་ཀྱང་བྱས་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
 ཅན་ཞིག་དགོས་པར་དོས་ནས་སྐྱེན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་
 འཐབ་ཚུད་འདི་མོད་གྱི་སྐྱི་ཚོགས་སྡིང་པའི་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་སྐྱེའི་དམིགས་

ཡུལ་རེད་ཅེས་སྒྲོན་འཇུགས་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སྲུང་ལ་བསྟོན་པ་རེད། བོད་ནང་དང་།
དེ་བཞིན་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་ཁྲིད་དུ་བོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྙིང་པ་དུས་
ཚོད་ལས་ཡོལ་ཐེན་པས། དེ་དག་བསྐྱར་གསོ་བྱ་འདུན་སྲུ་ལའང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་
སྡོག་སྟེ་ང་ཚོ་ཐོག་མར་བཅོན་བྱོལ་དུ་སྟེབས་མ་ཐག་པ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
འདི་མང་གཙོ་ཅན་དུ་འགྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཅོན་
བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་མང་ནས་ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་
བར་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་མཐར་སོན་པ་བྱུང་ཡོད། སྤྱད་མར་ཡང་ང་ཚོས་བོད་མི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་
སྲུ་མ་ཐུད་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་སྟེ་ལྷ་ལྷོ་ཡིན།

ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་འགོ་སྟོན་ནས་ངོས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་
ནམས་དང་གོས་བསྐྱར་བྱས་ཉེ་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱེད་
ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གཙོ་བོ་མ་བྱས་པ་ཡིན། ངོས་ཀྱི་ཐབས་
ལམ་འདིས་བོད་རང་བཅོན་ནམ། རྒྱ་ནག་ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚོད་ལེན་བྱེད་རྒྱ་
ལས་སྡོག་སྟེ། རང་ཉིད་བོད་མིར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་མི་མང་ས་ཡ་དུག་ལ་མི་
རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྲུང་སྒྲོབ་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
གོང་འཕེལ། དེ་བཞིན་བོད་མཐོ་སྐར་གི་ཉམས་སྲུའི་ཁོར་ཕུག་སྲུང་སྒྲོབ་བཅས་བྱེད་
སྲུབ་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་སྲིད་རང་སྲྀང་ཞིག་ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་དེ་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་སྟོན་གྱི་ལྷ་བྱུབ་རྙིང་པར་
གཞི་བཅོལ་བྱས་ཤིང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འང་ཐན་ཐོགས་ཡོད་པ་

ཞིག་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེས་རྒྱ་ནག་གི་གོང་ལུ་
གཅིག་གྱུར་དང་། བརྟན་སྡིང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
སྟངས་དང་མ་སྟན་ཞིང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཐབས་
འདིར་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
ཞིག་འཚོམ་རྒྱུར་ངོས་ནས་སྤུ་མ་སྤུད་འབད་བཅོལ་གང་ཡོང་བུ་རྒྱ་ཡིན།

དེར་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་
འདིའི་ཐོག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་མི་སྐྱེད་དང་། མི་མང་། རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ཀྱི་དབང་ཕན་ཚུན་མི་མ་སྟན་པའི་ཆ་
ནམས་རྒྱ་མཚན་དང་། ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སློ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་
ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་ཞི་མོལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལེགས་བྱུང་ཞིག་བསྐྱུན་
རྒྱུ་དེ་ཡིན། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་འདི་བདེན་པ་དང་། བྱང་པོ། འཚོ་བ་མེད་པ་གཉིས་
ཕན་བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པ་ཞིག་མིན་པར་
བརྟེན་ང་ཚོར་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་དང་། རྒྱ་རིགས་ནང་ནས་ཀྱང་གཏུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་རྗེ་མཐོར་འགོ་བཞེན་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ངོས་ནས་ང་ཚོར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་བར་ངོས་ནས་བསྐྲགས་
བརྗོད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་
ཚོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་མ་སྟན་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་
སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཚང་མའི་ཚབ་ལུས་ཉེ་སྤྱོད་ཡང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་
འདུག་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་འགན་ལེན་གནང་བུང་བ་མ་ཟད། རོས་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྡོད་རིང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
སྐོར་ཤེས་ཉོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཡིད་སྲོན་ཆེར་བསྐྱེད་བུང་བར་བརྟེན། ཞི་བདེ་
དང་། ལུས་ལོང་གི་ཁེ་སན་ལྡན་པའི་གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་མཉམ་གཏན་
ལུབ་རེས་སྦྲུལ་པའི་སློབ་སྦྲང་དང་། གདེང་སློབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་སྤྱིར་
ལོག་བྱས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སློབ་མ་པ་ཞིག་ལ། རོས་རང་སྤྱིར་ལོག་བྱས་མ་ཐག་རྒྱ་ནག་ནང་ཐད་
བསྐྱོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཐོན་ཏེ་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་མེད་
པའི་གནས་ཚུལ་བུང་ཞིང་། འགྲུང་འགྲོས་དེ་དག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནག་
གི་སྲིད་བྱས་ལ་འབྲུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པའི་འབྲས་བུར་བོད་ལ་དེ་བས་བྲག་གཞོན་དང་།
མཁྲོགས་བཟུང་བྱེད་འབྲུགས་ཆེ་དུ་སོང་བར་བརྟེན། མཐའ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣
པར་བོད་མི་མང་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བུང་བ་
རེད།

ང་ཚོ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་དག་གལ་ཆེའི་
དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་གསར་བ་ཞིག་ལོ་འདིའི་ནང་མངོན་གྱུར་ཡོང་བའི་རེ་
བ་ཡོད། རོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སེམས་འཚབ་ཁག་ལ་བསམ་ཤེས་དང་། དེ་
བཞིན་བོད་མི་མང་ལའང་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ། ཆེ་མཐོང་བཅས་ཡོད་པའི་ཐོག་
ནས་མི་ཆེ་སྐྱེལ་ཚོགས་བཅས་སྤོགས་གཉིས་ཀར་ཁེ་སན་ཡོད་པའི་སན་ཚུན་

གཉེས་མོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོམ་ཡོད་ཆུ་ཚུལ་
སྤྱད་པ་ལྟར་བསམ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་དུས་སྐབས་དང་འབྲེན་བར་ད་དུང་
ཡང་འགྲུང་བ་མེད་པར་གནས་ཡོད། ལོ་བཅུ་ལྷག་མང་པོའི་རིང་བོད་མི་རྣམས་
གཞིས་གཉེས་གཉེས་སུ་ཁ་གྲུས་ཏེ་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་། ཆུ་ཚེའི་བོད་མི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སློབ་གཏན་དང་། རེ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ཅིང་། དེར་བརྟེན་ངོས་ལ་ཁོང་ཚོའི་ངོ་ཚབ་མཚོན་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་མགྲིན་
ཚབ་པ་ཞིག་བྱེད་ཆུང་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་འདུག ། ཆུ་ནག་གི་
སྲིད་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐའོ་ནི་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་
དཀའ་ཚོད་སྐོར་ཆུས་མངའ་ཤེས་ཉོགས་ཐབས་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་ནང་མ་སྟེན་ཆེན་དུ་འགྲུང་རེ་ཡོད་ལ། ངོས་ནས་བོད་
དོན་གཉེས་མོས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆུ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མ་སྟེན་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་ད་ལྟོ་ད་བྱུ་ཞིད་རྣམས་པ་མངའ་འཕྲད་ཞུ་ཆུང་
འདུན་པ་འཆང་བཞིན་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལྷ་ ༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལྷ་ ༥།༦ བཅས་སོ་སོར་ངོས་ཀྱི་ངོ་
ཚབ་ཆུ་ནག་རྒྱ་སྤྲོད་ཐེངས་ཐེངས་གཉེས་བསྐྱོད་དེ་སྤྱོད་པས་གཉེས་བར་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་
བ་བསྐྱར་དུ་མ་སྟེན་པ་འདི་ནི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་སྲིད་འཛིན་གྱི་སྤྱད་པས་འགན་
བཞེས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
འདི་གཞི་ཅིའི་ཐོག་སྤྱོད་འཛིན་ཆེ་ལ། བོད་ཆུ་མི་མང་གཉེས་ཀར་འོ་འགྲུག་གི་རང་

བཞིན་ལྡན་པའི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པས། དཀའ་རྒྱུ་གི་གནད་དོན་འདི་
དག་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་གི་བར་ཚྭོགས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀས་དེའི་ཐང་
བསམ་གཞིགས་གཟབ་ཅན་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཞིབ་བསྐྱར་གྱ་རྒྱ་ལི་དགོས་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་ནས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་མངོན་གྱུར་
མ་བྱུང་གི་བར་དུས་ཚོད་འགོར་སྲིད་པར་བརྟེན་དང་རྒྱུད་རིང་པོ་དང་། ལྷོ་སེམས་
བརྟན་པོས་མདུན་བསྐྱོད་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས།

ལྷག་པར་ངོས་ནས་ད་ཡོད་ཚྭོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་སྲུ་མ་སྐྱད་གནས་
ཐབས་བྱ་རྒྱ་ལི་གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག
པན་ཚུན་ཡང་ཡང་ངོ་འཕྲད་དང་། དོན་པན་ལྡན་པའི་གོ་བསྐྱར་གྱུས་པའི་ཐོག་ནས་
འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དང་། རེ་ཐབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ལི་ད་ལྟ་ང་ཚོ་པན་ཚུན་བར་ཡིད་ཆེས་དང་། གོ་དོན་ལེགས་ཉོགས་མེད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སྲུ་བསལ་ཉེ་ཡིད་ཆེས་ལྷོས་འགོལ་དང་། གདེང་སློབས་
ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་སྐྱ་ཚབ་ཚོར་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱུན་མ་སྐྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོ་
རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་མཚོགས་འགོ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་གྱུས་ཡོད་ལ།
དེ་ལྟར་དུས་འགྲངས་མེད་པ་འཕྲལ་སྐྱར་བསྐྱོད་སྐབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ལི་བོད་མི་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་ང་ཚོའི་མྱོགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱོད་དུ་ད་ལྟའི་བརྒྱུད་རིམ་འདིར་ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་སློབས་རྙེད་རྒྱུར་པན་
ཐོགས་ཡོད་པས་ཡིན། ད་ལྟ་ཁོང་ཚོའི་ཁྱོད་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དོན་དམ་གྱི་

འགྲིགས་འཇགས་དང་། ཞི་མོལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་གོམ་སྟབས་སྡོ་རྒྱུའི་འདུན་པ་
ཡོད་མེད་ཐད་སློབ་དོགས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

ཐོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདིས་ཐོད་མི་རྣམས་ལ་ཁེ་སན་མེད་པ་སློབ་
ཅི། རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟའི་འཇགས་ལ་འདྲ་ཁེ་སན་མེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐོད་ལྷོ་ལག་བརྒྱུད་
བྱེད་བཞིན་པའི་འཇགས་སྟབས་གྲུ་གཞི་ཞེས་པའི་ཐོད་མི་ཚོར་ཁེ་སན་ཡོང་ཆེད་ཡིན་
པའི་བྲིལ་བསྐྲུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་དེ་དག་གིས་ཐོད་མི་མང་ལ་
སྟབས་ཐོག་ཡོང་རྒྱ་ལྟ་ཅི། ཐོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་།
རྒྱུད་ཡིག་བཅས་པའི་དོ་བོ་སྤྱད་སྟོབ་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་དན་འབྲས་ཀྱི་གཞོན་འཆེ་བཅོ་གི་
ཡོད། ཐོད་ནང་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་གནས་སྡོ་བྱས་པ་དེས་ཐོད་མི་རྣམས་དཔལ་
འབྱོར་ཐད་ཐོབ་དབང་བྲལ་པའི་རྒྱུར་འབྱུང་གྱི་གནས་སྟེ་གྱུར་བར་མ་ཟད། ཐོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡང་རྒྱ་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིག་གཞུང་ནང་ཐིམ་ནས་དོ་བོ་
ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་མི་རྣམས་ལ་རང་གི་འཆོ་བའི་གནས་
སྟངས་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཐོད་ཀྱི་གཞོན་མའི་ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྟངས་
རང་སོར་ཆུད་ཐབས། དེ་བཞིན་འཇགས་སྟབས་བྱ་གཞི་ཆེད་ལྡན་ལོས་ཤིང་
འཆོམས་པ་ཞིག་གཏམ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་དེས་ཐར་དུ་དགོས་པ་ཡིན།

བཙུན་མ་སུན་ཚོགས་ཉི་སྟོན་བཙུན་འཇུག་བྱས་པ་བྱང་བའི་ན་མིན་པ་དང་།
ཐོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙུན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་བཙོལ་ཡོང་བར་འབོད་སྐྱུལ་
བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཉེ་དུས་བཙུན་མ་སུན་ཚོགས་ཉི་སྟོན་བཙུན་འཇུག་
བཏང་བར་དགའ་བསུ་ཡོད། ཐོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐད་

ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཏུ་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྟམ་བཞག་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
ཁྱད་ཚོས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་མི་རྣམས་ནས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཐོག་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། རིག་གཞུང་གསོན་གནས་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་རེ་འདོད་
ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཐ་ལམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་དང། རིག་
གཞུང་དབྱེ་འབྱེད། ཚོས་ལ་འཁོན་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་གཞི་ཅའི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྲིད་
གཞུང་ཐད་གྲོས་ཚོགས། མི་སྐྱེར་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་འདི་ནི་བའི་གྲོས་མོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་
འདེད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང། དེས་ང་ཚོའི་སེམས་འབྲུགས་ལ་སྐུལ་ལྷུག་
ཚེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག ། ང་ཚོས་ཁྱེད་རྣམ་པའི་བཀའ་ཁྲིན་སྲིད་བཅངས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྟམ་བཞག་གཏོང་བའི་གནད་དོན་ཅེས་
མ་ཡིན་པར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པའི་དཀའ་ཚོད་ཅིག་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ཡོ་རོབ་མནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང། ཨ་རིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་གནད་དོན་འདི་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་ངོས་
འཛིན་བྱེད་མཁན་རེ་མང་རེ་མང་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

བར་ལམ་ནས་རྒྱ་གར་དང། རྒྱ་ནག་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་
བ་འདི་ཡང་ངོས་ཀྱི་སློབ་སྟོབས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་

ཐོག་གི་མི་འཛོལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་
བསམ་ཤེས་དང་། གོ་རྟོགས་ལྡན་པའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་འདི་ནི་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། རྒྱ་བྲག་ཤར་གླིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཞི་བདེ་བརྟན་སྤྱིང་ལ་དགོས་གཤམ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངོས་ནས་རྒྱུན་དུ་ངོས་འཛིན་གྲེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་
གཉིས་བར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ན། དེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་
པོ་ཞིག་བསྐྱུན་ཉེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་ཞི་བའི་སློབ་སྐབས་ཐག་གཅོད་ཡོང་བར་སན་
ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་འདི་ཞི་བའི་སློ་
ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུར་སན་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་
ལུག་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་འགན་ཁུར་བཞེས་དགོས་ངེས་ཡིན་པར་ངས་ངོས་འཛིན་གྲེད་
ཀྱི་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་ < < དབྱ་པའི་ཐབས་ལམ་ > > འདི་རྒྱ་གར་གྱིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་
སྲིད་བྱུས་དང་མ་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་འོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ལུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་ནང་གནས་པའི་ཐོག་
ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན། རྒྱེད་ཐབས་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ལུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་
ནག་བར་ཡོད་པའི་ཚོད་གཞི་མང་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་སེལ་ལུག་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ལུན་རྒྱལ་ཁབ་དབྱ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ ༥༧ འཕྲོ་གི་
ཡོད། ཐོག་མར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་དུས་སྐབས་སུ་ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལུགས་
སློབ་བརྒྱུ་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཉེར་ཞའོ་མིང་གི་དུས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་དཔལ་འབྱོར་

འཇུགས་སྐྱེན་ཚོག་ཤུགས་སྐྱོན་བརྒྱབ་ཡོད། ཁོང་གི་རྗེས་འཛིན་ཅང་ཅེ་མིན་གྱི་
དུས་སྐབས་སུ་ < <མཚོན་གྲེད་གསུམ་> > གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྟོན་
ནས་འབྲོང་ལྡན་མི་མང་རྣམས་གྲུང་བཞུགས་ཏེ་གི་སྤྲིག་འཇུགས་གྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་
ཚོག་པ་བཟོས་ཏེ་སྤྲིག་འཇུགས་གྱི་སྤང་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད། ཉེ་དུས་རྒྱུ་ཅིན་
ཐའོ་དང་། ཁོང་གི་མཉམ་སྡེ་བ་དཔུང་ཁག་གིས་མི་སྤྲིག་གོང་འོག་བར་རྒྱལ་ཁབ་འགོ་
ཁྲིད་གྱི་སྲིད་དབང་ཅིས་སྐྱོད་བདེ་སྐྱབ་ངང་གྲེད་སྐབས་བ་བྱུང་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ཤས་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་གང་ཅིའི་ཐད་ཡང་རྒྱལ་
ཚེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དཔལ་འབྲོང་ཚུད་པའི་གནད་དོན་མང་པོའི་ཐད་སྐྱོན་ཆ་དང་
པམ་ཉེས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི།
བདེན་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེད་ས་དང་མཐུན་པའི་གདོང་ལེན་གྲེད་ཐབས་
སྐྱོད་པ་སྐབས་འདི་དབང་གིས་ཡིན་ཅིང་། བདེན་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེད་ས་
ཞིབ་ཚོགས་སྐབས་བ་གྲེད་པ་ལ་གནས་ཚུལ་ཁྲབ་སྤེལ་གྱི་རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་གལ་
ཚེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུང་བ་གཉིད་ཐབས་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་
ཡིན་པ་དང་། རོས་ནས་འགྲུང་བ་དེ་དག་ཚོག་ཟེང་དང་། འཆེ་བ་མེད་པའི་སྐོན་ནས་
བདེ་སྐྱབ་ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་གྲུ་ཡངས་གང་
ཆེས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་རེས་གྱི་རང་དབང་དང་། ཤེས་ཚོགས་ཡང་དག་པ་གྲེད་རྒྱུའི་
རང་དབང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན་པར་རོས་འཛིན་གྲེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དངོས་
ཡོད་གྱི་ལམ་ནས་བདེན་པ་འཚོལ་ཐབས་གྲེད་དགོས་པ་མ་ཟད། བདེན་པ་དེ་ཡང་
རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་མེད་པའི་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཆ་རྒྱུན་དེ་

དག་མ་འཛོམས་ན། རྒྱ་ནག་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྟན་སྲིད་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ལ་མེད།
ཅི་སྟེ་གནས་ཚུལ་དངོས་སྤྲས་བསྐྱེད་དང་། མི་མང་རྣམས་ནས་རང་གི་བསམ་
ཚུལ་དངོས་ཅི་བཞིན་བཤམ་མི་མོད་པའི་གནས་སྡངས་འོག་སྲོད་དགོས་ལྷན་ཆེ།
བརྟན་སྲིད་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་ཡོང་ལུབ་བཅ།

དོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྲི་ཚོགས་ལ་དེ་བས་གྲུ་ཡངས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་
ཐུག་མང་གཙོ་ཅན་རུ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་དེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་
འགྱུར་བཅའ། སྐྱུར་བཅོས་དེ་དག་གྲེན་ལོག་གི་བྱེད་སྡངས་སོགས་ཡོད་འཁྲོམ་ཆེན་
པོའི་རིགས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངས་ལོ་མང་སྡོན་
ནས་བརྗོད་ཟིན། དེ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་སྡོམ་ཅི། འཛམ་གླིང་གི་མི་སྡེ་སྲིད་ལུན་པོང་གི་
ཁེ་སན་ཡང་ཡིན།

རྒྱ་ནག་འདི་ཉིད་ཨེ་ཤ་ཡའི་ས་ཁུལ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ནང་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་
ཏུ་གྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཚབ་དང་།
དོགས་པ་རྣམ་ཉོག་ འཛིགས་སྤང་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དངངས་འཚབ་དེ་
དག་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་རྒྱལ་སྲིད་ཨོ་ལཱ་མི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་མགྲོན་བདག་བྱེད་པ་
དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་གསལ་བཤམ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་མི་ལུག་ རྒྱ་གཞུང་གི་སྲི་དམངས་སྲི་དང་། ལྷག་པར་རུ་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་
རྣམས་ལ་དེ་སྲིད་སྲི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་རང་དབང་ཁག་ལ་
ལོངས་སུ་སྡོད་དབང་མ་ལྷན་བ་དེ་སྲིད་རུ་རྒྱ་ནག་དེ་ཞི་བདེ་དོན་རུ་གཉེར་མཁན་
དང་། ཕན་ལུས་ལྡན་པའི་མཁུན་བསྡོད་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཡིན་པ་འཛམ་གླིང་

མཆིས་པའི་མཐུན་འགྲུང་རོགས་རམ་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་ཤོད་མི་
ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་འདུན་ལྷན་པོ་ཞེས་ཞུ་བྱུ་ཡིན།
འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་སློན་ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ གསུམ་བཅའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་དྲུག་པའི་རོག་ཡོངས་ཁྲུབ་
དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

ཤོད་མི་མང་གིས་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ཕྱི་ལོ་ལོ་
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིའི་རོག་ངོས་ནས་ཤོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་
གནས་པའི་ཤོད་རིགས་སྐྱབ་ཆེན་མས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཚོན་དུ་ཡོད་པའི་
ང་ཚོའི་གོགས་པོ་ཚོ་བཅས་ཚང་མར་འཚམས་འབྲི་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་བཞི་བཞུགས་པའི་རིང་བོད་ནང་འགྲུང་ཕྱོག་ཆེན་པོ་བྱུང་
ཡོད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞི་ཅིའི་
འཇོགས་སྐྱབ་ཁག་གྲང་ཡང་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཅེས་པོར་མོ་ནས་སྐྱེས་པར་མེ་
འཁོར་ལྷགས་ལམ་བཟོ་སྐྱབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། འོན་
ཀྱང་དུས་ལུན་དེའི་རིང་རང་དབང་ཅན་གྱི་གསར་འགྲུང་དང་། དུམ་སྐོར་སྐོར་འཚམ་
ལ་འགོ་མཁན་བཅས་ཀྱིས་ཤོད་ནང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་ཚུལ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་
སྟངས་སྐོར་ཚོམ་ཡིག་མང་པོ་སྐྱེས་ཡོད་ཅིང་། མང་ཆེ་བའི་ཚོམ་ཡིག་ནི་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་བཅོས་མའི་བརྗོད་རྒྱལ་དང་ཐ་དད་རེད་འདུག ། ཤོད་ནང་འགོ་བ་མིའི་རོག་

ཐང་དང་། ཚོས་དད་རང་མོས། རང་སྲིད་རང་སྲོང་བཅས་བརྟེ་མེད་དོག་རོལ་བཏང་
དང་གཏོང་བཞིན་པར་སློན་བརྗོད་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོང་
ཀྱི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་གསལ་པོར་བརྗོད་ན། ཐོང་
རང་སྲོང་སྲོངས་བཅུགས་ནས་ད་བར་འགོ་བྱེད་ལྟེ་བ་རྒྱ་རིགས་ཁོ་ནས་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། ཐོང་མིའི་ཐོག་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དང་། དོ་དམ་སྐབས་འདྲིན་བྱེད་ལྷགས་
ཆེ་བུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེས་གང་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐོང་ནང་དོན་
དམ་གྱི་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། གཅིག་ཡིད་གཅིག་ཆེས་གྱི་མ་ཐུན་སྲིལ། བརྟན་
སྲིང་བཅས་མེད་པའི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

ཐོང་ནང་ཡོད་པའི་བཀའ་འོས་ཐོང་རིགས་གྱི་འགོ་བྱེད་ལྷགས་ཅན་ཚོས་དུས་
ནས་དུས་སུ་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་སྐྱོང་སྐོང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྲིང་
སྟོབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྲོད་དེ་རིགས་གྱིས་རྒྱུན་པས་དཀའ་སྤྲུག་གྲང་ཚད་མེད་སྲོང་
དགོས་བྱུང་ཡོད།

དུས་རབས་ཉི་ལུ་པའི་ལོ་རབས་རྒྱལ་ཚུའི་འགོ་སྟོད་དུ་ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་གོང་མས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབུ་བྱེད་ཚོར་སྟན་ལུ་ཞིག་སུལ་བའི་ནང་
ཐོང་མི་མང་གི་དཀའ་སྤྲུག་དང་། སེམས་ནང་གི་རེ་འདུན་གསལ་པོར་བཀོད་པ་
གནང་ཡོད། ཐོང་རིགས་གྱི་འགོ་བྱེད་ནང་ནས་དམར་པོའི་ལྟ་བུ་འདྲིན་མཁན་ཐོག་
མའི་གསལ་འབའ་པ་སུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་གྲང་ཉེ་དུས་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ཁོང་
གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅིག་བཏོན་པ་དེའི་ནང་ཐོང་མི་མང་གི་ཁེ་སན་རྣམས་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་
དགོས་གཏུགས་ཆེ་བའི་སྐོར་རྒྱས་སྐྱོང་བྱས་འདུག ། དེ་བཞིན་ཐོང་རིགས་མཚོ་

རིམ་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནང་ཡིད་སློ་མི་ཚོམས་བའི་སྲོང་ཚོར་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོ་བོད་རང་སྲོང་སྲོང་ས་བཅུ་གསུལ་ཉེ་ལོ་བཞི་བཅུ་
འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་འཁེལ་གྱི་ཡོད་སྟབས་བཙུག་མའི་དུས་བབ་ཀྱི་བྱེད་སློ་རྣམ་
པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱེད་སློ་དེ་དག་གིས་བོད་ནང་
གི་གཞི་རྩའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་མཚོན་མི་ཐུབ་པས་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་རེད།
དཔེར་ན། དེ་ལྟ་མཁུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་དང་། རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་ཟེར་
བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁག་ལའང་སྐབས་དེ་དུས་ཕྱི་ཚུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་བའི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་བཞེད་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཡོད།

ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཉིས་ལྷག་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཉེ་ལས་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བཏུན། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་འདི་ལོ་ཉེ་ལུ་སྐྱེས་ཅའི་གོང་གི་
རྒྱ་ནག་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེང་སང་རྒྱ་ནག་དེ་འཛེམ་སྲིད་
ཐོག་ལུགས་རྒྱུན་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉུ་གྲུང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་
ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་ནག་ནི་མི་འཛོམ་ཆེས་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་པོ་ལོ་གནའ་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་
མེད་པ། དང་བདེན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མེད་པ། བོད་མི་རིགས་རྒྱུད་བའི་
གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་རང་སྲོང་ལག་ལེན་རྗེ་བཞིན་མེད་པ་བཙུགས་
གྱིས་རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་ལ་མཚན་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཛེམ་སྲིད་སྤྱི་

ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་དང་། རོགས་པ་རྣམ་ཉོག་གེད་པའི་རྒྱུ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་དུའང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་
ཁྲིད་རྣམ་པས་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པའི་གཅིག་སྒྲིལ་དང་། བརྟན་སྡིང་གི་འགོག་
རྒྱུ་དུ་གྱུར་ཡོད། རོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་ནག་སློབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཚད་ལྡན་
བུམ་འོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞན་དོན་དེ་དག་གི་ཐོག་རྒྱ་མཚོན་
ལྡན་པ་དང་། གཏེང་སློབས་ལྡན་པའི་སྲིད་བླུས་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་
མཐོང་གི་འདུག །

རྒྱ་ནག་གང་དུ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་
བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ཉེ་བའི་དུས་སྐབས་ནང་ཞི་བདེ་དང་།
འཚོ་བ་མི་འདོད་པ། མང་གཅོད། བྱང་བདེན། ཁོར་ལུག་སྲུང་སློབ་བཅས་ལ་དོ་འཇུག་
རེ་ཆེར་འགོ་བ་དང་། གཞི་རྩའི་ཤེས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཞེན་ཡོད། དཔེར་ན།
བར་ལམ་རྒྱ་གར་རྒྱ་མཚོའི་ཁུལ་དུ་ས་འགྲུལ་མཚོ་འཁྲུམས་ཀྱི་རང་བྱུང་གཞོན་
འཚོ་བྱུང་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་། མི་སྐྱེར་བཅས་མང་པོས་ལྗང་
ན་མ་གྲགས་པའི་སེམས་འཚབ་ཀྱིས་རྩ་བུ་རྒྱུད་སློབ་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་ནང་ཞུགས་
པ་དེས་འཛམ་གླིང་འདི་དོན་དམ་ཐོག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་འགན་ཁུར་གྱི་བསམ་སློབ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ར་
སློད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད།

ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐང་རོས་རང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞི་རང་ཉིད་སྐྱེར་གྱི་ཆབ་སྲིད་
གོ་གནས་དང་། ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱུ་ལམ། ཡང་ན་བཅོན་སྲོལ་ཐོད་གཞུང་གི་ཐོབ་ཐང་

ཚོད་ཆེད་མིན་པ་སྤྱི་པོ་ ༡༩༥༩ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྲུགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་
བཟོས་ཡོད། དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་གང་འཚམས་བྱུང་སྟེ་བོད་དུ་ལོག་
རྒྱུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ངོས་ནས་གཞུང་གི་ལས་གནས་གང་འདྲ་དམ། ཡང་
ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་གཞན་གང་ཡང་འཛིན་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལྟོ་
བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་ཅ་བའི་
འགན་འཁུར་བོད་ནང་ལས་ཀ་གྲེད་ལུས་རྣམས་ནས་རྐང་འགན་སྲུང་དགོས་པ་
གསལ་པོར་བརྗོད་ཡོད།

ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་པར་སྐར་ཡང་གསལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་དུ
ངོས་ཀྱིས་རྗེ་སྲིད་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་
རང་བཙན་ཚོད་ལེན་མི་གྲེད་པར་དབུ་མའི་ལངས་སྤྱོད་ལའདི་མཐའ་འཁྲོངས་དམ་
འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་
གནས་རྒྱུ་འདོད་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཐབས་ལམ་ཀྱིས་བོད་མི་མང་ལ་མ་
འོངས་རྒྱང་རིང་ནང་ཕྱི་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་ཁེ་སན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛམ་གླིང་གི་ས་སྤྱོད་ལའདི་ས་ནས་ཀྱང་འདི་ནི་
དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་དང་མ་ཐུན་ཞིང་རྒྱ་མཚོན་ལྡན་པ་དང་། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་
གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་སན་མཚོན་པ་བཙན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ལ་སྐུལ་ལྷུག་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་
ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣའི་ཁྲོད་ནས་ངོས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་པའི་ངོས་
འཛིན་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ལ་དེ་བས་སྐུལ་ལྷུག་

ཆེན་པོ་བྱུང།

རྒྱ་ནག་གི་དབུ་མིང་དང་། ང་ཚོའི་བར་སྐྱར་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་སྲུང་སྲུབ་པར་
ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང། སྤེལ་སྤྲི་ལྷ་ ༤ པར་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
བསྐྱོད་དེ་དབུ་མིང་རྣམས་དང་སྐྱེང་མོལ་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱེད་སྲུབ་པ་དེ་ནས་ང་
ཚོའི་བར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མཚོན་ཡོད། དེང་སྐབས་བཙན་བྱོལ་
མང་ཚོགས་ནས་ངོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་མིང་པས་བོད་མིའི་ལས་
དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་མང་ཙམ་ལེན་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ངས་ཁོང་ཚོར་
བར་ལམ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚོགས་དང་སྐྱེང་མོལ་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་
ཚོགས་ནས་སྐྱེང་སྐྱོང་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཁག་གི་ཐོག་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་
དགོས་ངེས་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་དམ། དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་གོམ་སྐབས་
སྤོ་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བའི་
དགོས་ངེས་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱུན་ཏེ་ཡུན་རིང་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
འདི་པན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྲུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད།

མཐའ་དོན་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་
ང་ཚོར་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཤ་ཚའི་སེམས་འཁུར་དང་། མ་སྲུབ་འགྲུར་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཁུལ་ཏེ་བསྐྱབས་བརྩོན་དང་། རྒྱགས་
རྗེ་བཀའ་བྲིན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་རང་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ཆ་ཤས་ཡིན་
པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ། དེ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་བར་དུས་

རབས་མང་པོའི་སློན་ནས་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་
པའི་ཐོག་ངོས་དང་། དེ་བཞིན་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་འདས་པའི་ཕོ་བཞི་བཅུ་
ཞེ་ལྷའི་རིང་རྒྱ་གར་ནང་དང་དབང་གི་སློན་ནས་གནས་སྡོད་ཚོགས་བུ་དང་བས་ཡིན།

བོད་མིའི་རང་དབང་རྩ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སློག་ལེགས་སྐྱེས་སུ་
འབྲུལ་མཁའ་བོད་མི་དཔའ་བོ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲུས་འདུད་དང་། སློན་ལམ་
ལྷོ་རྒྱ་བཅས། །།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་བདུན་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁྲབ་དུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འཇིག

ད་ཉིན་གསུམ་བུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་ཞེ་བདུན་པའི་སྐབས་འདིར། རོས་ནས་བོད་སྤྱི་
ནང་དུ་ཡོད་པའི་རང་རིགས་སྤྱན་རློབ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་
གང་སར་ཡོད་པའི་ང་ཚོར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁའ་གྱི་སློགས་པོ་རྣམ་པ་ཚང་མར་
འཚོམས་འདྲི་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྲུག་སྐྱོར་མཁའ་དང་། ལུས་
སློག་དོར་བའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་བོ་ཡོངས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲུས་འདུད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཅམ་ནས་གངས་རྒྱུང་ས་ཁུལ་ཁག་དུ་དུས་འགྱུར་སྤར་མ་
གྲགས་པ་རིམ་བཞིན་བྱུང་ནས་ཕོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་ཚོགས་གསར་བ་ཞིག་ཚུགས་ཏེ་
༡༩༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་བབས་དངོས་ཡོད་དང་བསྐྱེད་དབྱུང་

དང་ས་གནས་དབར་འཛིག་པའི་གྲོས་མཐུན་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་གསལ་བ་ལྟར། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་བོད་མི་རྣམས་ལ་རང་གྲིམ་རང་བདག་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གིས་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ཀྱི་གྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་མཉམ་གནས་མཐུན་བསྐྱེལ་གོང་ལུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་བྱས་དོན་དམ་ལག་བསྟར་ཡོང་བའི་ཆེད་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྐྱབས་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧༡༥ ལོར་བོད་མིའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ངོས་རང་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཆེད་བསྐྱོད་གྱིས་གཙོ་འཛིན་མའོ་ལུ་ཞེས་མཚོན་ཏང་སྲིད་དམག་གསུམ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་མིང་རྣམ་པར་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་ལམ་གྱི་སྐོར་གྲོས་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་སྤང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་རྙེད་དེ་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་སློབ་བའི་གདེང་ལའེལ་བྱང་རུང་། ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་ནས་བོད་ས་འགར་གཡོན་ཐམ་གྱི་བྱང་བ་རིམ་བསྐྱད་མཐར་ ༡༩༥༩ ལོར་གངས་ལྗོངས་ས་གནས་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་འབྲུད་དེ་དེད་རང་ཐེ་བའི་བོད་མི་འབྲུམ་ཚོ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་བཅོན་བྱོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་མི་ལོ་ ༤༦ ཟུལ་པོ་སོང་བྱིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཅམ་ནས་འབྱུང་འབྱུར་རྒྱ་བོད་ཞེ་སོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཅིས་གྱུར་ཡོང་ངེས་ལ་དེ་སྐབས་གྲོས་འཆར་འདོན་རྒྱུར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཅ་དོན་གཏན་ལའེལ་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་པེ་ཅིང་གི་དབུ་མིང་རྣམ་པར་དང་ཐད་འབྲེལ་བྱུང་ནས་ཏེང་ཞའོ་པིང་གིས་རང་བཅོན་མ་ཚོད་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ཚང་མ་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྐབས་

བསམ་རྣམ་དག་གིས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བློས་འགྲུང་བ་མེད་པ་ལག་བསྟར་བྱས་
པ་ཡིན། རྒྱལ་སྤྱི་དང་། རྒྱལ་ནང་། བོད་ནང་བཅས་པར་བཞེད་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་
གནས་ཚུལ་རི་འབྲེག་བྱུང་བུང་སྐབས་སོ་སོར་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པའི་སློབ་
བརྗོད་བྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་འབྲེག་གི་སྐབས་
སྤུངས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བློས་དང་འགལ་བ་ནམ་ཡང་བྱས་མེད་པ་འཇུག་གིང་
སྤྱི་གསལ་ལྟར་ལགས། རོན་ཡུང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གིས་གཞི་
མེད་གྱི་དོགས་པ་རྣམ་ཉོག་སྣ་ཚོགས་གྱི་ཐོག་འདི་ནས་ཁ་ཚིག་དོན་ལ་མི་གནས་
པའི་ཁ་བྲལ་གྱི་རེ་འདུན་བཅངས་པ་དང་། རློག་གཡོའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་གྱི་ཡོད་ལུགས་
སློབ་འཇུགས་ལུ་མཐུན་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཐང་འབྲེལ་
བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་དོས་གྱི་ངོ་ཚབ་རྣམས་དང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣའི་དབར་འབྲེལ་མོལ་རིམ་བར་བྱུང་སྐབས་སུ་
ཕན་ཚུན་གསལ་བ་འད་གོ་བསྐྱར་ཞིབ་ལྷུག་བྱུང་འདུག་པ་འདིས་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱུགས་དོགས་རྣམས་སངས་སྐབ་བ་དང་། བསམ་
ཚུལ་དང་ལྷ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་ཉེ་
གཉིས་མོས་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྙེད་སོན་སྐབ་པའི་རེ་བ་བྱུང་བ་དང་། ལྷུག་པར་ཉེ་
ཆར་བདུན་སྟག་ཁ་ཤས་སྤོན་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་ལྔ་བ་བྱས་ཤིང་ད་རེས་གྱི་འབྲེལ་
མོལ་དེས་སྤོགས་གཉིས་ཀའི་ད་ཡོད་གྱི་ལྷ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཆེ་ལག་གི་གནས་
ཚུལ་དང་རྒྱ་མཚན་གསལ་ཉོགས་སྐབ་བ་དང་། འགལ་བ་དེ་ཚོ་སེལ་བའི་མཐུན་

རྒྱུ་རྒྱུ་དགོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བར་མཉམ་སྦྲེན་གསུང་འདུག ། སྐབས་དེར་འབྲེལ་
ཡོད་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྲུང་དེད་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལྷོས་
གནས་མངའ་ཞིག་ཡོང་འདོད་ཡོད་པ་བསྐྱར་ནས་གསལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་
ནག་ནི་ནང་ཚོས་ཡུན་རིང་དར་བའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཅ་ཆེད་གནས་
ཆེན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འགྲུང་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་རྣམས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་ཉམས་སྲོང་ཡོང་རྒྱ་བཅས་
ཀྱི་རེ་བ་ཡོད།

ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མགྲོགས་ཚད་གཟེངས་ཐོན་བྱུང་འདུག
པ་དེ་ནི་བསྟོན་བསྐྱབས་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་རིགས་གནས་
ཡུལ་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་འདྲེས་སྐྱོན་གཞིའི་འཛུགས་སྐྱུན་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བཞིན་བྱུང་ཡོད་
པའང་བཟང་སྲོགས་ཀྱི་འགྲུང་འབྲོས་ཤིག་ཡིན་པར་རྒྱན་ཏུ་དོས་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་གི་བྱུང་བར་ཞིབ་སྐྱབས་མའོ་ལུ་ཞིའི་དུས་སྐབས་མ་ཁེ་སེ་
དང་ལེ་ཉིང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷབ་གཙོ་བུའི་ལེ་ལས་འགྲུལ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་།
དེ་ནས་ཉིང་ཞའོ་མིང་གི་དུས་སྐབས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་སྲོལ་སྐོས་སྤྱེ་ནས་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་རྒྱས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཅང་ཅེ་མིན་གྱི་དུས་སྐབས་དམར་ཤོག་
དེ་བཟོ་ཞིང་རལ་ཚོལ་མི་མང་གཅིག་ལུའི་ཆེད་མིན་པར་མཚོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་ལྷ་
ལྷབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་བསྐྱེད་དང་། རིག་གཞུང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་

མངོན་འདོད་བསྐྱབ་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད།

ད་སྐབས་སྲིད་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐོས་ཞི་བདེའི་འཆམ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཐབས་
བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། རྒྱལ་ནང་། ཁྲིམ་མཚེས་བཅས་པར་འཆམ་མཐུན་
མཉམ་གཏན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་
འཚམས་པའི་སྲིད་དབང་གི་རྒྱུད་རིམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་རྒྱུ་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
སློབས་ལྡན་གསུ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ཐོན་ཡོང་བཞིན་བ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་མི་འབོར་
དང་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་ཆ་ནས་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡི་རངས་འོས་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་
ཀྱང་འདོད་དུ་མེད་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབས་
ལུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཡུལ་དཔལ་
རང་དབང་ལྡན་པའི་གསུང་འགྲུལ། སྲིད་བྱས་གང་ཡང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་
སོགས་དེར་རབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་ཚོད་གསུང་པ་ཞིག་དགོས་གལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཞི་བདེ་འཆམ་མཐུན་བརྟེན་སྤྱིངས་ཡོང་བའི་རྨང་
གཞི་ཡིན་པ་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཚོས་སུ་གྱུར་བ་འདི་ཡིན།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གངས་རྒྱུང་མི་
རིགས་ལྷན་བརྒྱུད་ལྟའི་ནང་མི་འབོར་མང་གསུ་སུ་ཚུད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནི་
གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ས་བབས་དང་། ལོ་རྒྱུས། རྐྱད་ཡིག
རིག་གཞུང་། ཚོས་དང་ལུས་གོམས་གཤིས་ལུགས་བཅས་གང་གི་ཆ་ནས་ཆེས་
ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འཛེམ་སྒྲིང་ཚང་མས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདས་པའི་མཐོ་རིམ་གྱི་དབྱ་ཁྲིད་མང་
པོས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་གནང་ཡོད། ངོས་ཀྱི་རེ་འདུན་ནི་པོད་རིགས་སྤྱི་པོ་
གནས་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རང་བྱིན་རང་བདག་དང་། རང་སྲིད་རང་སྲོང་
གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དེ་གཅིག་ཤུ་ཡིན། རེ་འདུན་
དེ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང་།
བསྐྱབ་སྐབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁྲིམས་དང་མ་ཐུན་པ། རོས་ཤིང་འཚམས་པ། རྒྱ་
མཚན་དང་ལྡན་པ། གཞིས་བྱེས་པོད་མིའི་མངོན་འདོད་དང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་འདྲའི་རེ་འདུན་ནི་འདས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེ་བར་བརྩིས་ཏེ་ད་ལྟའི་
དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཁེ་སན་ལ་གཞི་བཙེལ་ཏེ་བཏོན་པ་
ཡིན། འདས་པའི་དུས་རབས་རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་དོ་བོ་དང་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་
སྤྱོད་གཅིག་གྲུང་ཞིག་མེད་པས། དེའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐབས་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། རོས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་ལྟར་ཡང་མ་
འོངས་པོད་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཁ་བྲལ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་ནང་ནས་འཚོལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མི་ནང་གང་
སར་རྒྱ་བྱུང་གསལ་བསྐྱབས་སུ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་སྟབས། རང་བྱིན་རང་
བདག་གི་གནས་བབ་དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལག་བསྟར་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་དགོས་
འདུན་གང་འདྲ་ཞིག་བཏོན་ཡང་ཁ་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་སུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་དོགས་པས་
བདེན་དོན་མ་བསྐྱབ་ན་སུས་ཀྱང་གསལ་རྟོགས་སྐབ་པ་ཞིག་རེད། བདེན་དོན་འདི་
ལྟར་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནང་རིམ་བཞིན་དལ་བྱས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རང་

དབང་དང་། ལུ་ཡངས། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སའི་རྫོག་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་འབྲེལ་བ་སྤུངས་ཐུག་དང་། བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་བསྐྱུན་ཐབས་ལ་འབད་བཅོལ་ཡོད་ཀྱི་ཚུ་ཚུ་སྤྲུགས་བྱས་དང་བྱེད་སྤྲུག་ཡིན་ལ། བཅོལ་བྱོལ་བཀའ་ལག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བཅོལ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་ཡོངས་ལ་ཞི་མོལ་གྱི་ཁོར་ཕྱག་བསྐྱུན་དགོས་པའི་འབོད་བསྐྱུལ་སྤྲུ་རྗེས་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལམ་སྤར་ཡང་གལ་ཆེ་ནམ་དཔེའི་ཚུལ་དུ་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་སྤུ་ད་ལྟ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལས་རིམ་འདི་ཚང་མས་མ་ལན་མ་འགྲོད་པ་ཞིག་བསྐྱུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བཀའ་ལག་གི་འབོད་བསྐྱུལ་གཞིར་བཟུང་སྤྲུགས་སྤར་དམ་དོན་ཡོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་དང་། བོད་རིགས་ལ་ལ་ཞེན་དང་སྤྲུགས་སྤར་ཡོད་པ་ཚང་མར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་འབོད་བསྐྱུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་ལག་བ་ཡ་གཅིག་གི་བརྗོད་པ་མི་ཡོང་བེད་བ་ལྟར་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱུད་པས་བསྐྱུན་ཐབས་མེད་པས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་གལ་སྤྲོད་ད་ལྟའི་འབྲེལ་ལམ་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་འདི་ལ་སྤྲུག་བསམ་ཅམ་དག་གིས་གལ་གནད་ཅིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་དེ་དོན་མཚོན་ཐུབ་པའི་ཅམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་ཁྱེད་ཅམ་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤོན་གལ་ཆེ་བས་དེ་སྤྲུགས་

དེ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་ལོ་བརྒྱད་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ང་ཚོར་སྲ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཞེད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ནས་ང་ཚོར་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་མ་ཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་བར་ངོས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ཉེ་སྐར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་དང་། བཀའ་བྲིན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་བཞེད་རྒྱ་ཡིན། བོད་རྒྱ་ཁྱབ་རྒྱ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་སེམས་ཚོར་རྣམས་ཅན་བཞིན་ཚང་མར་རྗེས་བཞེད་སྐབས་སྐོན་དང་། འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྐོན་ལམ་བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ གསུམ་བཅུ་དུ་སྐྱེད་ཐེངས་ཞེ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་རྒྱ་སྐྱེད་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་བོད་མིས་ཞི་བའི་གྲོན་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་ ༢༡ ལོར་བའི་དུས་ཚོགས་འདིར། གངས་ཅན་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྲུག་སྐྱོར་ཞེས་ལུས་སྐོག་འདོར་མཁན་ཚང་མར་རྗེས་ཅན་དང་འབྲེལ་སྐོན་འདུན་བྱེད་རྒྱ་དང་། ད་དུང་བཅོན་བཅུག་དང་མནར་གཅོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྲུག་སྐྱོར་བཞིན་བ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཀྱིས་འཚམས་འདྲི་ཡོད།

འདས་ལོ་ ༢༠༠༦ ལི་ནང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རང་རེར་མཐུགས་བརྒྱུད་ཚོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུ་ལེ་ཆེར་སོང་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དམ་བསྐྱུགས་ལེ་སྤྱུག་ཏུ་སོང་འདུག ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་སྤྱི་བོད་རང་དབང་སོགས་སྤོང་བུ་བཟང་ཏུ་སྤྱིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་མོ་རྒྱུ་ཡངས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་ནང་དངོས་པོའི་ཡང་རྒྱས་གཅིག་ལུས་མི་འགྲིག་པར་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ཡང་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དོན་སྤྱིར་སྤོང་བ་ཞིག་བསྐྱུན་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་ལམ་ལུགས་འདིས་མི་འདེད་བའི་བསམ་ཚུལ་ལྷགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ། དེ་མཚུངས་ཚོས་དད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ལེ་མང་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལའང་དོ་སྤང་ལེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། དོས་ལའང་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་སྐོར་ཚོས་བཤའ་ཀྱི་དགོས་འདུན་འདོན་མཁན་མང་པོ་ཡོང་བཞིན་པ་བཅས་འགྱུར་བ་བཟང་ངན་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བཞིན་འདུག ། ད་རྒྱལ་སྤྱི་དངོན་ཏུ་ཅིན་ཐའོས་འཆམ་མཐུན་གྱི་འབོད་སྤྱུལ་ནན་བསྐྱེད་གནང་བ་བསྐྱུགས་འོས་སུ་གྱུར། དེ་ཡང་འཆམ་མཐུན་ཡོང་བར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བྱང་བཞེན་དང་སྤྱི་བོད་རང་དབང་། འབྲེ་མཉམ་བཅས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱུགས་སྤང་དང་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཚང་མས་ལག་ལེན་དོན་ཐོག་འགྲོལ་བ་དགོས་གས་ཆེ།

རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར། ལྷི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ཅན་ནས་སྤྱི་རྒྱ་གཞུང་དང་གོས་མོལ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱལ་སྤྱི་གི་ཡོང་ངེས་བས། དེ་ཏུས་རང་རེའི་དོས་ནས་བོད་རིགས་

ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྲུང་གི་རང་སྐྱོད་ཅ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་བཞིན་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ནང་དོན་འོག་གྲབས་བྲས་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལོར་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཆེས་མཐོའི་
 དབུ་མིང་ཉེང་ཞེད་མིང་གིས་རང་བཅོན་མ་ཅོད་ན་གཞན་དོན་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་
 གོས་མོལ་གི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་ཚོགས་རྒྱུའི་གོས་འཆར་བཏོན་པ་རང་དེའི་དེ་
 འདོད་དང་མཐུན་པས་གཉིས་སྐྱོན་དབུ་མའི་ལམ་གི་སྲིད་རྒྱུས་གཏན་འབེབས་བྲས་
 ཤིང་། དེ་ནས་ད་བར་ལོ་ ༥༥ སོང་དེང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་བ་སྔ་མོ་
 ཚམ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ལག་བསྟར་བྲས་པ་ཡིན། སྲིད་རྒྱུས་འདི་
 བེ་བོད་རྒྱ་མི་དེགས་གཉིས་ཀའི་འཕམ་ཕྱགས་གི་ཁེ་ཕན་དང་། ཨེ་ཤི་ཡའི་ནང་ཞི་
 བདེ་མཉམ་གནས། ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་སོགས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱགས་དམིགས་
 བཟང་པོ་རྣམས་གཞི་རྩར་བཞག་སྟེ་དབུ་མ་ཞིབ་དང་། ལོ་བསྐྱར་མཐེལ་ཕྱིན་བྲས་
 བས་གཏན་འབེབས་བྲས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་རྒྱུས་འདི་ལ་གཞིས་བྲེས་བོད་
 མི་བསམ་ཡོད་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མའི་གཞུང་གིས་ཡུང་མོས་མཐུན་རྒྱལ་
 སྐྱོད་བྱེད་གི་ཡོད།

དོས་གིས་བོད་དེགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མི་དེགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་གི་
 གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དེ་འདུན་བཏོན་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གལ་ཆེ་པོས་ནི་བོད་རྒྱུའི་མི་དེགས་གཉིས་འདྲ་མཉམ་དང་། རྒྱ་དེགས་ཆེན་
 པོའི་དེང་ཕྱགས་དང་ས་གནས་མི་དེགས་དེང་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་གཅིག་
 བརྒྱལ་བཅོས་མིན་ཞིག་བསྐྱུན་ཉེ་པར་ཚུན་ཡིད་ཆེས་གི་སྐོ་ནས་གཅིག་པན་གཅིག་

སྐོག་སྐོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བརྟན་སྲིད་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་དང་ནང་བསམ་སྒྲུབ་ལྷོ་ལོ་རྒྱལ་
རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གིས་པོ་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་སྐོབ་མིན་རིག་གཞུང་དང་། ལེགས་བྱང་།
རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གིས་པོ་དེ་མི་རིགས་སྤྱི་ལོངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གི་དོན་དུ་འཛིན་སྲོང་སྐོབ་
པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

མི་རིགས་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་དང་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་གིས་པོ་དེ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་པོ་
སོའི་སྐོབ་མིན་དོ་པོ་དང་ལྷན་ཆོས། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གིས་པོ་དེ་མི་རིགས་ཉམས་མེད་སྐོབ་
སྲོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལོངས། དངོས་དོན་དེ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་
ལྷན་ཆོང་མང་གྲངས་མང་མི་རིགས་གཞན་གི་མི་འབོད་པོ་ལྷན་ཁག་སྤྱོད་སོ་སོའི་
དོ་པོ་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གིས་པོ་དེ་མི་རིགས་རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་གིས་པོ་དེའི་འཚོ་
བའི་ནང་དུ་འཛིན་མི་རིགས་ཆོང་པོའི་རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་དང་། ལོ་མས་གཞི་སྤྱོད་ལ་མ་བརྟེན་
ཐབས་མེད་ཆགས་པ་འདི་སྤྱོད་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་དང་བཟང་པོའི་
ལོ་མས་གཞི་སྤྱོད་ལ་མ་བརྟེན་ཅ་བརྟེན་ལྷོ་ལོ་དུ་བྱུང། མི་འབོད་སྤྱོད་ལས་ལྷོ་ལོ་
སྤྱོད་གཞིའི་འཚོ་ལྷན་སྤྱོད་ལ་ཉམས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། དངོས་སུ་འབོད་ལས་མ་སྤྱོད་
ནས་ད་བར་པོ་དེ་སའི་ཁོང་ལྷན་ཁག་ཆགས་དང་། རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ཁག་འབགས་བཅོ་ག་དང་
བེད་ལོ་གསྤྱོད་པ། རང་བྱུང་ཐོན་ལྷན་ཁག་ཉམས་ལ་བཟུ་གཞི་གི་མི་འབོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སོགས་པོ་དེ་གི་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་ཉམས་ལ་ཉམས་ལ་ཆོང་པོ་ལྷན་ཁག་ལོངས་ལོངས་བཞིན་
པ་འདི་དག་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་གཞི་གཞི་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་།

གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གི་ནང་ལོ་མས་འཛིན་སྤྱོད་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་མི་
ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་གི་འགོ་སྤྱོད་དབང་ཆོད་སྤྱོད་པ་

ཆེས་ཉུང་དུ་དང། འགའ་ཤས་ལ་ཁ་བྲལ་བ་སོགས་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་པ་དེ་ནི་
ཆེས་སློ་པམ་འོས་པ་ཞིག་རེད། མི་རིགས་གཉིས་དང་དབུས་ས་གཉིས་ཀའི་དོན་
དམ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རང་སྐྱོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་དགོས་པ་དང། དེ་ཡང་གངས་
ཉུང་མི་རིགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་རང་སྐྱོང་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མི་རིགས་དེ་
ཡོངས་རྫོགས་རང་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་
འདུན་ནི་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་སྟུག་བསམ་ནམ་དག། དྲང་བདེན་ཞིག་མ་གཏོགས་
སྐས་པའི་དུགས་དམིགས་གཞན་ཅིའང་མེད་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་ཀུན་གསལ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དགོས་འདུན་དེའི་ཆེད་ཐབས་ཤེས་སུ་མ་སྟུང་
བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤོད་མི་རིགས་ལ་འཁྲི་བའི་རྩ་ཆེའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུས་
འགོར་རི་ཚམ་བྱུང་ཡང་མངོན་འདོད་མ་འགྲུབ་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྡིང་སྟོབས་ལ་ནམ་ཡང་
འགྲུང་བ་འཕྲོ་མི་སྲིད། ཤོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ནི་མི་སྐྱེད་རེ་བྱུང་གི་གནས་བབ་ཀྱི་
འཐབ་རྩོད་མིན་པར་མི་རིགས་ཤིག་གི་འཐབ་རྩོད་ཡིན་ལ། བཅོན་ཤོད་ཤོད་མིའི་
སྤྱི་གཞུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ་མི་མང་གི་
ཆེད་དུ་མི་མང་གིས་བདམས་པའི་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཅིག་མཚུག་གཉིས་མ་སྟུང་
ཀྱིས་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་འདི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་རྒྱུན་འཛིན་
སྟབ་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློམ་གཞི་བཟུང་པོ་བསྐྱུན་ཡོད་པས། མཐའ་
དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལས་སྟོབས་ལྡང་མང་ཚོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེད་རྒྱ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ནས་བཟུང་ཤོད་རྒྱུའི་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱུར་གསོ་བྱས་ཏེ་
འོས་ཀྱི་དོ་ཚབ་ཚོས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་

དང་ཞིབ་ཆའི་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་ལྷ་བྱས་ཏེ། བན་ཚུན་དོགས་པ་རྣམ་ཉོག་དང་།
དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཤད་རེས་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་ལམ་
གྱི་སློབ་ཞིབ་དོད་ཡོད་པ་བན་ཐོགས་ཡོད་རེས། དོས་གྱི་རོ་ཚབ་རྣམས་གནས་དུས་
གང་དུ་འང་འབྲེལ་མོལ་སྤྲོ་མ་སྤྱད་བྱ་རྒྱུར་གོ་སྤྲིག་ཡོད། འདི་སློབ་ཞིབ་པ་བཀའ་
ལག་གི་གསུང་བཤད་ནང་འཁོད་ཡོད།

ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་མི་རིགས་གྱི་ལ་ཞེན་མ་དོར་བར་ཐོད་མིའི་དོན་
དམ་གྱི་ཁེ་བན་བསྐྱབ་ཆེད་འབད་ཚོལ་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱེད་མཁལ་གྱི་ཐོད་རིགས་ཉར་
མི་དང་། འགོ་བྱིན་ལས་བྱེད། ལག་རྩལ་ཆེད་ལས་པ་སོགས་ཚང་མར་དམིགས་
བསལ་གྱི་འཚམས་འདྲི་དང་། ཁྱེད་ཚོས་སྤྱིར་སློབས་ཆེན་པོས་རང་གི་མི་རིགས་གྱི་
ཞབས་འདེགས་གང་སྟབས་སྟབས་པ་ལ་སྤྱིར་ནས་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བརྗོད་བྱེད་གྱི་
ཡོད། དེ་མཚུངས་གཞིས་བཞུགས་ཐོད་མི་མང་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་དཀའ་ཉེན་
འཛེམས་མེད་གྱི་སློབ་མི་རིགས་གྱི་རོ་བོ་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱན་ཡིག་བཅས་པ་
མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་། ཐོད་མིའི་མངོན་འདོད་བསྐྱབ་ཆེད་སྤྲོག་བསམ་དང་སྤྱིར་
སློབས་རྒྱུན་སྦྱོང་བྱེད་སྟབས་འདིར་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་། རྒྱན་ཡིག་ལུས་
པ་དང་ལེ་ལོ། རྣམ་གཡེད་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། གཞིས་བྱེས་ཐོད་རིགས་ཚང་མས་སློ་ཅེ་གཅིག་སྤྲིལ་སོག་མི་
རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། མི་རིགས་མ་སྟན་སྤྲིལ་གྱི་ལམ་ནས་ཐོད་མི་རིགས་གྱི་
འདུན་ལམ་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་སྟབས་འདི་བསྐྱལ་འདེགས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

བཅོན་ཁྲོལ་ཐོད་མིའི་གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་འགྱུར་མེད་

འགྲན་བལ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱང་སྟེ་སྟོང་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལ་དོ་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་གཞུང་མང་
ཡོངས་ལ་འདྲ་བའི་འདེན་རྗེས་བྲན་དང་། འགྲོ་ཀྱན་ཞི་བདེར་འཚོ་བའི་སློན་འདུན་
བཅས། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ གསུམ་བཅའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ཞེ་དགུ་བའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
རྒྱ་སྤེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱལ་ས་སྤྲུལ་རྒྱ་སྤེལ་བོད་མི་མང་ཚོགས་གྲིས་ཞི་
བའི་གྲོན་ལངས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་ ༩༩ འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་འདིར་བོད་མི་རིགས་
གྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྲུག་ཚད་མེད་སྤངས་ཤིང་། ལུས་སོགས་དོར་བའི་དཔལ་འབོ་དཔལ་ཕོ་
ཆམས་ལ་རྗེས་བྲན་སློན་འདུན་དང་། ད་སྤྲུག་སྤྲུག་སྐྱོར་མཁར་གཙོ་སྤོང་བཞེན་བ་
ཆམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་བའི་བོད་རིགས་
ཆམས་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་བྱ་བུ་བའི་ལ་དགའ་བའི་མང་ཚོགས་བཅས་
ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཡོད།

ད་ཕན་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུག་ལ་ཉེ་བའི་རིང་ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་
ཚོགས་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་བལ་ཏེ་བྲག་གཞོན་ལོག་འཕྲིགས་དང་རང་དོགས་
ཐོན་ཁོ་ནའི་དང་གནས་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་། ཚོས་དད་དང་རིགས་ཞེན། བོད་གྱི་སྤྲོ་
མིན་ལེགས་བྱང་སོགས་རྒྱལ་འཕྲིན་ཐོག་རང་དབང་གི་མངོན་འཛོད་ཉམས་མེད་

གནས་ཐུབ་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འགྲན་རྒྱ་ཐུན་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་པས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་སྤྲོད་ནས་དགའ་སྤྲོད་པས་ཆེན་པོས་ཡི་རང་བསྐྱབས་
བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

འཇམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་བྱང་བདེན་དང་། ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་གཞུང་དང་།
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ། མང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བོད་དོན་ཐོག་
ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུ་མ་ཐུན་ཡོད་ཚུལ་ཐོག་འདས་པའི་ལོའི་ནང་རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོའི་གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དོ་བོ་མཚོན་
པའི་ནུས་འགྱུར་གལ་ཆེ་མང་དག་ཅིག་གསལ་སྤོན་བྱུང་བར་བཀའ་རིན་ལྡན་སྲོལ་
བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཁྲིམས་དོན། འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་། ཚོས་དང་ལེགས་བྱུང་། མི་རིགས་ཀྱི་དོས་འཛིན། དཔལ་འབྱོར། རང་
བྱུང་ཁོར་ལུག་སོགས་དོན་གནད་སྣ་མང་དང་འབྲེལ་བ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པའི་རྙོག་
འཛིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཁེ་
ལན་ཁོ་ནར་མ་བཟུས་པར་ཀུན་པན་ཡོངས་ཁྲབ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་
པར་བརྟེན། གཉིས་སྐྱོན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དམ་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ད་བར་
སྐྱབས་བསམ་རྣམས་དག་དང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་གྱིས་འབད་ཚོལ་རྒྱུན་འབྲོངས་བྱས་པའི་
བྱུང་རིམ་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་བཟུང་དོས་གྱི་དོ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་དང་གླེང་གཞིའི་གནད་དོན་དེས་
ཅན་ཐོག་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བྱུག་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་དོགས་

བ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སེལ་ཆེད་དང་། ང་ཚོའི་མངོན་འདོད་གང་ཡིན་གསལ་སྟོན་ཆེད་
གང་ཅིའི་ཐོག་འགྲེལ་བརྗོད་སྒྲེང་མོལ་ཞེས་རྒྱས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པལ་ཚུན་གོ་
རྟོགས་སྒྲེལ་བར་པལ་ཆ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་གནད་དོན་ཐོག་བྱུང་འབྲས་གང་
ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་དུ་བྲག་གཞོན་གཏུག་རྩལ་ཆེ་རུ་
བཏང་བ་བཅས་ནི་ཉ་ཅང་སློ་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངའི་ངོས་ནས་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་མོལ་ལུ་མ་བྱུང་བུ་རྒྱུ་འགྱུར་བ་མེད།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྲིས་སློ་འཚབ་བྱེད་ཡུལ་ཆེ་ཤོས་
ཤིག་ནི་བོད་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་བདག་དབང་གི་གནས་བབ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཚོར་མེད་
ཁྲིམས་མཐུན་ཡོང་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་རིགས་མི་མང་རྣམས་
འདོད་སློ་ཁེངས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་རྗེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་བཟུང་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
དེ་འདྲའི་ལམ་ནས་གཉིས་མོས་གྱི་འགྲིགས་ཆགས་ཤིག་བྱུང་ན་ངའི་ངོས་ནས་བོད་
མིའི་མོས་མཐུན་ཡོང་ཐབས་གྱི་འབད་བཙོན་བུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལན་མང་བརྗོད་ཡོད།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་གྱི་ནང་མིག་རྒྱང་བསྐངས་མ་བྱུང་པའི་བྱེད་སྟོགས་སྣ་
ཚོགས་གྲིས་རྒྱུན་པས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་ཉམས་ཆག་ཚབས་ཆེ་བཏང་བ་དང་།
མི་འབོར་སློ་ཞུགས་གྲིས་བོད་རིགས་མིན་པའི་མི་གངས་ཉ་ཅང་མང་དུ་སོང་བས་
བོད་མི་རྣམས་རང་ཡུལ་ནང་གངས་རྒྱང་དུ་འགྱུར་བཞེན་པ་ནས་སྐད་ཡིག་དང་།
ཡུལ་གོམས་གཤེན་ལུགས་སོགས་བོད་མིའི་རང་གཤེན་ངོ་བོ་རིམ་ཡལ་གྱིས་མི་
རིགས་ཆེན་པོའི་ནང་མངོན་མེད་དུ་སེམ་བཞེན་པར་མ་ཟད། དྲག་གཞོན་གྲིས་འགྲོ་
བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་བཞག་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་བཀག་འཁོག་ ཚོས་

ཞིག་སྤྲོ་མཐུང་བྱེད་རྒྱ་མཚམས་འདྲིལ་བྱེད་ཐབས་མེད། གཞི་རྩའི་བཅའ་སྲོལ་བོད་
མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་བསྐྱེའི་ལམ་ནས་འདེམས་སྲོལ་
འགོ་རྒྱུགས་ཟེན་པ་ལྟར། རོས་རང་བྱེད་རྣམས་ཡོལ་གྱི་གནས་བབས་སྤྱོད་པ་ཀུན་
ཀྱིས་ཤེས་གསལ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚོད་མཁོགས་པོའི་དབུ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱོད་ས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་བོ་འཕོན་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་སྤྱོད་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་
ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་གི་སྤྲིངས་ཆའི་ཐོག་གལ་ཆའི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱུབ་རྒྱུའི་ཆ་
རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་འཆམ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་
ཚོགས་དང་། ཞི་བའི་སློན་ལམ་ཡང་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལྷ་སྤྱུབ་དེ་དག་ལག་ལེན་
འཁེལ་རྒྱུར་འཛམ་གླིང་ཕལ་མོ་ཆེས་རེ་སྤྲུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལྷ་སྤྱུབ་དེ་དག་དོན་
འཁེལ་ཡོང་བར་དབུ་འབྱོར་ཡང་རྒྱས་རྒྱུར་བས་མི་ཚོགས་པར་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་
རྒྱུར་དང་། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ། གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤོད། སྤྱི་བརྗོད་རང་དབང་
བཅས་ཆད་ཡོངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་མང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་སྟབས། རྒྱལ་
ཁབ་བརྟན་སྡིང་ཡོང་བར་མི་རིགས་ཁག་དོན་དམ་གྱི་འདུ་མཉམ་དང་། མི་རིགས་སོ་
སོའི་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་དོས་འདྲིན་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཡོད་
དགོས།

ཉེ་ཆར་འདི་ལྟའི་ཆེས་ ༦ ཉིན་སྲིད་འདྲིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐའོས། བོད་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་
ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་

བས། བོད་མིའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་དང། ཚོས་དང། མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་དོན་ལ་ལེགས་བཅོས། སྤྱི་ཚོགས་འཚམ་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱོད་སོགས་དགོས་ཚུལ་
གསུང་འདུག་པ་ནི་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་
བརྒྱར་ཡོང་བའི་རེ་སྐྱུག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

འདི་ལོ་ཨོ་ལམ་ལི་ཀ་ཅེད་འགྲན་པེ་ཅིང་དུ་འཚོག་རྒྱུར་རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་
དགའ་སྟོབས་དང་བཅས་ཉེ་དང་སྐྱུག་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། དོས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ནས་རྒྱ་
ནག་ལ་ཨོ་ལམ་ལི་ཀ་ཅེད་འགྲན་གྱི་གོ་སྐབས་སྟོད་དགོས་པའི་རྒྱ་སྐྱོད་བྱས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཅེད་འགྲན་འདི་རིགས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་དང། འབྲ་
མཉམ། མངོན་མཐུན་སོགས་མཚོན་པའི་ནམ་འགྲུང་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རྒྱ་ནག་
གིས་ཅེད་འགྲན་འདིའི་མགོན་བདག་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཆེད་རྒྱལ་ནང་དུ་སྐྱབ་རྒྱུ་
དང། གནས་ཚུལ་མཁོ་སྟོན། བསམ་ཚུལ་གསལ་བཏོན་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་དང།
གྲུ་ཡངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅེད་མོ་བ་
གཏོང་རྒྱས་མཚོན་འདི་སྐོར་རྒྱ་ནག་ལ་བློ་བསྐྱུལ་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
གྲོས་ཚོགས་དང། མི་སྐྱེད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་
བཅས་ཀྱིས་ཅེད་འགྲན་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྟོབས་ཀྱི་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོས་སུ་མཐོང་ནས་ལས་འགུལ་མང་པོ་ཞིག་སྟེལ་བཞིན་
ཡོད་པར་ཁོང་ཚོའི་ལྷག་བསམ་ལ་ཡི་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནན་བརྒྱུད་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཨོ་ལམ་ལི་ཀ་ཅེད་འགྲན་མཐུག་འབྲིལ་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་
བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན། ཅེད་འགྲན་འདིས་རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་སེམས་ལ་

ཕྱགས་རྒྱུན་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་རྒྱུ་དེས་པས། ཚོ་ལམ་མི་ཀ་རྗེད་འགྲུབ་གྱི་རྗེས་
སུ་རྒྱ་ནག་ནང་བཟང་སྲོལ་གསུང་གི་འགྲུར་བ་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་དུ་ཡོང་ཆེད་འཇམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་གྱི་
ལུས་ཕྱགས་འདོན་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་ལམ་འཚོལ་དགོས།

དེ་དེས་གྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་གྱི་སྣུམ་
བསམ་དང་། སྤྱི་སྣོབས། ཚོད་སེམས་བཅས་ལ་དགའ་སློབས་ཆེན་པོས་བསྐྱགས་
བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་མ་ཐད། འགྲུར་འགྲུར་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་མི་དུགས་གྱི་ཁེ་སན་དང་། ཐོབ་ཐང་རྣམས་བོད་མིས་
མཚོན་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་དུགས་ཚང་མས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོང་ཐབས་སུ་
འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འབད་ཚོལ་སྤྲོད་བྱེད་དགོས།

དེ་དེས་གྱི་གོ་སྐབས་འདིའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ནས་བཅོད་བྱོལ་
བོད་མི་དང་། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་བ་སྤྱོད་འགྲུབ་བྲལ་རྒྱུན་མཐུན་གནང་བར་སྤྱིར་ནས་
སྤྲོད་པ་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ཐོག་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་
མཁུ་གྱི་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྲན་དང་། འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྤོན་
ལམ་བཅས། འཕྲུལ་དགོ་སྤོང་ཏུ་ལའི་གྲ་མས་ ༢༠༠༥ ལྷི་ལྷོ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ། །།

ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༥ གསུམ་བུ་དུས་བྲན་ཐེངས་ལྔ་བུ་པའི་ཐོག་ཡོངས་ཁྱབ་
དུ་སྤྲོད་པའི་གསུང་འཕྲིན།

དེ་དེས་གྱི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་

བཅའ་གཞི་ལ་མ་བཟོད་པར་བོད་མི་མེད་ཞེས་བའི་དོ་རྒྱུ་ལྲུས་ནས་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་
པོ་ལའོར་བའི་དུས་ཚོ་གསལ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ཚོས་གསལ་
བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞི་ཚོལ་གྲེད་མཁན་པལ་མོ་ཆེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ཟླ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ཚོར་བའི་ན་གཞི་ན། རང་དབང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྤོང་ཚོར་
མེད་མཁན་ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལྷ་ག་བསམ་འགྲུང་མེད་མི་རབས་ནས་
མི་རབས་རྒྱུན་གནས་ཡོད་པ་ནི་སྤོངས་པ་སྤྱི་གཞི་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལ་
དོ་སྤངས་ཡོད་མཁན་ཚོར་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ཚེན་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ཡོད། ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་
ལམ་དུ་སོང་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་སྤོངས་མཁན་གཅོད་སྤོངས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ད་བར་
བསྟན་སྤོངས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷ་ལྷ་སྤོངས་ལོ་གོང་མཁན་དང་། ལྷ་ལྷ་སྤོངས་སྤོངས་མཁན་
ཟླ་ལྷ་སྤོངས་མཚོག་གསལ་གསལ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཚམ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲུག་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ལོ་གོང་གི་དྲུང་ལྷ་
དང་། ལྷ་ལྷ་སྤོངས་ནས་མེད་སྤོངས་སྤོངས་དེམ་འཇུག་གིས་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་དམག་ལྷ་
སྤོངས་བཞག་བ་རྒྱུན་འདས་པམ་ཉེས་བྱུང་ཟླ་ལྷ་སྤོངས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བསྟན་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཞི་བས་བཅེངས་བའོལ་གཏོང་རྒྱུའི་སྤོངས་བྱུས་བདམས་ཉེ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སྤོངས་མཁན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དང་རྒྱུང་ཡིག་བཅས་བཞག་པ་
དང་། དེ་ནས་བཟུང་བོད་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ལོག་ཏུ་
ཚུད་མོད། བོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་སྤོངས་ཚོས་དང་དེག་གཞུང་། ལོ་མས་གསལ་བཟང་པོ་བཅས་
སྤོངས་སྤོངས་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ལེན་སྤོངས་མཁན་ནང་གསལ་བའོད་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧༥༥ ལོར་ལོ་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཉེས་དྲུང་སྤོངས་དམག་

གསུམ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་པལ་མོ་ཆེར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་བཅས་རྒྱན་འཛིན་ཐོག་སྤྱི་
 ཆོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སྐོར་ཞིབ་ཐོལ་སྐབས་དབུ་ཁྲིད་
 སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་མཐོ་ཅེ་རྒྱུད་གིས་གྲོས་མཐུན་ནང་གསལ་དམག་སྲིད་ལྷ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་འཇུགས་མ་དགོས་པར་རང་སྤོང་སྤོངས་འཇུགས་རྒྱ་དང་། དེའི་ཆེད་གྲ་
 སྤྱིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་འོས་སོགས་ལམ་སྟོན་དང་ཁས་ལེན་བཟང་པོ་ཐོག་
 འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཅམ་ནས་གཡོན་ཐལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བླུས་བྱུང་སྟེ་གོང་རིམ་གྱི་
 ཁས་ལེན་རྣམས་ས་གནས་སུ་དོན་འབྱོལ་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ མདོ་སྟོད་སྨད་དུ་
 དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཟེར་བ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མ་འཆོམས་
 བཞིན་ལྷ་ཚུགས་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ལག་བརྟུར་བྱས་འབྲས་སུ་ཟེར་འཇུག་དང་གཉོར་
 བཤེག་ཆབས་ཆེ་བྱུང་བའི་འབྲས་ཆུན་དང་། བོད་དབུས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་
 ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་ནང་འཁོད་རྣམས་དབང་ཤེད་ཀྱིས་བསམ་
 བཞིན་བཅའ་བཤེག་བཏང་བས་མཚོན་བཅོན་འབྲས་ཐེ་ཆེར་སོང་ཆུན་མཐའ་དོན་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གྱི་ཟླ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མི་རྣམས་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཞི་
 སྟོལ་མ་བྱས་ཐབས་མེད་དུ་བྱུར་ཅིང་། དུས་མཚུངས་དོས་རང་བཀའ་ཤག་གིས་
 མཚོན་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཞབས་རྒྱག་བལྟས་མཉམ་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོང་
 དགོས་བྱུང་། དེ་སྐབས་བོད་ནང་བྲག་གཞོན་ཆད་མེད་བྱུང་སྟེ་ཟླ་ཤས་ནང་བོད་མི་ཁྲི་
 སྟུག་མང་པོ་དམར་གསོད་དང་། འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་ཆབས་ཆེན་བྱུང་སྐབས་
 བོད་མི་འབྲས་ལ་ཉེ་བ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་

བཅས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གོད་ཆགས་རི་བྱུང་ད་ལྟའང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་
བཞུགས་ཏུ་གསལ་བཞེན་ཡོད།

དེ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་ཟིང་འཇུག་ལྗིང་འཇུགས་ཟེར་བ་དང་། དམངས་གཙོའི་
བཅོས་བསྐྱུར། གལ་རིམ་འཐབ་ཚོད། མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ།
དམག་ཁྲིམས་བསྐྱམས་བ་སོགས་དང་། ཉེ་དུས་རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་དང་རྒྱང་
རྗེས་ཚ་ནན་སོགས་གཅིག་མཚུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ལས་འགུལ་ནང་བཅོན་
གཞོན་གཏུག་རྒྱབ་ཚབས་ཆེད་འོག་བོད་མི་རྣམས་དཔུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་སྲོང་བ་ལྟ་
བུའི་དཀའ་སྤྱུག་གིས་མི་གངས་འབྲུམ་ཚོ་མང་པོ་དུས་མིན་རྒྱུ་ལམ་དུ་སྤྱིན་བ་
དང་། རྒྱལ་བསྐྱོད་བཤའ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅ་ཆད། དགོན་སྡེ་སྤྱི་ཁབ་སོགས་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་གི་བསྐྱོད་གནས་སྲོང་སྤྱོད་མང་པོ་ཅ་སྲོད། གནའ་བོའི་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་བཟོ་
བཞོལ་གཏོར་བཤའི་ག རང་བྱུང་གི་འཛོན་ཁུངས་ཁག་གང་བྱུང་བསྐྱོག་འདོན་དང་།
ནགས་ཚལ་གཙོད་འབྲེག་ བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་འཛོད་དང་གཙོད་སོགས་གངས་
མེད་བསད་བ། ཁོར་ཡུག་འབགས་བཅོག་བཟོས་བ་སོགས་མི་སྲོད་ལས་འདས་
པའི་བྱ་སྲོད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་བ་ཞིག་བྱུང་དང་ཡོང་བཞེན་པའི་སྤྱང་ལོ་གངས་
ལྷ་བཅུ་འདས་ཤིང་། ད་ལྟའང་བོད་རིགས་རྣམས་འཛིགས་སྤྱང་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་
དབང་འཛིན་བ་རྣམས་དོགས་ཚོན་ཀྱིས་གནས་དགོས་བ་བཅས་མདོ་དོན་བོད་མིས་
མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་དེ་སྲོག་ལས་གཅེས་བར་འཛིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་། ལྷན་ཡིག་བོད་མིའི་ངོ་བོ་དང་བཅས་བ་ཅ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཉེ་བའི་གནས་སུ་
སྤོབས་ཏེ་བོད་རིགས་རྣམས་སྲོག་ཆད་པོག་པའི་ནག་ཅན་དང་འདྲ་བར་གནས་ཡོད།

གོང་གསལ་ལོད་མིའི་དཀའ་སྤྱད་དཀ་པཎ་ཆེན་སྐྱ་གོང་མས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩
 ལོར་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྟོན་ལྷན་ལྷན་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཁར་
 གཞིས་ཚེར་གནང་བའི་གསུང་བཤམ་དུ་རྒྱ་དམར་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བོད་ལ་གྲོང་
 གུན་རི་ཚམ་རྒྱུང་བ་དེ་ནི་ཁེ་སན་རི་རྒྱུང་ལས་ཏུ་ཅང་མང་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
 སོགས་བོད་རིགས་གཞུང་གནས་སྡོད་སྟོབས་ཅན་དུ་མས་དུས་ནས་དུས་སྐྱོད་
 གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་དམར་འོག་རྒྱུང་ཆེ་དུ་ལཱ་ལོ་པར་
 ལྷ་སར་འབྲོར་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་དེ་དག་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བོད་མིར་
 དགོངས་སེལ་ཡང་ལུས་ཡོད། འབྲུལ་ལམ་དང་། གནས་ཐང་། མེ་འཁོར་ལྷགས་ལམ་
 སོགས་སློམ་གཞིའི་འཇུགས་སྐྱུན་མང་དག་ཡོད་པའང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་
 ཡང་དོན་དམ་བོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གཙོ་བུར་
 རོག་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་གོམས་གཤིས་ལ་གཞོན་ཆབས་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད།

བཙན་བྱོལ་དུ་འབྲོར་བའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་དང་ཐོག་ས་ཁམས་གནས་
 གཤིས་དང་། རྐང་ཡིག་འཛོལ་ཐབས་བཅས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུང་ནའང་། རྒྱ་
 གར་གྱིས་མཚོན་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གི་རིན་ལས་འཛིགས་སྤང་མེད་པར་
 རང་དབང་གིས་གནས་སྡོད་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་འཛོལ་ཐབས། ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་འཛིན་སྲོང་། ཅེས་གཞོན་རྣམས་ལ་སློལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་གཉིས་
 འཛོམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བཅས་
 ལ་སློབ་གང་ས་ནས་བྱུང་བྲུས་དེས་ཅན་རྒྱུང་ཁར། འཛོམ་སྦྱིང་འདུ་ལུ་བྱུ་
 གུན་ཏུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྤྱི་དོན་བྱམས་བཅའི་བསམ་བཤེས་གོ་རྟོགས་གང་

ལེགས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ལྷག་པར་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་མང་གཞིའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་རྒྱ་བཅན་གྲོལ་དུ་
འགྲོལ་འཕུལ་འབད་ཚུལ་འགོ་འཇུག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ནང་མི་མང་གིས་འོས་
འདེམས་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཇུག་གིས་པ་ནས་བརྒྱུད་གོམ་
བ་རིམ་བསྐྱོད་གིས་ད་ཆ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་བཅན་གྲོལ་སྤྱིག་འཇུག་གིས་འདི་
ཚང་མཐོའི་མང་གཞིའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སློབ་ས་བ་བྱ་འོས་
ལེགས་ཡིན། ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནས་བརྒྱུད་མང་གཞིའི་ལམ་སློལ་གཞིར་བརྒྱུད་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱ་སློལ་
གཏོང་དེ་ད་ཆ་བཀའ་ཁྲི་སྐབས་གཉིས་པའི་ལས་ལུགས་འགོ་སྐྱོར་ལྷན་ཁོངས་ལ་རྒྱུན་
ལྷན་ཉིན་རེའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་ཚུང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་གསལ་བྱི་གནས་
སྤངས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་གྱི་འགན་ཁུར་ནི་བོད་མི་མཐའ་དག་གི་ལས་
བསྐྱོར་གྱི་འགན་ཁུར་ཡིན་པས་དོས་དང་ནམ་འཚོའི་བར་ཐོམ་འཛོག་བྱ་ཐབས་མེད།

དོས་དང་འགོ་བཅི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགོ་བཅིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་མཐོར་
སྟེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ལྷག་བསམ་སེམས་སྐྱེད་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་མི་སྐྱེད་དང་། ཁྲིམ་
ཚང་། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་འཇུག་གཞིའི་སྟེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཚོས་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ལུགས་པན་ཚུན་དབར་མཐུན་འབྲེལ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་
དའི་ལྷག་བསམ་སེམས་སྐྱེད་གཉིས་པ་ཡིན། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་
མའི་སྐྱེ་སྤེང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཟད། ལྷན་པར་བོད་སྤྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་
དོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་དོ་

རྒྱ་གཞུང་གི་ས་བོད་གནའ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོག་ལས་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་ལྷན་ཚུགས་བྱེད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འཚམས་དང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་མིན། འདས་པ་ནི་བྱུང་བའི་པས་བཟང་འདྲ་ཟི་ལྟར་ཡང་རྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་བསྐྱུན་ནས་འཁྲོག་བཤའ་བྱེད་པ་དང་བདེན་གྱི་བྱེད་ཐབས་མིན། མ་འོངས་པའི་བྱེད་སྲོགས་གཉིས་སྐྱེན་ཡོང་བ་ཞིག་ད་ལྟ་བུས་མ་ཞིབ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པས་འབྲུང་འབྲུང་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲོམ་གཞིའི་ནང་བསྐྱེད་སྐྱུར་རྒྱུའི་ཚེད་ཁྲིམས་མ་ཐུན་གྱི་རང་སྲོང་དོན་མ་ཐུན་ཡོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བོད་མི་རྣམས་འདོད་སྲོའི་ཚིམས་ཉེ་རང་འདོད་ཀྱིས་བརྟན་སྡིད་གནས་རྒྱུའི་བསམ་སྲོའི་ཚིག་བསྐྱེད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོའི་དོས་ནས་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་བསམ་སྲོལ་བཏོན་མེད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་མངའ་རིས་ཀྱི་གནས་བབ་འདས་པའི་བྱུང་རབས་དང་གཅིག་མ་ཐུན་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་དགོས་ཀྱང་མེད། བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་སྲོང་འཛིན་སྲོང་གཅིག་གི་ལོག་དགོས་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ནི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོང་གི་ལྷ་བྱུང་གྱི་དམིགས་ལྷུང་དང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ཁེ་ལེ་པན་དང་ཡང་མ་ཐུན་ཚོག་ཅ་ཁྲིམས་དང་སྲིག་གཞི་གང་གི་ཆ་ནས་འཕོག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་དབྱ་ཁྲིད་མང་པོས་དགོས་འདུན་དེ་རྒྱུ་མ་ཐུན་ཡིན་པ་དོས་ལེན་གནང་ཡོད། རྒྱུ་མ་ཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་བཞག་

སྐབས་སྲིད་སློན་གྲོ་བུ་ཞེན་ལེ་ཡིས་ཀྱང་དགོས་འདུན་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པར་གསུངས་
བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་སྲིད་སློན་གཞོན་པ་ཁྱེན་དབྱེས་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་སྲིད་སྲོལ་གྱི་
སྲིད་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་སྐབས་ས་བཀའ་མཚུ་བ་མོ་བཅུགས་ཏེ་
འབྲུང་འབྲུང་ལྷ་ས་འདི་ད་ལྷ་ཞིང་ཆེན་གཞན་པའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ས་ཁག་མངའ་
ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་གྱི་ལྷོ་གནས་སུ་བསྐྱར་སྐྱབ་ན་བོད་རྒྱའི་
མཛའ་འབྲེལ་དང་བོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། བཞ་
ཆེན་སྐྱ་ཤོང་མས་ཀྱང་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆེག་སྒྲིལ་བུ་རྒྱ་དགོས་གཤམ་ཆེན་
བོ་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ཤེས་ལྡན་དང་ཉང་མི་
མང་བོས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་མངོན་འདོད་བཏོན་མཁན་གྱུང་ཡོད།

ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་ལ་དགག་བུ་ཡོད་ན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་འཆར་གཞི་
གཞན་ང་ཚོའི་བསམ་ཞིབ་ཆེད་གནང་འོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་གྱུང་། ང་ཚོས་
ལྷག་བསམ་རྣམས་དག་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མ་ཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲོལ་གི་གནས་བབ་བོད་
རིགས་ཡོངས་ལ་ལག་བསྟར་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་བྱས་པར་རྒྱ་
ནག་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་མ་ཐུན་ལ་ལན་མ་བྱས་པར་སློབ་པམ་ཡོད།

བར་ལམ་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལོལ་གྱི་ལས་རིམ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་འབྲས་མ་
གྱུང་བའི་ཁར། ལྷ་ལོ་ཕྱི་རྒྱ་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་བོད་ས་ཡོངས་སུ་བྲག་གཞོན་
ཆོབས་ཆེ་གྱུང་བར་བརྟེན། འབྲུང་འབྲུང་ལངས་སྲོལ་དང་བྱ་ཐབས་རི་དགའི་སློབ་
མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་སྲུང་ལྷ་ལོ་ཕྱི་རྒྱ་ ༡༡ ནང་དམིགས་བསམ་ཚོགས་

ཆེན་བསྐྱེད་བསྐྱོང་དང་། གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་ཁྲོད་ནས་ཀྱང་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་གང་སྐྱབ་བྱས་པའི་ནང་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུ་སྐྱོང་དགོས་པའི་རྒྱལ་གཉེར་ལྷན་ཆེ་བྱང་བས་ད་ཆ་གདེང་ཚོད་ཆེན་པོས་སྲིད་བྱས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་སྐྱོང་གིས་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་རྒྱུ་མ་སྲུང་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་ས་བབས་ཀྱིས་ཁྲིམ་མཆེས་སུ་ཡོད་སྐབས་འབྲུང་འབྲུང་ཡང་འདི་ག་ཉེན་ནམ་གནས་བར་མཉམ་གཤིབ་དགོས་པས་མཛའ་མཐུན་མཉམ་གནས་དགོས་གཤམ་འིན་ཏུ་ཆེ། རྒྱ་ནག་དམར་པོས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་དང་བོད་མིའི་སྐོར་འཁྲོག་བཤའ་དེའི་བསྐྱགས་རྒྱུ་འཁྲོངས་བྱས་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་མང་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཤེས་མཁན་འིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། ཤེས་ཐབས་དཀའ་བའི་ཐོག་སྤྱོད་ལྷོ་ལྷོ་སྤྱོད་གསུམ་པའི་བྱུང་རྒྱུ་རྗེས་གཤོན་ཐལ་ཅན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་བོད་རྒྱའི་མི་རིགས་དབང་འཁོན་འདི་ནང་ཁ་བྲལ་ཡོང་ཐབས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་དེའི་བསྐྱགས་ལྷན་ཆེ་སྤེལ་བར་བརྟེན་རྒྱ་རིགས་ནང་བོད་མིར་མཐོང་ཚུལ་རན་བུ་བྱུང་ཡོད། ངོས་ནས་རྒྱ་རིགས་སྤྱོད་རྒྱ་ནམས་ལ་འབོད་སྐྱེད་སྤྱོད་རྗེས་བྱས་པ་ལྟར་ད་དེས་སྤྱོད་ཡང་རྒྱ་རིགས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོངས་ལ་བོད་དང་བོད་མིའི་སྐོར་རྒྱ་གཞུང་གི་འཁྲོག་བཤའ་དེའི་བསྐྱགས་ཁོ་ནར་ཚད་འདི་ན་མི་བྱེད་པར་གསུ་བོའི་སྤོས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་རྗེ་ཡིན་བརྟེན་དབྱེད་གནང་སྟེ་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་འགོག་ཐབས་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱེད་བསྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་

ཡོད་ཅིང་། བོད་མི་ཚང་མས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་རྣམས་དང་མཛེས་འབྲེལ་གོང་མཚོར་
སྲེལ་ཐབས་རྒྱན་ལྡན་གྱིས་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལོང་བའི་དུས་ལུན་ལ་སྤྱི་བལྟས་
གྱིས་སྐབས་བཟང་རལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། མདོ་དོན་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་ཅ་བརྒྱལ་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྤར་སྟལ་དོ་སྤར་ཆེ་བའི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། གནས་བབ་འདྲིའི་
ཐོག་ནས་བདེན་པ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལས་བརྒྱུད་འབད་བཙོན་སྲུ་མ་ཐུང་
གྱིས་ན་རིང་མིན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

གཞུང་མང་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལོའང་བའི་སྐབས་འདྲིར་བོད་
མིའི་གནས་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་བཞུགས་དང་འབྲེལ་ལུགས་བྲིས་ལ་
བསྐྱུང་བཅི་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་གནས་ལུགས་ས་གནས་ཁབ་གི་ལུགས་
ལུང་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་རུས་སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཚོས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཐོག་
འདས་པའི་བྱུང་བ་ལས་ཉམས་ཚུངས་ལྷོང་སྤངས་ཉེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆར་སྤང་དང་། གྱིད་
ཚོགས་གོ་སྐྱིག་གྱིས་བྱེད་དགོས། རོས་ནས་རྒྱན་དུ་རེ་བ་བཟང་ས་དང་། བྲ་སྐྱིག་སྐྱབ་ས་
ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་བབ་གང་ནས་གཞིགས་དུང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་རེ་བ་
བརྒྱབ་ཚོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཅི་སྟེ་ད་དུང་ང་ཚོའི་འཐབ་ཅོད་དུས་ལུན་རིང་བའི་
བར་གནས་དགོས་བྱུང་ཆེ་དེའི་བྲ་སྐྱིག་ཀྱང་ཚོགས་ཚུངས་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

དེའི་ཆེད་བོད་ཕྱི་ནང་ཡོངས་ནས་གཙོ་བོ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། རྒྱ་མཁས་མི་
སྣ་གསོ་སྦྱོང་། མང་ཚོགས་ལ་ཁོར་ལུག་དང་། འསྟོད་བསྟེན། འཚོ་བ་མེད་པའི་
ཐབས་ལམ་གྱི་གོ་རྟོགས་དང་ལག་ལེན་གོང་མཐོར་སྤེལ་དགོས།

འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་དཀའ་ངལ་དང་འགལ་རྐྱེན་ལ་མ་འཛེམས་པར་
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་འདུམ་སྤྲུག་བརྒྱལ་བར་འཚོ་ཐབས་དང་། ཤེས་ཡོན། བོད་
མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་བཅས་རང་དབང་སྲ་བརྟན་གནས་སྤུབ་པའི་རོགས་མགོན་གནང་
མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱ་ཁྱིད་རྣམ་པ་དང་། མི་མང་། དབྱས་སའི་གཞུང་བཅས་ལ་སྤྱིང་
ནས་བཀའ་ངེན་རྗེས་བྲན་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དོན་རྒྱབ་སྦྱོར་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་དབྱ་ཁྱིད་ཁག་དང་། གཞུང་ཁག་ བོད་དོན་རྒྱབ་སྦྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་ མང་
ཚོགས་བཅས་ཚང་མར་བཀའ་ངེན་རྗེས་བྲན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། འགྲོ་ཀུན་ཞི་བདེར་འཚོ་
བའི་སློན་འདུན་བཅས་ཤུག་འདྲི་དགེ་སྦྱོང་ཚོས་སྤྲོ་བ་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ། །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ གསུམ་བུའི་དུས་བྲན་ཐེངས་ང་གཅིག་པའི་ཐོག་ཡོངས་
རྒྱབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་གསུང་འབྲིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་
བཅོན་གཞོན་ལ་བོད་མིས་ཞི་ཚོལ་བྱས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཅིག་འཁོར་བ་དང་།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལྷ་མོ་ལ་བཞུགས་པའི་བུ་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་གི་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་འཚོ་མེད་
ཞི་བའི་གྲོན་ལངས་བྱུང་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བ་བཅས་ཀྱི་ཏུས་ཚིགས་ལ་བོད་མི་
རིགས་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་དོར་བའི་དབའ་བོ་དཔའ་མོ་
ནམས་དང་། ལྷག་སྲིད་མཁར་གཙོད་སྲིད་བཞིན་པ་བཅས་ཚང་མར་རྗེས་བྲན་དང་།
མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྔ་ལ་དུ་མའི་རིང་དཀའ་ངལ་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཅེ་ཅེ་མ་ཞིག་བྱུང་
ཡང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིང་སྤྲོབས་དང་། ཚོད་སེམས། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་གཤེས་
ལུགས་སོགས་བོད་ཀྱི་སྐུན་མིན་དོ་བོ་རྒྱུན་འཛིན་གྲེད་སྤུབ་པ་མ་ཟད། གཞོན་སྐྱེས་
མི་རབས་གསར་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་རྒྱུན་འཛིན་
གྲེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཆེས་དོ་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།
བཅོན་གཞོན་འཛིགས་སྤང་འོག་གནས་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲིང་
སྤྲོབས་དང་ལྷག་བསམ་ལ་དམིགས་བསམ་ལི་རངས་བསྐྱབས་བརྗོད་གྲེད་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཏུས་སྐབས་འདིར་གནས་སྤངས་ལེགས་ཉེས་གང་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འདས་
མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་དང་། མི་རིགས་མ་སྐྱེན་བསྐྱེལ། མི་རིགས་སོ་སོའི་སྐུན་མིན་
ཀྱི་དོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་བཅས་སྤྲིང་སྤྲོབ་ལ་སྤྲོ་གང་ས་ནས་འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུ་ནི་
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་བོད་རིགས་ལས་གྲེད་
གྲན་གཞོན་མང་པོས་ཉར་སྲིད་དམག་གསུམ་གྱི་ལས་གནས་འདྲ་མིན་ནང་ལས་
ཁུངས་སྤྲོད་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་སྐྱ་
སྐོགས་གང་ཡོང་བྱས་དང་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོའི་ལྷག་བསམ་དང་བྱས་རྗེས་

ལ་ཡི་རངས་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་གི་ཚོན་པོ་མཚོག

འཕྲུང་འཕྲུང་བོད་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཞིག་ལྷན་ཁག་མཚམས་བོད་
ཀྱི་འཛིན་སྤྱོད་དང་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ད་ལྟ་བོད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པ་
ལྷན་ཁག་གིས་ཁྱེད་འགན་ཁུར་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་མཚམས་དོས་ནས་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་
འགན་དབང་གང་ཡང་ལྷན་ཁག་གི་མིན་པ་དང་། བཅོན་པོའ་སྤྱི་བའ་འཕྲུང་ལྷན་ཁག་གི་སྤྱི་བའ་
ལྷན་ཁག་ནས་ཀྱང་བོད་ནང་ཐོབ་ཐང་ལེན་ཀྱི་མིན་པ་དེ་སྤྱོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་
བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་རིང་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
ཁག་ཏུ་མཐོང་མེད་ལས་གནས་སུ་ཡོད་པ་ལྷན་ཁག་གིས་གཞུང་གི་དོན་དམ་གྱི་ལས་
ལྷན་བཅོན་པོའ་རང་དབང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལྷན་སྐྱོར་དང་རྒྱུ་ཞིབ་ཞིབ་ལོངས་
སྤྱོད་བྱེད་པ་འཕྲོར་མང་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་མངོན་འདོད་ཤེས་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་གི་
དགོ་མཚན་ཡོད་ཀྱི་བཞུགས་པ་ལྷན་ཁག་འབོད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

བཅོན་པོའ་དུ་འཕྲོར་བའི་བོད་མི་ལྷན་ཁག་གིས་རང་དབང་ལུས་ལུང་ཁག་ཏུ་
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་མཚོན་པའི་རང་གི་ལྷན་ཁག་དོ་བོ་འཛིན་སྤྱོད་
སྤེལ་གསུམ་དང་། བོད་དོན་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་
སྤྱོད་པའི་ལས་ལ་སྤོངས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་དང་དེང་རབས་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་སྤོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་
སྤྱོད་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅོལ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ཐང་ནས་སྤྱོད་
འབྲས་ལེགས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ལྷན་ཁག་བོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོན་པོ་བཞི་དང་གཞུང་
ལྷན་བོན་བཅས་པའི་དབྱེ་བྱིན་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་ལྷན་ཁག་བཅོན་པོའ་དུ་སྤོངས་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་ཀྱི་བའི་སྤོངས་སྤྱོད་པ་ལྷན་ཁག་གིས་བཞུགས་པའི་གནས་གཞི་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ཁག་གསལ་

བསྐྱུན་གནང་བའི་ནང་རབ་བྱུང་མོ་མོ་ཁྱི་ཚོ་བཀལ་བ་རང་དབང་རང་བཤད་སྐྱུ་
ཚོས་སྲོད་ཀྱི་བྱ་བར་གཞོལ་བཞེན་ཡོད་ཅིང་། བོད་ནས་ལྷ་རྒྱུན་དང་། སློབ་ལྷན་
གསར་དུ་འབྱོར་རིགས་རྣམས་ལའང་སློབ་གཉེར་གྱི་གོ་སྐབས་བདེ་ལྷག་དུ་སྐོབ་
ལུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་གང་སར་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྐྱུན་དར་ཁྱབ་
སྤར་ན་མ་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བོད་དུ་ཉམས་ཆག་སོང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱུན་འཛམ་
གླིང་འདིའི་ཐོག་རྒྱུན་འཛིན་གྲེད་ལུབ་པའི་རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ནི།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྐྱབས་ཤོས་དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་
འདིའི་བཟང་ཕོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པས་དགའ་སློབས་གྲེད་འོས་
པ་ཡིན།

བོད་ནང་དེད་སྐབས་དམར་པོའི་དབང་འཛིན་པས་ཚོས་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱལ་
གཅེས་ཚོས་གཅེས་སོགས་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་དམ་བུ་གཞོན་
བཅོར་གྱིས་ལྷ་བཙུན་རྣམས་བཅོལ་བ་ལྷ་བྱའི་དོ་དམ་འོག་བཤད་སྐྱུབ་འཆད་ཉན་གྱི་
གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་བཞེན་འཛོག་པ་ནི་བསྐྱུན་པ་བསྐྱུབ་པའི་བྱ་
ཐབས་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་སྤྱང་།

ནང་ཚོས་གཞི་རྩར་བུས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནི་བོད་མི་ཅན་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་
ནག་གིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་སྤྱི་ལའང་ཞབས་འདེགས་སྐྱུབ་ལུབ་པའི་
རུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞིས་གྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་དངོས་པོ་
འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་སྤྱིའི་ཡར་རྒྱས་ཁོ་ནར་མགོ་བོ་མི་འཁོར་བར་ནང་རང་རེའི་སློབ་
རྒྱུན་དང་དེད་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཉེས་ལྡན་ཞིག་ཡོང་བར་བོད་མི་སྤྱི་དང་། ལྷག་

བར་ན་གཞོན་ཆམས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོམ་ལྟོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་ལས་པ་
དང་། རིགས་གཅིག་ཀྱང་འཛིན་པ་གང་མང་ཐོན་ཐབས་བྱེད་གཤམ། མི་རིགས་སྤྱི་
དང་། ལྷག་པར་བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་དམ་གཅེད་ཆེག་བསྐྱེལ་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་
དོན་བོད་སོང་བས་དོན་ཚུང་རིགས་ལ་ཚོད་འཇུག་མི་བྱེད་པར་བན་ཚུན་བཟོད་
བསྐྱེད་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་མཛུགས་ལ་རྒྱ་དམ་ཟབ་ཏུ་གནས་གཤམ་ཆེ་བའི་སྤྱིལ་
མ་ནན་ཏན་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོས་ལེན་ཡོད་མིན་ལ་མ་གྲོས་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
ཚབས་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་ས་ཡོངས་སུ་བྲག་དབུང་ཐོན་ཆེ་འབྲེམས་འཛོག་
དང་། འགྲིམ་འབྲུལ་ཚད་འཛིན་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཚོན་པ་འཛུམ་གྱིང་
ཀུན་གསལ་ལྟར། དེ་ནི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་མི་དགོས་པས་སློབ་གང་ས་ནས་སེལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱ་
ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མིང་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལམ་
ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་ལན་དབུ་ཚད་མ་ཐུད་ཀྱིས་བོད་མིའི་མཛོན་
འདོད་དེ་ཡིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་། མི་རིགས་
ས་གནས་རང་སློང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་དོན་གཞིར་བཟུང་གསལ་བཏོན་བྱས་པར་
དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ད་ལྟའི་རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་བྱེད་
བབ་ལ་གཞིགས་ན་མཐོག་སྤྱི་དོན་འབྲས་སོན་རེ་དཀའ་ཡང་། རང་སློབ་ནས་
འབྲེལ་མོལ་སུ་མ་ཐུད་བྱ་རྒྱུ་འབྲུར་བ་མེད།

དཀའ་སློབས་བྱེད་ལོས་པ་ཞིག་ལ་གཉིས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་

བོད་མིའི་བློ་བཞེན་གྱི་ལངས་སྤྱོད་ལ་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་མཚོན་པའི་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ཚོས་སྲིད་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་པ་
ཁག་མང་ཚོགས། ལྷག་པར་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་ཁྲིད་ནས་མོས་མཐུན་
རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་བཞིན་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཐོག་
ནས་བོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་འཁོན་ཚོད་ཅིག་མིན་པར།
རྒྱའི་དམར་པོའི་དབང་འཛིན་པའི་གཡོན་ཐལ་ལམ་སྤྱོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལས་བྱུང་
བ་ཞིག་ཡིན་པའི་བཞེན་དོན་ར་འཕྲོད་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ལོར་བོད་ནང་ཞི་ཚོལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་ནང་དུ་
གནས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་སྐོར་བློ་བཞེན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་
བརྒྱུད་བརྒྱ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་གིས་ཡོད། རོས་རང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ཏུ་སྐྱོད་སྐབས་
རྒྱ་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སློབ་སྦྱོང་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་རོ་སྦྱོང་སྐབས་ཤི་
ཚའི་གདུང་སེམས་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག ། བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོགས་
འདི་མཐར་ཐུག་མང་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་རོས་
ནས་རྒྱལ་པར་རྒྱ་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་པན་ཚུན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་གཞིས་གཞི་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་
མང་ཚོགས་ལ་མཛུགས་བཅའི་འབྲེལ་ལམ་དང་། བོད་ཀྱི་དཔོན་ཡོང་བཞེན་དོན་དང་
ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཙོན་ལུ་མཐུན་བྱེད་གལ།

བར་ལམ་ནས་བཟུང་གིན་ཅང་མི་མང་ལ་དྲག་གཞོན་གྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
འཕྲད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་

རྣམས་ལ་དོད་པ་ཁྱིམས་ཆད་བཅད་པ་བཅས་ལའང་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཡོད།
རྒྱ་ནག་མི་མང་དུང་སྐྱར་བཅུ་གསུམ་ལའང་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་ཡོད་བདེན་དོན་གནས་
ཚུལ་ཤེས་ཏོགས་དང་སྐྱེ་བཟོད་ཀྱི་རང་དབང་ཤིན་ཏུ་དགོས་གཤམ་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་
ནང་ཁྱིམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དང་། གནས་ཚུལ་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་བྱུང་ན་མི་
རྣམས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་རྒྱ། དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་དང་། བརྟན་སྡིང་། ཡར་
རྒྱས་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་འབད་ཚོལ་སྤྲོ་མཐུད་གནང་
དགོས།

དོས་ནས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་མགྲིན་ཚབ་པ་བྱས་ཏེ་གཞི་
རྩའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་
ཡང་ཡང་གསལ་བཏོན་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཡ་ལན་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་སློབ་ས་
སྤྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་།
ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་འགྲུར་
བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞིགས་ན། ད་ལྟའི་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཁྲེགས་བཟུང་ངེ་ཅམ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མཐུན་གསལ་བའི་དུས་ཤིག་
ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན་ཚང་མས་བཟོད་བསྐྱར་དང་བཙོན་ལྷགས་རྒྱུན་བསྐྱིད་བྱེད་གཤམ་
ཆེ།

བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་དགོས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཛོན་
འདོད་ཡང་ཡང་གསལ་བཏོན་བྱས་པ་ལྟར། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་བོད་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཐོག་སྐར་དང་མི་འདྲ་

བར་འབྲུང་འགྲུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འཆར་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་གཅིག་
མཚུངས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་གསལ་བ་བཞིན། ཉིན་ཤས་གོང་སྲིད་སློན་ལྷན་རྒྱ་
བའོ་ཡིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་གསལ་སྟོན་
གནང་བ་དེ་ནི་བཟང་ཕོགས་ཀྱི་གོམ་སྟབས་ཤིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་རྣམས་སུ་
ཡར་རྒྱས་འཕྲུགས་སྐྱབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་།
ཕྱི་དངོས་ཡར་རྒྱས་ལ་བསྟུན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་
བཅས་པ་ཉམས་རྒྱུ་ཅ་བརྒྱག་དང་། འཛམ་གླིང་ཡང་སྤེང་དུ་གྲགས་པའི་མཐོ་སྐང་
བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཤར་གླིང་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཏོར་བཤེག་
བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་མི་འགོ་བ་བྱ་རྒྱུར་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་གསལ།

བྱང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབྱུང་བྱེད་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན། རྒྱ་
ཆའི་མང་ཚོགས། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་སོགས་མང་པོས་རྒྱ་གཞུང་གི་གཞོན་
ལྷན་ལ་བསྐྱེད་གཙུག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་སུ་མ་སྤྱད་གནང་དང་
གནང་བཞིན་ཡོད་པར་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྱུང་བྱུ་
དང་། ལྷག་པར་ང་ཚོར་ཤེས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུན་མཐུན་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་དབྱུས་
སའི་གཞུང་དང་། དབྱུང་བྱེད་རྣམས་ལ། མི་མང་བཅས་ལ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྱུང་བྱུ་
ཡིན། མཐའ་དོན་སྐྱེ་འགོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་སློན་ལམ་
བཅས། རྒྱ་གར་དགེ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱབ་བ་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༠
ལ། །།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ གསུམ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལུགས་ལ་གཉེས་པའི་ཐོག་ཡོངས་
ཁུལ་ཏུ་སྤྲོད་པའི་གསུང་འཕྲིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་གཞོན་ལ་བོད་མི་
མངགས་ཞི་ཚོལ་བྱས་ནས་ལོ་ལྷ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལུགས་ལ་འཁོར་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་
བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་གྲེན་ལངས་བྱས་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་འཁོར་
བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལུགས་ལྷན་པར་ཅན་འདིར་བོད་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སོགས་དོར་བའི་དཔལ་འབྱོར་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྗེས་བུ་བསྐྱོད་
དང་། ད་ལྟོ་བཅོན་འོག་ཏུ་སྤྱད་སྤྱོད་མཁར་གཅོད་སྤྱོད་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གཏུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་སེམས་གསོ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་
འདས་གསོན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་སྤྱོད་འགོ་ཡོངས་ལ་འབྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་
སྤོངས་འདུན་འཕགས་དག་གྱུར་ཡོད།

མི་ལོ་རྒྱལ་ལྷ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལུགས་ལྷན་པར་དབང་བའི་ཞིང་དབང་བའི་ཞིང་བཅོན་གཞོན་སྤྱད་སྤྱོད་དང་
འཛིགས་སྤྱད་རྒྱུ་ཆད་མེད་པའི་འོག་གནས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་། ཡ་རབས་བཟང་བོའི་གོམས་གཤིས་སོགས་བོད་མིའི་ལུས་མིན་འོ་
བོ་ཉམས་མེད་རྒྱུ་འཛིན་བྱས་པར་མ་ཟད། གཞོན་སྤྱོད་མི་རབས་གསར་བ་གནས་
བོའི་རང་དབང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་རྒྱུ་མངའ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱང་སྤྱི་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་
སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤོངས་བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུ་འཛིན་
གྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་འོ་མཚར་བསྐྱེད་འོས་ཀྱི་གནས་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
གཟི་བརྗིད་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱས་རྗེས་བཅས་ཡིན་པས་ལེགས་སོའི་དབྱུགས་

དབྱུང་ཡོད།

དོན་དངོས་ཚོགས་ལི་གོ་ལ་འདི་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་མང་ཚོགས་ལ་
 དབང་བ་དང། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་མི་དུང་ལྷུང་
 བཅུ་གསུམ་ལ་དབང་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་བདག་སོ་མང་ཚོགས་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་
 དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་
 གྱུར་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་དག་ལ་ལེགས་ཉེས་
 འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མང་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུ་བཀག་འཁོག་གྱུར་པ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་སྲོད་ཚུལ་
 དང་འགལ་བ་ཡིན། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་སྲིད་བླུས། ལས་རིམ་བཅས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པ་ཡིན་
 པར་ངོས་འཛིན་གྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚུལ་མང་ཚོགས་
 ཀྱིས་ཤེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་ལས་སྤྲ་གསང་གྱེད་དགོས་དོན་མེད།

དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་འཁྲུགས་སོགས་འཛུམ་སྤོང་འདིའི་ཐོག་སྟོབས་ཆེན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྱུང་དུ་འཛོན་བཞིན་པའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤྱི་
 གསལ་ནང་གསལ་བུ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡིན། ལྷག་པར་འཛུམ་སྤོང་གི་མི་འཛོར་ཆེ་
 ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་
 འདེགས་དང་མཐུན་འབྲུང་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལུས་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚུལ་
 བཞིན་མེད་སྲོད་ཡོང་བ་གྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་ལུས་

བཅུ་ཐོབ་པ་དགོས། དེ་ནི་རོ་སྒོག་མེད་པ་དང། དང་བདེན། རྩི་གསལ་ནང་གསལ་
བཅས་མེད་ན་ཡོང་མི་ཐུབ་པས་དེ་དག་སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་དགོས། འཛིན་སྐྱོང་གི་
ལས་དོན་རྩི་གསལ་ནང་གསལ་བྱུང་ན་སྒོག་ཟ་རུལ་སྤངས་དང། ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་
སྐྱོང་གི་བྱ་ངན་འགོག་ཐུབ། རྩི་གསལ་ནང་གསལ་ཡོང་ཆེད་མི་རྣམས་ལ་སྐྱ་བརྗོད་
དང་གསར་འཛིན་གྱི་རང་དབང་དགོས་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གི་དབུ་འཕྲོད་ཡར་རྒྱས་དང་མང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྱབ་གང་
འཚམས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་འོས་གྱི་རང་བཞིན་དང། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཡང་རང་དབང་གྲུ་ཡངས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཅོས་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ཆབ་སྲིད་ཐད་གྲུ་ཡངས་གྱི་
བཅོས་བསྐྱར་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་འདོན་མཁན་ལས་རིགས་ཁག་གི་མཁས་
དབང་སོགས་གལ་ཆེད་མི་སྣ་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་དང། ལྷག་པར་སྲིད་
ཚོན་སྐྱབ་རྒྱ་བའོ་ཡིས་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྐྱབས་བཅོས་བསྐྱར་དགོས་པའི་དགོངས་
ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཅས་ནི་དོ་སྣང་བྱེད་འོས་པའི་གལ་ཆེད་མངོན་ཉགས་
ཤིག་ཡིན་པས་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཡོད།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་སྣ་མང་ལས་བྱུབ་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཅིང། རྒྱ་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་རྣམ་གྲངས་སྐྱབ་པོ་ཡོད། མི་
རིགས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱུ་རྒྱ་ཡིག་དང་བཅས་པ་མི་
ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་མི་རིགས་སྲིད་བྱས་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། ཅུ་ཁྲིམས་གྱི་ནང་དུ་འང་གསལ་པོ་

འཁོད་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་ནང་པའི་ཚོས་དང་ལྷ་ལྷུན། ཚན་རིག་བཅས་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་སྲོལ་རྒྱན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མདོ་རྒྱད་བསྟན་
 བཅོས་ཆ་ཚང་བཞུགས་པའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཚང་མ་རིག་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་དང་དེའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་མ་
 གཏོགས་མེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ནི་འཛིན་ཉེན་སྐྱེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་
 བན་བདེའི་གཞི་རྩ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤང་སྐྱོབ་དང་དང་སྤེལ་བུ་རྒྱ་ལས་སྟོབ་སྟེ།
 དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་དོ་སོག་དང་ཉམས་དམས་གཏོང་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་
 ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སློ་མིག་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མེད་པ་བཅོས་པ་
 ཞིག་ཡིན། དེས་ནས་ལུགས་རང་གཞན་ཡོངས་ལ་གཞོད་པ་ཡོང་རྒྱུར་བཞེན་དེས་
 བར་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་བཞུན་སྡེད་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཉིས་ནི་ཡུན་
 རིང་བདེ་འཁོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་བརྗོད་བཞིན་དུ་བོད་ས་ཡོངས་སུ་ད་
 ལྷའང་དམག་མི་ཁྱོན་ཆེ་འགྲེམས་འཛོག་གིས་དམ་བྲག་སྤར་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཏེ་
 བོད་མི་རྣམས་འཛིན་སྤང་དང་དངས་སྐྱག་འོག་སྟོད་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་
 འདི་བཞུན་སྡེད་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོད་རྒྱ་ལས་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཉེ་བའི་ཆར་
 བོད་ནང་ཚོམ་པ་པོ་དང་། ལྷན་རག་པ། ཚོམ་སྤྲིག་པ། ལྷ་ཅལ་པ། ཁོར་ལུག་སྤང་
 སྐྱོབ་པ་སོགས་བོད་མི་དཔྱོད་ལྡན་མང་པོ་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་འཛིན་བཟུང་
 དང་། བཀག་ཉར། ཁྲིམས་ཞིབ་ཚད་ལྡན་དང་དན་ཉུགས་གསལ་པོ་མེད་པར་ “རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་མགོ་རྟོང་སྟོབ་པའི་ ” ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་འཛུགས་བྱས་ཏེ་བཅོན་

འཇུག་ཁྲིམས་ཆད་བཅད་པ་འདི་དག་ནི་ཆེས་སློ་པམ་འབྱུང་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་
ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་དབང་དང་བདེན་གྱི་སྐྱ་བརྗོད་བཀག་ཆེད་གཏུག་རྩལ་
ཆེ་བའི་དག་གཞོན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དེས། བོད་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་དང་
འཆམ་མཐུན་ལ་གཞོད་ཆབས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

དེ་མཚུངས་ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་ནང་དུའང་ཡུལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤང་བའི་ཁྲིམས་
ཚོད་བ་དང་། རང་དབང་གི་རྩོམ་པ་པོ་སོགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་
དང་། བཀག་ཉར། ཁྲིམས་ཆད་བཅད་བ་བཅས་ནི་ཆེས་སློ་པམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་འདི་
དག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ནན་པོ་དང་འབྲེལ། སྲིད་དོན་གྱི་ཉེས་མིང་འོག་འཛིན་བཟུང་
བཅོམ་འཇུག་བྱས་པ་རྣམས་འབྲེལ་དུ་སློད་བཀོལ་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ནན་པོ་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན།

དམིགས་བསལ་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་གི་གནད་དོན་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་མེད་ཚུལ་དང་། དཀའ་རྙོག་ནི་རྒྱ་ལའི་སློ་པམ་སྤེར་གྱི་
གནད་དོན་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀར་བཟོད་མི་སྲུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་པའི་
སྲིད་བྱས་ལ་འདོད་སློ་མ་ཁེངས་པའི་གནས་ཚུལ་ལྷགས་ཆེ་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ས་
ཁུལ་གང་ས་ནས་ཡོང་བའི་སྐྱ་སེར་ཕོ་ཕོ་རྒྱན་གཞོན་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལས་
རིགས་དང་འཚོ་ཐབས་གྲམ་རིམ་འདྲ་མིན་བཅས་ཀྱི་མི་ཚང་མས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་
སྤོང་ཚོར་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་མཁན་གྱི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་རིགས་དང་སྤྱི་

རྒྱལ་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད།

བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགེལ་མ་ཐུབ་པར་དོགས་ཚོན་ཆེན་
སོས་ཡུལ་མི་ཚང་མའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དོ་དམ་ནན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ནས་བོད་
ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད། དེ་སྔོན་དོས་ནས་ལན་
མང་བརྗོད་སྲིད་བ་ལྟར་གཤམ་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་བདེ་སྲིད་ཐུབ་
སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བོད་མི་ཡོངས་
བཅས་ལ་གསལ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཚོལ་
བའི་ལྷ་སྐོར་ཚོ་ཁག་དེ་སྔོན་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པ་དང་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་བསྐྱོད་པ་
ལྟར་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་། གསལ་
འགོད་པ། ཉམས་ཞིབ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་བོད་ས་ཡོངས་སུ་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་འགོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་དགོས། དེ་
འདྲའི་ཞིབ་འཇུག་གི་ལམ་ནས་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་མེད་པའི་དོན་དངོས་ར་འཕྲོད་
བྱུང་ན། ང་ཚོའི་དོས་ནས་གང་ཡང་སྲིད་རྒྱ་མེད།

དངོས་བྱུང་ཉམས་སྲིད་གི་ཐོག་ནས་བཤམ་ན། འདས་པའི་ལོ་རབས་ལྷ་བཅུ་
པའི་ནང་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་སོགས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་འཛོགས་སྐབས་ཀྱི་དབུ་
ཁྲིད་རྣམས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་རྒྱུ་ཡོལ་ལོ་བར་སོགས་ཀྱིས་
བོད་ཀྱི་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་ལྷ་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱུན་མཐུད་གནས་ཡོད་ན།
བོད་དོན་ཅུ་མ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་མང་
སོ་ཞིག་ཀྱང་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་སེལ་ཐུབ་ཡོད་པ་སྒོས་མ་དགོས། འོན་ཀྱང་

སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་གཡོན་ཐལ་ལམ་སྟོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
དག་ལམ་དུ་སོང་མེད། ད་ཆ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་དུག་འདས་པའི་མཚམས་འདྲིར་
དཀའ་ངལ་རྣམས་དེ་བས་གཉིང་ཟབ་དུ་དང་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བུ་སོང་ཡོད།

མཐོ་སྐྱང་དུ་གནས་པའི་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཤར་སྤིང་ཡོངས་སུ་འབབ་
པའི་ཚུ་བོ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། སའི་གོ་ལའི་སྤེ་མོ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་
འབྲུག་རོམ་གྱི་གནས་གཞི། ཤར་སྤིང་གི་ཆར་ཞོད་ལ་ཚོད་འཛིན་གྱི་ལུས་པ་ལྟ་བུ་
བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆགས་སོང་ན་རྒྱ་
དཀར་ནག་གཉིས་དང་། དེའི་ས་འབྲེལ་ཡུལ་ཁམས་གཞན་ཡོངས་ལ་གཞོད་ཚབས་
ཚེན་པོ་ཡོང་གཞིར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་ཁོར་ཡུག་ལ་བདག་གཅེས་
གཏན་ནས་མེད་པར་གང་བྱུང་གཉེར་ཁ་སྟོག་འདོན་དང་། ཚུ་བོ་བཀག་བསྐྱིལ། ཤིང་
ནགས་གཙོད་འབྲེག་སོགས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་དུ་
མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་ཉམས་ཆགས་ཆེ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་
ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནི་འགོ་བ་མའི་རིགས་སོགས་སྐྱེ་དངོས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་འཚོ་
གནས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པས། རྒྱ་ནག་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། མང་
ཚོགས་བཅས་ནས་དོ་སྣང་གིས་ངོ་ཤུག་གི་ཉེན་སྲོལ་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་ཐབས་སུ་གཉིས་སྐྱེན་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དམ་འཛིན་ཐོག་ དབུས་འབབ་སྟོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་
ལས་ཀྱི་སྤེ་མོ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཆ་རྒྱུན་ཁག་གཞིར་བརྱུང་བོད་མའི་མངོན་འདོད་དང་རེ་འདུན་གསལ་ཞིང་ཞིབ་པ་

དོ་སྤོད་ཀྱིས་ཟེན་རུང་། ད་བར་དོན་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ལན་གསལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་མ་
བད། བོད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལེ་འདུན་པ་ཡོད་པའི་མངོན་ཏུགས་གང་ཡང་མ་
མཐོང་སྟབས། ར་ཚོའི་འགྲེལ་བཟོད་དང་དགོས་འདུན་གསལ་བཤད་ཁག་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་གོང་དེམ་དབུ་མིང་ལ་བཙོས་སྤྱད་མེད་པའི་ཞུ་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར།

བོད་རྒྱ་མི་དེགས་གཉིས་ཀི་སྤིད་པ་ཆགས་ནས་བརླུང་བྱིས་མཆོས་སུ་གནས་
པའི་སྤྱོད་ཆེ་ལྟ་བུའི་མཆེད་གྲོགས་ཀྱི་མི་དེགས་ཤིག་ཡིན་པས། ཆབ་སྤིད་དབང་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་སྤོད་དབང་གིས་མི་དེགས་གཉིས་དབང་འཁོན་འཛིན་དང་
སྤང་བྱུག་བྱུང་ན་གཏན་ནས་མི་དོས་པར་མ་བད། ལྷག་པར་ཕན་ཚུན་འཆོ་བའི་བྱ་བ་
སྤོ་མོ་ཚམ་བྱུང་ན་རང་གཞན་གཉིས་སྤུང་ཡོང་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པས། བོད་དེགས་
ཡོངས་ནས་རྒྱ་དེགས་ཀྱིས་མཚོན་མི་དེགས་ཚང་མར་མཛོལ་མ་སྤྱོད་དང་གཅིག་
ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཀྱི་སྤོ་ནས་བོད་མིའི་སྤྱོད་མིན་བྱམས་བརྗེ་ཡ་རབས་ཀྱི་བཟང་
སྤོད་མ་ཉམས་པ་དགོས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཕྱི་སྤོད་བོད་རྒྱའི་མི་དེགས་དབང་
སྤང་ལྷག་འགྲེལ་ལམ་གོང་མཐོང་གཏོང་ཆེད་དམིགས་བསལ་འབད་ཚོལ་བྱས་དང་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་མི་དམན་པ་ཐོབ་ཡོད། གཞིས་སྤོད་བོད་
དེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་འབད་འབྲངས་བྱེད་དགོས།

ཉེ་ཆར་བྱང་ཨམ་དེ་ཀ་དང་ཡུལ་སྤུང་གཞན་མང་པོར་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་
ནས་རང་དབང་དང་མང་གཅོའི་ཚོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་དག་བསྐྱབས་པར་འོས་ཤིང་།
འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་མང་གི་བྱས་སྤོབས་ལ་དོས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་

ཡོད། བཟང་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་ལུ་འདི་དག་གསོ་སྐྱོད་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་ལྷོན་གཤེད་ཀྱི་
འགྲུང་བའི་སྒོན་འདུན་གྱི་དགོས་ལ།

དོས་རང་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡིད་ལ་བརྟུན་པའི་མངོན་འདོད་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་རྒྱུར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་
བ་ནས་འབད་ཚོལ་གང་ལུབ་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་གྱི་འགྲུང་བ་རེ་བྱང་བཏང་ཡང་ལུབ་
འབྲས་ཆེན་པོ་མ་ཐོན། བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བ་ནས་བཟུང་འབད་ཚོལ་ཅི་ཡོང་བྱས་
ཏེ་ད་ཆ་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་སྤྱི་འབྲུག་དང་
བཀའ་སློབ་ཁྲི་པ་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་མཚོན་དེང་
རབས་ཀྱི་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་དང་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལག་བ་ཞིག་བཅོན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་ལུབ་བ་བྱང་ཡོད།

ད་དུང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལག་བ་ཡོང་ཆེད་དོས་ནས་མིང་
གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་མི་རིགས་དང་འཛིན་སྐྱོད་གི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་དགོས་པར་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་དབང་གི་སྐྱོན་ས་
འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་ལུབ་བ་དགོས་རྒྱུ་ལོ་ཆེག་
སྐྱོད་དགུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་གངས་ནས་བཟུང་ཡང་ཡང་སྐྱལ་འདེད་ལམ་སྐྱོན་གྱི་ད་
བཞིན་བསྟར་ད་ཆ་དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་སྒྲིབ་པར་མཐོང་
སྟེ། ད་རེས་འདི་ལྷོ་ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉམས་འགོ་འཇུགས་བྱ་རྒྱུའི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་འཕྲིན་ཡིག་
གི་ལམ་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཙོ་སྒྲིམས་སྤྱི་གཞི་ལག་བ་གཞི་ཅུའི་བསྐྱུར་བཅོས་

བྱ་དགོས་ཚུལ་གྱི་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་
རྒྱུ་ལས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚུལ་ལ་ཅིས་སྟོན་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་
ཟེན་པ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་འདི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གསལ་བསྐྱབས་ལྷུང་བ་ནས་བརྩེ་
བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་གནས་པའི་མང་ཚོགས་དང་། སྤྱི་གཤམ་ལས་ཁག་མི་སྐེད་མང་
པོ་བཅས་ཀྱིས་ངོས་ལ་སྐྱེད་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་ལུང་ལྷུང་གྱི་དགོས་
པའི་རེ་སྐུལ་ནན་པོ་བྱུང་ཡང་། ངོས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་ཅིས་སྟོན་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་
འདི་འགན་འཁུར་བྱེད་འདོད་མེད་པའམ། སེམས་ཤུགས་ཆག་པ། བོད་མིའི་བདེན་
དོན་གྱི་འཐབ་ཚོད་སློབ་བཏང་བ་བཅས་གཏན་ནས་མིན་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
འབྲུལ་སྤྲུལ་ཁེ་བན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཚོའི་རེ་སྐུལ་
དང་ལེན་བྱ་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་རྗེ་སྲིད་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
སློབ་འགྲུབ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངོས་རང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པས་རང་འགན་
ངེས་པར་བསྐྱབ་རྒྱུ་བརྟེན། རིམ་བཞིན་གནད་དོན་འདིའི་དགག་དགོས་རྒྱུ་མཚན་
ཚུལ་གོ་རྟོགས་ཀྱིས་ངོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལ་མོས་མ་སྐྱུན་དང་ལེན་བྱེད་པའི་ཡིད་
ཆེས་ཡོད།

ཨང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ།
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི། ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། རང་དབང་དོན་གཉེར་བ། བོད་དོན་
རྒྱལ་སྟོར་ཚོགས་པ་ཁག་སོགས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་བའི་བར་ཡིད་ཐང་མ་ཆད་པ་
དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་གཞོན་ཤུགས་དང་བསྐྱབ་གཅེར་འདུ་མིན་ལ་རྗེ་མི་སྐྱེས་པར་

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ལ་བདེན་པའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། ཁ་
ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་གནང་མཁན་འཇམ་སྒྲིང་གར་ལུ་བ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་
གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་
བཀའ་འདྲིན་རྗེས་བྲན་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གྱི་མང་ཚོགས་དང་དབུས་སའི་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམ་པས་
བཅན་ཤོལ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་སྐྱེད་སྐྱོབ། བོད་མིའི་ཕྱགས་
འདུན་སྐྱབ་ཐབས་བཅས་ལ་སྐོ་ཀུན་ནས་མཐུན་འགྱུར་འོགས་སྐྱོར་གཡོ་མེད་རྒྱུ་
འཁྲོངས་གནང་བའི་བཀའ་འདྲིན་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད། སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་
འབྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་སློན་འདུན་བཟང་པོ་བཅས། །འུ་ཀུའི་དགེ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱབ་བ་ཏུ་
ལའི་ཁྲ་མ་སྐྱེ་སྐྱེང་བཅུ་བཞི་བ་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཚེས་
༡༠ ལ།། །།

པར་བྱང་སྟོན་ཚིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱང། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་ཕོ་སྟོང་སྤག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཚོར་བུའི་མཚོད་ལ་དབང་འབྲུང་ལོག། །

ཅེས་འཇོམ་སྤྱིར་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕྲེན་
ལྷུ་མེད་འི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྲུང་གང་ལའང་སྐྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྷུ་འི་
དགེ་སྟོང་ཚོས་སྐྱབ་དབང་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཕྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

ཡིག་འབྲུག་དང་ལྷ་དག་ལ།
ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཚེ་དཔག་དོ་རྗེ།